

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Válečný střet u Těšova na Chebsku v
roce 1945**

**aneb poslední padlí od *3rd Battalion 18th Infantry*
Regiment ve druhé světové válce**

Martin Schmid

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra historických věd

Studijní program Historické vědy

Studijní obor Historie

Bakalářská práce

**Válečný střet u Těšova na Chebsku v
roce 1945**

**aneb poslední padlí od *3rd Battalion 18th Infantry
Regiment* ve druhé světové válce**

Martin Schmid

Vedoucí práce:

PhDr. Jan Lhoták Ph.D.

Katedra historických věd

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval panu PhDr. Janu Lhotákovi, Ph.D. za skvělý přístup, cenné rady a odborné vedení mé práce. Poděkovat bych chtěl i odbornému poradci panu PhDr. Josefu Hložkovi, Ph.D. za archeologické vedení. Poděkování za překlady a odborný jazykový dohled patří paní Věře Sommerschuhové. Dále bych rád poděkoval panu historikovi Andrewu Woodsovi, panu Davidu Myersovi, synovi padlého *S/Sgt.* RONALDA A. MYERSE, a muzeu First Division Museum at Cantigny (USA) za vstřícný a věcný přístup, pomoc, poskytnutí fotografií a mnoha informací a dokumentů. Děkuji Pavlu Olšmídovi za poskytnutí materiálů a cenné rady jakožto experta v oboru, stejně jako panu Davidu Foudovi za materiály a panu Ivanu Rollingerovi za podporu a odborné rady. Děkuji zesnulému panu Zdeňku Buchtelemu za jeho pomoc. Také děkuji panu Davidu Švandrlíkovi, zesnulému panu Ing. Richardu Švandrlíkovi a časopisu Hamelika za poskytnutí článků a přínos k regionální historii Mariánskolázeňska. Děkuji pamětníkům pánům Josefu Lipovi a Petru Suchému za rozhovor, nadšení, podporu a poskytnutí fotografií obce Těšov. Nakonec bych chtěl poděkovat rodině, mamince paní Ing. Kateřině Makoňové, tátovi panu Bc. Martinu Schmidovi, DiS., Kristýně Polenové a všem dalším, moc děkuji za pomoc a podporu.

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2024

.....

Obsah

1	Úvod	1
2	Na prahu <i>Egerlandu</i>, blíží se konec?	6
2.1	První americké jednotky	7
2.2	Státní hranice?.....	8
3	Střídání stráží	9
3.1	Složení <i>1st Infantry Division</i> v období od 1. do 8. května 1945.....	12
3.2	Před bitvou?	13
3.3	Nepřítel	16
4	Začíná postup	18
4.1	První kroky vpřed, 5. května 1945	19
4.2	Boj o Dřenici	23
4.3	Boj o Jesenici	31
5	RAD	37
6	Útok? Směr Karlovy Vary, neděle 6. května 1945	38
6.1	Boj o Těšov.....	39
7	Těšov-konfrontace výkladů	45
8	Pomník na Ypsilonce	55
9	Závěr	56
	Seznam zkratk	61
	Americké jednotky	61
	Německé jednotky	62
	Munice	62
	Zbraně.....	62
	Orientace	62
	Ostatní	63
	Archiv.....	63
	Division/Regiment Staff.....	63
	Hodnosti U.S. Army.....	63
	Enlisted Personnel	63
	Commissioned Officers.....	64

Zdravotní informace U.S. Army	64
Vojenská abeceda U.S. Army za 2. světové války (U.S. phonetic alphabet 1941–1956) ..	65
Seznam použitých zdrojů	66
Hlavní část	66
Textová příloha.....	74
Textová příloha	80
Obrazová příloha	128
Resumé	327

1 Úvod

Ač by se mohlo na první dojem zdát, že 2. světová válka je již mnohokrát zkoumané a ohrané badatelské téma, zůstává zejména v užším geografickém rámci stále mnoho k objevování, interpretaci a přehodnocení. Válečné události let 1938–1945 se dotkly téměř celého světa a pokryly velká území, poznamenaly mnoho životů místních i vojáků válčících stran. Předkládaná práce zužuje optiku událostí mnohdy globálního dosahu do intencí regionální a lokální historie. O bojích na konci války na Plzeňsku a Chebsku toho bylo sice napsáno poměrně hodně,¹ ale pozornosti historiků stále až na výjimky uniká karlovarský region v rozmezí Cheb–Karlovy Vary a Kraslice–Mariánské Lázně v období mezi 28. dubnem a 6. květnem 1945. Práce si proto klade za cíl osvětlit tuto nepoznanou etapu regionálních dějin a sleduje detailní postup *U.S. Army*, zejména *L Company*² a celého *3rd Battalion* od *18th Infantry Regiment*, který se pohyboval od Chebu až do okolí dnes zaniklé obce Smrkovec ve Slavkovském lese. Na této trase *3rd Battalion* krvácel v několika tvrdých srážkách s německými vojáky a *L Co.* a celý *18th Inf. Reg.* zde utrpěl poslední zraněné a mrtvé ve druhé světové válce.

V práci jsou rozebrány události zejména z 5. a 6. května 1945, a to někdy doslova minutu po minutě. Hlavním tématem je vývoj v operačním prostoru *18th Inf. Reg.* mezi Chebem a Lázněmi Kynžvart s finálním střetnutím u Těšova, při němž padl poslední muž od *18th Inf. Reg.* v celé válce. Autor zmíněný konflikt dlouhodobě analyzuje a pokouší se nyní předkládanou bakalářskou prací nastínit, potvrdit nebo vyvrátit některá vyprávění a popisy střetu z literatury za využití především dobových záznamů americké armády, ale i kronik, sekundární literatury, vzpomínek pamětníka a rovněž terénním výzkumem a

---

¹ EMMERT, František, *US Army v Československu 1945. Objevná obrazová publikace o osvobození západních Čech americkou armádou*, Praha 2020; BALCAR, Bohuslav, *Z Normandie přes Ardeny až k nám. Osvobození Západních Čech 1945*, Domažlice 2017; BROOKS, F. Thomas, *Hello Boys!. Cesta V. sboru US Army z Louisiany do Plzně*, Praha 1996; ROUČKA, Zdeněk, ... *A přinesli nám svobodu*, Plzeň 2005; FOUĐ, David, FOUĐ, Karel, ROLLINGER, Ivan, *Po stopách osvobození. Svoboda nebyla zadarmo Freedom was not free*, Plzeň 2020.

² Autor použil anglický termín *Company*, který určuje v americkém vojenském prostředí velikost přibližně „roty“. Jeho použití v práci mělo dva důvody a to, aby bylo jasné, které válčící frakci náleží označená jednotka a aby byla jasná velikost daného vojenského útvaru podle standardu tehdejší armády pod ní náležející. V literatuře se velmi často zaměňují tyto výrazy za zvučná česká, ale nepřesná, slova a navíc význam „rota“ mohla mít nejen v Československé Armádě jiné parametry jako velikost, výzbroj, výstroj a umístění v hierarchii armády. To platí i pro všechny ostatní vojenské výrazy v cizích jazycích jako například *Battalion*, *Bataillon*, *Kompanie*, *Gruppe* nebo *Squad*. Označení *L Company 3rd Battalion 18th Infantry Regiment* je správné označení pro příslušnost „roty“ k 3. „praporu“ od 18. „pěšího pluku“. V textu to bylo použito, aby nedošlo k záměně s jinými pluky a divizemi a pro lepší orientaci při neposloupném čtení a čtenář nemusel listovat kam, že to ta jednotka vlastně patřila.

archeologickým bádáním v prostoru bojiště. Autorovi je jasné, že i tak se řadu detailů již nepodaří nikdy dohledat a že osudy vojáků a lidí či, přesné informace o vývoji a průběhu zůstanou s největší pravděpodobností skryty.

Struktura práce je pojata chronologicky s ohledem na okolní situaci na frontě. Je třeba mít na paměti, že práce je velmi úzce zaměřena a pohybuje se ve velmi turbulentním období posledních dní války, posledních bojových akcí amerických vojsk a vůbec politickou situaci ohledně samotného postupu amerických vojsk na území bývalé Československé republiky a Protektorátu Čechy a Morava.

V první kapitole s názvem „Na prahu Egerlandu, blíží se konec?“ je nastíněna situace a historický podtext druhé světové války a situace ve sledovaném prostoru Chebu a bývalé Československé republiky a protektorátu. Navazují dvě podkapitoly „První americké jednotky“ a „Státní hranice?“. V první se nad Chebem objevují nejprve americké letouny a bombardéry jako předzvěst fronty. Ve druhé je popsán průnik amerických pozemních jednotek v místech Ašského výběžku západně od Chebu. Následně byla dobyta Aš, hned nato Cheb a jeho vojenské letiště a fronta se na několik dní ustálila.

Právě do tohoto období je zasazena druhá kapitola „Střídání stráží“. Jednotky, které dobyly Aš a Cheb, byly postupně přesouvány na východ podél hranic, jak postupovala na východ Bavorskem a Rakouskem *3rd U.S. Army* a přišla a obsadila tyto pozice sledovaná *1st Infantry Division* a její *18th Inf. Reg.* V následující podkapitole „Složení *1st Infantry Division* v období od 1. do 8. května 1945“ se, jak název napovídá, skrývá schéma všech jednotek podřízené *1st ID* ve sledovaném období. Na to navazuje podkapitola „Před bitvou?“, v níž jsou rekonstruovány události období 1. až 4. května 1945 odpoledne, kdy *Regiment* i celá *Division* setrvala na svých pozicích a vyčkávaly dalších rozkazů. Tato kapitola je zakončena podkapitolou „Nepřítel“, jež se pokouší shrnout, kdo a co vše stálo proti americkým vojákům. Tento úkol je poměrně problematický vzhledem k době, kdy sovětská vojska obsazovala německý *Reichstag* a celý Berlín a v Praze zuřilo povstání, takže písemná hlášení byla kusá a ústní rozkazy se na velitelská ústředí v chaosu konce války nedostávaly. Dílčí informace přinesla hlavně americká armádní rozvědka.

„Začíná postup“ je další, třetí, kapitola práce, ve které se autor věnuje postupu zbývajícího 4. května a 5. května, kdy se začaly na americkém štábu věci hýbat. Autor tu sleduje postup *18th Inf. Reg.*, který dorovnával linii se sousedním *303rd Inf. Reg.* od *97th ID*. Při tomto posunu linií kupředu se udály dvě bitvy, kterým se věnují podkapitoly „Boj

o Dřenicí“ a „Boj o Jesenici“, kdy jsou sledovány největší střety *L Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* v celém vytyčeném časovém úseku. (*L Co.* se utkala se silným a připraveným nepřítelem v obci Dřenice a Jesenice, při nichž utrpěla ztrátu více než deseti mužů, celkem 19 lehce a těžce zraněných, mrtvých a pohřešovaného).

Následuje zdánlivě nenavazující pátá kapitola „*RAD*“, která je důležitá pro následující výklad. Přibližuje činnost a tábor *Reichsarbeitsdiens*, říšské pracovní služby, v obci Prameny a okolí, jejíž příslušníci se také účastnili obraných akcí německé armády v tomto prostoru. Šestá kapitola „Útok? Směr Karlovy Vary, neděle 6. května 1945“ se věnuje hlavnímu tématu práce, kdy byla zahájena poslední operace *1st Infantry Division* a *9th Armored Division* s cílem obsadit Karlovy Vary a dosáhnout demarkační linie se Sověty. *L Co.* v této cestě stál právě Těšov. Těšovskému střetnutí se věnuje následující podkapitola „Boj o Těšov“, kdy je chronologicky sledován z kusých údajů vývoj v prostoru postupu *3rd Bn.*, pro nějž to byla poslední bitva války. Sledování postupu končí v noci 6. května 1945, kdy je nastíněn následující postup „*pluku*“, ale již faktický vývoj situace nebyl v rámci zkoumaného tématu dále rozebírán. Postup všech amerických sil ve 2. světové válce se následně zastavil v pozdních ranních hodinách 7. května 1945.

Samotný střet o Těšov rozebral autor v předposlední kapitole „Těšov-konfrontace výkladů“ komparací dvou používaných verzí střetu v literatuře, porovnal je a doplnil výpovědí pamětníka, fakty z archeologického výzkumu, terénního bádání a samotnými dokumenty americké armády. Závěrečná kapitola je nazvána „Pomník na Ypsilonce“, jež jako poslední, 5 z 5 v Evropě, připomíná válečnou pout' *1st ID* na evropském bojišti a na němž jsou tato poslední jména padlých jasně vytesána.

Autorovým cílem je co nejvíce přiblížit události ve zvoleném regionu a pokusit se rozebrat a popsat situaci a střet o Těšov. Zároveň s tím sleduje i několik předchozích dní, jež všechny byly součástí této události a zkoumá je chronologicky v minutách.

Největším informačním přínosem pro vznik práce byly digitalizované archiválie z First Division Museum at Cantigny v USA. Jejich kompletní výčet je připojen v bibliografii. Po obsahové stránce se jedná o detailní popisy postupu jednotlivých jednotek přímo z provenience *U.S. Army*, které významně pomohly vytvořit obraz této práce. Muzeum se systematicky věnuje historii *1st ID* v celé její existenci a má k dispozici materiály k této „*divizi*“ od začátku století až téměř po současnost. Autor byl během psaní práce v kontaktu s výzkumným historikem muzea Andrewem Woodsem, který pomohl

autora nasměrovat a poskytl především fotografie Ronalda Myerse předané od syna Davida Myerse.³

Jedinou ucelenou syntézou vývoje na konci druhé světové války na Karlovarsku je kniha *Květen bez šeríků* od autora PhDr. Vladimíra Bružeňáka. Poskytla základní a ucelený rámec.⁴ Dalším důležitým zdrojem byl časopis *Hamelika* pod redakcí Ing. Richarda Švandrlíka, jenž v něm zkoumal se Zdeňkem Buchtelem v mnoha studiích historii Mariánských Lázní a okolí včetně přesahů do Chebska a Sokolovska. Se Zdeňkem Buchtelem autor vedl ještě před jeho úmrtím korespondenci právě o druhoválečných událostech v okolí Mariánských Lázní. Článek *Tábory RAD z druhé světové války a Sangerberg* a vydání *Hamelika* 1995/1 o osvobození americkou armádou byly poskytnuty prostřednictvím pana Davida Švandrlíka. Oba autoři a historici již zesnuli.⁵ Nakonec ve výčtu nejpřínosnějších zdrojů nesmí chybět internetová stránka *Monumenty Neznámých 1944, 1945* a její *Seznam padlých dle jednotek*, která zkoumá příběhy amerických vojáků a všechny padlé americké vojáky na území České republiky za 2. světové války. Autor se správcem stránek Davidem Foudem vedl korespondenci a byly mu poskytnuty *Morning Reports*, ve kterých byla uvedena jména posledních ztrát právě *L Company 3rd Battalion 18th Infantry Regiment*.⁶

Význam pro zasazení událostí do širšího rámce měly obecné syntézy o konci války v Protektorátu Čechy a Morava. Autor čerpal z bibliografií *Organizace a Bojiště Západních Spojeneckých vojsk ve 2. světové válce* od autora Michaela E. Haskewa, kde je popsán vývoj celé západní fronty i s mapami vývoje situace, dále z publikace *Chebská křídla v souvislostech. Příběh historicky prvního vojenského letiště v českých zemích a nacistické letecké továrny* od Ludka Matějčka věnující se chebským letištěm, z *500 hodin k vítězství* od autorů Karla Fouda, Milana Jiší a Ivana Rollingera věnující se zejména

---

³ First Division Museum at Cantigny, dostupné z: <https://www.fdmuseum.org/>; Osobní korespondence s historikem Anrew Woodsem z muzea First Division Museum at Cantigny; Na správné překlady dohlížela a pomáhala s jazyky paní Věra Sommerschuhová.

⁴ BRUŽEŇÁK, Vladimír, *Květen bez šeríků. Konec 2. světové války na Sokolovsku a v jeho nejbližším okolí*, Cheb 2013.

⁵ ŠVANDRLÍK, Richard (ed.), *Boje v okolí Chebu, Bitva o Těšovský vrch, Postup amerických tanků na Kynžvart, Z okolí Mariánských Lázní*. In: *Hamelika* 1995/1, s. 23-26, vydání poskytl syn autora David Švandrlík; ŠVANDRLÍK, Richard, RONČÍK, Jiří, *Tábory RAD z druhé světové války a Sangerberg*. In: *HAMELIKA* 2000/7, nestránkováno, článek poskytl syn autora David Švandrlík; Osobní korespondence a poskytnutí plánu prospekce terénu v Těšově s již zesnulým badatelem z Velké Hleďsebe u Mariánských Lázní panem Zdeňkem Buchtelem [cit. 2020- 08-26] a [cit. 2020- 09-28].

⁶ *Seznam padlých dle jednotek*. In: *Monumenty Neznámých 1944, 1945* [online], [cit. 2024- 02-03]. Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>; Morning Report 5–13 May 1945 “L“ 18th Infantry Jesenice, Schonficht, Reichenbach, Mestro-Litrbachy, Czechoslovakia. Dokument poskytl ze sbírky pan David Foud.

zasazení výpovědí pamětníků k událostem osvobozování Československa americkou armádou v květnu 1945, z díla *Šerikový sólokapr. Příběhy spojeneckých novinářů a vojáků z května 1945* a *Příběhy starých battledressů. Zapomenuté příběhy o statečnosti českých vojáků* Jindřicha Marka, a nakonec z děl *Aš 1945* a *Z Chebu do Manětína. Konec války pro Trident, Osvobození 1945* od Bohuslava Balcara.⁷ Pohled z německé strany popisované problematiky je skromný a ani samotní němečtí autoři toto období příliš nepřipomínají. Autor použil knihu *Heimatbuch Marienbad Stadt und Land, Band II* od autora Franze Panyho,⁸ která pohledem Němců pojednávala o prostoru Mariánských Lázní a blízkému okolí a vydaný pramen s přepisem kronik *Osvobození Chebska 1945. Poznámky k osvobození Chebska americkou armádou v roce 1945* od Josefa Řehky.⁹

Rozhovor s pamětníkem panem Josefem Lipou a Petrem Suchým byl velmi přínosný k osvětlení historie Těšova hned po válce i k představě o kontaktech s původními německými obyvateli.¹⁰ Posledním přínosným pramenem byla archeologická a terénní prospekce s povrchovým sběrem, mapováním a zakreslováním bojiště u Těšova pod vedením odborného poradce pana PhDr. Josefa Hložka, Ph.D. a za využití literatury věnované nedestruktivní archeologii,¹¹ s jejichž pomocí autor mohl tento průzkum provést.

---

⁷ HASKEW, Michael E., *Organizace a Bojiště Západních Spojeneckých vojsk ve 2. světové válce*, Praha 2011; MATĚJČEK, Luděk, *Chebská křídla v souvislostech. Příběh historicky prvního vojenského letiště v českých zemích a nacistické letecké továrny*, Cheb 2013; FOUČEK, Karel, JÍŠA, Milan, ROLLINGER, Ivan, *500 hodin k vítězství*, Cheb 2015; MAREK, Jindřich, *Šerikový sólokapr. Příběhy spojeneckých novinářů a vojáků z května 1945*, Cheb 2002; MAREK, Jindřich, *Příběhy starých battledressů. Zapomenuté příběhy o statečnosti českých vojáků*, Cheb 2023; BALCAR, Bohuslav, *Aš 1945*, Domažlice 2015; BALCAR, Bohuslav, *Z Chebu do Manětína. Konec války pro Trident, Osvobození 1945*, Domažlice 2020.

⁸ PANY, Franz, *Heimatbuch Marienbad Stadt und Land, Band II*. Geisenfeld 1977.

⁹ ŘEHKA, Josef (ed.), *Osvobození Chebska 1945. Poznámky k osvobození Chebska americkou armádou v roce 1945*, Cheb 1990.

¹⁰ Rozhovor s pamětníkem panem Lipou a panem Suchým v Těšově 18.8. 2023.

¹¹ KUNA, Martin, *Nedestruktivní archeologie*, Praha 2004.

2 Na prahu *Egerlandu*, blíží se konec?

Eger neboli Cheb a oblast řeky Ohře nazývané *Egerland* tvoří nejzápadnější část České republiky a dříve Československa, kde byla již od raného středověku významná „menšina“ Němců. Spory s Němci v této oblasti vrcholí ve třech obdobích v letech 1918–1919 při vzniku Československé republiky, dále v letech 1933–1938, kdy na region měl, a stále má, vliv událostí za hranicemi, a tedy v Německé říši a nástup Hitlera k moci, který dokázal vzednout „sudetské“ Němce v pohraničních oblastech a šířit nenávist proti Čechům. Třetí spor byl následně poválečný odsun německého obyvatelstva v letech 1945–1946.

Druhá krize vyvrcholila 13. září 1938, kdy němečtí obyvatelé násilně napadali s podporou z říše vládní činitele republiky, pošty, četníky, finanční strážce na hranicích. Mnoho z nich bylo zabito nebo odvečeno do říše. Krize pro tento region skončila 30. září 1938 podepsáním Mnichovské dohody čtyřmi mocnostmi: Francií-Eduardem Daladierem, Velkou Británií-Nevillem Chamberlainem, Itálií-Benitem Mussolinim a za Německou říši Adolfem Hitlerem. Tímto diktátem ČSR odevzdalo čtyři pohraniční oblasti *Deutschböhmen*, *Sudetenland*, *Böhmerwaldgau* a *Deutschsüdmähren* do rukou říše Německé a na téměř šest a půl roku zde nastal relativní klid. Tento klid začal být narušován západními spojenci teprve v roce 1944. Kromě zpráv z front a Goebbelsova hřímání v rozhlase, se přibližovala fronta a zejména letecká válka proti průmyslovým centrům a dopravním uzlům. Přelety svazů spojeneckých bombardérů na Most, Litvínov, Chemnitz nebo Drážďany, a dokonce i nálet na chebské a falknovské¹² nádraží signalizovaly blížící se frontu.¹³

S koncem německé ofenzívy v Ardenách na Německo–belgickém pomezí 25. ledna 1945 skončily i veškeré útočné operace německých branných sil na západní frontě a přecházejí do defenzívy. Spojenci poté obnovili ofenzívu na široké frontě a již 8. února 1945 zahájili spojenci operaci *Veritable* na severním úseku fronty s britskou *21st Army Group* pod velením polního maršála Bernarda Montgomeryho sérii operací vedoucích

---

¹² Falknov nad Ohří nebo Falkenau an der Eger byl do roku 1948 oficiální název dnes města Sokolov. Dále jen jako Falknov.

¹³ GEBHART, Jan, KUKLÍK, Jan, *Veliké Dějiny Zemí Koruny České, svazek XV.a 1938–1945*, Praha, Litomyšl 2006; GEBHART, Jan, KUKLÍK, Jan, *Velké Dějiny Zemí Koruny České, svazek XV.b 1938–1945*, Praha, Litomyšl 2007; WASKA, Karel, a kolektiv, *Americká armáda 1945. Osvobození západních Čech ve fotografiích a dokumentech*, Plzeň 1990; BROŽ, Miloslav, *Cheb v období druhé světové války. (události let 1938-1945)*, Cheb 2018.

k řece Rhein a dále do německého vnitrozemí. Následovaly průlomy k řece Rhein po celé délce fronty všemi postupujícími armádami. Již 7. března se podařilo *27th Armored Infantry Regiment* ze stavu *9th Armored Division III. Corps 1st Army* zajistit neporušený Ludendorffův železniční most u Remagenu a vytvořit první veliké předmostí na pravém břehu řeky. Poškozený most se nakonec 17. března zřítíl, ale to již byly vedle postaveny pontonové mosty a řeku se podařilo překročit i na dalších místech, zejména na jihu *3rd Army General George S. Pattona*, ale i dalším. Následovalo rychlé obklíčení Porúří a zničení *Heeresgruppe B*. Vrchní velitel Ozbrojených sil západních spojenců na evropském bojišti *SHAEF*¹⁴ *General of the Army Dwight D. Eisenhower* rozhodl o dalším postupu, a to směrem do jižního Německa, Bavorska a Rakouska. Chtěl se tím vyhnout nevyžádanému střetu s postupující Rudou armádou z východu a zároveň nechtěl svádět krvavou bitvu o Berlin s fanatickým nepřítelem, když by poté stejně připadla část Sovětům. Otevřel se prostor americké *12th Army Group* pod velením *Lieutenant General Omar Nelson Bradleyho* a zejména Pattonově *3rd Army*, která se začala rychle přibližovat k Nürnbergu a Bayreuthu a tlačila se dále na jihovýchod podél hranic předválečné ČSR. Tvořila pravé křídlo americké *1st Army* pod velením *General Courtney Hicks Hodgese*, která postupovala středem Německa směrem na Leipzig, které dobila 19. dubna. Zároveň se vojáci *273th Infantry Regiment 69th Infantry Division 1st Army* spojili se sovětskými vojáky *1-й Украинский фронт*¹⁵ u mostu v Torgau na řece Labi 25. dubna 1945.¹⁶

2.1 První americké jednotky

První americké jednotky se cíleně objevovaly v oblasti *XIII Landkreis* v okolí města Cheb koncem roku 1944. Byly to spojenecké letecké síly. Americké bombardéry se začaly zaměřovat na německé továrny i v okupovaném Československu. Cheb zasáhl zatím jediný větší nálet. Ty největší měly následovat v roce 1945. Celkem od roku 1940 až 1945 zasáhlo Cheb 6 náletů bombardérů. Ten nejvíce zničující přišel 8. dubna 1945, kdy americké bombardéry B-17 prakticky vymazaly městské nádraží a přilehlé okolí.¹⁷ Nálety se uskutečnily 17. dubna 1945 i na nádraží ve městě Falknov a Karlovy Vary.¹⁸ Už

---

¹⁴ *Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force-SHAEF* bylo nejvyšší velitelství spojeneckých expedičních sil v Evropě.

¹⁵ 1-y Ukrainskiy front; 1. Ukrajinský front Rudé armády.

¹⁶ HASKEW, s. 171–175, 182–183.

¹⁷ MATĚJČEK, s. 284–319; *8th Air Force Operations Research Database*. In: 8th Air Force Historical Society [online], [cit. 2023- 12-06]. Dostupné z: <https://www.8thafhs.org/research/>.

¹⁸ BRUŽEŇÁK, s. 21–26.

koncem března 1945 se v oblasti objevily stíhací bombardéry zvané také kotláři, kteří napadali před přibližující se frontou německé kolony, vlaky a vlastně všechno, co se hýbalo i nehýbalo a mělo nějaký význam.¹⁹

2.2 Státní hranice?

Už 17. dubna 1945 se kolem předválečné hranice ČSR pohybovaly americké jednotky. Nejodvážnější byla *90th Infantry Division* v okolí ašského výběžku. Následujícího dne ve středu 18. dubna v 06.00 hodin vyrazila hlídka „*Task Force*“, hlavně z příslušníků *3rd Battalion 358th Infantry Regiment 90th Infantry Division*, a v 09.55 překročila bývalou státní hranici u obce Gottsmannsgrün, neboli česky Trojmezí, u Aše.²⁰

Ve čtvrtek 19. dubna se do oblasti k ašskému výběžku přesunula *42nd Cavalry Reconnaissance Squadron 2nd Cavalry Reconnaissance Group-Mechanized* a následně 20. dubna dobyla Aš.²¹ Během bojů přišli o život tři američtí vojáci.²² Už 23. dubna se v oblasti objevily jednotky od *97th Infantry Division*, která se chystala dobýt Cheb a jeho vojenské letiště.²³ Na to hned 24. dubna 1945 *97th ID* zvaná „*Trident*“ a její *386th Infantry Regiment* severně a jižně *387th Infantry Regiment* postoupily na předpolí města. Ve dnech 25. až 26. dubna 1945 útočila *97th ID* spolu s podřízenými elementy od obcí Sv. Kříž a Schirnding a obsadila Františkovy Lázně a Cheb. Dne 28. dubna se po urputných bojích zmocnila i vojenského letiště.²⁴ Americká armáda a zejména *97th ID* ztratila v urputných bojích o město a letiště 51 mrtvých a 150 zraněných vojáků.²⁵

---

¹⁹ MATĚJÍČEK, s. 293.

²⁰ FOUĐ, JÍŠA, ROLLINGER, s. 109; BRUŽEŇÁK, s. 64-65, BALCAR, *Z Chebu do Manětína*, s. 7; MAREK, *Šeříkový sólokapr*, s. 61.

²¹ BALCAR, *Aš 1945*, s. 18.

²² BRUŽEŇÁK, s. 66.

²³ BALCAR, s. 19.

²⁴ MATĚJÍČEK, s. 211–231; MAREK, s. 156–172; BALCAR, *Z Chebu do Manětína*, s. 23–33.

²⁵ MATĚJÍČEK, s. 230; BALCAR, s. 8, 33; Zde se publikace lišily v počtu mrtvých z *97th Infantry Division*. První uváděla 46 mrtvých a druhá 51 mrtvých a až 152 zraněných Američanů s tím, že druhá odkazovala na bádání chebského badatele Mgr. Zdeňka Svobody. Proto se autor přiklonil k údajům z druhé publikace; FOUĐ, JÍŠA, ROLLINGER, s. 111; Uváděla na pět desítek mrtvých; MAREK, *Šeříkový sólokapr*, s. 174, a MAREK, *Příběhy starých battledressů. Zapomenuté příběhy o statečnosti českých vojáků*, s. 121; Uváděly také 46 mrtvých; V knize BRUŽEŇÁK, s. 68, bylo s odkazem na CHMELÍKOVÁ, Jitka, *Osvobození-Liberation-Cheb 1945*, Cheb 2005, s. 39, a chebského badatele Mgr. Zdeňka Svobodu uvedeno 52 mrtvých od *97th Infantry Division*.

3 Střídání stráží

První vojáci *1st Infantry Division* se objevili v českém příhraničí už 27. dubna 1945, kdy po 120 mil dlouhém přesunu přebírali její muži z *16th Infantry Regiment* linii Selb-Aš, *18th Infantry Regiment* se přesunoval k Chebu a *26th Infantry Regiment* se přesunul do blízkosti obce Hof.²⁶ Následujícího 28. dubna začalo střídání v pozicích *97th ID*, která se odsunovala jižněji a *1st ID*, která přebírala úsek proti německému *XIII. Korps*. Americká *97th ID*, která mezi 24.–28. dubnem dobyla Cheb a okolí, se nyní musela posunout opět na jih, aby držela linii *V Corps*, který postupoval na jih Bavorskem, neodkrytou, a do jejích pozic přišla *1st ID*. Přesun *18th Inf. Reg.* začal ve 12.30 h. Převzal Cheb a *26th Inf. Reg.* převzal Aš a postoupil do obcí Verněřov a Dolní Paseky.²⁷ Toho dne byli i první zranění a mrtví od *1st ID* u nás, v Čechách, kdy *K Company 3rd Battalion 26th Infantry Regiment* utrpěla při hlídce a zjišťování kontaktu s nepřítelem dva zraněné. Prvním mrtvým byl *Technician fourth grade*²⁸ Elmer Wirak od *18th Inf. Reg.*, který podlehl zraněním²⁹ utrpěným v přestřelce u Chebu 29. dubna 1945.³⁰ Ještě tu noc, z 29. na 30. dubna 1945, padla hlídka od *387th Inf. Reg.* u Františkových Lázní do přestřelky s německými vojáky a ztratila tři muže, z nichž jeden ještě stihl zastřelit několik německých vojáků.³¹ Také divizní dělostřelectvo nezhálelo a postřelovalo široké předpolí amerických linií, kde se předpokládalo soustředění větších sil Němců. Četné pŕtky hlídek na frontové linii charakterizovaly prozatímni držení linie před dalším a konečným výpadem Američanů do Československa.³²

Dne 28. dubna v 11.40 h. začal motorizovaný přesun celé *1st ID* z Annarode v oblasti Ruhrgebiet do sektoru *3rd Army* v Bavorsku. Přesun byl 163 mil dlouhý po trase na Halle a poté na jih po dálnici do obce Hof a ve 21.00 h. ukončil *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* cestu na svém shromaždišti v obci Arzberg.³³ V 19.50 h. do Arzbergu dorazil i *2nd Bn.* a

---

²⁶ MAREK, Šeřikový sólokapr, s. 241.

²⁷ Tamtéž, s.241, BALCAR, s. 35; BRUŽEŇÁK, s. 68.

²⁸ Viz seznam zkratk T/4, Tec 4.

²⁹ *Seznam padlých dle jednotek*. In: Monumenty Neznámých 1944, 1945 [online], [cit. 2024- 02-03]. Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>.

³⁰ MAREK, s. 241.

³¹ BRUŽEŇÁK, s. 69, *Seznam padlých dle jednotek*. In: Monumenty Neznámých 1944, 1945 [online], [cit. 2024- 02-03]. Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>; Padlími byly *Private William L. Smart*, *Private First Class George A. Pipkin* a *Private First Class Ernest E. Anderson*, který ještě zraněný zastřelil několik německých vojáků.

³² MAREK, s. 241.

³³ First Division Museum at Cantigny (USA), 3rd Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 28. až 30. dubna 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 April 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-

Ist Bn. už v 19.15 h. do obce Thiersheim. Velitelství dorazilo do Arzbergu po 158 uražených mílích už v 17.30 h.³⁴ Následujícího dne 29. května v 07.00 h. bylo provedeno střídání v pozicích s *3rd Bn. 387th Inf. Reg. 97th ID.*³⁵ Ve 12.30 h. převzal *18th Inf. Reg. Ist ID* linii Františkovy Lázně–Cheb–Waldsassen–Pfaffenreuth.³⁶ *I Co.* držela pozice kolem Františkových Lázní a zbytek praporu byl umístěn ve městě Eger, tedy Cheb. *K Co.* zjišťovala své pozice na letišti a dostala se při tom do střetu s Němci. Vyšla z ní beze ztrát a získala 171 zajatců.³⁷ Se setměním byly 2 *Platoon* z *K Co.* na chebském letišti, 1 *Pl.* z *K Co.* a 1 *Pl.* z *L Co.* držely pozice 1000-1500 yardů východně a jihovýchodně u města. Další 1 *Pl.* *L Co.* spolu s 1 *Pl.* z *Ist Reconnaissance Troops* držel pozice na perimetru na severním cípu města Eger a severozápadně k Františkovým Lázním. V záloze ve východní části Chebu byl 1 *Pl.* *L Co.* a velitelské stanoviště bylo v západní části města západně od Městských sadů³⁸.³⁹ Dále *Ist Bn.* se postupně přesunul z Německa do Československa, kde stále zůstával v záloze a cvičil. Umístěn byl mezi *A Co.* ve Waldsassenu, *B Co.* v Pelhřimově, *C Co.* v „*Kunrieth*“ a *Hq Co.* s *D Co.* u obce Muenchenreuth.⁴⁰ Vojáci od *2nd Bn.* byli po pravém křídle *3rd Bn.* na hranici ČSR/Německo. Ještě večer začaly první patroly, kdy „*Reconnaissance*“ průzkumná, patrola pozorovala v obci Hattgenrute 12 nepřátel a hlídka od *2nd Bn.* hlásila obec „*Podhrud*“ (Pograt, Podhrad) bez nepřátel. Toho dne ztratil pluk pouze 6 zraněných vojáků a z nepřátel zajal 3 důstojníky s 291 muži.⁴¹

[30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000059](#), (301-INF(18)7-0.7: Journal - 3rd Bn, Jun – Oct 44, Mar – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 38). [cit. 2024- 02-11].

³⁴ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 28. a 29. dubna 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 485). [cit. 2024- 02-11].

³⁵ FDMaC (USA), 3rd Bn. Hq 18th Inf. Reg.-denní hlášení 28. až 30. dubna 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 April 1945, nestránkováno.

³⁶ MAREK, s. 174.

³⁷ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 28. a 29. dubna 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

³⁸ Tamtéž, nestránkováno.

³⁹ FDMaC (USA), 3rd Bn. Hq 18th Inf. Reg.-denní hlášení 28. až 30. dubna 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 April 1945, nestránkováno.

⁴⁰ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 28. až 30. dubna 1945. Record of Events for the Period of April 1–30, 1945 INCL., s. 3. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000056, (301-INF(18)7-0.3: After Action Report - 1st Bn, Jun 44 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 50). [cit. 2024- 02-11].

⁴¹ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 29. až 30. dubna 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 487). [cit. 2024- 02-11].

Dne 30. dubna probíhalo pouze hlídkování a sem tam záškodnická akce z jedné či druhé strany. Bylo získáno 7 důstojníků a 116 mužů do zajetí bez vlastních ztrát.⁴²

V sobotu 12. dubna 1945 zemřel americký *President* Franklin Delano Roosevelt a západní spojenci, hlavně Američané, ztratili zkušeného vůdce v rozhodujících momentech. Na jeho místo nastoupil nezkušený *Vicepresident* Harry S. Truman, který byl zatím měkký vůči sovětské rozpínavosti ve střední Evropě. Na Jaltské konferenci v lednu 1945 se o Československu vůbec nejednalo, a tak bylo otázkou domluvy sovětských a spojeneckých vojenských velitelů. Britský *Prime Minister* Sir Winston Churchill si dobře uvědomoval nebezpečí Sovětského svazu ve střední Evropě a tlačil na amerického a vrchního velitele spojeneckých sil v Evropě *General* Dwight D. Eisenhowera, aby vstoupil do ČSR a co nejrychleji obsadil alespoň Prahu, když ne Berlín ani Wien, před Sověty. *General* Eisenhower nepohlížel na věc politicky. Nejspíše americkou naivitou věřil Sovětům v poválečné svobodě osvobozených území a zachoval si vojenský pragmatismus. Tak se 1. května dohodl se sovětským velením na linii, kam bude postupovat v ČSR. Linie Saská Kamenice–Karlovy Vary–Plzeň–České Budějovice–Linec měla být východní hranice amerického nejzazšího postupu, k nelibosti Čechů i Churchilla.⁴³ Původně *General* Eisenhower plánoval při nezbytnosti postup až na linii Vltava–Labe, proti tomu byli Sověti tvrdě proti, chtěli Prahu stejně jako *General* Patton. Tak zůstal u zmíněné linie a 4. května vydal rozkaz k postupu na uvedenou linii.⁴⁴ Na to 1. května 1945 přešla *1st ID* pod velení amerického *V Corps*.⁴⁵

---

⁴² FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 29. až 30. dubna 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴³ MAREK, s. 67–69.

⁴⁴ BRUŽEŇÁK, s. 70.

⁴⁵ KNICKERBOCKER, H. R., THOMPSON, Jack, BELDEN, Jack, WHITEHEAD, Don, LIEBLING, A. J., WATSON, Mark, PETERMAN, Cy, CARPENTER, Iris, Colonel DUPUY, R. E., MIDDLETON, Drew, formální důstojníci Divize, úvod vypracoval BALDWIN, Hanson, *Danger Forward. The Story of the First Division In World War II*, Atlanta, Georgia 1947, s. 392. Dostupné z: First Division Museum at Cantigny (USA), https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20150521%2F00000001. [cit. 2024- 02-03].

3.1 Složení 1st Infantry Division v období od 1. do 8. května 1945⁴⁶

- *Headquarters and Headquarters Company, 1st US Infantry Division*
  - *Military police Platoon, 1st US Infantry Division*
  - *16th Infantry Regiment*
  - *18th Infantry Regiment*
  - *26th Infantry Regiment*
- *Headquarters and Headquarters Battery, 1st Infantry Division Artillery*
  - *5th Field Artillery Battalion (155 mm H)*
  - *7th Field Artillery Battalion (105 mm H)*
  - *32nd Field Artillery Battalion (105 mm H)*
  - *33rd Field Artillery Battalion (105 mm H)*
  - *1st Engineer Combat Battalion*
  - *1st Medical Battalion*
  - *701st Ordnance Light Maintenance Company*
  - *1st Quartermaster Company*
  - *1st Reconnaissance Company*
  - *1st Signal Company*
- ❖ *Přiřazené jednotky*
  - *406th Field Artillery Group (Headquarters and Headquarters Battery)*
  - *186th Field Artillery Battalion (155 mm H)*
  - *200th Field Artillery Battalion (155 mm G)*
  - *Battery B, 17th Forward Observation Battalion*
  - *76th Field Artillery Battalion (105 mm H)*
  - *955th Field Artillery Battalion (155 mm H)*
  - *745th Tank Battalion*
  - *634th Tank Destroyer Battalion*
  - *103rd Antiaircraft artillery (Automatic Weapons) Battalion*

---

⁴⁶ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 1. až 6. května 1945. Troop list, s. 1–3. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20150825%2F00000031, (301-3: G-3 Operations Reports, 1st Inf Div (European Campaign), Jan 45 – Dec 45, s. v dokumentu 505-507). [cit. 2024- 02-13].

- *Czechoslovakian Detachment*
- ❖ + od 4. května 1945
  - *Combat Command A, 9th Armored Division*

3.2 Před bitvou?

Dne 1. května 1945 se na linii *18th Inf. Reg. 1st ID* neudálo nic zvláštního. *G Co.* provedla v 15.00 h. hlídku na jih, na východ a na kopec *Hill 605*, kde nenašla žádného nepřítele. Následně v 18.15 h. prodloužila *G Co.* pozice do cípu lesa jihozápadně od obce Hardeck v Německu. Na večer hlásil *3rd Bn.* velký pohyb nepřátelských vozidel a pohyb před linií *I a K Co. E Co., 2nd Bn.* pozorovala ve 23.35 záblesky asi od baterek v okolí jihovýchodně od dráhy letištní plochy zničené *Flugzeugwerk* v Chebu. Tomu by odpovídala zpráva *3rd Bn.* z noci, kdy ve 02.15 h. na jeho pozice narazila nepřátelská hlídka. Dvoučlenná hlídka prošla kolem pozic *K Co.* a byl zastřelen muž vstoupivší do jejich okopů. Jinak se 1. květen obešel bez vlastních ztrát se zajetím 1 důstojníka a 39 vojáků.⁴⁷

Začátkem května zajišťoval přímou dělostřeleckou podporu pro *18th Inf. Reg. 32nd Field Artillery Battalion (105 mm)*, ke kterému byly připojeny ještě *5th Field Artillery Battalion (155 mm)* a *76th Field Artillery Battalion (105 mm)*.⁴⁸ V prvních květnových dnech se *32nd FAB* nacházel na jihozápadním okraji Chebu. „Prapor“ *5th FAB* byl rozložen kolem Pomezí a *76th FAB* kolem Horní Hraničné.⁴⁹ Jejich úkolem bylo krýt především síly *18th Inf. Reg.*

⁴⁷ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 1 až 2. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 488). [cit. 2024- 02-11].

⁴⁸ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení 1. až 3. května 1945. Unit Report of Action, 1–31 May 1945, s. 1. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000262, (301-ART-0.3: Artillery Operations Reports, 1 Jun 44 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 138). [cit. 2024- 02-07].

⁴⁹ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení 30. dubna 1945. S-3 Periodic Report NO. 113, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 14). [cit. 2024- 02-13]; *5th Field Artillery Battalion Command Post 252750, A Battery 246752, B Btry 251747, D Btry 247742, Center Line 1100, 1600, 1800. 32nd Field Artillery Battalion CP 306740, A Btry 307737, B Btry 304735, C Btry 301741, Center Line 1300. 76th Field artillery Battalion CP 268752, A Btry 266725, B Btry 258728, C Btry 258728, Center Line 2000.*

„Divize“ 2. května uvolnila *3rd Bn.* ze severního perimetru. *L Co.* hlásila v 09.20 nepřátele v obci „*Podhrud*“ (Pograt, Podhrad) a *Platoon z K Co.* se nacházel severně od Podhradu jižně od vzletové dráhy *FWE*. Následně se *2nd Bn.* začal pohybovat, *G Co.* se posunula do cípu lesa u obce *Maiersreuth* a vzala 2 zajatce, podle kterých bylo v obci „*Memelberg*“ mezi 20 a 100 nepřátel. *G Co.* se v 10.05 chystala k přesunu do obce *Huttenruth* a „*Recce*“ jednotka se chytala o 500 yardů dále obsadit „*Orinbach*“ (*Querenbach*). V 11.15 zastavuje *32nd FAB* palbu, aby se mohlo na koncentraci 300 vzdát 100 německých vojáků *K Co.*, kteří tak měli učinit s pomocí starosty v 11.35. Ve 12.10 byla *G Co.* na cílovém bodě a žádala dva nákladní vozy na odvoz zajatců. V 17.15 *2nd Bn.* hlásil, že „*Recce*“ jednotka vyčistila obce *Mairesreuth*, *Hardeck* a *Boden* a navázala kontakt s *303rd Infantry Regiment, 97th ID* v obci „*Schacten*“ (*Schachten*). *G Co., 2nd Bn., 18th Inf. Reg.* vyslala průzkumnou patrolu do obce *Starý Kynšperk*, dnes *Hrozňatov*. Na večer vojáci od „*Recce*“ jednotky vyčistili obec *Bad Neualbenreuth*, ale neobsadili ji a měli možnost navázat kontakt s *303rd Inf. Reg. 97th ID* v obci *Ernestgrün*. Ve 20.00 h. byl vydán plán na další den, kdy 3. května vystřídá v 08.30 h. *I Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* vojáci z *G Co. 2nd Bn. 16th Inf. Reg.* ve *Františkových Lázních*, a *I Co.* zpevní na jihu pozice *18th Inf. Reg.*⁵⁰ Ve 21.20 h. hlásila *K Co. 3rd Bn.* projíždějící nákladňák se spojeneckým označením skrze linie a neuposlechl výzvy. Později bylo slyšet dál po silnici palbu ručních zbraní. V reakci na to vydal *3rd Bn.* rozkaz umístit fyzickou stráž na cestu. Před půlnocí ve 23.00 h. hlásila *G Co.* pohyb vlaku v jejich okolí a ve 23.50 h. návrat hlídky, která se dostala na okraj *Hrozňatova*. Z událostí toho dne vyšel *18th Inf. Reg.* jen se 2 zraněnými, získal zajatého 1 nepřátelského důstojníka a 281 vojáků.⁵¹

Brzy ráno 3. května v 00.15 h. hlásil *3rd Bn.* pohyb vozidel na silnici ve *Stebnici*. Na to v 02.45 h. *2nd Bn.* zaznamenal „*burp gun*“ ze samopalů *MP38* a *MP40* střelbu a výstřel z *Panzerfaustu* přes železniční trať směrem od *E Co.* do okolí *L Co.* Zároveň *3rd Bn.* hlásil klid, jen *Pl.* na pravém křídle od *K Co.* měl přátelskou výměnu střel s pár německými vojáky v železniční stanici *Podhrad*, u vojenského hřbitova, která byla obsazena Američany jen v noci. *K Co.* na zastávku pálila svými 60 mm minomety. V 03.43 h. vše utichlo a *3rd Bn.* ještě pro jistotu a ochranu proti nečekanému výpadu

---

⁵⁰ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 1 až 2. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁵¹ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 2. až 4. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/ImageUrlViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 489). [cit. 2024- 02-11].

nepřítele použil do oblasti 81 mm minomety a dělostřelectvo s dobrým efektem. V 09.10 h. byla vystřídána *I Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* dle plánu vojáky *G Co. 2nd Bn. 16th Inf. Reg.* Ta poté sama vystřídala v 10.30 h. *E Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* na jihu Chebu, která se poté přesunula do pozic mezi *F* a *G Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* v jižnějších pozicích podél hranic. Průzkumná patrola došla v 15.30 h. do obce Kozly, kde hlásila čisto bez nepřátel a pokračovala do obce St. Albenreuth, dnes zaniklá obec v pohraničním pásmu u obce Kozly, ale nikde nemohla setrvat, a tak se v 16.05 h. navrátila s 38 zajatci. V 16.25 h. žádal *303rd Inf. Reg. 97th ID* o povolení rozšířit svůj sektor o Neualbenreuth a bylo mu vyhověno. Ještě ve 22.50 h. hlásila *F Co.* od *2nd Bn.* 15 nepřátelských vojáků v lese severně od Hrozňatova a vedla po nich palbu minomety. Během dne *16th Inf. Reg.* po levé straně *18th Inf. Reg.* několikrát navázal kontakt právě s *18th Inf. Reg.* a zejména s *L Co.* a udržovaly pravidelné spojení. Den beze ztrát přinesl zisk zajetí 6 důstojníků a 38 mužů.⁵² Američtí dělostřelci hlásili pouze dělostřelecké přepady na soustředění německých sil. Zaznamenali i rozptýlené německé jednotky, které dosud nevytvořily souvislou obranou linii.⁵³

Dne 4. května před polednem v 11.00 h. oznámila *E Co.* záměr vyslat v 15.00 h. 2 patroly, 1. ze Šlapan a 2. z obce Huttssenreuth na okraje lesa. *G Co.* vyslala ve stejném čase patrolu z obce „*Meisenreuth*“ (Maiersreuth) také na okraj lesa.⁵⁴ Ve 12.45 h. *A Co.* zřídila posty na severní, východní a jižní straně Chebu, aby kontrolovaly všechny civilisty nesoucí si sbalené věci nebo vozíky s věcmi a také převzala stráž nad čtyřmi nemocnicemi ve městě od *103rd Anti-Aircraft Artillery Battalion*. Patrola od *2nd Bn.* prošla ve 13.45 h. obce Neualbenreuth, Boden a Hardeck a vzala tři zajatce. V 15.35 h. do odvolání zastavil *Ist Bn.* střelbu na střelnici mezi obcemi Pomezí a Tůně. Stejně jako *Ist Bn.* zároveň učinily i *2nd* a *3rd Bn.*, které potvrzují, že ani jeden z nich nestřílel. Hlášení zde byla informačně velmi strohá. Do večera nikdo nepřišel k úhoně a bylo získáno 57 zajatců.⁵⁵

---

⁵² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Headquarters-denní hlášení 2. až 4. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁵³ MAREK, s. 264.

⁵⁴ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 490). [cit. 2024- 02-11].

⁵⁵ Tamtéž, nestránkováno.

3.3 Nepřítel

Na severní hranici Saska a ČSR u Plesné a Skalné sváděly v této době tvrdé souboje hlídky od *26th Inf. Reg. 1st ID* s německými vojáky z *Division „Benicke“, 413. Infanterie Division* a *22. Volksturm Bataillon*, kterému velel chebský učitel Götz.⁵⁶ *Division „Benicke“* nebo také *Kampfgruppe Benicke* byla narychlo slepená skupina z ženijní brigády o dvou praporech, dvou rot 88 mm děl, jedné brigády o třech praporech frekventantů důstojnické školy z Milovic a pěšího praporu z instruktorů dělostřelecké školy.⁵⁷ Štáb *Division „Benicke“* byl od 27. do 30. dubna umístěn v Nebanicích, ale kvůli blízkosti fronty a stále se přibližujícím americkým výpadům hlídek se přesunul do obce Schönficht, dnes zaniklá obec Smrkovec na vrcholcích lesa Kaiserwald neboli Slavkovského lesa. Odkud se ze stejné příčiny 6. května přesunul do Vranova a následně do Krásna u Horního Slavkova.⁵⁸ Obránci podléhali velení *7. Armee*, která zajišťovala dva *Armeekorps*, ty byly určované podle *Landkreis*. První a pro tuto práci důležitější *XIII. Armeekorps* na konci války byl v oblasti Cheb–Karlovy Vary a druhý *XII. Armeekorps* se nacházel od Lázní Kynžvart napravo včetně Mariánských Lázní.⁵⁹

Pro ucelení představy, proti komu americké síly stály, lze využít výčtu zajatců *18th Inf. Reg.* ze 30. dubna 1945, kdy tento „*pluk*“ držel linii kolem Chebu. Ze 123 zajatců patřili 3 ke *Kampfgruppe Schreiber*, 24 ke *Kampfgruppe Eger*, 9 od *Kampfgruppe Schloss*, 1 od *Kampfgruppe Millowitz*, 11 od *113 HG Bataillon*, 24 od *Transport-Sicherungs-Bataillon 952*⁶⁰, 11 maďarských válečných korespondentů, 13 mužů od 21. Fortress AT Company, 10 členů *RAD*, 14 vojáků převlečených do civilu „*Sreagglers*“, asi neuniformovaný *Volksturm*, hospitalizovaných a dezertérů.⁶¹ Také z výčtu jednotek zajatců, kteří byli zajatí Američany mezi 29.–30. dubnem 1945, si můžeme představit stav německých obránců a jejich kvalitu: „*31st Replacement Regiment, 952nd Transport Security Battalion, 410th Volkartillery Corps, Battlegroup Schreiber, Battlegroup*

---

⁵⁶ BRUŽEŇÁK, s. 69.

⁵⁷ JAKL, Tomáš, *Výtěsněná apokalypsa-česká reflexe ústupu německé skupiny armád Střed*, Praha 2019, s. 34 (Disertační práce); Autor čerpal tuto informaci z oficiálního amerického armádního zdroje: NARA, National Archives Microfiche Publication M1035, Fiche 0159G, Einsatz der div. Gruppe.

⁵⁸ BRUŽEŇÁK, s. 69, 95.

⁵⁹ JAKL, s. 33–34; BALCAR, s. 23–30.

⁶⁰ *Landeschützen-Bataillon 952*. In: [online], [cit. 2024- 02-05]. Dostupné z: Lexikon Der Wehrmacht, <https://www.lexikon-der-wehrmacht.de/Gliederungen/LandschtzBat/LandschtzBat952-R.htm>.

⁶¹ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 30. dubna 1945. G-2 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20150825%2F00000014, (301-2.2: G-2 Journal and File, 1st Inf Div (ETO), 21 Apr 45 – 30 Apr 45, s. v dokumentu 1459). [cit. 2024- 02-05].

Schulze, Battlegroup Cschoch, Battle group von Christian, Eger Airport, Landeschützen Battalion, Hitler Jugend, RAD pracovníci, zranění v lazaretech a dezertéři a vojáci převlečení v civilu „Stragglers“⁶²⁶³.

---

⁶² First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení 29. až 30. dubna 1945. Consolidated Interogation Report, s. 1. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fwfd0000%2F20141124%2F00000270. (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 26). [cit. 2024- 02-13]; Mohlo se jednat o příslušníky *Völksturm* jen s rukávovou páskou nebo bez v civilním oblečení a ozbrojení, často jen *Panzerfausty*.

⁶³ Tamtéž, s. 1.

4 Začíná postup

V pátek, 4. května 1945, byl naplánován na štábu *3rd Army* útok do údolí řeky Ohře v ose Cheb–Karlovy Vary a postup se měl zastavit 5 mil za městem a navázat dotyk se Sověty.⁶⁴ Toho dne ve 22.00 h. vydalo velitelství *V Corps* rozkaz *1st ID* „a) *V souladu s předem daným rozmístěním zůstat na místě původně 97th ID; b) Udržovat kontakt s VIII Corps nalevo a 97th ID napravo; c) K divizi se připojuje Combat Command A 9th Armored Division, podléhá však rozkazům V Corps „armádnímu sboru““.⁶⁵*

Z dokumentu *G-2 Intelligence Summary* zpravodajského oddělení od *V Corps* ze 30. dubna 1945 bylo vyzvěděno, že uprchlý francouzský důstojník hlásil nepřátelské velitelské stanoviště *Bataillonu* v obci Jesenice a samotný *Bataillon* Němců umístěný 500 metrů severně od obce Dřenice. Dva dny předtím viděl dva dělostřelecké kusy u statku mezi obcemi Thurn, česky Tuřany, a Grün, česky Úval nebo Zelený. Také viděl silnici v obci Zlatá připravenou k zaminování a vyhloubené obranné pozice.⁶⁶ Tyto informace jsou rozvedeny v hlášení *G-2 Intelligence Journal 1st Infantry Division Headquarters* 30. dubna 1945, kdy francouzský poručík vzatý *18th Inf. Reg.* ten den ráno přišel z obce Scheibenreuth, neboli Okrouhlá, kde byla Němci škola přeměněna na lazaret s 19 Brity, 50 Sověty a 22 francouzskými pacienty. Odtud šel dále po trase „*Meis*“ (Mies, Mechová) a „*Podhrud*“ (Pograt, Podhrad). V obci Tuřany, podle souřadnic statek mezi obcemi Tuřany a Úval, viděl před dvěma dny, tj. 28. dubna, dva kusy dělostřelectva v pozicích. Před týdnem byl přemístěn ze sovětského lazaretu s 2 0000 pacienty ve Falknově. Od jednoho Francouze po cestě byl informován, že ve Falknově byla podzemní továrna. Dále ještě uvedl doplňující informace, že jako jediné obrněnce pozoroval dva pancéřové vozy, které byly používány ke spojovacím účelům mezi německými štáby v Jesenici a v nějaké obci na jihovýchod po hlavní cestě.⁶⁷

---

⁶⁴ MAREK, s. 242.

⁶⁵ BRUŽEŇÁK, s. 70.

⁶⁶ First Division Museum at Cantigny (USA), *V Corps G-2 Journal*-denní hlášení 30. dubna. *G-2 Journal*, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20150825%2F00000014, (301-2.2: *G-2 Journal and File, 1st Inf Div (ETO), 21 Apr 45 – 30 Apr 45*, s. v dokumentu 1518). [cit. 2024- 02-03].

⁶⁷ FDMaC (USA), *1st ID Hq*-denní hlášení 30. dubna 1945. *G-2 Journal*, nestránkováno.

4.1 První kroky vpřed, 5. května 1945

Až do 5. května se neudály žádné výrazné změny, jen *I Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* se přesunula z pozic ve Františkových Lázních na úkor *E Co. 2nd Bn. 16th Inf. Reg.* do pozic na pravém křídle *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* kde vystřídala *E Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.*⁶⁸

Začátkem května se *1st ID* nacházela na linii Adorf–Františkovy Lázně–Cheb–Dyleň.⁶⁹ Dne 5. května byl nad Aší a v okolí Bad Elster celý *26th Inf. Reg.*, v okolí Aše se nacházel *16th Inf. Reg.* a okolí Chebu měl v rukou *18th Inf. Reg. 1st ID.*⁷⁰

Sluneční cyklus vycházel na 5. května následovně: první světlo bylo v 03.56 h., svítalo v 05.46 h. Slunce zapadalo ve 20.52 h., poslední světlo zmizelo ve 22.42 h. Následně Měsíc měl vyjít ve 03.24 h. a zmizet ve 12.09 h.⁷¹ Počasí mělo být docela přívětivé. Zataženo, nízká oblačnost, občasný slabý déšť v časných ranních hodinách. Odpoledne oblačnost až zataženo ve výšce 2 až 3 000 stop. Viditelnost 1–3 míle ráno a pomalu by se mělo zlepšovat na 4–8 mil dopoledne. Foukal jihozápadní vítr o rychlosti 8 až 12 mil za hodinu. Maximální teplota se měla pohybovat maximálně 58 Fahrenheit, tedy 14,5 stupně Celsia, a minimální 38 Fahrenheit, tedy 3 stupně Celsia.⁷²

Ze záznamu *Journal Troops* z oddělení *G-4 Logistics 1st Infantry Division* z 24. března 1945 jsou dostupné záznamy o rozložení sil s jednotlivými „pluky“. S *18th Infantry Regiment* byli *B Company 1st Medical Battalion, 1st Platoon B Company 1st Engineer Combat Battalion, Detachment 1st Signal Company, B Company 745th Tank Battalion* a *B Company 634th Tank Destroyer Battalion.*⁷³ Toto rozpoložení, že *B Co.*

---

⁶⁸ First Division Museum at Cantigny (USA), 3rd Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000059, (301-INF(18)7-0.7: Journal - 3rd Bn, Jun – Oct 44, Mar – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 39-40). [cit. 2024- 02-11].

⁶⁹ MAREK, s. 264.

⁷⁰ Tamtéž, s. 243.

⁷¹ First Division Museum at Cantigny (USA), VII Corps G-2 Periodic Report 118-May Weather Condition for Central Germany. Daily Almanac for May 1945, s. 2. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20150825%2F00000014, (301-2.2: G-2 Journal and File, 1st Inf Div (ETO), 21 Apr 45 – 30 Apr 45, s. v dokumentu 1414). [cit. 2024- 02-11].

⁷² First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 4. května 1945. G-2 Periodic Report s.2. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F000000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 74). [cit. 2024- 02-07].

⁷³ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 24. března 1945. Troops, s. 1. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151021%2F000000026, (301-4.2: G-4 Journal and File – 1st Inf Div – (ETO), 1 Jan 45 – 30 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 693). [cit. 2024- 02-05].

745th TB mohla podporovat 18th Inf. Reg., také to dokládalo, že od 25. července 1944 až do konce války byla B Co. 745th TB vždy součástí podpory poskytované 18th Inf. Reg.⁷⁴ K operacím v květnu 1945 jsou bohužel tyto informace již nedostupné, ale potvrzují jej i After Action Report záznamy 634th TDB a 745th TB z 5. a 6. května 1945. Tuto skutečnost, že 18th Inf. Reg. měl podporu od B Co. 745th TB, potvrdil v osobní korespondenci autora i historik Andrew Woods z muzea First Division Museum at Cantigny.⁷⁵

Večer 4. května ve 21.15 h. večer hlásil 1st Bn. osvětlující světlice nad letištěm. Červená světla byla pozorována na kopci vpředu před linií. Zdálo se, že to byla signalizace z města na kopec. 3rd Bn. vyslal Intelligence and Reconnaissance Platoon, aby to objasnil a v 00.05 h. 5. května ráno hlásil 3rd Bn., že jeho I&R Platoon došla do okolí zničeného mostu a našla shořelou budovu. Během toho neviděla žádné světlice. Zato 2nd Bn. hlásil silné záblesky na jejich frontě, pravděpodobně výbuchy. Několik světlic bylo pozorováno před pozicemi K Co.⁷⁶

V 00.50 h. dostala 1st ID zprávu od sousední 97th ID, která byla na pravém jižním křídle, že její postup vpřed začne v 10.00 h.⁷⁷ Bylo potřeba, aby sousední „divize“ a „pluky“ mezi sebou neustále komunikovali svůj postup a místa navázání kontaktu. Mělo to předcházet jednak „friendly-fire“ od vlastních jednotek, tak především udržení linie ve větším měřítku, aby pohyb jedné „divize“ nebo „pluku“ neodkryl sousední, nebo, aby se právě vlastní „pluk“ nebo „divize“ nevystavily riziku útoku nepřítel z boku. Proto musela americká armáda dříve nebo později stejně vstoupit na území ČSR a udržet neustále se prodlužující linii a zvětšující se rozevření mezi VIII Corps severně od hranic ČSR v Německu a mezi XII Corps jihovýchodně na hranicích ČSR s Rakouskem v Dolních Rakousích. Byly tím kryta křídla obou sborů před německým výpadem od Prahy jak na jih, tak i na západ a sever.

I&R Platoon od 3rd Bn. pokračoval dále v průzkumu a objasnění událostí tu noc. V 01.00 h. pronikl do okolí nemocnice, ale nic neviděl. Pravděpodobně se jednalo o Němci při obraně Chebu zničený Červený most přes železniční trať a dále buď lazaret v obci Podhrad, kterou americké jednotky nedržely, nebo nemocnici v Chebu, která také

---

⁷⁴ Lt. HOWENSTINE, Harold D., T/Sgt. TROLL, George E., *HISTORY of the 745th TANK BATTALION. August 1942 to June 1945*, Nürnberg 1945, s. 45. Dostupné z:

https://digicom.bpl.lib.me.us/cgi/viewcontent.cgi?article=1022&context=ww_reg_his. [cit. 2024- 02-05].

⁷⁵ Osobní korespondence s historikem Anrewem Woodsem z muzea First Division Museum at Cantigny [cit. 2023- 12-14].

⁷⁶ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁷⁷ Tamtéž, nestránkováno.

není daleko od mostu.⁷⁸ Následně v 01.15 se kontaktovali *K Co.*, *L Co.* a *I Co.* s tím, že *I Co.* pozorovala blikající světla před jejich pozicemi a *K Co.* viděla světlo před formací a záblesky střílejícího dělostřelectva.⁷⁹ Také dělostřelecký pozorovatel *Love 3*⁸⁰ požadoval v 01.15 h. na pozice východně od silniční křižovatky Ypsilonka několik salv kvůli provozu nepřítele a kulometnému hnízdu. V 01.30 h. požadoval několik dalších „*Volleys*“ neboli salv na obec Potočiště. Palbu vedla *A Btry 32nd FAB*.⁸¹ Ještě v 01.20 h. reportoval *2nd Bn.*, že viděl světla asi 1 ½ míle na sever a maličko na jih před *K* nebo *I Co. 3rd Bn.*⁸² Noc tedy nebyla pro *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* vůbec klidná. Záblesky světel byly pravděpodobně následkem německých příprav obrany, kopání nebo hloubení pomocí výbušnin okopů v zemi, opevňování domů.

Další pohyb sil na linii začal až ráno, kdy se *3rd Pl. B Co. 745th TB* v 07.00 h. vydal k *I Co. 18th Inf. Reg.*⁸³

V 08.00 h. byl uvážen postup na východ a v 09.20 h. vydala „*divize*“ rozkaz pro *18th Inf. Reg.* připravit se k postupu asi 5 kilometrů k hlavní silnici včetně „*Road Junction*“ křižovatky Ypsilonka a Dolního Žandova a Staré Vody, aby bylo kryté severní křídlo postupu *97th ID* na jižním křídle *1st ID* a zároveň, aby byl krytý zbytek *1st ID* na severu. Rozkazy pro „*prapory*“ byly obdrženy v 10.10 h. a v 10.30 h. proběhla schůze velitelů „*praporů*“ na velitelství „*pluku*“. Zároveň proběhlo upozornění, že odpoledne se všechny „*prapory*“ *18th Inf. Reg.* dají do pohybu. V tutéž dobu se *1st ID* stala součástí *III Army*.⁸⁴

Hned v 10.00 h. se dohodly obě *1st ID* i *97th ID* na silniční křižovatce severně od souřadnic 535605 (545615), oblast mezi obcemi Drmoul a Mariánské Lázně, kde elementy obou formací měly navázat kontakt.⁸⁵ Taktéž v tento čas *2nd* a *3rd Bn.* od *303rd*

---

⁷⁸ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁷⁹ Tamtéž, nestránkováno.

⁸⁰ Kolegium autora a badatelů Pavla Olšmída a Ivana Rollingera se shodla, že tyto označení *Love*, *Able*, *Charlie* a *Dog* jsou volací znaky pro dělostřelecké pozorovatele návodčí palby dělostřelectva k podpoře pěchoty.

⁸¹ First Division Museum at Cantigny (USA), 32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 655). [cit. 2024- 02-09].

⁸² FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁸³ 745th Tank Battalion. After Action Report, 5–6 May 1945, nestránkováno. Dokument zapůjčil ze sbírky Pavel Olšmíd.

⁸⁴ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁸⁵ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 2. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-

Inf. Reg. 97th ID začaly postupovat, jak již byla *1st ID* předem informována. Jejich *1st Bn.* postupoval dolů na jih k obci Mahring. Jednu *Company* zanechal *1st Bn. 303rd Inf. Reg.* v Bad Neualbenreuth, dokud skrze ni neprošli vojáci od *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* a poté se připojil zpět ke svému *1st Bn. 303rd Inf. Reg.* Taktéž *18th Inf. Reg.* informoval, že nemá žádné informace o zalesněném prostoru na svém křídle. I *303rd Inf. Reg.* souhlasil s navázáním kontaktu na silniční křižovatce u Velká Hled'sebe. Dále *18th Inf. Reg.* poznamenal, že „*Není uvěřitelné, že by se 16th Infantry Regiment pohnul dříve než zítra ráno.*“.⁸⁶ Ten ale byl připraven a čekal pouze na rozkaz „*divize*“, který dostal až následující den 6. května.⁸⁷

V témže čase byla vytvořena dělostřelecká skupina *32nd FAB (105 mm)*, *5th FAB (155 mm)* „*Dandy*“ a *76th FAB „Lordship*“, pod velením *Divisional Artillery Command* od *1st Infantry Division*.⁸⁸ A měla podporovat postup na východ.

Na podporu pěchoty *18th Inf. Reg.* v čelní linii měla být vyčleněna *B Co. 634th TDB*. Úkol byl zajistit dostatečnou palebnou a protitankovou ochranu postupující pěchotě, která měla zajistit levé křídlo sousední *97th ID*. K Dispozici měla *B Co.* 11 samohybných děl M-10 a *Reconnaissance Company* od *634th TDB*.⁸⁹ Z těchto samohybných děl měly 4 samohybná děla M-10 od *3rd Pl. B Co. 634th TDB* postupovat vpřed společně s *3rd Bn. 18th Inf. Reg.*⁹⁰ Od *Recon. Co. 634th TDB* spolupracovala *2nd Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* na postupu s *K Co. 3rd Bn.*⁹¹ Obrněnou hradbu pro *18th Inf. Reg.* zajišťovala *B Co. 745th TB*. Její tanky M-4 od *3rd Platoon* měly podpořit v útoku *I Co.*⁹² K zajištění dobrého pohybu a dobrému zázemí pro zásobování a odstraňování překážek na cestě od 15.00 h. do 20.00 h. 5. května měl *18th Inf. Reg.* k dispozici *2nd Pl. B Co.* od *1st Engineer Combat Battalion*.⁹³

[30b812011812%2Ffifd0000%2F20151021%2F00000014](https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffifd0000%2F20151021%2F00000014), (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 139). [cit. 2024- 02-11].

⁸⁶ Tamtéž, s. 3.

⁸⁷ Tamtéž, s. 3.

⁸⁸ FDMAc (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁸⁹ First Division Museum at Cantigny (USA), 634th Tank Destroyer Battalion-denní hlášení 4. května 16.00 až 5. května 16.00 1945. S-3 Report, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffifd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 175). [cit. 2024- 02-07].

⁹⁰ Asociace 634th Tank Destroyer Battalion, 634th Tank Destroyer Battalion. After Action Report-May 1945, s. 4–5. Dostupné z: https://634thtdbn.net/docs/aar/634th_TDBn_AAR_45-05.pdf. [cit. 2024- 02-08].

⁹¹ Tamtéž, s. 5.

⁹² 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

⁹³ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Engineer Combat Battalion-denní hlášení 5. května 1945. Journal 1 May to 31 May 1945, s. 4. Dostupné z:

V 11.25 h. oznámil *18th Inf. Reg.* plán postupu, který měl zahájit v 15.00 h. 5. května 1945. Na jižním křídle *2nd Bn.* se měl tlačit na východ, aby se zmocnil hlavní silnice východně od jeho pozice včetně Dolního Žandova a Staré Vody. Linií severozápadně od Dolního Žandova probíhající přes linii 73 v mřížce na mapě měl zajišťovat *1st Bn.*⁹⁴ A *3rd Bn.* měl útočit ze stávajících pozic v jihovýchodních částech Chebu na východ a měl obsadit obce Gassnitz, česky Jesenice, a Scheibenreuth, teď Okrouhlá.⁹⁵ K tomu *18th Inf. Reg.* optimisticky přidal, že do 16.00 h. odpoledne by měl mít pod kontrolou „*Road Junction*“, křižovatku Ypsilonka od Chebu na Falknov a Dolní Žandov.⁹⁶

Před postupem celého „*pluku*“ ještě plánoval štáb *1st ID*, aby se *18th Inf. Reg.* příliš neodkryl. K tomu ve 13.40 h. hlásilo oddělení *G-3 Operations* ze štábu „*divize*“, že podle indikací oddělení *S-3 Operations 18th Inf. Reg.* nedojde k naprostému odkrytí křídla „*pluku*“ a bude možné jej podpořit patrolami, když by se odkrylo. Do toho se „otevřel“ *16th Inf. Reg.* ve Františkových Lázních a rád by vytvořil boční linii s *18th Inf. Reg.*, ale nakonec jen upevnil pozice severně od hlavní silnice a konal průzkum.⁹⁷ Největší riziko z odkrytého křídla hrozilo právě *3rd Bn.* a jeho *K Co.* z *18th Inf. Reg.*, jež vedla postup na nejsevernějším křídle celé formace *18th Inf. Reg.*, podél hlavní silnice na Falknov.

4.2 Boj o Dřenicí

Po dvou hodinách pohotovosti se ve 14.30 h. 5. května 1945 dal do pohybu vpřed na všech úrovních *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* Útočil na východ se třemi *Company* vedle sebe: *K Co.* nalevo podél hlavní silnice Cheb–Falknov na silniční křižovatku Ypsilonka s větvením silnic Cheb–Falknov–Dolní Žandov, *I Co.* napravo do obce Okrouhlá k hlavní silnici Cheb–Dolní Žandov a *L Co.* ve středu formace do obce Jesenice mezi cíle *K* a *I Co.* Pěšáci *3rd Bn.* měli trasu postupu po rovině a v otevřeném terénu, kdy dávali veškeré výhody nepříteli.⁹⁸

---

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fwfd0000%2F20141124%2F00000294, (301-ENG-0.7: Journal, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 151). [cit. 2024- 02-09].

⁹⁴ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 2.

⁹⁵ Tamtéž, s. 2–3.

⁹⁶ Tamtéž, s. 3.

⁹⁷ Tamtéž, s. 4.

⁹⁸ FDMaC (USA), 3rd Bn. Hq 18th Inf. Reg.-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno.

Ze *3rd Bn.* se první vydala vpřed ve 14.15 h. *I Co.*, která společně se *3rd Pl. B Co. 745th TB*,⁹⁹ postupovala na Podhrad jihovýchodně od Chebu.¹⁰⁰ Za pět minut se přidala *K Co.* Její patrola ve 14.20 h. hlásila v předpolí volno „*all clear*“.¹⁰¹ *L Co.* vyrazila vpřed podle dělostřeleckého pozorovatele *Love 3* ve 14.34 h.¹⁰² Samotná *L Co.* udala čas ve 14.30 h.¹⁰³ Už ve 14.42 h. požadoval *Love 3* palbu na pozice nepřítele v západní části Dřenice a východně od kostela ve Dřenicí se zastavením palby až na jeho příkaz. „*Fire Mission*“ plnily 105 mm houfnice od *A* a *B Btry 32nd FAB*.¹⁰⁴

I Co. postupovala s pomocí tanků a samohybných děl přes Podhrad dále na jihovýchod a ve 14.49 h. hlásila *I Co.* pozici ve Velké Všeboři u velkého mostu přes řeku Wondreb, dnes Odrava.¹⁰⁵ Podhrad byl nakonec vyčištěn částmi *I Co.* v 15.10 h.¹⁰⁶ Následně postupovala na Velkou Všeboř, kdy se dostala pod palbu ručních zbraní nedaleko železniční tratě a čelila lehkému odporu německých vojáků podél železniční tratě asi 1000 yardů východně od obce. Nepřítel měl obranné pozice v blízkosti právě Velké Všeboře, ale byl rychle přemožen, a nakonec bylo zajato 50 německých vojáků.¹⁰⁷

V 15.00 h. se *18th Inf. Reg.* s podporou samohybných děl a tanků od *B Co. 634th TDB* a *745th TB* vydal opatrným pohybem vpřed ve směru na Okrouhlou a Dolní Žandov.¹⁰⁸ K jednotkám *18th Inf. Reg.* se připojily v ten čas *Platoons* od *Rcn. Co. 634th TDB*.¹⁰⁹ Proti *18th Inf. Reg.* stály různé jednotky z *Division „Benicke“*, zejména kadeti důstojnické školy z vojenského prostoru Millowitz u Benešova-*Kampfgruppe Millowitz*. O této jednotce hovořil v pamětech veterán Allen N. Towne, lékař *1st Medical Battalion*.¹¹⁰ Počasí bylo toho dne velmi nepřívětivé a vytrvale přšelo. Na levé straně úseku svedly *1st* a *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* lehké potyčky s Němci a postupovaly na Starou Vodu a Dolní Žandov.¹¹¹

---

⁹⁹ 745th TB, AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

¹⁰⁰ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹⁰¹ Tamtéž, nestránkováno.

¹⁰² FDMAc (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁰³ Morning Report 5 May 1945 “L” 18th Jesenice, Czechoslovakia.

¹⁰⁴ FDMAc (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁰⁵ Tamtéž, nestránkováno; Dnes je tento most zatopen přehradou Jesenice.

¹⁰⁶ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹⁰⁷ BRUŽEŇÁK, s. 73; FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹⁰⁸ BRUŽEŇÁK, s. 70–71.

¹⁰⁹ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹¹⁰ BRUŽEŇÁK, s. 71.

¹¹¹ MAREK, s. 242; viz textová příloha 2) „Postup *1st* a *2nd Battalion 18th Infantry Regiment* 5. a 6. května 1945“.

Během postupu se postupně ocitly všechny *Company* od *3rd Bn.* pod palbou. Na pravém křídle se v 15.15 h. ocitla *I Co.* pod palbou z ručních zbraní při postupu na Mechovou. K tomu se přidala *K Co.*, která se dostala do palby ručních a automatických zbraní před obcí Durnbach neboli Potočiště, kam si následně vyžádala dělostřeleckou baráž. To způsobilo zastavení postupu a nemohla postupovat dál přes otevřené pláne zdejších polí.¹¹²

Za pět minut na to, v 15.20 h., udával návodčí *Charlie 4* kulometné hnízdo v okolí silniční křižovatky Ypsilonka. Ta byla vytyčena jako cíl dne pro *K Co. C Btry 32nd FAB* tam vedla palbu.¹¹³ Vzápětí v 15.21 h. udal pozorovatel *Love 3* souřadnice *K Co.*, která byla tou dobou mezi Dolními Dvory a křižovatkou Ypsilonkou před odbočkou na Potočiště na poli u hlavní cesty a řešila problémy s nepřátelskou palbou právě z Potočiště, a *L Co.*, která se nacházela zrovna mezi Horními Dvory a dnešní odbočkou silnice do Dolních Dvorů na konci vzletové dráhy továrny *FWE*.¹¹⁴ Pro *3rd Bn.* a zejména pro sledovanou *L Co.* nastal zlom klidu přesně v 15.22 h., kdy pozorovatel dělostřelectva *Love 5* poznamenal, že všechny 3 *Company* od *3rd Bn.* byly v přestřelkách s nepřítelem.¹¹⁵ Tedy od této chvíle byla *L Co.* zatažena do boje o Dřenicí. U letištní plochy se musela dostat do kontaktu s předsunutými německými vojáky, kterým terénní deprese před Dřenicí poskytovala skvělé krytí.

Mezitím byla *K Co.* uvězněna na otevřeném prostoru. V 15.30 h. návodčí dělostřelectva *Charlie 4* požadoval zastavit palbu na bod 309 a vést „*Direct Fire*“ 15 přímou palbu do Potočiště. Z obce byla i přesto vedena palba na *K Co.* v otevřeném terénu. Přesněji *K Co.* udávala střelbu odstřelovače. *C Btry od 32nd FAB* pálila.¹¹⁶ I přes nejméně druhou dělostřeleckou baráž palba neustala. Ba právě naopak, protože v 15.35 h. požadoval *Charlie 4 1* „*Smoke*“ kouřový granát na koncentraci 101 s tím, že palba odstřelovače z obce Potočiště ještě zintenzivnila.¹¹⁷

Po několika minutách v 15.36 h. byla podle návodčího *Love 5* *K Co.* pouhých a stále 800 yardů (730 metrů) od cíle, silniční křižovatky Ypsilonka, před odbočkou do

---

¹¹² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq.-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹¹³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹¹⁴ Tamtéž, nestránkováno.

¹¹⁵ Tamtéž, nestránkováno.

¹¹⁶ Tamtéž, nestránkováno.

¹¹⁷ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

Potočiště.¹¹⁸ *L Co.* se mezitím nacházela asi 500 yardů (460 metrů) od jednoho z cílů, obce Dřenice, a *I Co.* byla na postupu někde před obcí Meis, nyní Mechová.¹¹⁹

Obec Meis neboli Mechová byla „osvobozena“ americkou *I Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* v 16.05.¹²⁰ Ta zde setrvala do 16.25 h.¹²¹ *L Co.* se v 16.05 h. dostala do německé palby z ručních zbraní u Dřenice. Zároveň *K Co.* se také konečně dala opět do pohybu vpřed, i když ne na moc dlouho.¹²² V 16.25 h. se dozvídáme od návodčího *Love 3*, že střelba odstřelovače z Potočiště „pinning down“ *K Co.* Ta si vyžádala dělostřeleckou palbu od *32nd FAB* se 105 mm a *5th FAB* se 155 mm děly.¹²³

Do 16.22 h. odpoledne postoupila *L Co.* až před Dřenicí, kdy se nacházela na cestě od západu před obcí Dřenice před dnešním koupalištěm Dřenice.¹²⁴

V 17.00 se ohlásily síly *3rd Bn.*, kdy *I Co.* už dorazila do další obce, obce Stebnice. Po cestě narazila na lehký odpor.¹²⁵ Dorazila tam i s tanky od *3rd Pl. B Co. 745th TB*, kdy podle jejího záznamu kladl nepřítel rozhodný odpor.¹²⁶ *K Co.* byla stále na polích 300 yardu od silniční křižovatky pod lehkou palbou ručních zbraní ze severu od Potočiště. Obec zasypala dělostřelectvem, ale intenzita střelby se nesnížila.¹²⁷ V Obci Stebnice se oddělila *2nd Section 3rd Pl B Co. 745th TB* se dvěma tanky M-4 od *3rd Pl. B Co. 745th TB* a měla se přiřadit pod *L Co. 3rd Bn.*, která se nacházela v tvrdém boji ve Dřenicí.¹²⁸ *L Co.* se pomalu blížila do Dřenice a asi před půl hodinou, někdy kolem 16.30 h., se ocitla pod palbou těžkého dělostřelectva nepřítele.¹²⁹

Zároveň v 17.00 h. požadoval návodčí *Love 3* palbu na nepřátelskou opevněnou pozici v Potočišti. *K Co.* zde měla zřejmě stále problémy. „Fire mission“ plnila *A Btry 32nd FAB* a upravila svá postavení a směr palby právě pro střelbu na tuto opevněnou pozici.¹³⁰ Proti postupu *L Co.* držel v Dřenicí tvrdohlavý nepřítel své pozice na kopci

---

¹¹⁸ Tamtéž, nestránkováno.

¹¹⁹ Tamtéž, nestránkováno.

¹²⁰ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 491). [cit. 2024- 02-04].

¹²¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹²² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹²³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹²⁴ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 5.

¹²⁵ Tamtéž, s. 5.

¹²⁶ 745th TB.AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

¹²⁷ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 5.

¹²⁸ 745thTB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

¹²⁹ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 5.

¹³⁰ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

v severní části obce.¹³¹ Přes dobu v 17.40 h. setrvala *I Co.* v obci Stebnice a sledovala vývoj situace u *L Co.* ve Dřenicí.¹³²

Až v 17.45 h. se *L Co.* znovu ohlásila vysílačkou. Nacházela se v tvrdé a těžké přestřelce u Dřenice. *K Co.* byla ve stejnou dobu 300 yardů od cíle.¹³³ Její vedoucí elementy byly podle návodčího *Charlie 4* v 18.00 h. na pomalém postupu vpřed, ale neustále čelily palbě ručních zbraní.¹³⁴

Boj v Dřenicí pro *L Co.* pokračoval přes čas 18.30 h. beze změny. *I Co.* zastavila prozatím postup ve Stebnici jižně od obce Dřenice.¹³⁵ Ve stejnou dobu provedl *18th Inf. Reg.* situační přehled. Jeho *3rd Bn.* byl rozložen tak, že *K Co.* byla v kontaktu s nepřítelem na silniční křižovatce Ypsilonka a zdemolovala Potočiště, *L Co.* vedla boj v Dřenicí, a *I Co.* se nacházela ve Stebnici.¹³⁶

O další dělostřelecké krytí žádal v 18.35 h. dělostřelecký pozorovatel *Charlie 4* pro *K Co.* Podle nějž byla kulometná a minometná palba od křižovatky Ypsilonky od cesty směrem na Falknov od Obilné. Tento prostor zasypala palbou *C Btry 32nd FAB.*¹³⁷

V 18.50 h. se *L Co.* dostala na objekt 1, obec Dřenice, ale byla v pokračujícím boji a v těžké palbě ručních zbraní.¹³⁸ Nic se na této skutečnosti nezměnilo ani v 19.30 h. Podle žurnálu oddělení *G-3 Operations* zažívala *L Co.* v obci Dřenice stále trochu „scrap“. Dále uváděl, že *3rd Bn.* neměl žádné těžkosti, ale byl v otevřeném terénu.¹³⁹ *I Co.* měla s sebou 1 *Tank Platoon* a neměla žádné problémy, pokud šlo o nepřítele.¹⁴⁰ Postupovala v klidu na své cíle, kdežto *K Co.* nalevo a *L Co.* ve středu byly zdrženy tvrdohlavým odporem. Jejich trasa postupu byla po rovině a v otevřeném terénu, kdy dávaly veškeré výhody nepříteli zakopanému s automatickými zbraněmi a puškami na výhodných a opevněných pozicích.¹⁴¹

---

¹³¹ KNICKERBOCKER a kol., s. 392; Major General ANDRUS, Clift, *The First*, s. 54–55. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20150521%2F00000005. [cit. 2024- 02-03]; Druhý zdroj uvedl pozici nepřítele na kopci východně v obci Dřenice.

¹³² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹³³ Tamtéž, nestránkováno.

¹³⁴ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹³⁵ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 6.

¹³⁶ Tamtéž, s. 6.

¹³⁷ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹³⁸ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹³⁹ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 6.

¹⁴⁰ Tamtéž, s. 6.

¹⁴¹ FDMaC (USA), 3rd Bn. Hq 18th Inf. Reg.-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno.

K Co. byla sužována německou palbou děl a minometu z pozic u cesty od křižovatky Ypsilonky směrem na Falknov a mezi obcí Obilná Nacházelo se zde 200 SS a tak v 19.05 h. dělostřelecký pozorovatel *Charlie 4* naváděl palbu ve směru od *K Co.* *DF 12.* Palbu provedla *C Btry od 32nd FAB.*¹⁴² Na této skutečnosti se ale nic nezměnilo ani v 19.48 h., kdy byla *K Co.* podle *Charlie 4:* „pinned down“.¹⁴³

Situační hlášení 3rd Bn. ve 20.00 h. se příliš nelišilo od posledního situačního hlášení, přesněji *K Co.* byla stále pod dělostřeleckou palbou a střelbou ručních zbraní při pokusech dosáhnout cíle „*Cross Road*“ silniční křižovatku Ypsilonka. *L Co.* byla v obci Dřenice a *I Co.* v obci Stebnice.¹⁴⁴

Oblast Dřenice nebyla vyčištěná od nepřátelských vojáků do pozdních hodin toho dne, dokud se divizní tanky M-4 a samohybná děla „*TD's*“ M-10 nebyly schopny posunout k bližší podpoře. Poté rozstřílely nepřátelská postavení, vyčistily obec a pěšáci převzali situaci.¹⁴⁵ Američtí pěšáci se zde setkali s velmi silnou aktivitou nepřítele s intenzivním dělostřelectvem a minomety.¹⁴⁶ Zdá se, že se ve 20.00 h. v Dřenici konečně *L Co.* podařilo překonat odpor nepřátel nebo i zlomit odpor a čistila obec. Její činnost byla podpořena i 1 *Platoon* pěšáků od *I Co.*¹⁴⁷ Dost možná právě výpomoc *L Co.* byl důvod zastavení postupu *I Co.* na pravém jižním křídle úseku 3rd Bn. a zdržovala se v okolí Stebnice. Také ze zmínky o přítomnosti samohybných děl lze leccos vyvodit. Na konci dne 5. května 1945 končila *1st Sec. 3rd Pl. B Co. 634th TDB* ve východní části Dolních Dvorů u zničeného vojenského letiště v Chebu a nejspíše podporovala postup *K Co.* na levém severním křídle 3rd Bn. i celého *18th Inf. Reg.* Druhá část *3rd Platoon*, tedy *2nd Sec. 3rd Pl. B Co. 634th TDB* byla v noci 5. května v Dřenici.¹⁴⁸ To také napovědělo, že 2 samohybná děla buď podporovala *I Co.* a poté se společně se 2 tanky *2nd Sec. 3rd Pl. B Co. 745th TB* a s 1 *Rifle Platoon* od *I Co.* vypravila na pomoc *L Co.* ke Dřenici. Anebo tyto 2 samohybná děla M-10 ze *2nd Sec. 3rd Pl. B Co. 634th TDB* od začátku postupu podporovala právě *L Co.* Ke druhé verzi by se klonilo i to, že s *I Co.* již postupovala celá *3rd Pl. B Co. 745th TB* a další „armory“ by byly už příliš. Zároveň by

---

¹⁴² FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁴³ Tamtéž, nestránkováno.

¹⁴⁴ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹⁴⁵ KNICKERBOCKER a kol., s. 392; Major General ANDRUS, s. 54–55; Druhý zdroj uvedl pozici nepřítele na kopci východně v obci Dřenice.

¹⁴⁶ Morning Report 5 May 1945 “L“ 18th Inf. Dokument poskytl ze sbírky pan David Foud.

¹⁴⁷ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; Morning Report 5 May 1945 “L“ 18th Inf. Jesenice, Czechoslovakia; Druhý dokument udával v popisu dne, že kolem 20.00 dorazila L Company do obce Jesenice.

¹⁴⁸ Asoc. 634thTDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

podporu obrněných sil neměl zbytek *3rd Bn.* a nebylo by to rovnoměrné rozložení sil, i když postupoval *3rd Bn.* na celé šířce *3 Company K, L, a I Co.* v linii.

K Co. byla stále mezi Potočištěm a křižovatkou Ypsilonka. Ve 20.23 h. bylo oznámeno pozorovatelem *Love 3* detekování 10 nepřátelských pěšáků a „*Susp. SP Gun*“ tušené samohybné dělo právě v Potočišti, kam byla následně navedena palba *A Btry 32nd FAB.*¹⁴⁹ Vzhledem ke křížové palbě a plochému otevřenému terénu návodčí *Charlie 4* požadoval ve 20.36 h. další dělostřeleckou palbu pro krytí *K Co.* Vyžádal si 1 „*volley*“ salvu do prostoru v okolí za silniční křižovatkou Ypsilonka. Požadoval palbu „*V.T.*“¹⁵⁰. Cíl zasypala šrapnely střel *C Btry 32nd FAB.*¹⁵¹

Divizní oddělení *G-3 Operations* z *1st ID Hq* obdrželo ve 20.38 h. od *18th Inf. Reg.* informace o postupu. Jeho *3rd Bn.* zažíval při postupu stále trochu „*scrap*“. *L Co.* byla v části Dřenice v kontaktu.¹⁵² Měla vyčištěnou většinu obce, nepřítel byl zakopán na kopci severně v obci.¹⁵³ Od *I Co.* pro ni byl uvolněn 1 *Rifle Platoon* se dvěma tanky. Ale *L Co.* nebyla jediná, kdo byl ten den v překerní situaci. *K Co.* byla během pokusu dosáhnout křižovatky pod dělostřeleckou a minometnou palbou. Doufala v její obsazení do tmy.¹⁵⁴ Odpovědí odkud a proč se u *L Co.* vzal 1 *Rifle Platoon* od *I Co.* byla, že byl vyslán společně se 2 tanky ze *2nd Sec. 3rd Pl. B Co. 745th TB* na rozkaz z velitelství *18th Inf. Reg.* společně i s přáním, že by to měli vyčistit dříve, než padne tma. Zároveň přání platilo i pro *K Co.*, které ale nemá příliš kdo pomoci, byla v otevřeném terénu a střídavě v křížové palbě ze severu od Potočiště a z východu od křižovatky Ypsilonka.¹⁵⁵ Ve stejnou dobu podal návodčí *Charlie 4* zprávu o stavu *K Co.*: „*still pinned down*“.¹⁵⁶

Z hlášení o dělostřeleckých operacích 5. května před soumrakem, které bylo ve 20.52 h., vedly *5th FAB* a *32nd FAB* palbu na zakopanou pěchotu jihozápadně od Potočiště.¹⁵⁷ *K Co.* se prostě nemohla pohnout vpřed. Němečtí obránci měli dobře

---

¹⁴⁹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁵⁰ *Variable Time* nebo také *Proximity Fuze*, která byla používána od roku 1944 a sloužila k likvidaci zejména pěších formací a leteckých cílů. Měla nastavení na výbuch v blízkosti cíle, nejčastěji 20 metrů vzdálenosti a vytvoření tzv. *Airburst*, tedy zasypání cíle střepinami nejčastěji shora

¹⁵¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁵² Tamtéž, nestránkováno.

¹⁵³ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 7.

¹⁵⁴ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁵⁵ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 7.

¹⁵⁶ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁵⁷ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení 4. až 11. května 1945. Unit Report of Action, 1–31 May 1945, s. 2. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000262, (301-ART-0.3: Artillery Operations Reports, 1 Jun 44 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 139). [cit. 2024- 02-05].

připravené pozice. Dělostřelecký návodčí *Charlie 4* se snažil co nejvíce pomoci a ve 21.15 h. požadoval na podporu palbu každou 1 „volley“ salvu ve 2 minutovém intervalu po dobu 10 minut na „*Concentration*“ 335.¹⁵⁸ Ve 21.27 h. dosáhla samohybná děla M-10 od 3rd Pl. B Co. 634th TDB hlavní silnice Cheb–Falknov–Dolní Žandov. Samohybky poté „měly odbočit směrem doprava a postupovaly dále na jihovýchod“¹⁵⁹.¹⁶⁰ K 2nd Recon Pl. 634th TDB, který byl u K Co. se ve 21.30 h. připojila na podporu 1 Sec. od Pioneer Platoon Rcn. Co. 634th TDB.¹⁶¹

Do 22.00 h., kdy se *I* a *L Co.* vydaly dál do útoku, tou dobou už měla být obec Dřenice kompletně vyčištěna od německých obránců a *L Co.* se musela reorganizovat k dalšímu postupu. *I Co.* zatím stále pevně držela pozice ve Stebnici.¹⁶²

Z hlášení oddělení *G-2 Intelligence* od *1st ID* dne 5. května 1945 „Během dne se jižní část *1st Infantry Division* setkala s mírným odporem. Ačkoliv nebylo věřeno v nasazení nepřátelských tanků, nepřítel urputně bránil silniční křižovatky a opevněné body ve vesnicích, dobře využíval střelbu ručních a automatických zbraní. Dělostřelecká palba byla lehká a rozptýlená a byla směřována právě na jižní operační oblast části *1st Infantry Division*. S nejurputnějším nepřátelským odporem se setkali v okolí silniční křižovatky *Ypsilonka* a v okolí obce Dřenice... V obci Dřenice se bránil nepřítel ze zakopaných pozic na kopci na severu obce a dominující terénní nerovnosti, které nebyly vyčištěny od nepřátel do pozdní doby, kdy Divizní armor úspěšně zredukoval nepřátelskou obranu. Rozptýlená minometná palba dopadala na postupující elementy *1st Infantry Division* během odpoledne 5. května.“¹⁶³

Ve Dřenici popisoval zdejší Farář události takto: „Ve středu 25.4. od 9.30 začala vřava a střelba i v noci, která pokračovala pak i za dne, bojovalo se o Cheb.“¹⁶⁴

„28.4. byla fosforovým granátem zapálena jedna ze stájí. V pěti minutách byla celá konstrukce v plamenech.“¹⁶⁵

„V neděli 29. ráno začalo ostřelování, nikdo nemohl do kostela. Bylo hodně zásahů, hořela farní stáj, ale s pomocí utečenců byl dvakrát vypuknuvší požár uhašen.

---

¹⁵⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁵⁹ Tamtéž, nestránkováno.

¹⁶⁰ Tamtéž, nestránkováno.

¹⁶¹ Asoc 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

¹⁶² 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

¹⁶³ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-2 Periodic Report, s. 1.

¹⁶⁴ ŘEHKA, Josef (ed.), *Osvobození Chebska 1945. Poznámky k osvobození Chebska americkou armádou v roce 1945*, Cheb 1990, s. 24; Státní okresní archiv Cheb, Farní úřad Dřenice, Kronika z let 1936–1946, s. 193. Dostupné z: https://www.portafontium.eu/iipimage/30260014/soap-ch_00276_fara-drenice-1836-1946_1010?x=103&y=129&w=500&h=179, (s. v dokumentu 101). [cit. 2024- 02-08].

¹⁶⁵ ŘEHKA, s. 24; SoaCh, Farní úřad Dřenice, Kronika z let 1936–1946, s. 193.

*Fara dostala zásah, ten rozbil dvě okna a vyrazil půl stěny prádelny. Stáj pana Sölcha byla střelbou zapálena, ale nikdo nepřišel na pomoc, vše sedělo ve sklepích.*¹⁶⁶

*„V sobotu 5. května ve dvě hodiny odpoledne začalo vlastní ostřelování vesnice. Nad námi létaly granáty a štěkaly kulomety, protože si 30 fašistů pod vedením feldvébla usmyslilo, držet ves proti Američanům. Na věži kostela byla zřízena pozorovatelna, načež Američané vzali věž do palby, během níž 30 hrdinů zasypalo vše kulemi z kulometů. V 19 hodin konečně střelení ustalo. Američtí vojáci vstoupili do domu a vše prohledali, pátrali po německých vojácích. Vzali si také nějaké památky, farářův rýč, plnicí pero, dva kapesní nože, zápalky, ale jinak se chovali korektně. Teď mohl farář uvidět své pokoje a podívat se na tu spoušť. Nad postelí byla ve zdi velká díra. Malta a cihly pokryly postel, začalo uklízení. V pokoji nebylo předmětu, který by nenesl stopy střepin granátů.*¹⁶⁷

Tato „malá“ přestřelka o Dřenicích nebyla jen tak a *3rd Bn.* za její vybojování musel tvrdě zaplatit. Výčet padlých není krátký. Nejméně 6 amerických vojáků zde, v této malé obci, zaplatilo daň nejvyšší. Padli zde, 5. května 1945 v Československu v obci Dřenice *1st Lieutenant Joseph L. Droz, Sergeant Wallace H. Gaucher Jr., Technician fifth grade Gerard T. Hughes, Private First Class Elza Mosher, Sergeant William W. Smith a Private First Class William A. Spain Jr.*¹⁶⁸

4.3 Boj o Jesenici

I přesto ale postup *3rd Bn.* nekončil. Stále nedosáhl své vytyčené linie a postup pokračoval i v noci. Z pozic v obcích Dřenice *L Co.* a Stebnice *I Co.* od *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* obnovily postup ve 22.00 h. a pokračovaly v útoku na hlavní silnici.¹⁶⁹ Po několika minutách ve 22.07 h. už *L Co.* pozorovala nepřátelské pozice a zakopané německé vojáky v Jesenicích. Návodčí *Love 3* požadoval k jejich ochromení a eliminaci dělostřeleckou palbu. Zastavení palby mělo přijít až dokud k tomu nedal povel.¹⁷⁰ *K Co.* s návodčím *Charlie 4* byly ve 22.19 h. stále před křižovatkou Ypsilonka s žádostí pokračování v dělostřelecké palbě na koncentraci 335 v mapě.¹⁷¹

---

¹⁶⁶ ŘEHKA, s. 24; SoaCh, Farní úřad Dřenice, Kronika z let 1936–1946, s. 193.

¹⁶⁷ Tamtéž, s. 24, s. 193.

¹⁶⁸ *Seznam padlých dle jednotek.* In: Monumenty Neznámých 1944, 1945 [online], [cit. 2024- 02-09]. Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>.

¹⁶⁹ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

¹⁷⁰ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁷¹ Tamtéž, nestránkováno.

Oddělení *S-1 Personnel* z velitelství *18th Inf. Reg.* zaznamenal zahájení postupu *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* až ve 22.35 h., kdy měl začít finální útok na cílový bod.¹⁷² Další čas k zahájení finálního postupu *3rd Bn.* byl uváděn 23.00 h. 5.května 1945. Zároveň oddělení *G-3 Operations* z velitelství *1st ID* zaznamenalo ve 22.45 h. pozice *K Co.* na hlavní silnici ke křižovatce Ypsilonka před odbočkou do Potočiště, *L Co.* byla v Dřenicí a začala opět postupovat. Samohybná děla od *3rd Pl. B Co. 634th TDB* už byla v Okrouhlé.¹⁷³ Na podporu útoku *L Co.* naváděl dělostřelecký návodčí *Love 3* ve 22.35 h. palbu dělostřelectva do Jesenice v podobě střelby 1 „*HE*“¹⁷⁴ střely každou minutu do odvolání.¹⁷⁵

Ve zhodnocení situace z 22.40 h. držel *18th Inf. Reg.* pozice *3rd Bn.*, kdy *K Co.* byla na hlavní silnici směrem ke křižovatce Ypsilonka před odbočkou do Potočiště, *L Co.* se nacházela v Dřenicí a samohybná děla *B Co. 634th TDB* byla v Okrouhlé.¹⁷⁶

Do jedenácti hodin v noci 5. května se postup *18th Inf. Reg.* prakticky zastavil a ustálil na vytyčených cílových bodech. Ve 22.45 h. se na severním křídle *3rd Bn.* stále probíjovával přes tvrdou opozici. Následně zahájil ve 23.00 h. pokračování postupu na obsazení silniční křižovatky, úsek *K Co.* s cílem křižovatky Ypsilonka. V záznamu *18th Inf. Reg.* poznamenal, že „*pluk*“ nebude chtít zítra, 6. května, útočit dříve, než v 08.00 h.¹⁷⁷

Na severním kraji sektoru *18th Inf. Reg.* plánovala *K Co.* s návodčím *Charlie 4* ve 22.55 h. další útočné akce k získání pozic v okolí silniční křižovatky Ypsilonka.¹⁷⁸ Hned na to ve 22.59 h. dělostřelecký pozorovatel *Love 3* žádal *32nd FAB* o palbu „*TOT*“¹⁷⁹ na „*Conc.*“ 335, za křižovatkou Ypsilonky. Zároveň požadoval dělostřeleckou přípravu pro útok *L Co.* na Jesenici s instrukcemi opakovat palbu každých 10 minut „*resume 1 rd every 10 min*“.¹⁸⁰ Vojáci *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* započali poslední útok pro 5. květen ve 23.00 h., aby dosáhli denních cílů a silniční křižovatky Cheb–Falknov–Dolní Žandov.¹⁸¹ Tanky *1st Sec. 3rd Pl. B Co. 745th TB* spolu s vojáky *I Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* se

---

¹⁷² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹⁷³ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 7.

¹⁷⁴ *High Explosive*-Tříštivé nebo tříštivotrhavé granáty.

¹⁷⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁷⁶ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 7.

¹⁷⁷ Tamtéž, s. 8.

¹⁷⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

¹⁷⁹ *Time on Target*-Palebná mise, kdy nejčastěji několik dělostřeleckých baterií zasáhne jednu cílovou oblast v jeden okamžik a umožní pěchotě rychlý průnik tímto bodem dříve, než se rozptýlí prach.

¹⁸⁰ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; Přerušovaná palba 1 výstřel za 10 minut.

¹⁸¹ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 8.

nacházely v okolí Okrouhlé. M-4 od *2nd Sec. 3rd Pl. B Co. 745th TB* pospolu s *L Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* se nacházely v okolí Jesenice.¹⁸² *L Co.* se nejspíše ještě nenacházela v obci Jesenice, ale někde před ní směrem od Dřenice. Jesenice byla ostřelovaná vlastním dělostřelectvem Američanů a měl se v ní nacházet nepřítel, což dokládaly předchozí i pozdější zprávy.

Na postupu byla *I a L Co.* až ve 23.30 h.¹⁸³ *I Co.* musela opět podpořit postup *L Co.* proti nepřátelským pozicím z křídla, tentokrát u Jesenice. Ve 23.55 h. se zmocnila *L Co.* mostu západně od obce Jesenice přes řeku Odравu.¹⁸⁴ Konečné hlášení z 5. května 1945 ve 24.00 h. uvádělo pozice *K Co.* okolo 200 yardů západně od křižovatky silnic na Falknov a Dolní Žandov vedoucí do Chebu. S asistencí elementů od *I Co.* a tanků se *L Co.* snažila dosáhnout svého cílového bodu, obce Jesenice.¹⁸⁵ Samohybná děla M-10 od *1st Sec. 3rd Pl. B Co. 634th TDB* byla ve východní části Dolních Dvorů u zničeného vojenského letiště v Chebu a *2nd Sec. 3rd Pl. B Co. 634th TDB* se nacházela v Dřenice.¹⁸⁶

Brzy ráno 6. května 1945 *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* pokračoval v plnění úkolu z předchozího dne. *I, K a L Co.* byly v 00.30 h. ráno stále na pomalém postupu vpřed, *I Co.* získala několik zajatců, pravděpodobně z přestřelky ohlášené níže v 01.00 h..¹⁸⁷ V 00.45 h. požadoval návodčí *Love 3* ještě další 2 výstřely s „*W.P.*“¹⁸⁸ granáty v 5 minutovém intervalu do stejného prostoru jako předtím, tedy obce Jesenice. Tentokrát střelila jen *B Btry 32nd FAB.*¹⁸⁹ Konečně v 01.00 h. dosáhla svého cíle *K Co.* silniční křižovatky Ypsilonka, a konsolidovala své pozice. Ovšem *L Co.* se stále nacházela blíže než 500 yardů od jejich obce Jesenice na mřížce v mapě 38 a byla ve stavu očekávání boje. *I Co.* byla na silniční křižovatce 457 mřížky východně od Stebnice směrem na Okrouhlou, kde se dostala do přestřelky s německými vojáky, ale nyní už byl klid.

---

¹⁸² 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

¹⁸³ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹⁸⁴ MAREK, s. 243.

¹⁸⁵ FDMAc (USA), 3rd Bn. Hq 18th Inf. Reg.-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno.

¹⁸⁶ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

¹⁸⁷ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹⁸⁸ *White Phosphorus*-bílý fosfor, používal se jako prostředek k okamžitému zadýmení a vedlejším efektem spálení všeho živého, protože bílý fosfor reaguje s kyslíkem a hoří na vzduchu.

¹⁸⁹ First Division Museum at Cantigny (USA), 32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/psImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 662). [cit. 2024- 02-09].

Pravděpodobně to byla německá hlídka.¹⁹⁰ *I Co.* nejspíše držela linii právě mezi Stebnicí a Okrouhlou směrem na jih k *Ist Bn.* a zároveň v Okrouhlé směrem na východ. Do okolí silniční křižovatky Ypsilonka žádal v 01.30 h. 6. května pro *K Co.* návodčí *Charlie 4* celkem 4 dělostřelecké baráže na místa kolem pozic *K Co.* od Potočiště v půlkruhu směrem na jihovýchod přes cestu na Falknov až k lesu jihovýchodně od křižovatky Ypsilonka. Zároveň si vyžádal „*HF*“ rušivou palbu do obcí Potočiště a Obilná. *Division Artillery* žádost potvrdilo a splnilo požadavek.¹⁹¹ Konečně ve 02.00 h. dosáhly ve spolupráci *I* a *L Co.* svého cíle obce Jesenice.¹⁹² Následně se ve 02.15 h. *I Co.* přesouvala zpět do svého cílového bodu, Okrouhlé.¹⁹³ *I Co.* byla zřejmě nejen roztažena na linii Stebnice–Okrouhlá, ale také buď 1 *Platoon* stále postupoval s *L Co.* anebo se k ní opět připojil při boji o Jesenici. *L Co.* provedla hlídky kolem svých pozic kolem Jesenice a v 03.30 h. shledala most přes řeku Odruvu v perfektním stavu.¹⁹⁴ Předpokládalo se jeho podminování a vyhození do povětří, což se nestalo a tento strategický most padl neporušený do rukou Američanům. *I Co.* hlásila v 03.45 h. dosažení cíle a konsolidaci pozic.¹⁹⁵ Což potvrdila i v 04.05 h. ráno 6. května.¹⁹⁶ Tím do ranního světla konečně ustal pohyb i u *3rd Bn.* Brzy ráno ještě před zahájením dalšího postupu v 06.30 h. uvedl do provozu *18th Inf. Reg.* most západně od Jesenice přes Odruvu a začal na něm provoz zásobování a týlové činnosti.¹⁹⁷

V plánu *18th Inf. Reg.* se měl ráno v 08.00 h. pohnout kupředu *2nd Bn.* do Lázní Kynžvart a poté měl být v pozicích pro další postup na „*phase line I*“. Postupně měl *Ist Bn.* následovat *2nd Bn.* a *3rd Bn.* a měl postupovat na východ na cílový bod „*MĚSTO LITRBACHY*“, dříve Litrbachy a dnes zaniklá obec Čistá ve Slavkovském lese.¹⁹⁸

V konečném zhodnocení 5. května 1945 *18th Inf. Reg.* postoupil více než 5 mil z původních pozic na linii jižně od Chebu na hranicích Německa a ČSR až do nových pozic na linii podél hlavní silnice od křižovatky Ypsilonka Cheb–Falknov–Dolní Žandov

---

¹⁹⁰ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 1. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffifd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 193). [cit. 2024- 02-07].

¹⁹¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; *DF 21 366762*; *22 371762*; *23 373760*; *24 377757*; *HF na DF 15 a 13 368766 a 38447690*.

¹⁹² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

¹⁹³ Tamtéž, nestránkováno.

¹⁹⁴ Tamtéž, nestránkováno.

¹⁹⁵ Tamtéž, nestránkováno.

¹⁹⁶ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 1.

¹⁹⁷ Tamtéž, s. 1.

¹⁹⁸ Tamtéž, s. 1.

až po Dolní Žandov a Starou Vodu. Posunul se tedy *18th Inf. Reg.* vpřed a vytvořil předmostí pro další postup. Dorovnal linii na jižním křídle *1st ID* a vykryl možné odhalení sousedního boku *303rd Inf. Reg. 97th ID* na pravém křídle *1st ID*. Dále *16th* a *26th Inf. Reg.* zůstaly prozatím na svých místech a připravovaly plány na následující dny útoku. Německé síly ustoupily do výhodnějších pozic a aby se odpoutaly od Američanů. Ze severu *413. Infanterie Division*, Benickeho *Kampfgruppe Millowitz* a další jednotky *Division „Benicke“* dále na jih se posunuly na linii za říčkou Plesná: Nový Kostel–Nebanice–Obilná–Lipoltov–Velká Šitboř–Podlesí–Úbočí–Lázně Kynžvart–Mariánské Lázně–Rájov.¹⁹⁹

Samohybná děla *3rd Pl. B Co. 634th TDB* spotřebovala 136 ran „HE“, 2100 nábojů *.50 Cal* z kulometu M2 Browning, zničila 3 kulometná hnízda, zabila 50 nepřátel a „over-ran“ přejela 4 kulometná hnízda svými pásy po spotřebování veškeré své „HE“ munice. Veškerá palba byla vedena na vzdálenost 50 až 100 yardů.²⁰⁰ 1 samohybné dělo M-10 bylo zasaženo protitankovou zbraní *Panzerfaust* a začalo hořet. Posádka požár rychle uhasila a stroj nebyl nijak vážně poškozen.²⁰¹

Síla *18th Inf. Reg.* byla na konci dne: 119 důstojníků a 2725 vojáků, mrtví nebyli uváděni žádní, zranění 1 důstojník a 23 vojáků, zajato 36 mužů.²⁰² Bylo zajímavé, že došlo k takové nepřesnosti. Dnes je známo nejméně 8 mrtvých, kteří padli, a dalších několik desítek bylo zraněno. Padlími byli *1st Lieutenant* Joseph L. Droz, *Sergeant* Wallace H. Gaucher Jr., *Technician fifth grade* Gerard T. Hughes, *Private First Class* Elza Mosher, *Private* Bruno C. Pioterek, *Sergeant* William W. Smith, *Private First Class* William A. Spain Jr. a *Private* Edward G. Smith.²⁰³

Z *L Company* byly *LWA* lehce zranění *Captain* Zachary T. Ossefort, *Technician fifth grade* William E. Broschious, *Private* Anthony L. Jannuzzi, *Private First Class* Willard B. Wilson Jr., *Private First Class* Ladislado R. Palacio a *Private First Class* Gerald R. Payne.²⁰⁴ Následně v ranních hlášeních přišly další informace k 5. květnu 1945, kdy byly *SWA* těžce zranění *Staff Sergeant* Edward W O'Donald, který následující den 6. května zemřel na *DOW* zranění utrpěná v boji,²⁰⁵ *Private* Harold Kane a také *Private First*

---

¹⁹⁹ BRUŽEŇÁK, s. 73.

²⁰⁰ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

²⁰¹ Tamtéž, s. 4–5.

²⁰² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

²⁰³ *Seznam padlých dle jednotek*. In: Monumenty Neznámých 1944, 1945 [online], [cit. 2024- 02-09]. Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>.

²⁰⁴ Morning Report 5 May 1945 “L“ 18th Infantry Jesenice, Czechoslovakia.

²⁰⁵ Morning Report 13 May 1945 “L“ 18th IR Mestro-Litrbachy, Czechoslovakia.

Class Randle G. Ferguson. Další *LWA* lehce zranění *Staff Sergeant* Maurice H. Glass, *Corporal* Robert E. Coleman a *Private First Class* Luther D. Rea. K tomuto výčtu se přidali *KIA* zabítí v boji *Sergeant* William W. Smith, *Technician fifth grade* Gerard T. Hughes, *Private First Class* Mosher Elza a *Private First Class* William A. Spain Jr.²⁰⁶ Následně k padlým v boji *KIA* 5. května přibyl 7. května *Ist Lieutenant* Joseph L. Droz,²⁰⁷ a 8. května se přidal, bohužel, i *Sergeant* Wallace H. Gaucher Jr.²⁰⁸ K tomuto výčtu pro ztráty 5. května 1945 se nakonec 9. května 1945 přidal *MIA* ztracen v akci *Private* Raymond E. Davis.²⁰⁹

Téhož dne v 17.00 h. vydal velitel *V Corps* *General* Clarence R. Huebner rozkaz k akcím útoku se začátkem v 06.00 h. ráno 6. května 1945.²¹⁰ Hlavní body byly „a) *Zaútočit brzy ráno 6. května v určeném prostoru s podporou Combat Command A 9th Armored Division a obsadit Karlovy Vary, b) Provést obrněnými jednotkami průzkum bojem až na linii průzkumu, c) Bránit severní křídlo V Corps, udržovat kontakt mezi jednotkami VIII Corps nalevo a 97th ID napravo.*“²¹¹ Akcí se měla zúčastnit *Ist ID* s podporou ve středu linie na hrotu podél hlavní silnice Cheb–Karlovy Vary *CCA 9th AD*.²¹²

---

²⁰⁶ Morning Report 6 May 1945 “L“ 18th IR Schonficht, Czechoslovakia.

²⁰⁷ Morning Report 7 May 1945 “L“ 18th IR Reichenbach, Czechoslovakia.

²⁰⁸ Morning Report 8 May 1945 “L“ 18th IR Reichenbach, Czechoslovakia.

²⁰⁹ Morning Report 9 May 1945 “L“ 18th IR Reichenbach, Czechoslovakia..

²¹⁰ MAREK, s. 242; MATĚJČEK, s. 239; BRUŽEŇÁK, s. 75.

²¹¹ BRUŽEŇÁK, s. 75.

²¹² MAREK, s. 239.

5 RAD

Reichsarbeitsdienst neboli Říšská pracovní služba se zkratkou *RAD* byla paramilitantní organizace, která připravovala dívky a chlapce na vojenskou službu. Byli v ní chlapci od 17 do 18 let, někdy i mladší. Jejich náplní bylo budovat vojenské stavby, obranná postavení, polní opevnění, ale i výpomoc v zemědělství a na strategických stavbách. Zároveň se během služby učili vojenské disciplíně a přípravě na službu v armádě, trénovali střelbu ze vzduchovek, pušek, pistolí, kulometů. Nosili stejnokroje, dodržovali přísný režim. Byli sdružováni v tzv. *Reichsarbeitsdienstlager*. To byly jejich tábory „kasárny“, „baráky“ v přesném jazykovém označení, kde trávili svůj pobyt. Bývaly u větších obcí a mohli je navštívit rodiče. Jedním z prvních byl v okolí založen tábor v Chodové Plané. O Táborech v oblasti kolem Lázní Kynžvart jsou jen útržkovité informace. Jeden se nacházel právě v Lázních Kynžvart a byl situován nedaleko dnešní benzínové stanice v dnešním objektu Lesů ČR,²¹³ ale nebyl v okolí jediný. Další se nacházel v blízkém Dolním Žandově v okolí dnešní hasičské zbrojnice. Byl založen v roce 1943 na místě nazývaném „*Paintrang*“ a sloužil výcviku dívčích příslušnic. Po válce posloužil tábor jako shromaždiště sudetských Němců k odsunu. Poslední tábor se nacházel u přilehlé lázeňské obce Sangerberg, dnes Prameny. Tábor vznikl pravděpodobně už v roce 1939 a nacházel se v lese u vodárny. Byly tu zbudovány typické dřevěné baráky s betonovými základy. Podle vzpomínek pana Otto Naskeho zde bylo asi 300 mladíků. Také uvedl, že při odchodu americké armády v listopadu 1945 vojáci tábor zapálili a zničili.²¹⁴

---

²¹³ ŠVANDRLÍK, Richard (ed.), *Postup amerických tanků na Kynžvart*. In: Hamelika 1995/1, s. 24.

²¹⁴ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno; Plánek tábora v Obrazové příloze 5. Archeologické nálezy.

6 Útok? Směr Karlovy Vary, neděle²¹⁵ 6. května 1945

Předpověď na 6. května se příliš nelišila od předchozího dne. První sluneční paprsky se objevily v 03.54 h. ráno, definitivně vyšlo slunce v 05.44 h., zapadalo v 20.54 h. a poslední paprsky světla se ztratily ve 22.44 h. Měsíc měl vyjít v 03.55 h. a zapadl ve 13.27 h.²¹⁶ Přes den byla předpověď na občasné slabé mrholení nebo dešť. Mraky byly obecně zatažené, ve výšce 500–1 000 stop se stávaly zatažené nízké mraky, které se snižovaly na úroveň terénu v horských oblastech nad 2 000 stop. Viditelnost 3–4 míle. Vítr měl vanout jihozápadně o rychlosti 5-10 mil za hodinu, po rozednění se měl zesilovat na rychlost 12–18 mil za hodinu se silnými poryvy. Teplota měla dosahovat rozmezí maximální 52 F (11 stupňů Celsia) a minimální 39 F (4 stupně Celsia).²¹⁷

Hlášení oddělení *G-2 Intelligence* z velitelství *1st ID* na 5. května 18.00 h. do 18.00 h. 6. května se zmiňuje o německých obráncích, kterých bylo široké spektrum všeho možného. Mnoho z nich bojovalo tvrdě a jiní zase byli rádi za dobré jídlo a bezpečí válečného zajetí. Nejtvrdší odpor kladla *Kampfgruppe Millowitz* složená z důstojníků z výcvikového prostoru Millowitz a doplňována námořním personálem, který bojoval co nejdéle a fanaticky. Bylo zjištěno od „*PW's*“, že jsou organizováni do brigád po dvou a možná třech praporech, nikdo si nebyl jistý. Z původních asi 450 mužů v praporu jich jen *18th Inf. Reg.* zajal 120. Američané se podívovali nad jejich bojovými zkušenostmi, které byly dobré až skvělé a že i přes Führerovu smrt stále kladli odpor vzhledem k vojenské situaci a heslu „*rozkaz je rozkaz*“. Z dalších vět bylo patrné, že německé *Kampfgruppe* byly hluboko pod stavem a jejich počet mužů se často nerovnal ani praporu. Byl uveden také opačný případ, kdy *2. Panzer Division*, která ustoupila od Chebu a Mariánských Lázní na sever a severovýchod k Plzni, byla v posledních dnech rozpuštěna se všemi válečnými počty a čekala bez odporu na zajetí.²¹⁸

---

²¹⁵ MAREK, s. 176.

²¹⁶ FDMaC (USA), VII Corps G-2 Periodic Report 118-May Weather Condition for Central Germany. Daily Almanac for May 1945, s. 2.

²¹⁷ FDMaC (USA), 1st ID Hq hlášení 5. května 1945. G-2 Periodic Report s. 2.

²¹⁸ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. až 6. května 1945. G-2 Periodic Report Consolidated Interrogation Report, s. 3. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 138-139). [cit. 2024- 02-03].

Podporu americké pěchotě opět zajišťovala samohybná děla a tanky, *3rd Pl. B Co. 634th TDB* postupoval dál s *3rd Bn. 18th Inf. Reg.*²¹⁹ Průzkumné vozy *2nd Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* podporovaly postup *K Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* do obce „*Sithor*“ (Malá Šitboř) a poté s *K Co.* postupovaly dále na východ do obce „*Rochendorf*“ (Rockendorf, Žitná).²²⁰ Tanky *3rd Pl. B Co. 745th TB* pokračovaly v postupu s *I Co. 18th Inf. Reg.*²²¹

6.1 Boj o Těšov

Brzy ráno se začala *1st ID* hýbat. Měla zahájit postup po celé frontě ve směru na Karlovy Vary. V 06.00 h. měl *CCA 9th AD* projít srze pozice *K Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* a pokračovat po hlavní silnici na Falknov.²²² V 06.30 h. informoval návodčí *Love 3* o budoucím postupu *3rd Bn.*, který chtěl začít postupovat až v 09.30 h.²²³ Bylo to logické vzhledem k potřebě odpočinku vojáků a pozdního dosažení denních cílů.

Útok pokračoval 6. května ráno *I Co.* napravo, *L Co.* nalevo, *K Co.* měla následovat *I Co.* *Elementy 3rd Bn. 16th Inf. Reg.* prošly brzy ráno v 08.00 h. pozicemi *K Co.* a postupovaly na východ a severovýchod na Falknov a Kynšperk nad Ohří.²²⁴

První od *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* se dala do pohybu jeho *L Co.* společně se *2nd Sec. 3rd Pl. B Co. 745th TB*, které se v 08.00 h. ráno vydaly do Okrouhlé za *I Co.* a *1st Sec. 3rd Pl. B Co. 745th TB. L Co.* se tím dostala do nástupních pozic k následnému útoku na severovýchod a tanky ze *2nd Sec. 3rd Pl. 745th TB* se opět spojily se zbytkem tanků od *1st Sec. 3rd Pl. 745th TD* k další podpoře *I Co.*²²⁵

Až v 09.25 h. se pohnul po včerejším krušném odpoledni a večeru do útoku celý *3rd Bn.* Jeho *I Co.* vyrazila vpřed jako první směrem na obec Miltigau, dnes Milíkov.²²⁶ Za *I Co.* v 09.30 h. pokračovala už kompletní *3rd Pl. B Co. 745th TB*, kdy opustil stávající pozice a vyrazil do útoku na východ a čistit množství vesnic po cestě.²²⁷ *Elementy* od *I*

---

²¹⁹ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

²²⁰ Tamtéž, s. 5.

²²¹ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

²²² FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²²³ Tamtéž, nestránkováno.

²²⁴ FDMaC (USA), 3rd Bn. Hq 18th Inf. Reg.-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno.

²²⁵ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

²²⁶ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 492). [cit. 2024- 02-06]; FDMaC (USA), ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 2.

²²⁷ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

Co. následovala v 09.45 h. *L Co.* směrem na obec Teschau, od roku 1948 jen Těšov.²²⁸ Už v 09.52 h. dosáhla *I Co.* Velké Šitboře.²²⁹ V postupu pokračovala a v 10.05 h. dosáhly její vedoucí elementy k Malé Šitboři.²³⁰

Mezitím v 10.12 h. divizní dělostřelectvo informovalo o pozicích sousedního pluku *16th IR*, který byl zatím stále v pozicích jako v 09.00 h. na sever od města Cheb východně kolem Františkových Lázní až ke Skalné. Zároveň na nejsevernějším křídle *Ist ID* držel linii *26th Inf. Reg.*, který se nacházel v prostoru obcí Landwüst a Hennebach na hranicích Německé říše a ČSR a udržoval kontakt s jednotkami sousedního *VIII Corps*.²³¹

Následně se hlásil v 10.15 h. *3rd Bn.*, kdy *I Co.* obsadila Milíkov a připravovala se sednout na tanky a pokračovat v cestě po hřebeni do obce Smrkovec. *K Co.* postupovala po cestě za *I Co.* a *L Co.* postoupila přes otevřený terén na pozici na západním okraji Těšova, kde se dostala pod palbu ručních zbraní z vyšších pozic nepřítele na východě od obce.²³² V ranním hlášení bylo uvedeno, že *L Co.* vzala „*Ist objective*“ a setkala se s tuhým odporem palby ručních zbraní a odstřelovačů.²³³

V Kronice Německé školy v Milíkově byla jen poznámka, že obsazení zdejší školy bylo datováno 6. května 1945 „*obec utrpěla jen malé škody na budovách a žádné na životech*“.²³⁴ Pan Josef Řehka také uvedl, že „*jiné prameny uváděly, že v tomto úseku byly prudké boje, jejich intenzitu bylo těžko určit. Ani počet padlých zde německých vojáků nebyl vysoký, přesto, skoro na každém hřbitůvku byl některý pohřbený*“.²³⁵

Síly *3rd Bn.* držely pozice na linii *I Co.* v Milíkově, *K Co.* se nacházela v Jesenici a nakládala se na vozy „*half-track*“, aby mohla postupovat do Malé Šitboře po cestě za *I Co.*, *L Co.* byla západně od Těšova na poli po levé straně silnice na obec Grün, přejmenovaná později na Úval a lidově nazývaná Zelený. *CP* velitelské stanoviště *3rd Bn.* bylo zřízeno v zámečku v Malé Šitboři v 11.05 h. dopoledne.²³⁶

---

²²⁸ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 2; V ranních hlášeních byl uveden odchod z obce Jesenice v 09.00 směrem na „*Schonficht*“ viz Morning Report 6 May 1945 “L” 18th Infantry Schonficht, Czechoslovakia. Dokument poskytl ze sbírky pan David Foud.

²²⁹ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 2.

²³⁰ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²³¹ Tamtéž, nestránkováno.

²³² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; Koordináty Těšova 435745.

²³³ Morning Report 6 May 1945 “L” 18th Infantry Schonficht, Czechoslovakia..

²³⁴ ŘEHKA, s. 25; Státní okresní archiv Cheb. Obecná škola obce Milíkov, Kronika z let 1919-1945, s. 109. Dostupné z: https://www.portafontium.eu/iipimage/30260139/soap-ch_00937_skola-milikov-1919-1945_0700?x=115&y=54&w=428&h=153, (s. v dokumentu 70). [cit. 2024- 02-08].

²³⁵ ŘEHKA, s. 25.

²³⁶ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 3.

Ve 12.00 h. dopoledne *18th Inf. Reg.* oznamoval pro *16th Inf. Reg.* o postupu *3rd Bn.* na pravém křídle vedle *16th Inf. Reg.*, kdy *I Co.* byla východně od Milíkova a bez obtíží postupovala dále do obce „S“ (Schönficht neboli Smrkovec) se závěsem *K Co.*, jež byla na západním cípu. *L Co.* se nacházela na západním okraji Těšova a dostávala palbu z ručních zbraní.²³⁷

V prostoru severně od *L Co. 3rd Bn.* východně od obce Krottensee, dnes Mokřina, se nacházela nepřátelská pěchota a tank, proto ve 12.40 h. navedl dělostřelecký pozorovatel *Love 3* do těchto míst palbu dělostřelectva. Prostor zasypala palbou *B Btry* od *32nd FAB* z nových pozic u Jesenice.²³⁸ Prapor nepřátelskou pěchotu postřeloval a ta následně ustoupila z obce.²³⁹ Mezitím *L Co.* zažívala v Těšově trochu „scrap“.²⁴⁰ Zbytek *3rd Bn.* postupoval po hřebenech Slavkovského lesa vzhůru, jen *L Co.* byla i ve 13.55 h. stále u obce Těšov.²⁴¹ Ve 14.25 h. uvedl *16th Inf. Reg.*, že *L Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* měla nějaký problém u Těšova. *I Co.* postupovala po cestě po hřebeni z Milíkova na Smrkovec, jela na tancích a samohybných dělech. Vojáci od *K Co.* byly, hned za *I Co.*, v Milíkově.²⁴²

L Co. sváděla tvrdý boj o Těšov a přilehlý vrch. Na její podporu hlásil ve 14.35 h. dělostřelecký návodčí *Dog 5* nepřátelskou pěchotu na hřebeni na vrcholu kopce ve východní části obce Těšov, místním názvem Jindřichův vrch, a *A Btry* neznámé dělostřelecké jednotky od *Division Artillery* pokryla tento prostor palbou.²⁴³

Po půl čtvrté, v 15.37 h., se konečně ohlásil *3rd Bn.*, kdy byla *I Co.* 1000 yardů od cílového bodu obec Smrkovec a *K Co.* na cestě asi 1000 yardů za Milíkovem. Zato *L Co.* narazila na tuhý odpor stále v Těšově.²⁴⁴

Pěšáci *3rd Bn.* a jeho *I Co.* dosáhli podle dělostřeleckého pozorovatele *Love 3* v 16.15 na cílový bod dne a pohybovali se v jeho okolí. Zároveň *K Co.* dosáhla svého cíle

---

²³⁷ First Division Museum at Cantigny (USA), 16th Infantry Regiment-denní hlášení 6. května 1945. Journal 6. května 1945, s. 6. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffwd0000%2F20151125%2F00000024, (301-INF(16)-0.7: Journal – 16th Infantry Regiment – 1st Infantry Division, (European Campaign), Jan 45 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 1077). [cit. 2024- 02-05].

²³⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; Viz textová příloha 2. Postup *1st a 2nd Battalion 18th Infantry Regiment 5.* a 6. května 1945, Postup 6. května 1945.

²³⁹ FDMaC (USA), 1st ID Arty. Hq-denní hlášení 4. až 11. května 1945. Unit Report of Action, 1–31 May 1945, s. 2.

²⁴⁰ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 4.

²⁴¹ Tamtéž, s. 4.

²⁴² FDMaC (USA), 16th Inf. Reg.-denní hlášení 6. května 1945. Journal, s. 8.

²⁴³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²⁴⁴ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

obce Žitná, ale byla mínus 1 *Platoon*, který se vydal na sever skrze les na bod před *L Co.*, která se mezitím tlačila na východ skrze les směrem na Smrkovec.²⁴⁵

Podle oddělení *G-3 Operations* na štábu *1st ID* byly *Company* od *3rd Bn.* v 16.47 h. *L Co.* v okolí na lesnatém svahu mezi obcemi Mokřina a Těšov, U Jindřichova vrchu, a dosti těžce v boji. *K Co.* mínus jeden *Rifle Platoon* postupovala vzhůru po hřebeni po cestě z Milíkova do Smrkovece. Zbytek *K Co.* byl u *I Co.* v okolí Smrkovce a v něm.²⁴⁶

Na levém křídle *L Co.* bylo v 17.10 h. ohlášeno asi 60 nepřátel zakopaných v pozicích východně od Mokřiny. Palbu dělostřelectva s volacím znakem „*Dandy*“, tedy 5th FAB,²⁴⁷ naváděl pozorovatel *Love 3*.²⁴⁸ Vzhledem k přesunu 32nd FAB musel misi plnit jiný dělostřelecký prapor pod velením *DA*.

V 18.45 h. postoupila *K Co.*, respektive její „*Reinforced Platoon*“, do obce Studánka před postupující *L Co.* od západu a mohla sledovat vlastní tanky po své levé straně.²⁴⁹ Z kopce dolů pozorovali tanky *3rd Bn. 16th Inf. Reg.* a *CC A 9th AD*.

V 19.00 h. *L Co.* zlomila odpor a byla v obci „*Kratenslau*“, asi myšlena obec Krottensee česky Mokřina severně od Těšova, „*a v obci pod ní*“. *K Co.* a její posílený *Platoon* se nacházel ve Studánce a zbytek *Company* ji následoval. Měla přátelské vojáky po své levici.²⁵⁰ *L Co.* získala z boje 56 zajatců. *I Co.* pokračovala na další bod, tentokrát „*E*“,²⁵¹ a postoupila v 19.35 h. skrz les po cestě na sever a přebrala obec Studánka, *K Co.* se přibližovala k obci Žitná, a *L Co.* měla stále velké problémy, nepřítel přicházel a dorážel na ní ze severu, „*zjevně byly nepřátelé odrazeni obrněnci*“.²⁵² I zde panovaly nejasnosti a nejspíše spolu s *L Co.* postupovala i 1 *Sec. 3rd Pl. B Co. 634th TDB*, jiná obrněná vozidla to být nemohla.

Navečer se na rozkaz Divize v 19.55 h. měly spojit všechny „*čty*“ od průzkumu. V Dolním Žandově se měly reorganizovat a znovu zformovat.²⁵³

Zatím *3rd Bn.* stále postupoval po svých cílových bodech. Ve 20.00 h. dosáhla *I Co.* Studánky, *K Co.* se nacházela v Žitné, nejspíše již opět kompletní, a *L Co.*

---

²⁴⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²⁴⁶ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 7.

²⁴⁷ Viz obrazová příloha Číslo1: Základní struktury U.S. Vojska, Obrázek 10).

²⁴⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²⁴⁹ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

²⁵⁰ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8.

²⁵¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²⁵² FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8; Podle ranního hlášení měla *L Company* postoupit přes horu a les a v 19.30 dosáhla finálního bodu v obci „*Schonficht*“ viz Morning Report 6 May 1945 “*L*“ 18th Infantry *Schonficht*, Czechoslovakia.

²⁵³ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 5.

postupovala ke Smrkovi a připravovala se na postup na zbývající bod následující den v 05.30 h. 7. května 1945. Do této chvíle získal celý *18th Inf. Reg.* přes 1000 válečných zajatců.²⁵⁴

Dělostřelecká jednotka *32nd FAB* volacím znakem *Dipper 6* potvrdila pozdě v noci ve 22.03 h., že *3rd Bn.* by měl znovu útočit v 06.00 h. a *1st Bn.* se měl vydat vpřed v 08.00 h. 7. května 1945.²⁵⁵

Elementy *3rd Bn.* se ještě ve 22.15 h. přesouvaly do lepších pozic, kdy jeho *K Co.* prováděla patroly na sever, aby kontaktovala *I Co.* v obci Wöhr, dnes zaniklá obec Ostrov nazývaná také Březová. V 04.00 h. 7. května chtěla *I Co.* vyslat 1 *Platoon* dopředu na sever do obce Krásná Lípa, pokud by to bylo možné. Nakonec, *L Co.* byla stále na cestě ke své destinaci.²⁵⁶ Na noc zůstal *3rd Pl. B Co. 745th TB* v Ostrově společně s *I Co.* Cestou tam ztratil 2 tanky, které uvázly nebo utrpěly závadu.²⁵⁷

Proti poměrně lehkému odporu postoupila *I Co.* 8000 yardů skrze Milíkov na Smrkovec. Opět se střetla s tužším odporem nepřátel *L Co.*, kteří měli všechny výhody terénu i pozic, zakopaní východně od obce „*Tesou*“ (Teschau, Tešov), 3000 Yardů od *Bn. LD.* Pěšáci z 1 *Platoon* od *K Co.* poté pochodovali na sever z pozic na křídle, aby uvolnili tento tlak nepřítele, a *L Co.* byla schopna zajistit své pozice v obci. *I Co.* se tlačila dál severně a severovýchodně do obce „*Verda*“ (Wöhr, Ostrov). *K Co.* okupovala Rockendorf tedy Žitnou. Se setměním 6. května postoupil *3rd Bn.* celkově za dva dny přibližně 12 mil.²⁵⁸

Poslední hlášení pro den 6. května 1945 učinil *18th Inf. Reg.* ve 22.55 h., kdy zhodnotil drženou linii a rozmístění svých sil, jehož *3rd Bn.* kontroloval pozice *I Co.* v obci „*Treierngrun*“ (Tiefengrün, Týmov), *K Company* v Žitné, *L Co.* měla v rukou Smrkovec, kam musela v čase mezi 22.15 h. a 22.55 h. konečně dorazit.²⁵⁹ Samohybná děla *3rd Pl. B Co. 634th TDB* se zastavila v Mokřině.²⁶⁰

---

²⁵⁴ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²⁵⁵ Tamtéž, nestránkováno.

²⁵⁶ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 6. až 9. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 493). [cit. 2024- 02-06].

²⁵⁷ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

²⁵⁸ FDMaC (USA), 3rd Bn. Hq 18th Inf. Reg.-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno.

²⁵⁹ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 10.

²⁶⁰ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 5.

Na konci dne vykázal *18th Inf. Reg.* z posledního dne bojů ze stavu 120 důstojníků a 2734 mužů 1 mrtvého muže, 6 mužů zraněných. Nepřátelských vojáků zajal 15 důstojníků a 791 mužů.²⁶¹ *L Co. 3rd Bn.* z toho získala na 85 zajatců.²⁶² Ztráty vlastní se ovšem rozporují s nejnovějšími dohledanými údaji, kdy dne 6. května 1945 byl *LWA* lehce zraněn *Private First Class Cosme Franco*, zemřeli *Staff Sergeant Ronald A. Myers*, který byl *KIA* padl v boji u obce Tešov a *Staff Sergeant Edward W. O'Donald* podlehl zraněním z bojů o Dřenici.²⁶³ Americké jednotky od *1st ID* a *9th AD* za celkový postup 6. května 1945 zaplatili nejméně 13 padlými,²⁶⁴ a nejméně 59 zraněnými.²⁶⁵

---

²⁶¹ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. až 9. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

²⁶² Morning Report 6 May 1945 "L" 18th Infantry Schonficht, Czechoslovakia.

²⁶³ *Seznam padlých dle jednotek*. In: *Monumenty Neznámých 1944, 1945* [online], [cit. 2024- 02-09]. Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>; Morning Report 6 May 1945 "L" 18th Infantry Schonficht, Czechoslovakia; Morning Report 8 May 1945 "L" 18th Infantry Reichenbach, Czechoslovakia.

²⁶⁴ MATĚJČEK, s. 239.

²⁶⁵ MAREK, *Příběhy starých battledressů*, s. 134.

7 Těšov-konfrontace výkladů

Průběh tohoto střetnutí je z velké části zahalen mýty a tajemstvími. Mnoho z těchto legend se ovšem už nikdy nepodaří vysvětlit, neboť na to je už historie krátká a stroj času zatím vynalezen nebyl. Každopádně lze alespoň pomocí dílčích údajů sledovat přibližný vývoj. K této bitvě se objevují dva navzájem spolu korespondující výklady boje, ovšem je třeba, brát je velmi kriticky. První publikoval v knize *Květen bez Šeříků* v roce 2013 pan PhDr. Vladimír Bružeňák: „*Roty I, K a L 3. praporu útočily z Jesenice a Okrouhlé do prostoru Milíkova. Ten byl obsazen, stejně jako Velká a Malá Šitboř, mezi 10.00 a 11.00 bez boje, u dva kilometry vzdáleného Těšova však vojáci roty L narazili na odpor skrytých německých vojáků, příslušníků RAD a volkstormu. Ze zalesněného vrchu nad obcí začaly pálit německé kulometry a ruční zbraně, odpovědí jim byly výstřely z děl amerických tanků a palba ze zbraní pěšáků. Celá přestřelka trvala asi hodinu, a až poté, co se do boje zapojila i četa vojáků roty K, se většina Němců buď rozprchla do okolních lesů nebo vzdala. Mrtvola německého velitele byla prý nalezena až za několik dní. V nepřátelské palbě zahynul čtyřiatřicetiletý rotný (staff sergeant) Ronald Myers z Cass County v Michiganu, poslední mrtvý 18. pluku v této válce.*“²⁶⁶ Tento výklad má ale několik mezer. První z nich je, že německá obranná postavení nebyla vybudována jen přímo na Těšovském vrchu, ale na celém hřebenu od obce Mokřina k obci Milíkov. Další trhlinou je přítomnost amerických tanků. Je možné, že s rotou postupovaly v rámci protitankové palebné podpory dvě samohybná děla M-10 jedné sekce od *3rd Pl. B Co. 634th TDB*, ale zatím se tuto informaci nepodařilo potvrdit. Jinak tanky od *3rd Pl. B Co. 745th TB* a průzkumné obrněné vozy ze *2nd Pl. od Rcn. Co. 634th TDB* přidělené k *3rd Bn.* postupovaly na pravém křídle *L Co.* v sektoru postupu *I a K Co.* ve směru na obec Milíkov. Samohybná děla od *3rd Pl. B Co. 634th TDB* byla přiřazena k podpoře *3rd Bn. 18th Inf. Reg.*²⁶⁷ To tedy mohlo dát podmět k přítomnosti tanků. K úvaze, kde se mohly vzít tanky u Těšova, byla také možnost přidělené *Light Tank Company* nebo také nazývané *D Company* od *745th TB*. Při pátrání se nakonec tato úvaha vyřadila také, neboť lehké tanky *D Co. 745th TB* byly ve 13.36 h. 6. května poslány k podpoře *2nd Bn. 16th Inf. Reg.*²⁶⁸ Nakonec k přítomnosti pancéřů²⁶⁹ přisvědčil i pamětník pan Lipa, který na

---

²⁶⁶ BRUŽEŇÁK, s. 95.

²⁶⁷ 745th TB. AAR 5–6. May 1945, nestránkováno; Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

²⁶⁸ FDMaC (USA), 16th Inf. Reg.-denní hlášení 6. května 1945. Journal, s. 7,

²⁶⁹ Výraz pro tank, vychází z německého výrazu pro tank *Panzer*.

otázku tanků uvedl „*No, tank tady s nima vůbec nebyl, ten ty vojáci tam jenom oni přišli, šli dopředu se podívat.*“²⁷⁰ Palba na kopec se ovšem potvrdila od někoho jiného, neboť ve 14.35 h. pokryla dělostřeleckou palbou *A Btry* od dělostřelecké jednotky s volacím znakem *Dog 5* nepřátelskou pěchotu na hřebeni na vrcholu kopce ve východní části Těšova.²⁷¹ Polní děla od *5th FAB (155 mm)* byla v té době na přesunu.²⁷² Dle terénního zvlnění ale není vyloučeno, že by celý hřeben pokrylo americké dělostřelectvo palbou a výrazně tím přispělo k postupu pěšáků od *L Co.*²⁷³ Dále bylo uvedeno, že přestřelka trvala asi hodinu. To je údaj, který také lze zpochybnit. První palebný kontakt s nepřítelem udala *L Co.* v 10.15 h. před Těšovem,²⁷⁴ ale až v 16.15 h. byla informace, že se *L Co.* probíjávala skrze les na východ.²⁷⁵ Ani tehdy však nebyla uvolněna z bojového kontaktu s německými obránci. Autor článku zde nejspíše myslel období přestřelky na poli před obcí, to bohužel z nedostatku informací nelze potvrdit. O Zapojení „čety“ od *K Co.* nebyly uvedeny žádné bližší informace a hlášení se o této události také nezmiňují. Pravděpodobně se špatně vyložila zpráva, kterou podal v 16.15 h. dělostřelecký pozorovatel *Love 3*, kdy se měl *1 Pl.* od *K Co.*, která byla v obci Žitná, oddělit od „*roty*“ a vydat se na sever lesem a obsadit cílový bod před tvrdě bojující *L Co.*, ale nepřipojila se k ní.²⁷⁶ Velitel obrany byl zabit, to ano, ale další údaje jsou jen otázkou ústní slovesnosti.

O Jiný výklad se postaral pan Ing. Richard Švandrlík v článku v mariánskolázeňském historickém časopise *Hamelika* už v roce 1995. „*Do obcí Těšov a Mokřina na bývalém okrese Mariánské Lázně přišla americká vojska v neděli. Mokřina byla dělostřelecky ostřelována 6. května 1945 od 11:30 h. do 17 h. Hořel dům J.Köstlera a stodola A. Pimplové. Po útoku tu bylo napočítáno 56 trychtýřů po dělostřeleckých granátech.*“²⁷⁷ Američané podle záznamů poprvé postřelovali obec ve 12.40 h. toho dne.

---

²⁷⁰ Rozhovor s pamětníkem panem Lipou a panem Suchým v Těšově 18.8. 2023 viz. Textová příloha Rozhovor s pamětníkem.

²⁷¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²⁷² First Division Museum at Cantigny (USA), 5th Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. až 9. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffwfd0000%2F20141124%2F00000327, (301-FA(5)-0.7: Journal and File, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 383). [cit. 2024- 02-09].

²⁷³ Viz obrazová příloha Číslo 5: Archeologické nálezy, Oblast 8) a Oblast 12).

²⁷⁴ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; Koordináty Těšova 435-745.

²⁷⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²⁷⁶ Tamtéž, nestránkováno.

²⁷⁷ ŠVANDRLÍK, Richard (ed.), Bitva o Těšovský vrch. In: *Hamelika* 1995/1, s. 23–24, vydání poskytl syn autora David Švandrlík; Původně autor časopisu čerpal z článků: „*Řehka J. „Osvobození Chebska 1945” - Cheb 1990; Marienbad Stadt und Land, II.díl, Geisenfeld 1977.*“

Měla se v ní pohybovat německá pěchota a tank, a tak *B Btry* od *32nd FAB* zahájila palbu na obec.²⁷⁸ Druhá informace asi o 60 nepřátelských vojácích zakopaných v pozicích východně od obce Mokřina přišla v 17.10 h, kdy palbu *Divisonal Artillery* s volacím znakem „*Dandy*“ naváděl pozorovatel *Love 3*.²⁷⁹ „*Dandy*“ byl volací znak *5th FAB*.²⁸⁰ Dále už se výklad přesunul do samotného Těšova. „*V Těšově bylo koncem války ubytováno přes 160 uprchlíků z východu a počet obyvatel vzrostl na 400. Už 14. února 1945 sem dopadly první bomby od hloubkařů. Tito polní letci US Army znepokojovali obyvatelstvo, přelétávali nad krajinou a kontrolovali silnice.*“²⁸¹ Také v tento den se poprvé v roce 1945 objevily americké bombardéry nad Chebem s cílem jej bombardovat, přičemž zničily leteckou továrnu *FWE* v Chebu.²⁸²

„*Dne 8. dubna 1945 sledovali lidé z Těšovského vrchu hořící Cheb po strašném náletu na nádraží. V polovině dubna 1945 přišli do vsi němečtí vojáci.*“²⁸³ Stojí za doplnění, že 8. dubna 1945 byl proveden asi nejničivější nálet na Cheb a doslova vymazal chebské nádraží a přilehlé budovy. Zahynulo na více než 800 obyvatel. Proti americkým bombardérům B-17 nezasáhl žádný německý letoun a ani Flak.²⁸⁴

„*V noci na 6. května 1945 těšovští nespali. Obcí táhlo vojsko, koně funěly, byly nataženy telefonní dráty. Ráno byla ves plná německého vojska. Na nátlak domácích odtáhli až na jednoho. Ráno po 9 hod. spatřili lidé, jak do sousední Malé Šitboře vjíždějí americké tanky. Zatím nepadl ani výstřel. Za tanky jelo mnoho aut. Všechno mířilo na Milíkov.*“²⁸⁵ Američtí pěšáci z *I Co.* společně s obrněným doprovodem postoupili skrze Šitboře. V 09.52 h. dosáhla *I Co.* Velké Šitboře a pokračovala dále v postupu,²⁸⁶ kdy podle záznamů v 10.05 h. dosáhly její vedoucí elementy k obci Malá Šitboř ve směru po cestě do Milíkova.²⁸⁷ „*V Těšově byla hned vyvěšena bílá vlajka. Průzkumní američtí letci kroužili velmi nízko jižně od Těšova. Asi v 9:30 h. táhli američtí vojáci od dnes již zaniklé*

---

²⁷⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

²⁷⁹ Tamtéž, nestránkováno.

²⁸⁰ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Journal 26 November 1943, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fifwd0000%2F20151021%2F00000009, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Infantry Division, 14 Aug 43 – 31 Dec 43 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 497). [cit. 2024- 03-15]; Viz obrazová Příloha, Číslo 1: Základní struktury U.S. vojska, Obrázek 10) Telefonní kódy uvnitř *1st Infantry Division*.

²⁸¹ ŠVANDRLÍK, s. 23–24.

²⁸² MATĚJČEK, s. 288–289.

²⁸³ ŠVANDRLÍK, s. 23-24.

²⁸⁴ MATĚJČEK, s.304; HRŮZA, Marek, *Cheb v roce 1945*, Plzeň 2023, s. 13, (Bakalářská práce).

²⁸⁵ ŠVANDRLÍK, s. 23-24.

²⁸⁶ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 2.

²⁸⁷ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

vsi Grün (Uval) přes pole a louky směrem na Těšov. Všichni lidé zmizeli ve sklepích. Když byli Američané u vsi, zahřměla od Těšovského kopce mohutná palba, kterou americké trupy opětovaly. Tanky a děla na vrchu stále pálily a do toho se ozývaly kulometry z obou stran. Zvířený vzduch a strašlivý válečný hluk. Boj pokračoval do odpoledních hodin. Pak přicházeli z Těšovského vrchu vojáci a mladíci z RAD (Říšská pracovní služba), kteří na poslední chvíli dostali zbraně. Sestupovali s rukama nahoře a vzdávali se. Válka končila.²⁸⁸ Z amerických manuálů z let 1942–1944 lze vyčíst, že veškeré strategie byly přímo na velitelích „pluku“. Poté je upravovali velitelé „praporů“ a následně velitelé „rot“, kteří konzultovali s veliteli „čet“ a „družstev“. Ovšem obecně platilo, že ke každé „četě“ byla přiřazena 1 sekce minometů M1 60 mm z *Heavy Weapons Platoon*, kterou měla k dispozici každá „rota“ neboli *Company*. Těsně za útočícími elementy „družstev“ a „čet“ postupovaly 2 *Light Machine Gun Section* se dvěma kulometry M1919A4, aby vykryly prostor a mohli efektivně palebně krýt a podporovat postupující pěchotu. Nelze tedy s jistotou určit, jaká tu byla strategie *L Company*.²⁸⁹

Do útoku se vydala *L Co.* z Okrouhlé bez podpory tanků v 09.45 h. a už v 09.25 h. vyrazila *I Co.* do Milíkova.²⁹⁰ U Těšova se podle nalezených vystřelených nábojnic typu 8x50 R Mannlicher,²⁹¹ které byly hojně využívány jednotkami *Volksturm*, dostali američtí vojáci z *L Co.* do prvních potyček buď už před Úvalem nebo těsně za ním. Tím byl navázán kontakt s nepřítelem. Je možné, že to bylo ještě u obce Grün, tedy Úval, a to už v čase 10.15 h., kdy měla být *Company* na západním okraji obce „*Teschau*“ (Těšov), kam postoupila přes otevřený terén a dostala se pod palbu ručních zbraní z vyšších pozic nepřítele na východě.²⁹² Následně dle výpovědi pamětníka pana Lipy „*A ten I zastřelenej Američan. To bylo, co já vím jo, a věděl jsem přesně, tak z toho tady z pětapadesátky. To byl zase nějaký blázen Němec, jo. Říkali, že on sám jako no sám, s doprovodem, přišli a zastavili se právě tady na křižovatce Zelený, teda Grýnu, tady v Těšově. A voni Američani teda přišli tady na tu křižovatku k Zelené a tady Mokřiny a tady a zůstal stát a díval se co a jak. Voni to byla patrola, který byly vepředu, ale bez tanku, bez aut. Dokonce on tam byl asi 2 nebo 3 jo, vojáci, jenom ty americký. A ten právě Němec ten tady, s tím, jak je ta*

---

²⁸⁸ ŠVANDRLÍK, s. 23-24.

²⁸⁹ *FM 7-10 Rifle Company, Infantry Regiment*, Washington D. C. 1944, s. 47-59, 81-84, 167-182, 199-211; BULL, Stephen, *World War II Infantry Tactics. Company and Battalion*, Botley 2005, s. 13-17; *U.S. Army Rifle Company (1942-43)*. In: *Battle Order* [online], [cit. 2024- 03-06]. Dostupné z: <https://www.battleorder.org/usa-riflecoy-1942>.

²⁹⁰ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 2.

²⁹¹ Viz Obrazová příloha, Archeologické nálezy, Oblast 1), Obrázek 65).

²⁹² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

pětapadesátka (hospoda), naši tam bydleli, tak pod ním je úval a von byl schovanej v tom ouvalu. No a jak ho tam viděl toho vojáka, tak po něm střelil“,²⁹³ který získal tuto informaci od původních německých obyvatel. Nabízí se tedy, že zbytek „roty“ byl skryt na zalesněné terénní nerovnosti a v obci Grün, zatímco hlídka a *Staff Sergeant* Ronald A. Myers se vydali na průzkum křižovatky a Těšova a asi očekávali, že jako na jiných místech, se jim obec vdá bez boje i vzhledem ke zmíněné vyvěšené bílé vlajce. Opak se však stal pravdou a nad Těšovem byla po celém hřebenu vybudována obranná linie od Mokřiny až skoro k Milíkovu. On tedy zůstal stát, kdy se dle plánu²⁹⁴ nacházel zrovna na poli po pravé straně cesty od Grünu, když na něj zmíněný německý voják vystřelil a tím se rozpoutalo střetnutí o Těšovský vrch.

V blízkosti místa pohřbení *S/Sgt.* Myerse byly pomocí povrchové prospekce na zoraném poli nalezeny zbytky vystřelených nábojnic americké výroby ráže 30.06 Springfield neboli .30 Cal ve vzdálenosti 37 metrů (121 feet/stop) od sebe. Stopy na zápalkách nenesly jasné stopy po úderníku z kulometu M1919A4 nebo M1918A2 BAR, a tedy je dosti pravděpodobné, že byly vystřeleny z pušek M-1.²⁹⁵ Opět se nabízí dvě verze a to buď, že je vystřelil zbytek hlídky kolem *S/Sgt.* Myerse ve chvíli, kdy Němci zahájili palbu anebo tudy postoupila *L Co.* během ofenzivního postupu v rojnici proti kopci a vsi. Zároveň v úvoze pod bývalou hospodou, číslo popisné 55, byly nalezeny vyhloubené okopy, pozůstatky civilních masek od obyvatel nebo jednotek *RAD* a *Volksturm* a také jeden nábojový pásek předválečné československé produkce pro 5 nábojů 7,92x57 Mauser, které využívala německá armáda.²⁹⁶

Ve výkladu byla zmíněna přítomnost tanků, které ale nejsou potvrzeny z americké strany. Zároveň však archeologický nález zbytků nábojnic z těžkého kulometu M2 Browning ráže 12.7 mm tzv. .50 Cal, které se nacházely volně na povrchu dnešní pastviny u stromu napravo jižně od Těšova směrem na Milíkov ve směru k brodu přes Lipoltovský potok vzhůru na kopec, dříve tu bylo orané pole, nasvědčuje, že by snad tudy mohl jet tank M-4 nebo samohybné dělo M-10, které byly vybaveny na věži právě tímto kulometem k protiletadlové obraně. Je tu ovšem i možnost, že náboje pocházejí od jednoho z „hloubkařů“ „kotlářů“, kdy jejich stíhací letouny P-51 a bitevní letouny P-47 disponovaly jako hlavní zbraní právě leteckou verzí těchto kulometů AN/M2

---

²⁹³ Rozhovor s pamětníkem panem Lipou a panem Suchým v Těšově 18.8. 2023 viz. příloha Rozhovor s pamětníkem.

²⁹⁴ Viz 13.2 Obrazová příloha, Prostor obce Těšov, Obrázek 46).

²⁹⁵ Viz 13.2 Obrazová příloha, Archeologické nálezy, Oblast 5), Obrázek 92).

²⁹⁶ Viz 13.2 Obrazová příloha, Archeologické nálezy, Oblast 2), Obrázek 74).

Browning.²⁹⁷ Z archeologických nálezů se podařilo také nalézt pozici jednoho ze dvou kulometů M1919A4 z *Heavy Weapons Platoon*, který byl umístěn spolu s několika střelci z pušek M-1 na hraně terénní nerovnosti v lesíku po levé straně cesty od Úvalu na Těšov a vystřílel několik desítek nábojů ráže 30.06 Springfield, .30 Cal, na německé pozici.²⁹⁸ Nabízí se s pomocí leteckého snímkování z 50. let myšlenka umístění postavení druhého lehkého kulometu, kdy po pravé straně cesty naproti lesíku byl statek, který dnes již nestojí, a nabízel vyvýšenou pozici pro právě kulomet k poskytnutí podpory a pozici pro *Observeration Post*, odkud mohl velitel „*roty*“ velet a mít přehled o situaci.²⁹⁹

Následující informace potvrzovaly a udávaly pozici *L Co.* právě na západní straně Těšova nebo na bodě. Opět se střetla s tužším odporem nepřátel, kteří měli všechny výhody terénu i pozic, zakopaní východně od obce, 3000 Yardů od *Bn. LD*.³⁰⁰ V 11.05 h. dopoledne byla na poli po levé straně silnice z Úvalu na Těšov.³⁰¹ V místě pohřbení *S/Sgt. Myerse* a nálezů dvou zbytků amerických nábojnic. Poté ve 12.00 h. byla „*rota*“ stále na západním okraji obce a byla pod palbou z ručních zbraní.³⁰² To potvrdilo i hlášení od sousedního *16th Inf. Reg.*, kdy ve 12.40 h. měla *L Co.* „*scrap*“ v obci Těšov.³⁰³ A pokračoval dále i ve 14.25 h.³⁰⁴ Jak už bylo řečeno, ve 14.35 h. vedla dělostřelecká jednotka s volacím znakem *Dog 5* a její *A Btry* palbu na nepřátelskou pěchotu na hřebeni na vrcholu kopce ve východní části Těšova.³⁰⁵ Ještě v 15.37 h. proběhla informace o tuhém boji *L Co.* před bodem.³⁰⁶ Změna stavu informací přišla od dělostřeleckého pozorovatele *Love 3*, kdy v 16.15 h. se *L Co.* tlačila na východ skrze les.³⁰⁷ Následně tuto informaci upřesnilo oddělení *G-3 Operations* na štábu *1st ID*, podle kterého byla *L Co.* v těžkém boji na lesnatém svahu mezi obcemi Mokřina a Těšov, v místech, kam vedlo ve 14:25 h. palbu dělostřelectvo. Až po dlouhých hodinách se „*rotě*“ podařilo v 19.00 h. zlomit odpor německých obránců v lese a nacházela se v obci „*Kratenslau*“ (asi myšlena

---

²⁹⁷ Viz 13.2 Obrazová příloha, Archeologické nálezy, Oblast 3), Obrázek 78).

²⁹⁸ *U.S. Army Rifle Company (1942-43)*. In: Battle Order [online], [cit. 2024- 03-13]. Dostupné z: <https://www.battleorder.org/usa-riflecoy-1942>; Viz 13.2 Obrazová příloha, Archeologické nálezy, Oblast 1), Obrázek 65).

²⁹⁹ *FM 7-10 Rifle Co., Inf. Reg.*, s. 47-59.

³⁰⁰ *FDMaC (USA), 3rd Bn.Hq 18th Inf. Reg.*-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno.

³⁰¹ *FDMaC (USA), 1st ID Hq*-denní hlášení 6. května 1945. *G-3 Journal*, s. 3.

³⁰² *FDMaC (USA), 16th Inf. Reg.*-denní hlášení 6. května 1945. *Journal*, s. 6.

³⁰³ *FDMaC (USA), 1st ID Hq*-denní hlášení 6. května 1945. *G-3 Journal*, s. 4.

³⁰⁴ *FDMaC (USA), 16th Inf. Reg.*-denní hlášení 6. května 1945. *Journal*, s. 8.

³⁰⁵ *FDMaC (USA), 32nd FAB*-denní hlášení 6. května 1945. *Unit Journal*, nestránkováno.

³⁰⁶ *FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq*-denní hlášení 6. května 1945. *S-1 Journal*, nestránkováno.

³⁰⁷ *FDMaC (USA), 32nd FAB*-denní hlášení 6. května 1945. *Unit Journal*, nestránkováno.

obec Krottensee neboli Mokřina severně od Těšova) a v obci pod ní, asi myšlen Těšov.³⁰⁸ *L Co.* vzala z tohoto boje na 56 zajatců.³⁰⁹

Tedy boj trval takřka nepřetržitě od asi 10.15 h. až do večera kolem 19.00 h.³¹⁰ Z kusých informací, pozůstatků střeliva a dalších artefaktů je možnost pokusit se odvodit další vývoj bitvy po zahájení palby a zabití *S/Sgt. Myerse* na poli před obcí. Z pohledu Američanů od Úvalu bylo nalezeno množství vybudovaných postavení na levém křídle pod Těšovským vrchem a na vzdáleném levém křídle směrem Milíkov. Nalezeno tu bylo množství německých nábojů a nábojnic, mnoho z nich neslo stopy zásahů od výbuchů, byly tu nalezeny střepiny, potencionální krátery, některé až 4 metrů široké a 1,5 metry hluboké, a několik amerických střel 30.06 Springfield, které směřovaly ze středu a z pravého křídla amerických sil. Nalézaly se tu i prokazatelné stopy přímé palby zprava americké linie a střepiny, mohlo se jednat o zapojení tanků od Milíkova, ale nejspíše se jednalo o „baterie“ od *32nd FAB (105 mm)*, které se rozložily mezi 17.15 h. a 17.35 h. kolem Malé Šitboře, přesně tímto směrem od míst dopadu střel.³¹¹ Další pozice byly ve středu linie uprostřed obce na úvoze u hostince číslo popisné 55, kde byly nalezeny také vyhloubené pozice, přestříhaný ostnatý drát a množství střepin a materiálu ze zbořených domů.³¹² Linie obrany pokračovala na pravém křídle, kde se dle plánu nalezl zabitý velitel obrany, prý se jednalo o velitele tábora *RAD* v Pramenech (Sangerberg), protože měl nejvyšší přítomnou hodnost, ale to je nepotvrzeno. I v tomto cípu lesa byla nalezena vybudovaná postavení a několik nábojnic.³¹³ Nad tyto pozice prokazatelně vedlo palbu americké dělostřelectvo.³¹⁴ Na vzdáleném pravém křídle v Mokřině postřelovalo ve 12.40 americké dělostřelectvo obec s hlášeným pohybem nepřátelské pěchoty a tank. Podruhé byla palba dělostřelectva směřována na stromový pás s úvozem na poli nad obcí, kde se mělo v 17.10 nacházet podle dělostřeleckého pozorovatele *Love* 3 60 nepřátelských vojáků.³¹⁵ Američtí pěšáci z *L Co.* tedy byly prokazatelně mezi Mokřinou a Těšovem, před Těšovem a mezi Těšovem a Milíkovem. Z dostupných informací se situace jevila tak, že *L Co.* a byla roztažena v přibližné rojnici podle „*družstev*“ a každá „*četa*“ tedy

---

³⁰⁸ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8.

³⁰⁹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³¹⁰ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8.

³¹¹ Viz 13.2 Obrazová příloha, Archeologické nálezy, Oblast 6)–10); 13.1 Textová příloha, Postup *1st a 2nd Battalion 18th Infantry Regiment* 5. a 6. května 1945, Postup 6. května 1945 pokračuje.

³¹² Viz 13.2 Obrazová příloha, Archeologické nálezy, Oblast 2).

³¹³ Viz 13.2 Obrazová příloha, archeologické nálezy, Oblast 4).

³¹⁴ Viz 13.2 Obrazová příloha, archeologické nálezy, Oblast 12).

³¹⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

měla na starosti jeden úsek linie. Z pravé strany jim samozřejmě mohly pomoci síly a tanky směřující na Milíkov. Pravděpodobně byl použit obchvatný manévr z levé strany, kdy na pravém křídle vážala palbu nepřátel 1 *Platoon* se 3 *Squads* roztažený na poli, ve středu 2 *Platoon* se 3 „*družstvy*“ roztažený na poli a krytý v úvozu kolem cesty, zároveň měly palebné krytí od dvou lehkých kulometů ve statku a v lesíku po stranách cesty. No, a nakonec 3 *Platoon* za pomoci svých 3 družstev postoupil na levém křídle kolem Těšova, přibližně v místě bývalé školy nebo až u Mokřiny, a lesním pásem postupoval ve 14.25 h. vzhůru proti německým pozicím. Ve 14.35 h. již čistilo cestu právě tam směřované dělostřelectvo.³¹⁶ Po uvolnění těchto obranných pozic nepřátel se dostal nepřítel na středu linie do boční a čelná palby amerických pěšáků, byl tzv. „flanknutý“ a nucený ustoupit. Tato situace umožnila postupný postup zbytku *Company* z pole skrze obec proti zbytkům německých obranných pozic na pravém křídle, odkud se němečtí vojáci také postupně stáhli nebo vzdali. Cestou se někteří zbavovali vyznamenání nebo součástí pušek jako závěry. Badatel pan Buchtele autorovi sdělil, že tam asi kolem roku 2000 našli několik závěrů typu Lebel.³¹⁷ Těmito puškami byly vybaveny hlavně jednotky *RAD* a *Volksturm*. Tuto verzi potvrzují jak nálezy nábojů 8x50 R Lebel na pozicích na pravém křídle německé obrany, tak i velké množství zlikvidovaných těchto a dalších kořistních nábojů jako .303 British, 7,62x54 Mosin nebo 8x50 R Mannlicher na území bývalého tábora jednotek *RAD* v Pramenech, který do večera 6. května 1945 obsadila *E Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.*³¹⁸ Boje v lesích kolem Těšova sváděli Američané od přibližně 16.15 h. až do období kolem 19.00 h., kdy se němečtí obránci konečně vzdali marného boje.³¹⁹ Bohužel německé počty v této bitvě jsou velikou otázkou, ale lze říci, že podle rozložení rozsáhlosti pozic byly minimálně 1:1 až 3:1 proti Američanům, kterých bylo méně než 193,³²⁰ což je počet plného stavu pěší „roty“, a to kvůli těžkým bojům v Porúří a den před tím, 5. května 1945 u obce Dřenice. „*Na obou stranách byli mrtví a zranění. Až za několik dnů našli v lese mrtvolu velícího důstojníka RAD. Byl pochován na místě. Poblíž křižovatky na Úval padl americký voják. I ten zde byl, na poli poblíž statku, pohřben. Na*

---

³¹⁶ FDMaC (USA), 16th Inf. Reg.-denní hlášení 6. května 1945. Journal, s. 8; 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³¹⁷ Osobní korespondence a poskytnutí plánu prospekce terénu v Těšově s již zesnulým badatelem z Velké Hleďsebe u Mariánských Lázní panem Zdeňkem Buchtelem [cit. 2020- 08-26].

³¹⁸ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq.-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; Viz 13.2 Obrazová příloha, archeologické nálezy, Oblast 7), Obrázek 115); ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

³¹⁹ FDMaC (USA), 1st ID Hq.-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8; FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³²⁰ *U.S. Army Rifle Company (1942-43)*. In: Battle Order [online], [cit. 2024- 03-13]. Dostupné z: <https://www.battleorder.org/usa-riflecoy-1942>.

Těšovském vrchu byly velké škody - rozstřílené stromy, země rozrytá granáty, stržená elektrická a telefonní vedení. Až za mnoho týdnů byla znovu přivedena elektřina do vsi. Řada stodol dostala přímý zásah, v lomenici hospody Plail zela hluboká díra. Domy měly stopy po střelách a střepinách granátů. Na okraji lesa leželo mnoho válečného materiálu, který byl sebrán a odvážen. Nad jezem potoka leželo převrácené, ale nabitě německé pěchotní dělo. Až později (kolem roku 1955) bylo odvezeno. Bitva o Těšovský vrch byla jednou z posledních epizod strašné války v tomto kraji.³²¹ Pan Lipa k otázce děla: „Žádné kanon, žádné tuhle to tam jsem neviděl.“³²² Také o válečném materiálu podal informaci, že nic takového nepozoroval, tedy musel být odvezen a les vyčištěn ještě před příchodem nových osídlenců v roce 1945.

Mrtvým Američanem byl už zmíněný *Staff Sergeant* Ronald A. Myers s vojenským číslem 16175936, který byl příslušník *L Company 3rd Battalion 18th Infantry Regiment 1st Infantry Division*. Za své bojové působení byl vyznamenán řádem za zranění *Purple Hearts* (purpurové srdce). Pocházel původem ze státu Michigan a uvádí se, že padl 6. května 1945. Po válce byl určitě exhumován, bohužel k tomu nejsou informace, a byl pohřben na americkém válečném hřbitově v St. Avoird na Lorraine American Cemetery ve Francii. Jeho hrob se nachází v sekci E, řada 20, hrob 34.³²³ Ze zprávy velitelství *Headquarters 18th Infantry Regiment* o udělení vyznamenání „*Good Conduct Medal*“ (za dobrou službu) ze 4. března 1945 bylo uvedeno v seznamu pro *L Company 3rd Battalion* jméno Myers, Ronald A. v hodnosti *Sergeant* a vojenským pořadovým číslem 16175936.³²⁴ Z toho lze vyčíst, že někdy v období mezi 4. březnem a 6. květnem 1945 dosáhl hodnosti *Staff Sergeant* a tedy měl převzít velení nad jedním ze tří *Rifle Squad* z *Rifle Platoon*, ty byly tři na jednu *Rifle Company*, čehož si moc dlouho neužil.

Postup *L Co.* ale tímto nekončil a měla veliké zpoždění v plánu postupu. V 19.35 h. měla další problémy, kdy na ní v lese od severu dorážela německá pěchota, ale měla

---

³²¹ ŠVANDRLÍK, s. 23-24.

³²² Rozhovor s pamětníkem panem Lipou a panem Suchým v Těšově 18.8. 2023 viz. příloha Rozhovor s pamětníkem.

³²³ *Myers Ronald A.* In: American War Memorials Overseas [online], [cit. 2024- 02-11]. Dostupné z: https://www.uswarmemorials.org/html/people_details.php?PeopleID=3919.

³²⁴ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-Seznam mužů 3rd Battalion, 18th Infantry Regiment, kterým byl 4. března 1945 udělen „*Good Conduct Medal*“. 4 March 1945 General Orders Number 13, s. 1–4. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000041, (301-INF(18)-1.13: General Orders, 1940 – 41, Jul – Nov 1944, 1945 – 46, 1948 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 342-345). [cit. 2024- 02-06].

být odrážena pomocí obrněnců.³²⁵ Tady byla další indicie, že s nimi nějaký pásový obrněnci musely postupovat. K tomu se nabídla informace, že *3rd Platoon B Company 634th Tank Destroyer Battalion* se na noc zastavil v Mokřině na levém křídle vzadu za *L Co.*³²⁶ Pokud se sem nepřesunul až následně po boji, mohla zasáhnout do střetu u Těšova.

Odpor v lese musel být už jen slabý a ojedinělý, protože už ve 20.00 h. byla *L Co.* v pohybu na východ a postupovala k Smrkovci na svůj konečný denní cílový bod. Postupovala skrze obtížný terén lesem a v noci.³²⁷ Ve 22.15 h. byla stále na cestě ke své obci.³²⁸ Až nakonec někdy mezi 22.15 h. a 22.55 h., kdy, již měla být v obci „*Schonficht*“ (Schönficht, Smrkovec).³²⁹ Tedy, na vrchu lesa Kaiserwald, kde měl štáb od 30. dubna do 6. května 1945 Generalleutnant Fritz Benicke, velitel granátnické *Division „Benicke“*,³³⁰ který se přesunul před postupujícím *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* do Vranova a následně do Krásna.³³¹ Zbytek *3rd Bn.* byl rozložen tak, že *I Co.* byla v obci „*Treierngrun*“ (Tiefengrün, Týmov) a *Ostrov* a *K Co.* nocovala v obci Rockendorf, dnes zaniklá Žitná.³³²

---

³²⁵ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8.

³²⁶ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 5.

³²⁷ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³²⁸ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. až 9. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

³²⁹ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 10.

³³⁰ MAREK, *Šeříkovy sólokapr*, s. 247.

³³¹ BRUŽEŇÁK, s. 95.

³³² FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 10; BRUŽEŇÁK, s. 69, s. 95.

8 Pomník na Ypsilonce

Pomník se nachází u „staré“ silnice z Chebu na Karlovy Vary na tzv. „Ypsilonce“ na bývalé odbočce na obce Jesenice a Okrouhlá, které jsou dnes velmi pozměněné vybudovanou přehradou Jesenice. Byla to hlavní křižovatka silnic Cheb–Falknov a Cheb–Mariánské Lázně ve tvaru Y. Dne 19. října 1945 rozhodla Okresní správní komise darovat pozemek o rozloze 2500 m² Američanům „za účelem zbudování pomníku na památku poslední bitvy, svedené na území republiky.“³³³ Američané to přijali a v srpnu 1946 začali stavět. Stojí zde jehlan, monolit 10 metrů vysokého pravidelného šestiúhelníku z Wunsiedelské žuly s vystupujícím obrazcem znaku Velké červené jedničky, přezdívky *1st Infantry Division* „*The Big Red One*“ nebo „*The Bloody First*“, a je jediným ze všech pěti v Evropě, který je takto ozdoben. Ostatní mají pouze vybarvený vrytý znak. Chebský pomník je nejhezčí a nejhonosnější z postavených. Nachází se na něm vyryto 639 jmen, z toho hodnosti: 4x *Captain*, 24x *1st* a *2nd Lieutenant*, 135x *Sergeant (all branches, všechny druhy)*, 65x *Corporal*, 415x *Private First Class* a *Private*, z období od 8. února po 7. května 1945. Na zadních plochách se nachází názvy míst bitev z tohoto období. Poslední je uveden Cheb. Odhalen byl 27. října 1946 za účasti velvyslance USA Laurence Steinhardta, vojenského atašé *General* Koeniga, Československého ministra národní obrany generála Ludvíka Svobody a generála Bočka.³³⁴ Za socialismu komunisté, protože byl vybudovaný Američany na americké půdě a nemohli jej zlikvidovat, se jej snažili co nejvíce skrýt a zamaskovat. Vysázeli kolem túje a Veřejná Bezpečnost hlídala všechny, kdo místo navštívil a pokládal květiny. Ovšem dotknout se posvátné půdy si nedovolili. Dnes už jsou túje kolem pomníku pokácené a Veřejná Bezpečnost zde také nehlídá. Každému, kdo má cestu kolem se naskýtá pohled na nádhernou řemeslnou práci s výčtem jmen vojáků, kteří padli za naši svobodu.

---

³³³ MATĚJČEK, s. 261.

³³⁴ MAREK, s. 241; MATĚJČEK, s. 261; ŘEHKA, s. 34.

9 Závěr

Téma práce samo o sobě vyžaduje použití zdrojů několika jazyků. Velká část práce byla vypracována z anglickojazyčných zdrojů. Obecnější části a literatura vycházely z jazyka českého. Několik zdrojů bylo psáno i jazykem německým. Díky možnosti využít všechny tyto zdroje se podařilo utvořit přesné sledování postupu amerických sil přes naše území mezi Chebem a Lázněmi Kynžvart. V tomto prostoru postupoval *18th Infantry Regiment* zejména ve dnech 5. a 6. května 1945. Hlavní pozornost práce se zaměřovala na *3rd Battalion*, jenž u obce Těšov čelil konfrontaci, v níž padl v boji poslední voják *18th Infantry Regiment* za 2. světové války. Autor se v práci pokusil tento incident z dostupných informací co nejvíce rozebrat a uvést některá tvrzení na pravou míru. Na tuto událost navazovaly i předchozí střety o obce Dřenice a Jesenice, jež jsou také v práci rozebrány. Následně v příloze je přiblížen postup i zbývajících dvou „*praporů pluku*“.

Velké pozornosti se dostalo chronologickému řazení událostí, což mělo význam především pro velmi podrobné sledování děje a upřesnění několika dalších informací. Poměrně velká pozornost je, především v příloze, věnována přiblížení struktury amerického armádního pěšího „*pluku*“, „*praporu*“, „*roty*“, „*čety*“ až po střelecká „*družstva*“, a to i kvůli nepřesnostem, které se v tuzemské překladové literatuře objevují. Není nic více frustrujícího, než když se v literatuře nepřesně překládají přesné výrazy, kdy překladem dojde k misinterpretaci a zmatení čtenáře nebo uvedení v omyl. V angličtině „*četu*“ označuje slovo *Platoon* a je to exaktní počet mužů, která se dělí na tři *Squad*, které také určují přesný počet mužů. Jenomže v českém jazyce lze oba výrazy překládat v různých zněních jako „*četa*“, „*družstvo*“, „*skupina*“, ... a tohoto zaměnění se právě dopouštějí ne příliš v tématu znalí autoři a pro lepší znění si výraz upraví, čímž dojde k pokroucení. Ve správném překladu používaném i v práci je *Squad* překladem „*družstvo*“ a *Platoon* ve správném překladu „*četa*“.

Zároveň s vyjasněním terminologie a struktury vojska amerického vznikly ideální podmínky pro vyjasnění, sledování, a hlavně nastínění situace na tomto bojišti takzvaně pod lupou. Bohužel údajů o německé armádě a ozbrojencích je v této době války příliš málo. Obecně lze říci, že všichni používali vše, co se dalo a co bylo po ruce, pro toto období se vžily názvy jako *Downfall* nebo dnes v ironickém kontextu *Endsieg*. Také není příliš přesný výčet jednotek, byť byli a jsou američtí zpravodajci špičky oboru, německá armáda začala již na podzim 1944 na západní frontě vytvářet pro nedostatek personálu, který byl po neúspěšné ofenzivě v Ardenách *Die Wach am Rhein* směřován výhradně na

východní frontu proti sovětským armádám, takzvané *Kampfgruppe*, které nebyly nic jiného než spojení různých jednotek s nebojeschopným stavem mužstva, aby byly sto opět alespoň chvíli bojovat. Nejčastěji se pojmenovávaly po největší jednotce nebo veliteli v *Kampfgruppe*. Takže jediné síly byly ty, co ustupovaly a spojovaly se s těmi, které byly místní, jako oddíly protiletadlové obrany továren, letišť, paramilitární organizace jako *Hitlerjugend* nebo *RAD* a místní domobrany *Volksturm*.

Naproti tomu americká armáda měla neustále kapacity pro jisté doplňování prořídilých jednotek, ale i tady zrovna u *1st Infantry Division* byly obtíže s doplňováním mužstva během plnění úkolů na frontové linii, a proto byly ztráty doplňovány nejvíce až při stažení nebo dokončení všech úkolů na frontové linii. Tedy ztráty způsobené během tohoto postupu v práci, byly doplněny de facto až po ukončení bojů a po válce.

Americká strategie byla odlišná od té německé, kdy rychlými průlomy v létě 1944 vojáci prošli přes území Francie a 10. září dosáhl spojenecký *Supreme Commander* a *Brigadier General* Dwight D. Eisenhower na Belgicko–Německých hranicích svého cíle. Podařilo se mu vytvořit jednolitou linii, čímž uzavřel německé obránce neproniknutelnou linií. V této linii postupovaly všechny spojenecké jednotky na západní frontě, a i přes naše území ve sledovaném období práce. Tomu se vymykaly jen poslední hodiny války 6. a 7. května 1945, kdy provedly americké *9th a 16th Armored Division* výpady a vedly hroty dvou směrů útoku na Karlovy Vary a Plzeň k dosažení demarkační linie. Linii většinou tvořily pěší divize, které měly k podpoře svých pěšáků právě včleněné tankové a protitankové oddíly jako *Tank Battalion (Separate)* a *Tank Destroyer Battalion*. Stejně tak i další podpůrné síly, a hlavně minometné a dělostřelecké *Chemical Battalion* s 4.2 Inch M2 a 81 mm M1 minometry a *Field Artillery Battalion* s děly M2A1 105 mm a 155 mm M1 a M1 „*Long Tom*“. Byla to poměrně efektivní strategie opotřebovávací války, ve které Němci nemohli konkurovat. Na přelomu dubna a května 1945 mohla německá armáda na západní frontě spojencům oponovat pouze v počtu jednotek tanků a obrněných vozidel, hlavně kvůli nedostatku pohonných hmot a drtivé spojenecké letecké převaze, kdy bitevní letouny za dne neustále hlídkovaly nad terénem a ničily vše, co se pohybovalo. Hlavní silou německé armády se stala pěchota bránící především důležité body, města, mosty, továrny a dopravní uzly jako třeba Cheb, který byl vyhlášen pevností a měl být bráněn do posledního muže. Největší oporou pěchotě tvořilo dělostřelectvo jak hlavně jako protiletadlové, protitankové a velkorážné, tak i raketové. I přesto ale tyto zbraně byly cenné a jejich jednotky nebyly kompletní a často promíchané s jinými typy stejných zbraní jako 105 mm, 155 mm a raketometry dohromady nebo kanony 50 mm, 75 mm, 88

mm a 128 mm. Na grafu by se tedy tato komparace spojenců a Němců dala označit. Spojenecká křivka je mírně klesající a stabilní, kdežto křivka německé armády od začátku roku 1945 strmě klesá. Z toho tedy můžeme sledovat, že německá armáda už nebyla schopna větší konkurence na bojišti.

Úkolem práce bylo více přiblížit a prozkoumat dnes opomíjené dějiny jedné oblasti na konci války, o nichž byly známy jen kusé a drobné informace, avšak celkový a detailnější pohled na celou věc chyběl. Stále zůstávají mezery, které je možné dále doplňovat a vyjasňovat. Při porovnání s již známými texty autor mnoho věcí upřesnil a doplnil i několik neznámých informací. Problémem během práce bylo izolování od okolního dění celé války v turbulentním období posledních dní 2. světové války i přesto, že tyto události byly s tímto vývojem provázané, tak pro ně v práci nebyl prostor. Střet jako takový byl jedním ze série několika dalších napříč frontou po celé linii v prostoru *1st Infantry Division*. Směrem od Mariánských lázní byl směrem na Plzeň jen velmi slabý odpor a zesílil jen místy na jihu Čech na Šumavě, kde se jednalo spíše o fanatické bojovníky než nějaký organizovanější odpor. V prostoru Chebska se po celé linii od Nového Kostela po Lázně Kynžvart vybudovala obranná linie s cílem zastavit a spíše zadržet americká vojska, aby se mohlo dostat od Prahy co nejvíce německých sil na západ, zorganizovat další obranná postavení nebo alespoň organizovaný ústup. Což zadržet americké pěšáky se podařilo, ale jen na pár hodin a vývoj událostí v následujících dnech už nedal prostor pro další marné boje a krvácení. Střet u Těšova byl sám o sobě jen zbytečnou přestřelkou a může dávat pohled zbytečné fanatické akce, ale v širším pohledu na celkovou situaci směrem na Karlovy Vary to byla součást rozsáhlých obranných pozic a postavení k zadržení amerického postupu za využití veškerých dostupných kapacit včetně minimálně asi 15 protitankových a protiletadlových děl 50 mm, 75 mm a 88 mm, dětí *Hitlerjugend*, dorostu *RAD*, starců *Volksturm*, zbytků zmrzačeného *Wehrmacht*, *Luftwaffe*, *Waffen-SS*, fanatických *Gestapáků* a straníků *NSDAP*, železničářů, pošťáků a dalších státních říšských služeb. I přes tuto na první pohled „neproniknutelnou“ linii Američané postoupili dál i za pomoci obyvatel, Anti-Fašistů, bývalých sociálních demokratů a sudetských Němců, kteří měli strach, že i jim válka vezme střechu nad hlavou a v nejspjatějších chvílích nechali stranu stranou a bojovali o holý život. Američané nakonec postoupili až do Karlových Varů, přes které se jim v brzkých dnech po válce podařilo dopravit tisíce osvobozených spojeneckých i sovětských zajatců do svých okupačních sfér. Následně se stáhli k Jalovému dvoru, kde drželi linii proti Sovětům a v listopadu do 1. prosince 1945 odcházeli poslední okupační vojáci armády

USA do Německa. Během těchto událostí čelil *3rd Battalion 18th Infantry Regiment* dvěma tvrdým střetům.

Střetnutí o Dřenicí nebylo oproti jiným nijak zvlášť výjimečné. Německá postavení byla dobře opevněná s dobrým výhledem. Vrch kostela v obci byl nejvyšší dominantou v terénu mezi Chebem a Těšovským vrchem. Američané postupovali přes otevřený rovinný terén a ocitli se i pod palbou dělostřelectva a minometů. *L Company* od *18th Infantry Regiment* zde utrpěla ztráty na životech a 19 raněných a musela ji vyprostit *Tank section, Tank Destroyer Section* a *Rifle Platoon* od sousední kolony od *I Company*, kdy musela *I Company* asistovat i při nočním boji o Jesenici. V té se zase nacházel důležitý most přes říčku Odruvu. Tato střetnutí byla velmi důležitá pro získání kontroly nad oblastí, ale zároveň měli Američané před Dřenicí poměrně smůlu, ale jinak to dobít a provést nešlo. Dodnes jsou na kostele ve Dřenicí patrné stopy po amerických střelách a střepinách dělostřeleckých a tankových granátů.

Střetnutí u Těšova se ve výsledku dost lišilo od střetnutí o Dřenicí. Autorovi se příliš nepodařilo zjistit proč, ale z několika nepřímých věcí se to dá odvodit. První věcí byla terénní konfigurace, konkrétně vrása na poli u obce Úval a terénní nerovnost v lesíku u Úvalu naproti Těšovu, které poskytovaly více ochrany než rovné pole u Dřenice. Německé pozice se nacházely nad Těšovem na zalesněné hraně hřebenu. Celkově byly poměrně daleko a vysoko od amerických pěšáků a les není úplně dobrý úkryt před dělostřeleckou palbou, protože stromy a třísky jsou další smrtící fragmenty. Zabitý americký voják S/Sgt. Ronald A. Myers byl zabit střelou ze vzdálenosti asi 500–600 metrů. Další faktor byl, že Dřenicí bránili zkušení a odhodlaní němečtí vojáci, kdežto v Těšově byla směska *Volksturm*, *Wehrmacht*, asi *Waffen-SS*, a především mladíci ve věku 16–18 let od RAD, kteří mohli být odhodlaní, ale bez jakýchkoliv zkušeností, s bídnou výzbrojí a minimálním výcvikem. Zároveň odříznutí německých vojáků nad Těšovem ostatními jednotkami od *3rd Battalion 18th Infantry Regiment* mohlo také znamenat jisté znejistění německých obránců. I přes to všechno bylo střetnutí stále tragické, prakticky na konci války, 6. května 1945.

Na osvobození se vzpomínalo hned po válce. Do roku 1948 se konaly pietní akce a vztyčovaly pomníky, především v Chebu a na Ypsilonce. Po nástupu komunismu zde na více než 40 let nastal zákaz projevit slzičku za americké osvoboditele a oslavovala se pouze „hrdinná sovětská Rudá armáda“. Jen americký velvyslanec v Praze jezdil každý rok položit květiny k památníku na Ypsilonce, který byl na americké půdě na rozdíl od pomníku v chebských městských sadech, který byl stržen a přetvořen. Se Sametovou

revolucí v roce 1989 se ale otočil svět a v roce 1990 se konaly první porevoluční oslavy osvobození, pietní akce a v 90. letech přijelo i mnoho veteránů, a i několik příslušných k *1st Infantry Division*. V Chebu se každoročně pořádá pietní program a pokládání květin. Jednou za čas se program rozšířil o ukázkou bitvy na náměstí nebo průjezd dobové techniky, která směřuje na Oslavy Svobody do Plzně. V samotném Těšově a okolí se žádné piety nekonají, je zde pouze malý křížek s obecným popisem událostí a někdo z místních zde každoročně zanechává malou kytičku. V samotné Dřenicí je bitva zapomenuta a Jesenice je pod hladinou přehrady. Díky vysídlení obyvatel v letech 1945–1946 zanikla místní paměť a veškeré vzpomínky na místní události se daří objevovat až teď po 80. letech od událostí roku 1945 jen v útržcích lidské paměti, ústní slovesnosti a krátkých zápisech v kronikách.

Seznam zkratek

Americké jednotky

AAA-Anti-Aircraft Artillery
AD-Armored Division
Arty.-Artillery
Asoc. 634th TDB-Asociace 634th Tank Destroyer Battalion
AT-Anti-Tank
Bn.-Battalion
Btry-Battery
CCA-Combat Command A
Co.-Company
DA-Division Artillery
Det.-Detachment
ECB-Engineer Combat Battalion
FAB-Field Artillery Battalion
Hq-Headquarters
I&R Platoon-Intelligence and Reconnaissance Platoon
ID-Infantry Division
Inf. Reg.-Infantry Regiment
IR-Infantry Regiment
Mecz-Mechanized
Pl.-Platoon
Rcn-Reconnaissance
Recce-Reconnaissance
Recon-Reconnaissance
Sec.-Section
SHAEF- Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force
Svc.-Service
TB-Tank Battalion
TD-Tank Destroyer
TDB-Tank Destroyer Battalion

Německé jednotky

Hj-Hitlerjugend

Lw-Luftwaffe

NSDAP-Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei

RAD-Reichsarbeitsdienst

SS-Schutzstaffel

Wh-Wehrmacht

Munice

.30 Cal.-Caliber .30 (30.06 Springfield, 7,62x63)

.50 Cal.-Caliber .50 (12,7x99 Browning)

HE-High Explosive

TOT-Time on Target

V.T.-Variable Time

W.P.-White Phosphorus

Zbraně

Flak-Fliegerabwehrkanone

M-10-Tank Destroyer

M-4-Medium Tank

M-1-155 mm Howitzer

M2A1-105 mm Howitzer

Sd.Kfz. 2 Kettenrad- Sonderkraftfahrzeug 2

Orientace

CA-?

CL-Center Line

Conc.-Concentration

CP-Command Post

CR-Cross Road

CSMO-Close Station, March Order

ČSR-Československá republika

DF-Direct Fire

Dir. of CL-Direction of Center Line

FDC-Forward Direction Center

HF-Harassment Fire

OP-Observation Post

RJ-Road Junction

USA-United States of America

Ostatní

AAR-After Action Report

FWE-Flugzeugwerk

ARLZ-Auflockerung, Räumung, Lähmung, Zerstörung

Archiv

FDMaC-First Division Museum at Cantigny

SoaCh-Státní okresní archiv Cheb

Division/Regiment Staff

G/S-1-Personnel

G/S-2-Intelligence

G/S-3-Operations

G/S-4-Logistics

G/S-5-Executive Officer

G/S-6-Commander

KG-Kampfgruppe

Hodnosti U.S. Army

Enlisted Personnel

Pvt.-Private

Pfc.-Private 1st Class

T/5-Technician 5th Grade

Cpl.-Corporal

T/4-Technician 4th Grade

Sgt-Sergeant

T/3-Technician 3rd Grade

S/Sgt.-Staff Sergeant
T/Sgt.-Technical Sergeant
M/Sgt.-Master Sergeant
1st Sgt.-1st Sergeant

Commissioned Officers

2nd Lt.-2nd Lieutenant
1st Lt.-1st Lieutenant
Cpt.-Captain
Maj.-Major
Lt. Col.-Lieutenant Colonel
Col.-Colonel
Brig. Gen.-Brigadier General
Maj. Gen.-Major General
Lt. Gen.-Lieutenant General
Gen.-General
Gen. A.-General of the Army

Zdravotní informace U.S. Army

KIA-Killed in Action
DOW-Died of Wounds
WIA-Wounded in Action
SWA-Severely Wounded in Action
LWA-Light Wounded in Action
POW-Prisoner of War
MIA-Missing in Action
FOD-Finding of Death
Evac-Evacuated
Dis-Discharged
Hon-Honorable discharge
DNB-Died, non-battle
Med-Medical discharge
PW-Prisoner of War
PoW-Prisoner of War

Vojenská abeceda U.S. Army za 2. světové války (U.S. phonetic alphabet 1941–1956)

A-Able	J-Jig	S-Sugar
B-Baker	K-King	T-Tare
C-Charlie	L-Love	U-Uncle
D-Dog	M-Mike	V-Victor
E-Easy	N-Nan	W-William
F-Fox	O-Oboe	X-Xray
G-George	P-Peter	Y-Yoke
H-How	Q-Queen	Z-Zebra
I-Item	R-Roger	

RANKS, ACRONYMS & ABBREVIATIONS. In: The american Soldier in WWII [online], [cit. 2024- 04-10]. Dostupné z: <https://americansoldierww2.org/ranks-acronyms-and-abbreviations>.

History of the NATO phonetic alphabet. In: PrivateFly Blog WWII [online], [cit. 2024- 04-16]. Dostupné z: <https://blog.privatefly.com/history-of-the-nato-phonetic-alphabet>.

Seznam použitých zdrojů

Hlavní část

Archivní prameny:

Asociace 634th Tank Destroyer Battalion

634th Tank Destroyer Battalion. After Action Report-May 1945, s. 4–5. Dostupné z: https://634thtdbn.net/docs/aar/634th_TDBn_AAR_45-05.pdf. [cit. 2024- 02-08].

First Division Museum at Cantigny (USA)

VII Corps Headquarters

VII Corps Headquarters G-2 Periodic Report 118-May Weather Condition for Central Germany. Daily Almanac for May 1945, s. 2. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20150825%2F00000014, (301-2.2: G-2 Journal and File, 1st Inf Div (ETO), 21 Apr 45 – 30 Apr 45, s. v dokumentu 1414). [cit. 2024- 02-11].

V Corps Headquarters

V Corps G-2 Journal-denní hlášení 30. dubna. G-2 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20150825%2F00000014, (301-2.2: G-2 Journal and File, 1st Inf Div (ETO), 21 Apr 45 – 30 Apr 45, s. v dokumentu 1518). [cit. 2024- 02-03].

1st Infantry Division Headquarters

First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Journal 26 November 1943, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000009, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Infantry Division, 14 Aug 43 – 31 Dec 43 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 497). [cit. 2024- 03-15].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 24. března 1945. Troops, s. 1. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000026, (301-4.2: G-4 Journal and File – 1st Inf Div – (ETO), 1 Jan 45 – 30 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 693). [cit. 2024- 02-05].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 30. dubna 1945. G-2 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20150825%2F00000014, (301-2.2:

G-2 Journal and File, 1st Inf Div (ETO), 21 Apr 45 – 30 Apr 45, s. v dokumentu 1456–1457, 1459). [cit. 2024- 02-05].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 1. až 6. května 1945. Troop list, s. 1–3. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20150825%2F00000031, (301-3: G-3 Operations Reports, 1st Inf Div (European Campaign), Jan 45 – Dec 45, s. v dokumentu 505–507). [cit. 2024- 02-13].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 4. května 1945. G-2 Periodic Report s. 2. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 74). [cit. 2024- 02-07].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 2–8. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 139–145). [cit. 2024- 02-11].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. května 1945. G-2 Periodic Report s. 1–2. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 106–107). [cit. 2024- 02-03].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. až 6. května 1945. G-2 Periodic Report, Consolidated Interrogation Report, s. 3. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 138-139). [cit. 2024- 02-03].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 1–4, 7–8, 10. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 193–196, 199–200, 202). [cit. 2024- 02-07].

1st Infantry Division Artillery Headquarters

1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení 29. až 30. dubna 1945. Consolidated Interrogation Report, s. 1. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-

ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 26). [cit. 2024- 02-13].

1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení 30. dubna 1945. S-3 Periodic Report NO. 113, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 14). [cit. 2024- 02-13].

1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení 1. až 3. května 1945. Unit Report of Action, 1–31 May 1945, s. 1. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000262, (301-ART-0.3: Artillery Operations Reports, 1 Jun 44 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 138). [cit. 2024- 02-07].

1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení 4. až 11. května 1945. Unit Report of Action, 1–31 May 1945, s. 2. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000262, (301-ART-0.3: Artillery Operations Reports, 1 Jun 44 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 139). [cit. 2024- 02-05].

16th Infantry Regiment

16th Infantry Regiment-denní hlášení 6. května 1945. Journal 1945, s. 6–8. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000024, (301-INF(16)-0.7: Journal – 16th Infantry Regiment – 1st Infantry Division, (European Campaign), Jan 45 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 1077–1079). [cit. 2024-02-05].

18th Infantry Regiment Headquarters

18th Infantry Regiment Headquarters-Seznam mužů 3rd Battalion, 18th Infantry Regiment, kterým byl 4. března 1945 udělen „Good Conduct Medal“. 4 March 1945 General Orders Number 13, s. 1–4. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000041, (301-INF(18)-1.13: General Orders, 1940 – 41, Jul – Nov 1944, 1945 – 46, 1948 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 342–345). [cit. 2024- 02-06].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 28. a 29. dubna 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 485). [cit. 2024- 02-11].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 29. až 30. dubna 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 487). [cit. 2024- 02-11].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 1 až 2. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 488). [cit. 2024- 02-11].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 2. až 4. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 489). [cit. 2024- 02-11].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 490). [cit. 2024- 02-11].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 491). [cit. 2024- 02-04].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 492). [cit. 2024- 02-06].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 6. až 9. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 493). [cit. 2024- 02-06].

1st Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment

1st Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 28. až 30. dubna 1945. Record of Events for the Period of April 1–30, 1945 INCL., s. 3. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000056, (301-INF(18)7-0.3: After Action Report - 1st Bn, Jun 44 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 50). [cit. 2024- 02-11].

3rd Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment

3rd Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 28. až 30. dubna 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 April 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000059, (301-INF(18)7-0.7: Journal - 3rd Bn, Jun – Oct 44, Mar – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 38). [cit. 2024- 02-11].

3rd Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000059, (301-INF(18)7-0.7: Journal - 3rd Bn, Jun – Oct 44, Mar – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 39–40). [cit. 2024- 02-11].

5th Field Artillery Battalion

5th Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. až 9. května 1945. Unit Journal 6. až 9. května 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000327, (301-FA(5)-0.7: Journal and File, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 383). [cit. 2024- 02-09].

32nd Field Artillery Battalion

32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 655–658). [cit. 2024- 02-09].

32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 662–665). [cit. 2024- 02-09].

1st Engineer Combat Battalion

1st Engineer Combat Battalion-denní hlášení 5. května 1945. Journal 1 May to 31 May 1945, s. 4. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000294, (301-ENG-0.7: Journal, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 151). [cit. 2024- 02-09].

634th Tank Destroyer Battalion

634th Tank Destroyer Battalion-denní hlášení 4. května 16.00 až 5. května 16.00 1945. S-3 Report, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 175). [cit. 2024- 02-07].

Sbírka pana Davida Fouda

L Company 3rd Battalion 18th Infantry Regiment 1st Infantry Division

Morning Report 5–13 May 1945 “L“ 18th Infantry, Jesenice, Schonficht, Reichenbach, Mestro-Litrbachy, Czechoslovakia. Dokument poskytl ze sbírky pan David Foud.

Sbírka Pavla Olšmída

745th Tank Battalion

745th Tank Battalion. After Action Report, 5–6 May 1945, nestránkováno. Dokument zapůjčil ze sbírky Pavel Olšmíd.

Státní okresní archiv Cheb

Státní okresní archiv Cheb. Farní úřad Dřenice, Kronika z let 1936–1946, s. 193. Dostupné z: https://www.portafontium.eu/iipimage/30260014/soap-ch_00276_fara-drenice-1836-1946_1010?x=103&y=129&w=500&h=179, (s. v dokumentu 101). [cit. 2024- 02-08].

Státní okresní archiv Cheb. Obecná škola obce Milíkov, Kronika z let 1919–1945, s. 109. Dostupné z: https://www.portafontium.eu/iipimage/30260139/soap-ch_00937_skola-milikov-1919-1945_0700?x=115&y=54&w=428&h=153, (s. v dokumentu 70). [cit. 2024- 02-08].

Literatura:

BALCAR, Bohuslav, *Aš 1945*, Domažlice 2015.

BALCAR, Bohuslav, *Z Chebu do Manětína. Konec války pro Trident, Osvobození 1945*, Domažlice 2020.

BALCAR, Bohuslav, *Z Normandie přes Ardeny až k nám. Osvobození Západních Čech 1945*, Domažlice 2017.

- BROOKS, F. Thomas, *Hello Boys!. Cesta V. sboru US Army z Louisiany do Plzně*, Praha 1996.
- BROŽ, Miloslav, *Cheb v období druhé světové války. (události let 1938-1945)*, Cheb 2018.
- BRUŽEŇÁK, Vladimír, *Květen bez šeriků. Konec 2. světové války na Sokolovsku a v jeho nejbližším okolí*, Cheb 2013.
- BULL, Stephen, *World War II Infantry Tactics. Company and Battalion*, Botley 2005.
- EMMERT, František, *US Army v Československu 1945. Objevná obrazová publikace o osvobození západních Čech americkou armádou*, Praha 2020.
- FM 7–10 Rifle Company, Infantry Regiment*, Washington D. C. 1944.
- FOUD, David, FOUDEK, Karel, ROLLINGER, Ivan, *Po stopách osvobození. Svoboda nebyla zadarmo Freedom was not free*, Plzeň 2020.
- FOUD, Karel, JÍŠA, Milan, ROLLINGER, Ivan, *500 hodin k vítězství*, Cheb 2015.
- GEBHART, Jan, KUKLÍK, Jan, *Veliké Dějiny Zemí Koruny České, svazek XV.a 1938-1945*, Praha, Litomyšl 2006.
- GEBHART, Jan, KUKLÍK, Jan, *Veliké Dějiny Zemí Koruny České, svazek XV.b 1938-1945*, Praha, Litomyšl 2007.
- HASKEW, Michael E., *Organizace a Bojiště Západních Spojeneckých vojsk ve 2. světové válce*, Praha 2011.
- HRŮZA, Marek, *Cheb v roce 1945*, Plzeň 2023 (Bakalářská práce).
- CHMELÍKOVÁ, Jitka, *Osvobození-Liberation-Cheb 1945*, Cheb 2005.
- JAKL, Tomáš, *Výtěsněná apokalypsa – česká reflexe ústupu německé skupiny armád Střed*, Praha 2019 (Disertační práce).
- KNICKERBOCKER, H. R., THOMPSON, Jack, BELDEN, Jack, WHITEHEAD, Don, LIEBLING, A. J., WATSON, Mark, PETERMAN, Cy, CARPENTER, Iris, Colonel DUPUY, R. E., MIDDLETON, Drew, formální důstojníci Divize, úvod vypracoval BALDWIN, Hanson, *Danger Forward. The Story of the First Division In World War II*, Atlanta, Georgia 1947. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20150521%2F00000001. [cit. 2024-02-03].
- KUNA, Martin, *Nedestruktivní archeologie*, Praha 2004.
- Lt. HOWENSTINE, Harold D., T/Sgt. TROLL, George E., *HISTORY of the 745th TANK BATTALION. August 1942 to June 1945*, Nürnberg 1945, s. 45. Dostupné z: https://digicom.bpl.lib.me.us/cgi/viewcontent.cgi?article=1022&context=ww_reg_his. [cit. 2024-02-05].

Major General ANDRUS, Clift, *The First*. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20150521%2F00000005. [cit. 2024-02-03].

MAREK, Jindřich, *Příběhy starých battledressů. Zapomenuté příběhy o statečnosti českých vojáků*, Cheb 2023.

MAREK, Jindřich, *Šeříkový sólokapr. Příběhy spojeneckých novinářů a vojáků z května 1945*, Cheb 2002.

MATĚJČEK, Luděk, *Chebská křídla v souvislostech. Příběh historicky prvního vojenského letiště v českých zemích a nacistické letecké továrny*, Cheb 2013.

PANY, Franz, *Heimatbuch Marienbad Stadt und Land, Band II*. Geisenfeld 1977.

WASKA, Karel, a kolektiv, *Americká armáda 1945. Osvobození západních Čech ve fotografiích a dokumentech*, Plzeň 1990.

ROUČKA, Zdeněk, ... *A přinesli nám svobodu*, Plzeň 2005.

ŘEHKA, Josef (ed.), *Osvobození Chebska 1945. Poznámky k osvobození Chebska americkou armádou v roce 1945*, Cheb 1990.

ŠVANDRLÍK, Richard, RONČÍK, Jiří, *Tábory RAD z druhé světové války a Sangerberg*. In: HAMELIKA 2000/7, nestránkováno, článek poskytl syn autora David Švandrlík.

ŠVANDRLÍK, Richard (ed.), *Boje v okolí Chebu, Bitva o Těšovský vrch, Postup amerických tanků na Kynžvart, Z okolí Mariánských Lázní*. In: Hamelika 1995/1, s. 23-26, vydání poskytl syn autora David Švandrlík.

Internetové stránky:

8th Air Force Operations Research Database. In: 8th Air Force Historical Society [online], [cit. 2023- 12-06]. Dostupné z: <https://www.8thafhs.org/research/>.

First Division Museum at Cantigny [online], [cit. 2024- 04-17]. Dostupné z: <https://www.fdmuseum.org/>.

History of the NATO phonetic alphabet. In: PrivateFly Blog WWII [online], [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://blog.privatefly.com/history-of-the-nato-phonetic-alphabet>.

Landeschützen-Bataillon 952. In: [online], [cit. 2024- 02-05]. Dostupné z: Lexikon Der Wehrmacht, <https://www.lexikon-der-wehrmacht.de/Gliederungen/LandschztzBat/LandschztzBat952-R.htm>.

Myers Ronald A. In: American War Memorials Overseas [online], [cit. 2024- 02-11]. Dostupné z: https://www.uswarmemorials.org/html/people_details.php?PeopleID=3919.

RANKS, ACRONYMS & ABBREVIATIONS. In: The American Soldier in WWII [online], [cit. 2024- 04-10]. Dostupné z: <https://americansoldierww2.org/ranks-acronyms-and-abbreviations>.

Seznam padlých dle jednotek. In: Monumenty Neznámých 1944, 1945 [online], [cit. 2024- 02-03]. Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>.

U.S. Army Rifle Company (1942-43). In: Battle Order [online], [cit. 2024- 03-06]. Dostupné z: <https://www.battleorder.org/usa-riflecoy-1942>.

Orální prameny

Rozhovor s pamětníkem panem Lipou a panem Suchým v Těšově 18.8. 2023.

Textová příloha

Přehled velících důstojníků jednotek ve *1st Infantry Division* od 8. dubna do 8. května 1945

Literatura:

KNICKERBOCKER, H. R., THOMPSON, Jack, BELDEN, Jack, WHITEHEAD, Don, LIEBLING, A. J., WATSON, Mark, PETERMAN, Cy, CARPENTER, Iris, Colonel DUPUY, R. E., MIDDLETON, Drew, formální důstojníci Divize, úvod vypracoval BALDWIN, Hanson, Danger Forward. The Story of the First Division In World War II, Atlanta, Georgia 1947. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20150521%2F00000001 [cit. 2024-02-03].

Postup *1st* a *2nd Battalion* 18th Infantry Regiment 5. a 6. května 1945

Archivní prameny:

Asociace 634th Tank Destroyer Battalion

634th Tank Destroyer Battalion

634th Tank Destroyer Battalion. After Action Report-May 1945, s. 4–5. Dostupné z: https://634thtdbn.net/docs/aar/634th_TDBn_AAR_45-05.pdf. [cit. 2024- 02-08].

First Division Museum at Cantigny (USA)

1st Infantry Division Headquarters

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 71). [cit. 2024- 02-23].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 4–8. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 141–145). [cit. 2024- 02-07].

1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 2–8, 10. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 194–200, 202). [cit. 2024- 02-07].

1st Infantry Division Artillery Headquarters

1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení od 18.00 4. května až 18.00 5. května 1945. S-3 Periodic Report No. 117, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 101). [cit. 2024- 02-13].

1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení od 18.00 5. května až 18.00 6. května 1945. S-3 Periodic Report No. 118, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 119). [cit. 2024- 02-13].

16th Infantry Regiment Headquarters

16th Infantry Regiment-denní hlášení 6. května 1945. Journal, s. 13. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151125%2F00000024, (301-INF(16)-0.7: Journal – 16th Infantry Regiment – 1st Infantry Division, (European Campaign), Jan 45 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 1084). [cit. 2024- 02-05].

18th Infantry Regiment Headquarters

First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 2. až 4. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 489). [cit. 2024- 02-11].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 490). [cit. 2024- 02-04].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 491). [cit. 2024- 02-04].

18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 492). [cit. 2024- 02-06].

1st Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment

1st Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 1. až 31. května 1945. Record of Events for the Period of May 1–31, 1945 INCL., s. 1. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000056, (301-INF(18)7-0.3: After Action Report - 1st Bn, Jun 44 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 51). [cit. 2024- 02-11].

3rd Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment

3rd Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000059, (301-INF(18)7-0.7: Journal - 3rd Bn, Jun – Oct 44, Mar – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 39-40). [cit. 2024- 02-07].

5th Field Artillery Battalion

5th Field Artillery Battalion-denní hlášení 1. až 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000327, (301-FA(5)-0.7: Journal and File, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 382). [cit. 2024- 02-09].

5th Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. až 9. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000327, (301-

FA(5)-0.7: Journal and File, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 383). [cit. 2024- 02-09].

32nd Field Artillery Battalion

32nd Field Artillery Battalion Headquarters-Battle Report 5. až 25. května 1945.

Historical Report 1 May 1945 to 31 May 1945, s. 2. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000303, (301-

FA(32)-0.3: Reports of Operations, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 68). [cit. 2024- 02-09].

32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-

FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 655–658). [cit. 2024- 02-09].

32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-

FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 662-665). [cit. 2024- 02-09].

1st Engineer Combat Battalion

1st Engineer Combat Battalion-denní hlášení 5. května 1945. Journal, s. 4. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000294, (301-ENG-

0.7: Journal, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 151). [cit. 2024- 02-09].

1st Engineer Combat Battalion-denní hlášení 6. května 1945. Journal, s. 5. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000294, (301-ENG-

0.7: Journal, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 152). [cit. 2024- 02-09].

1st Engineer Combat Battalion-denní hlášení 6. až 7. května 1945. Journal, s. 6.

Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000294, (301-ENG-

0.7: Journal, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 153). [cit. 2024- 02-09].

634th Tank Destroyer Battalion

634th Tank Destroyer Batttalion-denní hlášení 4. května 16.00 až 5. května 16.00 1945.

S-3 Report, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 175). [cit. 2024- 02-07].

Sbírka Pavla Olšmída

745th Tank Battalion

745th Tank Battalion. After Action Report, 5–6 May 1945, nestránkováno. Dokument zapůjčil ze sbírky Pavel Olšmíd.

Literatura:

BRUŽEŇÁK, Vladimír, *Květen bez šeríků. Konec 2. světové války na Sokolovsku a v jeho nejbližším okolí*, Cheb 2013.

MAREK, Jindřich, *Šeríkový Sólkapr. Příběhy spojeneckých novinářů a vojáků z května 1945*, Cheb 2002.

MATĚJÍČEK, Luděk, *Chebská křídla v souvislostech. Příběh historicky prvního vojenského letiště v českých zemích a nacistické letecké továrny*, Cheb 2013.

ŘEHKA, Josef (ed.), *Osvobození Chebska 1945. Poznámky k osvobození Chebska americkou armádou v roce 1945*, Cheb 1990.

ŠVANDRLÍK, Richard (ed.), *Postup amerických tanků na Kynžvart, Z okolí Mariánských Lázní*. In: Hamelika 1995/1, s. 24, 25–26, vydání poskytl syn autora David Švandrlík.

ŠVANDRLÍK, Richard, RONČÍK, Jiří, *Tábory RAD z druhé světové války a Sangerberg*. In: HAMELIKA 2000/7, nestránkováno, článek poskytl syn autora David Švandrlík.

Internetové stránky:

1st Infantry Division. In: U.S. Army Center of Military History [online], [cit. 2024- 02-09]. Dostupné z: <https://history.army.mil/documents/eto-ob/1id-eto-ob.htm>.

Absent From the Front: What the Case of the Missing World War II Black Combat Soldier Can Teach Us About Diversity and Inclusion. In: National Defense University Press. The Premier Professional Military and Academic Publishing House [online], [cit. 2024- 04-16]. Dostupné z: <https://ndupress.ndu.edu/Media/News/News-Article-View/Article/3571057/absent-from-the-front-what-the-case-of-the-missing-world-war-ii-black-combat-so/>.

Historie města v datech 19343–1945. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/v-datech/1943-1945/>.

Organizational History Program 1st Infantry Division. In: U.S. Army Center of Military History [online], [cit. 2024- 02-09]. Dostupné z: <https://history.army.mil/documents/eto-ob/1id-eto-ob.htm>.

Seznam padlých dle jednotek. In: Monumenty Neznámých 1944, 1945 [online], [cit. 2024- 02-09]. Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>.

Z kroniky města-rok 1945. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekyzvalt.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>.

Rozhovor s pamětníkem

Literatura:

VAŇEK, Miroslav, *Orální historie ve výzkumu soudobých dějin*, Praha 2004.

ŠTĚCHOVÁ, Lenka, *Chebský měšťan v odrazu dobového tisku*, Brno 2007, s. 35
(Bakalářská práce).

Orální prameny:

Rozhovor s pamětníkem panem Lipou a panem Suchým v Těšově 18.8. 2023.

Textová příloha

Číslo 1: Přehled velících důstojníků jednotek ve *1st Infantry Division* od 8. dubna do 8. května 1945

Číslo 2: Postup *1st a 2nd Battalion 18th Infantry Regiment* 5. a 6. května 1945

1) Postup 5. května 1945

2) Postup 6. května 1945

3) Půtka o Lázně Kynžvart

4) Postup 6. května 1945 pokračuje

Číslo 3: Rozhovor s pamětníkem

Číslo 1: Přehled velících důstojníků jednotek ve 1st Infantry Division od 8. dubna do 8. května 1945

Přehled velitelských pozic 1st Infantry Division od 8. dubna do 8. května 1945.

„The Last Kilometer“

Harz Mountain To Czechoslovakia

(April 8 to May 8, 1945)

First Infantry Division United States Army Command and Staff

Division Commander:

Major General Cloft Andrus.

Assistant Division Commander:

Brigadier General George A. Taylor.

Chief of Staff:

Colonel Verdi B. Barnes.

Assistant Chief of Staff (G-1):

Lt. Colonel Charles S. Ware.

Assistant Chief of Staff (G-2):

Major John H. Lauten.

Assistant Chief of Staff (G-3):

Lieutenant Colonel Clarence E. Beck.

Assistant Chief of Staff (G-4):

Lieutenant Colonel Donald McB. Curtis.

1st Division Artillery

Artillery Commander:

Brigadier General William E. Waters.

5th F. A. Battalion: Lieutenant Colonel Vernon R. Rawie.

7th F. A. Battalion: Major Donald A. Heath.

32nd F. A. Battalion: Lieutenant Colonel Edward S Bechtold.

33rd F. A. Battalion: Lieutenant Colonel Walter J. Bryde.

16th Infantry

Regimental Commander:

Colonel Frederick W. Gibb.

1st Battalion: Lieutenant Colonel Edmund F. Driscoll.

2nd Battalion: Lieutenant Colonel Walter H. Grant.

3rd Battalion: Lieutenant Colonel Charles T. Horner, Jr.

18th Infantry

Regimental Commander:

Colonel John Williamson.

1st Battalion: Lieutenant Colonel Henry G. Leonard, Jr.

2nd Battalion: Major Henry V. Middleworth.

3rd Battalion: Lieutenant Colonel Elisha O. Peckham

26th Infantry

Regimental Commander:

Colonel John F. R. Seitz.

Colonel Francis J. Murdoch, Jr.

1st Battalion: Lieutenant Colonel Frank Dulligan.

2nd Battalion: Lieutenant Colonel Derril M. Daniel.

3rd Battalion: Lieutenant Colonel Francis J. Murdoch, Jr.

Special Troops

Commanding Officer:

Lieutenant Colonel Herbert C. Hicks, Jr.

1st Engineer Combat Battalion: Lieutenant Colonel William B. Gara.

1st Medical Battalion: Lieutenant Colonel Samuel Bleichfeld.

1st Reconnaissance Troop: Captain William L. Blake.

1st Quartermaster Company: Captain John J. King.

701st (LM) Ordnance Company: 1st Lieutenant John R. Groves.

1st Signal Company: Captain Herbert H. Wiggins.

Military Police Platoon: Major Raymond R. Regan.

Headquarters Company: Captain George V. Visel.

KNICKERBOCKER, H. R., THOMPSON, Jack, BELDEN, Jack, WHITEHEAD, Don, LIEBLING, A. J., WATSON, Mark, PETERMAN, Cy, CARPENTER, Iris, Colonel DUPUY, R. E., MIDDLETON, Drew, formální důstojníci Divize, úvod vypracoval BALDWIN, Hanson, Danger Forward. The Story of the First Division In World War II, Atlanta, Georgia 1947, s. 408-49, 418-419. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20150521%2F00000001, (301-0: History - "Danger Forward", 14 August 1942 – 8 May 1945, s. v dokumentu 428-429, 438-439). [cit. 2024- 02-03].

Číslo 2: Postup 1st a 2nd Battalion 18th Infantry Regiment 5. a 6. května 1945

1) Postup 5. května 1945

Podle *AAR 634th TDB* bylo počasí 5. května 1945 deštivé a viditelnost dost špatná, tedy dle předpovědi. *B Co. 634th TDB* byla přidělena k *18th Inf. Reg.*, aby pomohla zajistit levé křídlo vedlejší *97th ID*. K tomuto úkolu měla *B Co.* k dispozici 11 samohybných děl M-10 a *Rcn. Co. 634th TDB*.³³⁵ Samohybná děla *1st Pl. B Co. 634th TDB* byla připojena k *1st Bn. 18th Inf. Reg.*, *2nd Pl. B Co. 634th TDB* byl přiřazen na podporu k *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* a *3rd Pl. B Co. 634th TDB* postupoval vpřed s *3rd Bn. 18th Inf. Reg.*, aby s ním obsadil vytyčený bod. *CP B Co.* zůstal v severozápadní části Chebu na místě dnešního dětského hřiště u řeky Ohře naproti atletickému areálu. Vozidla *1st Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* byla u velitelského stanoviště „praporu“. Následující *2nd Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* měl za úkol podporovat postup *K Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.* Nakonec *3rd Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* vedl do útoku *2nd Bn. 18th Inf. Reg.*³³⁶ Jednotka *1st Pl. B Co. 745th TB* měla postupovat s *1st Bn. 18th Inf. Reg.* Další *2nd Pl. B Co. 745th TB* byla přidělena k *E Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* a *3rd Pl. B Co. 745th TB* měla podporovat v útoku *I Co. 3rd Bn. 18th Inf. Reg.*³³⁷ Od 15.00 h. do 20.00 h. 5. května byla k *18th Inf. Reg.* také přidělena na podporu *2nd Pl. B Co. 1st ECB*.³³⁸

První se vpřed vydal *2nd Bn.*, kdy jeho patrola vyrazila v 13.00 h. do Starého Kynšperka, nyní Hrozňatov.³³⁹ Dělostřelecký pozorovatel s volacím znakem *Love 3* ve

---

³³⁵ First Division Museum at Cantigny (USA), 634th Tank Destroyer Battalion-denní hlášení 4. května 16.00 až 5. května 16.00 1945. S-3 Report, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 175). [cit. 2024- 02-07].

³³⁶ Asociace 634th Tank Destroyer Battalion, 634th Tank Destroyer Battalion. After Action Report-May 1945, s. 4–5. Dostupné z: https://634thtdbn.net/docs/aar/634th_TDBn_AAR_45-05.pdf. [cit. 2024- 02-08].

³³⁷ 745th Tank Battalion. After Action Report, 5–6 May 1945, nestránkováno. Dokument zapůjčil ze sbírky Pavel Olšmíd.

³³⁸ First Division at Cantigny (USA), 1st Engineer Combat Battalion-denní hlášení 5. května 1945. Journal 1 May to 31 May 1945, s. 4. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000294, (301-ENG-0.7: Journal, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 151). [cit. 2024- 02-09].

³³⁹ First Division at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 490). [cit. 2024- 02-04].

13.44 h. informoval o pohybu *1st Bn. 18th Inf. Reg.* který se měl dát do pohybu v 15.00 h. Zároveň bylo upřesněno složení konvoje, kdy *C Co.* s tanky a samohybnými děly měl postupovat v čele. Následovat měla *B Co.* na nákladních vozech a *A Co.* jako poslední pěšmo a možná mobilně podle situace.³⁴⁰

Dne 5. května 1945 ve 14.00 h. se měl *1st Bn. 18th Inf. Reg.* vydat na postup do útoku.³⁴¹ Ale už ve 14.15 h. se daly do pohybu vpřed první elementy „*pluku*“, a to byla *I Co. 3rd Bn.* s podporou *3rd Pl. B Co. 745th TB.*³⁴² Následovala ji ve 14.20 h. *K Co.* Mezitím se tedy *1st Bn.* připravoval a přesouval do pozic k postupu vpřed a doufal v rychlý postup na domluvenou křižovatku kontaktu s *303rd Inf. Reg.* do 16.00 h., když nebudou problémy. Prozatím neměl žádný kontakt s *303rd Inf. Reg. 97th ID.*³⁴³

Ve 14.30 h. 5. května 1945, po dvou hodinách pohotovosti, se *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* pohnul, útočil na východ se třemi *Company* v linii vedle sebe. *I Co.* napravo dosáhla všech cílů podle rozvrhu, vzala přibližně 50 válečných zajatců a postoupila přes 5 kilometrů do obce Okrouhlá. *K Co.* nalevo dosáhla křižovatky Ypsilonka a *L Co.* ve středu postoupila nad ránem 6. května do obce Jesenice. Pěšáci *3rd Bn.* měli trasu postupu po rovině a v otevřeném terénu, kdy dávali veškeré výhody nepříteli a ten jich patřičně využil.³⁴⁴

Ještě ve 14.42 h., před plánovaným časem postupu, se ohlásil dělostřelecký návodčí *Love 2*, že se pěchota pohnula vpřed i na jižním křídle.³⁴⁵

---

³⁴⁰ First Division at Cantigny (USA), 32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 655). [cit. 2024- 02-09].

³⁴¹ First Division at Cantigny (USA), 1st Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 1. až 31. května 1945. Record of Events for the Period of May 1–31, 1945 INCL., s. 1, [cit. 2024- 02-11]. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000056, (301-INF(18)7-0.3: After Action Report - 1st Bn, Jun 44 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 51).

³⁴² 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

³⁴³ First Division at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 4. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 141). [cit. 2024- 02-07].

³⁴⁴ First Division at Cantigny (USA), 3rd Battalion Headquarters 18th Infantry Regiment-denní hlášení 1. až 8. května 1945. Battalion Journal for Period of 1–31 May 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000059, (301-INF(18)7-0.7: Journal - 3rd Bn, Jun – Oct 44, Mar – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 39-40). [cit. 2024- 02-07]; Viz Boj o Dřenicí a Boj o Jesenici v hlavní části.

³⁴⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

Nastal čas 15.00 h. a do pohybu se vydal i *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* na pravém jižním křídle *1st ID*.³⁴⁶ *Rcn. „Platoons“ 634th TDB* byly přiděleny *1st Rcn. Pl.* k *1st Bn. 18th Inf. Reg.*, *2nd Rcn. Pl.* ke *3rd Bn. 18th Inf. Reg.* a *3rd Rcn. Pl.* byl přidělen k *2nd Bn. 18th Inf. Reg.*³⁴⁷ Do této chvíle šlo všechno jako na drátkách až do chvíle, než se Němci rozhodli spustit palbu.

Konečně se dal do pohybu i *2nd Bn.*, který měl podle návodčího *Love 2* vedoucí elementy v 15.38 h. v okolí státní hranice severovýchodně od Bad Neualbenreuth směrem na obec Mýtina.³⁴⁸

Jen pro zajímavost v 16.00 h. proběhl přepočítaný výstřel munice u *32nd FAB*, kdy jen za dobu od 4.5. 16.00 h. do 5.5. 16.00 h. bylo během čtyř palebných misí vystřeleno 70 ran ze svých 105 mm děl *M2A1 Howitzer*.³⁴⁹ Počet byl samozřejmě ve srovnání s ostatními boji *1st ID* velmi nepatrný, ale když se člověk podíval blíže na detaily, bylo 5. května roku 1945, Američané postoupili do té doby jen v řádu jednotek mil, 1-3 míle podle *Co. K, L* a *I Co.*, od linie u Chebu z 28. dubna 1945. *Führer* Adolf Hitler byl mrtev a Berlin v rukou Sovětů. Ani na samém sklonku války nebyla smrt shovívavá.

Uprostřed formace *18th Inf. Reg.* se v 16.30 h. *A Co. 1st Bn.* dostala do Hrozňatova a obsadila jej.³⁵⁰ Příchod amerických vojsk do blízkosti Hrozňatova popisoval zdejší farář. „*1. máje zahájilo nepřátelské dělostřelectvo palbu, protože zde stály německé tanky. Silně byl zasažen dvůr Jiřího Nitzla, sám sedlák byl zraněn, odvezen do nemocnice v Lázních Kynžvartu, kde také zemřel. Mnohé domy nesou stopy odstřelování.*“³⁵¹

„*2.5. střelba amerických letadel zapálila benzínový sklad v Lipové, k nebi stoupal mohutný dým.*“³⁵²

---

³⁴⁶ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 4. až 5. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

³⁴⁷ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

³⁴⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁴⁹ Tamtéž, nestránkováno; First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Artillery Headquarters-denní hlášení od 18.00 4. května až 18.00 5. května 1945. S-3 Periodic Report No. 117, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 101). [cit. 2024- 02-13]; pozice *76th Field Artillery Battalion (105 mm) CP 399673, A Btry 387679, C Btry 398677*.

³⁵⁰ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 491). [cit. 2024- 02-04].

³⁵¹ ŘEHKA, Josef (ed.), *Osvobození Chebska 1945. Poznámky k osvobození Chebska americkou armádou v roce 1945*, Cheb 1990, s. 23.

³⁵² Tamtéž, s. 23.

„4.5. přišla do Starého Hrozňatova první americká úderná jednotka. Výzva starosty Schindlera vyžadovala vyvěšení bílých vlajek. Nato přišly jednotky SS a nařídily jejich stažení. Protože belgičtí váleční zajatci v sále u Wirla neměli strážné, ježto tito odtáhli, tak mohli získat svobodu. Mezi těmito válečnými zajatci byli i katolíci, zapůjčili si od faráře obraz srdce Ježíšova a mariánskou sošku, které si postavili v sále.“³⁵³

První americká hlídka měla do Hrozňatova dorazit už 2. května, konkrétně patrola od *G Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* a následující den, 3. května, vedla minometnou palbu do lesa u obce *F Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.*³⁵⁴ Hrozňatov byl na začátku května blízko linii a nelze tedy vyloučit, že i 4. května sem nějaká americká hlídka pronikla.

„5. května přišli Američané do vesnice zase. Německé jednotky se stáhly.“³⁵⁵

V 16.55 h. Dělostřelecký pozorovatel *7 Dog* oznámil rozložení *Battery* a připravenost k palbě, vedoucí elementy od *G Co. 2nd Bn.* byly na cestě v lese u státní hranice u obce Ulrichsgrün, dnes zaniklá obec v pohraničním pásmu Oldřichov, východně od Bad Neualbenreuth a směrem na Mayersgrün, dnes Vysokou, narazili na jednu překážku. Během postupu se nesetkaly s nepřítelem.³⁵⁶

Další hlášení přišlo od *18th Inf. Reg.* v 17.00 h., kdy *G Co.* byla tou dobou na státní hranici severovýchodně od Bad Neualbenreuth ve směru do Mýtiny a *F Co.* ji následovala. *A Co.* byla v Hrozňatově a *E Co.* byla jihovýchodně od *A Co.* Sousední *303rd Inf. Reg.* informoval o svých pozicích, kdy jeho *1st Bn.* se nacházel v Zadním Chodově, *3rd Bn.* byl v Chodové Plané a *E Co. 2nd Bn. 303rd Inf. Reg.* vstoupila do obce Sv. Kříž, dnes Chodský újezd.³⁵⁷ Dělostřelecký předsunutý návodčí *Love 2* hlásil vedoucí elementy od *G Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* v Oldřichově,³⁵⁸ a podle hlášení dělostřeleckého návodčího *Love 3* v 17.07 dosáhla *E Co. 2nd Bn.* obce Palič nebo také Palitz.³⁵⁹ Příchod

---

³⁵³ ŘEHKA, s. 23.

³⁵⁴ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 2. až 4. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 489). [cit. 2024- 02-11]; MAREK, Jindřich, *Šeříkový Sólolapr. Příběhy spojeneckých novinářů a vojáků z května 1945*, Cheb 2002, s. 264.

³⁵⁵ ŘEHKA, s. 23.

³⁵⁶ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; Že se jednalo o elementy právě *G Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* vzápětí v 17.13 hodin 5. května 1945 zmiňovalo hlášení dělostřeleckého pozorovatele *Love 2* na stejné straně v tomto dokumentu.

³⁵⁷ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 5.

³⁵⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁵⁹ Tamtéž, nestránkováno.

amerických vojáků do obce poznamenal místní Farář „Američané přišli do Paliče 5. května, provedli domovní prohlídky a vzali do zajetí 30 až 40 poschovávaných Němců.“³⁶⁰

Vojáci *1st Bn.*, pravděpodobně od *A Co.* z Hrozňatova, měli v 17.25 h. podle oznámení návodčího *Love 1* jejich vedoucí elementy postupující směrem na Dolní Lipinu.³⁶¹

V 17.33 h. přišlo hlášení z velitelství *1st ID* o pohybu, kde bylo uváděno, že 6. května v 07.30 začne pohyb vpřed i *16th Inf. Reg.*, který byl na levém severním křídle *18th Inf. Reg.*³⁶²

Konečně v 17.35 h. ohlásili své pozice *E Co.* z Paliče a *G Co.* v Oldřichově.³⁶³ Do té doby je „naprášili“ jen dělostřelečtí pozorovatelé. Už v 17.40 h. se ale *2nd Bn.* vydal dál na jihovýchod směrem k obci Vysoká.³⁶⁴

V 17.45 h. navedl dělostřelecký pozorovatel *Charlie 5* dělostřeleckou palbu od *C Btry 32nd FAB* na nepřátelskou pěchotu, která se pohybovala kolem křižovatky Stebnice–Salajna–Okrouhlá 378723. Za deset minut v 17.55 h. prozrazoval návodčí *Charlie 5* vedoucí elementy od *1st Bn.*, pravděpodobně *A Co.*, před Lipovou směrem od Dolní Lipiny.³⁶⁵

Na pravém křídle postupoval *2nd Bn.* dále na Vysokou. Při tomto postupu se kolem 18.00 h. *G Co.* na cestě kousek za křižovatkou cest do obce Brtná utkala s německými vojáky v přestřelce v lese. Během tohoto boje byl zabit i jeden americký voják *Private* Edward G. Smith.³⁶⁶ V témž čase informoval pozorovatel *Love 2* ze sektoru *F Co. 2nd Bn.* pro dělostřeleckého pozorovatele *Love 5*, že v Mýtině zachytili skupinu 30 Německých vojáků a vyjednávali s nimi kapitulaci. Žádal o nestřílení do oblasti, dokud se situace nevyjedná.³⁶⁷

Obec Brtná byla Američany ostřelována v noci ze 4. na 5. května a následující den tudy americké jednotky prošli směrem na Dolní Žandov.³⁶⁸ Tanky *2nd Pl. B Co. 745th*

---

³⁶⁰ ŘEHKA, s. 23

³⁶¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁶² Tamtéž, nestránkováno.

³⁶³ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 6.

³⁶⁴ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

³⁶⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁶⁶ *Seznam padlých dle jednotek*. In: Monumenty Neznámých 1944, 1945 [online], [cit. 2024- 02-09].

Dostupné z: <https://mnofu.com/seznam>; FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

³⁶⁷ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁶⁸ ŠVANDRLÍK, Richard (ed.), *Z okolí Mariánských Lázní*. In: Hamelika 1995/1, s. 25, vydání poskytl syn autora David Švandrlík.

TB se nacházely v okolí obce kolem 18.00 h., kdy 1 tank v obci uvízl.³⁶⁹ V hlášení od oddělení *S-3 Operations* z velitelství *18th Inf. Reg.* se uvádělo, že ve 20.00 h. touto obcí postupovala *E Co. 2nd Bn.* směrem na Dolní Žandov.³⁷⁰ Tanky ve většině případech nepostupují samostatně bez krytí pěchoty, bylo tedy pravděpodobné, že někdy mezi 18.00 h. a 20.00 h. do Brtné vstoupila *E Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* právě s podporou *2nd Pl. B Co. 745th TB.* Pro pozdější časový údaj by bylo i situační hlášení v 18.30, kdy se *E Co.* stále nacházela v obci Palič západně od Brtné.³⁷¹ V 19.25 h. uvedl *32nd FAB* pozice *E Co.* na cestě v lese západně od obce Brtná.³⁷²

V 18.25 h. vedoucí elementy *A Co. 1st Bn.* podle pozorovatele *Love I* dorazily do obce Lipová. Během postupu získaly 13 zajatců v obci a odhadem 100 až 150 mužů německé obrany ustoupilo.³⁷³

V 18.30 h. provedl *18th Inf. Reg.* situační hlášení, aby měl lepší přehled nad jednotkami. Podle „praporů“ odzadu *3rd Bn. K Co.* byla v pútkách mezi křižovatkou Ypsilonka a Potočištěm, kterou zasypávala dělostřelectvem, *L Co.* vedla boj v Dřenicí a *I Co.* byla v obci Stebnice. Následovalo ohlášení od *1st Bn. A Co.* již byla za Lipové za železniční tratí na cestě do Dolních Lažan, *B* a *C Co.* v zástupu následovaly *A Co.* Jako poslední byl uveden *2nd Bn., E Co.* byla v obci Palič a setkala s lehkým odporem, *F Co.* se nacházela v Mýtině a získala několik zajatců. Nakonec *G Co.* byla stále v kontaktu s německými vojáky v přestrelce po cestě do Vysoké kousek za křižovatkou cest do Brtné.³⁷⁴

Vedoucí elementy od *A Co. 1st Bn.* se podle pozorovatele *Love I* nacházely na postupu u Jesenického potoka ve směru od Horních a Dolních Lažan na Ždírnici a Salajnu. K tomuto v 18.47 h. oznámil návodčí *Able 4* vedoucí elementy od *C Co.* mezi potoky Jesenický a Šitbořský a mezi obcemi Ždírnice a Salajna. Konečně v 18.50 h. dokončila *F Co. 2nd Bn.* podle návodčího *Love 2* zajetí 25 nepřátelských vojáků v Mýtině. V okolí se již nenacházeli žádní němečtí obránci.³⁷⁵

---

³⁶⁹ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

³⁷⁰ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

³⁷¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁷² 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 71). [cit. 2024- 02-23].

³⁷³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁷⁴ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 6.

³⁷⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

V 19.00 *2nd Pl. B Co. 745th TB* opustila *E Co. 18th Inf. Reg.* v Brtné a pokračovala do obce „*Maiersgrun*“ (Mayersgrün, Vysoká) na *CP 2nd Bn. 18th Inf. Reg.*, který zde měl být zřízen.³⁷⁶ Jenomže tady se hlášení od *745th TB* opět rozcházela s hlášeními od *18th Inf. Reg.*, kdy Brtná ještě nebyla v této době v amerických rukou, a tedy odtud logicky nemohly být žádné americké tanky přesunuty.

Podle Dělostřeleckého pozorovatele *Love 2* byly v 19.11 h. vedoucí elementy od *G Co.* před obcí Vysoká v lese na poslední křižovatce před obcí západně od Vysoké a zároveň *E Co.* na cestě v lese západně od Brtné.³⁷⁷

Vedoucí úlohu *1st Bn.* přebrala od *A Co.* v 19.30 h. *C Co.*, která byla v lese mezi potoky Jesenický a Šitbořský a mezi obcemi Ždírnice a Salajna. *A Co.* ji následovala v záloze. Následně *1st Bn.* doufal, že do večera by mohl dosáhnout na své cílové body. Zatím získal 50-60 zajatců.³⁷⁸

V 19.46 h. hlásil pozorovatel *Dog 7 Battery* rozloženou a připravenou k palbě na poli severně od obce Doubrava, pravděpodobně se jednalo o *Battery* od *76th Field Artillery Battalion (105 mm)*.³⁷⁹

Situační hlášení ve 20.00 přineslo první potvrzující informace o obci Brtná, kterou do té doby konečně obsadila *E Co.* a *G Co.* získala pod kontrolu „*Mairesgrun*“ (Mayergrun, Vysokou).³⁸⁰ Do Vysoké na *CP 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* v tu dobu dorazila *2nd Pl. B Co. 745th TB*, která vyjela od Brtné, kterou měla pod kontrolou *E Co. 2nd Bn.*³⁸¹ Umístění *CP 2nd Bn.* ve Vysoké potvrdil i záznam *G-3 Operations 1st ID* ze 6. května 1945.³⁸² Nakonec *1st Bn.* dosáhl cílů do 20.00 a získal kolem 300 zajatců.³⁸³

Úryvek z historického časopisu Hamelika uvedl k „osvobození“ obce Vysoká toto: „*Obec Vysoká byla ostřelována dělostřelectvem Američanů v noci ze 4. na 5. května, některé domy byly zasaženy fosforovými granáty a hořely, naštěstí nefoukalo a přšelo, tak se požár nešířil. Obyvatelé se rozprchli do lesů nebo se ukryli do sklepů. Při zásahu domu*

---

³⁷⁶ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

³⁷⁷ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁷⁸ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal 5. května, s. 6.

³⁷⁹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁸⁰ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

³⁸¹ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

³⁸² First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 2. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 194). [cit. 2024- 02-07].

³⁸³ FDMaC (USA), 1st Bn. Hq 18th Inf. Reg.-denní hlášení 1. až 31. května 1945. Record of Events for the Period of May 1–31, 1945 INCL., s. 1.

čp. 88 byly zabity pekařovy dcery. Obec byla obsazena Američany 5. května kolem poledne a pokračovali dál do obce Stará Voda.“³⁸⁴ Z oficiálních záznamů americké armády ovšem můžeme vyloučit informaci, že by byla obec vůbec obsazena americkou armádou před 15. hodinou odpolední, neboť v tu dobu teprve začínal oficiální postup *18th Inf. Reg.* Podle záznamů uvedených výše byla obec obsazena americkým vojskem někdy mezi 19.11 h. a 20.00 h. večer dne 5. května roku 1945.

Oddělení *G-3 Operations* z velitelství *1st ID* ve 20.38 h. dostalo od *18th Inf. Reg.* informace k postupu. Jeho *3rd Bn.* zažíval problémy s nepřátelskými opevněnými body. Na svém cíli byl *1st Bn.* a *C Co.* nyní vedla postup jeho vedoucích elementů. Na závěr *2nd Bn.* a jeho *E Co.* obsadila Brtnou a *G Co.* Vysokou.³⁸⁵ Dělostřelecký návodčí *Able 4* udával ve stejný čas jednotky od *C Co.* *1st Bn.* na cílovém bodě a bez kontaktu s nepřátelskými vojáky.³⁸⁶

Ve 21.00 h. držel *1st Pl. B Co. 745th TB* pozice ve Ždírnici směrem na Manský dvůr a v okolí obce.³⁸⁷ V roce 1975 ve zpracované úvodní stati ke katalogu archivního fondu Dolního Žandova od autora Jaroslava Mimra zmiňoval práci válečných zajatců na Manském Dvoře, kde sídlil Konrád Henlein, Francouzi a Rusové, kteří byli týráni těžkou a nelidskou prací a ještě 1. května byl na rozkaz místního nacisty Julia Kreibicha jeden zastřelen a zde pohřben.³⁸⁸ „V létech 1941-1942 byli na Hubertusu Poláci. Jejich tábor, jehož pozůstatky jsou znát dodnes, byl upraven pro Říšskou pracovní službu. Do zmíněného tábora byla dodávána německá děvčata na dobu 5 až 7 měsíců a školila se tam na radistky a ošetřovatelky. Pak šla na frontu. Tábor byl zrušen koncem dubna 1945.“³⁸⁹

Z Vysoké následně pokračovala *G Co.* v postupu na Starou Vodu, ke které se přiblížila ve 21.20 h. A *E Co.* už byla na cílovém bodě. Dohromady měly získat ke 150 zajatcům.³⁹⁰

Ve 21.27 h. bylo konečně dosaženo hlavní silnice Cheb–Falknov–Dolní Žandov. Návodčí *Able 4* hlásil dosažení cílového bodu obce Okrouhlá a bylo určeno za důležité

---

³⁸⁴ ŠVANDRLÍK, s. 25.

³⁸⁵ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 7.

³⁸⁶ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁸⁷ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

³⁸⁸ ŘEHKA, s. 26.

³⁸⁹ Tamtéž, s. 26.

³⁹⁰ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

vyčistit tento bod. Samohybná děla od *B Co. 634th TDB* zde odbočila vpravo a postupovala dále na jihovýchod.³⁹¹

V Blízké době ve 21.30 h. se nacházely *1st Rcn. Pl.* v lese u Jesenického potoka nad železniční tratí u Horních Lažan, *2nd Rcn. Pl.* v Dolních Dvorech u vojenského letiště v Chebu a *3rd Rcn. Pl.* byl v Dolním Žandově.³⁹²

G Co. pokračovala v postupu a ve 21.33 h. Dělostřelecký pozorovatel *Love 2* hlásil postup na cílový bod, Stará Voda. Mezitím *E Co.* a jeho vedoucí elementy postupovaly po cestě severovýchodně od Brtné směrem na Dolní Žandov. Dělostřelecký pozorovatel *Love 2* zůstal umístěn ve Vysoké.³⁹³

Oddělení *G-3 Operations* z velitelství *1st ID* zaznamenalo ve 22.45 h. *1st Bn.* a jeho vedoucí *C Co.* v lese východně od statku Manský Dvůr. Od *2nd Bn.* byla *E Co.* v Brtné a sousední *G Co.* postoupila do Staré Vody.³⁹⁴

Do jedenácti hodin v noci 5. května se postup *18th Inf. Reg.* prakticky zastavil a ustálil na vytyčených cílových bodech. Ve 22.45 h. stál na jihu *2nd Bn.* na bodech na linii ve Staré Vodě *G Co.* a Dolním Žandově *E Co.* Pěšáci *1st Bn.* ve středu formace *18th Inf. Reg.* se zastavili s vedoucí *C Co.* na svém cílovém bodě v prostoru mezi Manským Dvorem a Ždírníci. Jediný *3rd Bn.* měl před sebou ještě množství opevněných pozic nepřátel.³⁹⁵

Do obce Stará Voda přijeli Američané od Vysoké a během toho byli dva němečtí vojáci Wehrmachtu zastřeleni a několik dalších zraněno. Starosta Kohnhäuser šel večer do úřadu, aby zachránil úřední věci, když v tom padl výstřel a do světnice vpadlo několik amerických vojáků a chtěli zastřelit starostu. Ten uměl anglicky pro své dobro a vysvětlil jim, že on nestřílel. Poté přišel americký důstojník a vedl se starostou dlouhý hovor a ve 23. hodin ho doprovodil domů. Ve vratech Gebertova dvora stál americký tank. Byli tu zastřeleni dva koně, kteří stáli u vozu s municí. V Gebertově domě také Američané přenocovali a usušili si tu uniformy, protože celou dobu pršelo.³⁹⁶

Ve 22.50 h. hlásil *1st Bn. 18th Inf. Reg.*, že všechny jeho *Company* dosáhly denních cílů.³⁹⁷ Tuto informaci následně potvrdil ve 22.57 h. dělostřelecký návodčí *Love I*, kdy *A, B* a *C Co.* byly rozmístěny na svých denních cílových bodech a připraveny na

---

³⁹¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁹² Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

³⁹³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁹⁴ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 5. května 1945. G-3 Journal, s. 7.

³⁹⁵ Tamtéž, s. 8.

³⁹⁶ ŠVANDRLÍK, s. 25-26.

³⁹⁷ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

noc. Z Brtné pokračovala *E Co.* dál do Dolního Žandova, kam dle dělostřeleckého pozorovatele *Love 2* dorazila ve 22.52 h. a získala 150 zajatců.³⁹⁸ V Dolním Žandově byl Američany 5. května zastřelen zdejší občan Weinmann, protože naložil a vezl dle příkazu Němců munici do Mariánských Lázní.³⁹⁹

„*V noci z 4. na 5. května obsadila US Army, která přišla od Brtné, bez boje Žandov. Několik hodin před vstupem ostřelovala americká dalekonosná děla vesnici, ačkoliv zde nebylo žádných vojenských cílů. Mnoho domů bylo značně poškozeno (střechy, okna, zdivo). Kostel, hostinec a několik domků při palbě částečně vyhořelo a zemědělská usedlost čp. 48 vyhořela do základů.*“⁴⁰⁰ Zde stojí za to opět upravit detail, že k obsazení obce došlo až v podvečer 5. května 1945, i zde si tedy kronikář zřejmě spletl datum. Neboť 4. května americké jednotky byly ještě za hranicemi ČSR a obec Dolní Žandov byla hluboko v nepřátelském území a jak jsme mohli číst výše, nacházelo se v oblasti k hranicím i množství německých jednotek, zátarasů a opevněných pozic. Tudíž je i minimální šance, že by se jednalo o hlídku nebo průzkum. To potvrzuje i to, že rozkaz k dalšímu postupu byl vydán a potvrzen až pozdě ráno a dopoledne 5. května 1945. Po obsazení Dolního Žandova se do ní přesunul *Rcn. CP 634th TDB*.⁴⁰¹

G Co. 2nd Bn. byla ve 22.52 h. poblíž Staré Vody.⁴⁰² A nakonec ve 22.55 h. i *G Co.* dosáhla denního cíle na jižním křídle *18th Inf. Reg.* a i *1st ID*.⁴⁰³

Po jedenácté hodině noční 5. května 1945 začala *1st ID* a *18th Inf. Reg.* plánovat, a hlavně vydávat instrukce podřízeným jednotkám o postupu vpřed pro následující den. Ve 23.05 h. byl zadán nový cíl postupu. Tohoto cíle se ujal *2nd Bn.* Následujícího 6. května měl *18th Inf. Reg.* započít útok v 08.00 h. O plánu postupu byl informován ve 23.25 h. *1st Bn.*, který měl postupovat v závěsu za *2nd Bn.* a měl být připraven k poskytnutí podpory v útoku. Zároveň byl instruován vynaložit co možná nejmenší potřebné síly k obsazení obcí na úpatí kopců lesa ve svém sektoru. Ve 23.30 h. byla stanovená nová hranice postupu s *303rd Inf. Reg. 97th ID*, která procházela v bodech východně od obce Sekerské Chalupy–Mariánské Lázně–Rankovice–až 7682 mřížky na mapě v prostoru obce Mirovice.⁴⁰⁴

---

³⁹⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

³⁹⁹ ŠVANDRLÍK, s. 25.

⁴⁰⁰ ŘEHKA, s. 26.

⁴⁰¹ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

⁴⁰² FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 5. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴⁰³ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg, Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁰⁴ Tamtéž, nestránkováno.

Samohybná děla *1st Pl. B Co. 634th TDB* se připojila k *1st Bn. 18th Inf. Reg.* a brzy postoupila na pozici do Ždírnice. M-10 od *2nd Pl. B Co. 634th TDB* postupovaly z obce „*Matzenfuth*“ (Hatzenreuth) na podporu *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* do „*Mais..Grun*“ (Mayersgrün, Vysoká). Během tohoto postupu zanechal *2nd Pl. B Co. 634th TDB* zničená 2 kulometná hnízda a spotřebu 25 ran „*HE*“. Pozice *1st Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* byly u *Bn. Hq*, které se přesunulo z Chebu do Dolního Žandova. Poslední *3rd Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* vedl *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* z obce „*Newalben-reuth*“ (Bad Neualbenreuth) do obce „*Matersgrun*“ (Mayersgrün, Vysoká) a spolupracoval se *2nd Bn.*⁴⁰⁵

Dělostřelectvo *5th Field Artillery Battalion (155 mm)* v sobotu 5. května krylo postup *18th Inf. Reg.* z pozic v Chebu. Generální postup *18th Inf. Reg.* začal v 15.00 h. K jeho podpoře vedl *5th FAB* „*Fire Mission*“ do Potočiště s vynikajícím výsledkem. Na konci dne měl *Bn. OP* pozorovací stanoviště *A* v Hrozňatově, *B* v Dolním Žandově a *D* ve Stebnici.⁴⁰⁶

Jednotka *32nd Field Artillery Battalion (105 mm)* uvedla 5. května, že *1st* a *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* postupovaly dobře proti lehkému odporu, ale *3rd Bn.* potkal silnou opozici, mnoho opevněných bodů a v krátkém časovém horizontu stále postupoval proti nepřátelskému odporu. Palbu vedl na 1 naváděnou palbu pozorovatelem a 3 palby bez pozorovatele, vystřelil 2 rány „*Smoke*“ a 68 „*HE*“.⁴⁰⁷

2) Postup 6. května 1945

Pro následující druhý den útoku *AAR 634th TDB* 6. května 1945 uváděl počasí deštivé a viditelnost špatnou. *CP B Co.* se přesunul z Chebu do Dolního Žandova. Všechny „*Platoons*“ měly následovat své „*Battalions*“ a podporovaly je jako předchozí den. Tedy *1st Pl. B Co. 634th TDB* byl u *1st Bn. 18th Inf. Reg.* a *2nd Pl. B Co. 634th TDB* pokračoval

---

⁴⁰⁵ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

⁴⁰⁶ First Division Museum at Cantigny (USA), 5th Field Artillery Battalion-denní hlášení 1. až 5. května 1945. Unit Journal 1–5 May 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000327. (301-FA(5)-0.7: Journal and File, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 383). [cit. 2024- 02-09]; Dělostřelectvo *5th FAB (155 mm)* v sobotu 5. května krylo postup *18th Inf. Reg.* z pozic v Chebu *A Btry 318746*, *B Btry 322749*, *D Btry 321752*, *Bn. Hq 321752* a *Svc. Btry 302738*.

⁴⁰⁷ First Division Museum at Cantigny (USA), 32nd Field Artillery Battalion Headquarters-Battle Report 5. až 25. května 1945. Historical report 1 May 1945 to 31 May 1945, s. 2. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000303. (301-FA(32)-0.3: Reports of Operations, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 68). [cit. 2024- 02-09].

s *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* Vojíci *1st Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* byli u velitelského stanoviště v Dolním Žandově.⁴⁰⁸

Tanky *1st Pl. B Co. 745th TB* podporoval *B Co. 18th Inf. Reg., 2nd Pl. B Co. 745th TB* byl v obci „*Maiersgrun*“ (Mayersgrün, Vysoká) u *CP 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* a nejspíše postupoval 6. května společně se *2nd Bn. 18th Inf. Reg.*⁴⁰⁹

K *18th Inf. Reg.* byl také 6. května od 08.00 h. do 20.00 h. přidělen *2nd Pl. B Co. 1st ECB*. Jehož hlavními úkoly bylo vyklidit a zprůchodnit podchody železniční tratě. První byl silniční podjezd železniční tratě v Horním Žandově a další byl silniční podjezd železniční tratě západně od nádraží ve Staré Vodě. Následně odstranila „*abatis*“ z cesty v lese na cestě do Vysoké od západu z Oldřichova.⁴¹⁰

Brzy ráno 02.45 h. proběhla etherem informace o zapadlém americkém tanku v prostoru postupu *2nd Bn.* v okolí Brtné.⁴¹¹

Ráno v 06.30 informoval dělostřelecký pozorovatel *Love 3* o budoucím postupu *3rd Bn.*, který chtěl začít postupovat až v 09.30 h.⁴¹²

V 07.00 h. *Decoy*, kódované heslo pro *18th Inf. Reg.*, hlásil novou hranici *1st a 97th ID* na linii od Sekerských Chalup–jezíčko Smrad'och ve Slavkovském lese–Rankovice–západně od Pávic u Bochova. V 08.00 h. měl útočit *2nd Bn. 18th Inf. Reg. 1st ID* a obsadit Lázně Kynžvart, následně obec Sangerberg, dnes Prameny, a les severně od obce a obec Mnichov. Tedy podle plánu *1st Bn.* měl následovat *2nd Bn.* a *3rd Bn.* se měl vydat do útoku v 09.30 h. Ve středu *1st ID* měl začít postupovat *16th Inf. Reg.* už v 06.00 h. a *CCA 9th AD* se chystal zaútočit ve 12.00 h.⁴¹³

První se dal do pohybu *3rd Bn. 18th Inf. Reg.*, kdy se *L Co.* společně se *2nd Sec. 3rd Pl. B Co. 745th TB* v 08.00 h. ráno posunula do Okrouhlé.⁴¹⁴

---

⁴⁰⁸ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

⁴⁰⁹ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

⁴¹⁰ FDMaC (USA), 1st ECB-denní hlášení 5. května 1945. Journal 1 May to 31 May 1945, s. 4.

⁴¹¹ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 491). [cit. 2024- 02-05].

⁴¹² First Division Museum at Cantigny (USA), 32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 662). [cit. 2024- 02-09].

⁴¹³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴¹⁴ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

Ovšem do útoku nastoupil první *2nd Bn.*, kdy v 08.15 h. vyslal dvě své *Company* vedle sebe, aby ovládly důležitý postavení v blízkosti Lázní Kynžvart, a to zámek Kynžvart.⁴¹⁵

V 08.00 h. se podle návodčího *Love I* dala do pohybu *C Co.* z *1st Bn.* a v 08.15 h. postupovala dvěma proudy směrem k obcím Markartov, nyní Podlesí, a Amongsgrün, po válce jen Úbočí.⁴¹⁶

Postup započal i na levém křídle *18th Inf. Reg.*, které bylo do rána 6. května nečinné v ofenzivních akcích. Z této strany nejbližší sousedil s *16th Inf. Reg.* V 09.20 h. ráno 6. května 1945 přišlo varující hlášení z velení *1st ID.* „*Combat Command A, 9th Armored Division bude postupovat na rozkaz Divize 6. května na ose Cheb–Falknov skrze 16th Infantry Regiment a obsadí a bude držet Karlsbad (Karlovy Vary). Roty od 16th Infantry Regiment usnadní průchod CCA na rozkaz Divize minimálně s jedním praporem. 1st Division zaútočí v 06.00 h. 6. května a bude se agresivně tlačit obsadit linii bodů vytyčených v instrukcích 781 a bude připravená pro další postup na východ podle rozkazu Divize.*“⁴¹⁷

V tu dobu už *1st Bn. 18th Inf. Reg.* dosáhl čelními jednotkami z *C Co.* Podlesí a postupoval vpřed i před Úbočím, směrem od Dolního Žandova.⁴¹⁸ Tyto pozice byly následně potvrzeny od dělostřeleckého pozorovatele *Love I* v 09.25 h.⁴¹⁹ Společně s *B Co. 18th Inf. Reg.* postupoval do obcí Úbočí a Podlesí *1st Pl. B Co. 745th TB*, aby je pomohl vyčistit.⁴²⁰

Před desátou ranní v 09.58 h. byl *2nd Bn.* na pozicích *E Co.* v Dolním Žandově, *F Co.* byla na cestě k usedlosti Giebacht, dnes Pozorka, na cestě mezi obcemi Sekerské Chalupy a Valy u Mariánských Lázní, kde se měla kontaktovat s jednotkami od *303rd Inf. Reg. 97th ID*, a nakonec *G Co.* obsadila zámek Kynžvart a hlásila nepřátelskou aktivitu na východě v Lázních Kynžvart.⁴²¹

---

⁴¹⁵ 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, neustránkováno.

⁴¹⁶ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, neustránkováno.

⁴¹⁷ Tamtéž, neustránkováno.

⁴¹⁸ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, neustránkováno.

⁴¹⁹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, neustránkováno

⁴²⁰ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, neustránkováno.

⁴²¹ First Division Museum at Cantigny (USA), 18th Infantry Regiment Headquarters-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, neustránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/psImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000043, (301-INF(18)-1.2: G-1 Journal and File, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 492). [cit. 2024- 02-06].

Během dne se v 10.15 h. stavil na *CP 32nd FAB General Waters*, aby pozoroval práci a správný chod divizního dělostřelectva.⁴²² Stanoviště následně opustil v 10.40 h.⁴²³

Obce Úbočí dosáhla *C Co.* od *1st Bn.* v 10.17 h. Další pozice držela v Podlesí, což dosti úsečně potvrdil *1st Bn.* v 10.22.⁴²⁴ Asi 100 německých vojáků se od severozápadu v 10.39 h. podle dělostřeleckého návodčího *Able 4* přišlo vzdát a jež *C Co.* zajala.⁴²⁵ V 10.55 h. se *1st Bn.* setrval na stejných pozicích.⁴²⁶ Zároveň se *F Co.* od *2nd Bn.* v 10.17 h. připojila z Mýtiny zpět ke svému *2nd Bn.* a pokračovala na novou pozici.⁴²⁷

Před jedenáctou v 10.50 h. se opět rozjel kupředu *2nd Bn.*, kdy se jeho *E Co.* vydala na postup od Dolního Žandova do následujícího bodu, Lázně Kynžvart. *F Co.* tou dobou dosáhla usedlosti Pozorka na hlavní silnici mezi obcemi Sekerské Chalupy a Valy u Mariánských Lázní a *G Co.* držela zámek Kynžvart.⁴²⁸

V 11.05 h. vydal *32nd FAB* povely *FDC-Battalion CSMO*, tedy, že sbalil svá postavení a přesouval se, jak uvedl v 11.45 h., kdy se bez *Service Btry* přesouval z okolí Chebu do nových bojových pozic. *Battalion* v 11.10 zřídil nové *CP* v Jesenici.⁴²⁹

Ve svém postupu do Lázní Kynžvart *2nd Bn.* pokračoval a v 11.32 h. vedla hrot jeho sil *E Co.* přímo z Dolního Žandova od západu, zároveň *G Co.* se vydala z pozic kolem zámku Kynžvart paralelně na cestu od jihozápadu do Lázní Kynžvart a *F Co.* byla na stejné pozici v usedlosti Pozorka na hlavní silnici.⁴³⁰

Dělostřelci od *32nd FAB* v byli v 11.50 h. na pozicích v okolí Jesenice, *A Btry* byla severozápadně od obce u řeky Odava, *B Btry* se rozestavila jihozápadně a *C Btry* se usadila v severní části obce. *Battalion* urazil vzdálenost 6 mil bez incidentů. Ve 12.12 h. byl *Charlie*, *C Btry*, rozložena a připravena k palbě *CA 1600*, směr palby. Po několika

---

⁴²² FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; Brigadier General William E. Waters, velitel *1st Infantry Division Artillery, 1st Infantry Division*. In: U.S. Army Center of Military History [online], [cit. 2024-02-09]. Dostupné z: <https://history.army.mil/documents/eto-ob/1id-eto-ob.htm>.

⁴²³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴²⁴ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 2.

⁴²⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 3.

⁴²⁶ Tamtéž, s. 3.

⁴²⁷ Tamtéž, s. 2.

⁴²⁸ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴²⁹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; *Forward Direction Center*-směr přesunu; *Close Station, March order*-ukončení činnosti a sbalení k přesunu.

⁴³⁰ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 3; V původním dokumentu zaměněna *F* a *E Company*, která byla uvedena dvakrát v jednom hlášení a následně dále v dokumentu byla chyba opravena.

minutách ve 12.16 byly i *Baker, B Btry*, a *Able, A Btry*, rozloženy a připraveny k palbě s *CA 1600*.⁴³¹

Síly *2nd Bn.* pomalu postupovaly a v 11.55 h. oznámil návodčí *Love 2*, že vedoucí elementy *G Co.* dosáhly jihozápadního okraje Lázní Kynžvart na cestě od zámku Kynžvart a zároveň do Lázní Kynžvart postupovala *E Co.* ve směru od Dolního Žandova po cestě ze západu kolem dnešního golfového hřiště a měla poté postupovat dále do okolí obce Prameny. *F Co.* zůstala na pozicích v lese kolem usedlosti Pozorka a Kosového potoka. To doplnil Dělostřelecký pozorovatel *Love 5* v 11.56 h., že *E Co.* bude následovat *G Co.* po silnici na sever.⁴³²

Během poledních hodin se ve 12.05 h. přesunul *CP* celého *18th Inf. Reg.* z Chebu a „otevřelo“ své postavení v obci Dolní Žandov, aby bylo blíže frontě a postupujícím jednotkám.⁴³³ Do nového postavení měl štáb dorazit kolem 13.00 h. 6. května 1945. Nové velitelského stanoviště nakonec spustil *18th Inf. Reg.* v 061235 hodin (6. května 12.35 h.).⁴³⁴

Ve 13.00 dorazil ke *G Co.* nepřátelský posel. Ten ji měl vyzvat, aby se vzdala, protože obránci mají v obci 500 vojáků. Na to reagovali Američané ze *2nd Bn.* dělostřeleckou baráží na město.⁴³⁵ Tuto informaci také potvrdil Dělostřelecký návodčí *Love 5* ve 13.45 h.⁴³⁶

Mezitím *1st Pl. B Co. 745th TB* postoupil s *B Co. 18th Inf. Reg.* dále a ve 13.00 h. ji následoval v cestě skrze Dolní Žandov a do Lázní Kynžvart.⁴³⁷

Už ve 13.21 h. Dělostřelecký návodčí *Love 2* hlásil vedoucí elementy *G Co.* hluboko uvnitř obce Lázně Kynžvart v její severní části kolem náměstí.⁴³⁸ Celá *G Co.* dosáhla obce ve 13.32 h. Udávala počet německých obránců v obci na 500 mužů. Na to ve 13.35 hlásil i nadřízený *2nd Bn.*, že obsadil Lázně Kynžvart. Následně ve 13.53 h.

---

⁴³¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; 32nd FAB (105 mm) *A Btry 381743, B Btry 383738, C Btry 384742, CP 385741*. Pozice upřesnil *Bn.* v 11.57, pozice baterií *Bn. Hq 3831774114, A Btry 3805974298, B Btry 3834873746, C Btry 3847773956, Dir. of CL 3200 a 6400*.

⁴³² FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴³³ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴³⁴ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 3, 4.

⁴³⁵ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴³⁶ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno

⁴³⁷ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

⁴³⁸ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

dodal informaci o dosažení předběžného bodu a dalším postupu vpřed, zajal několik německých obránců a většina ostatních obránců ustoupila do lesů.⁴³⁹

Ani *5th FAB* nemohl zůstat daleko za frontou a ve 13.45 h. se posunul do nových pozic *A Btry* přímo do Okrouhlé, *B Btry* obsadila pozice jihozápadě od obce, *D Btry* se usadila severozápadě a *Bn. Hq* společně se *Svc. Btry* nedaleko *A Btry*.⁴⁴⁰

Postup *2nd Bn.* pokračoval z Lázní Kynžvart dále na Severovýchod na vrcholy Kaiserwaldu⁴⁴¹. V 13.55 h. *G* a *E Co.* pokračovaly a postupovaly na další bod. Do této doby už získal *18th Inf. Reg.* přibližně 500 až 600 zajatců z noci a dne z 5. na 6. května 1945.⁴⁴²

3) Půtka o Lázně Kynžvart

Postup *2nd Bn.* tento den podporoval *2nd Pl. B Co. 634th TDB*,⁴⁴³ a *2nd Pl. B Co. 745th TB*, který byl umístěn ve Vysoké u *CP 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* a nejspíše postupoval 6. května společně se *2nd Bn. 18th Inf. Reg.*⁴⁴⁴

Boje o Lázně Kynžvart byly předznamenány už v dubnu 1945, kdy bylo nařízeno z vysokých míst *NSDAP* budovat obranu a opevnění. Tuto práci zajišťovali příslušníci *Reicharbeitsdienst*. Od začátku května byla obec bez dodávek elektrického proudu. Od 3. do 4. května bylo slyšet detonace.⁴⁴⁵ Německé obraně velel učitel Bretschied, který nechal vyhodit do povětří železniční viadukty.⁴⁴⁶ To byl plněn plán *ARLZ-Auflockerung, Räumung, Lähmung, Zerstörung*, tedy odsunutí nepotřebného do bezpečí, zničení nepotřebného vojenského materiálu, ochromení nepřítele a poškození vlastní techniky

---

⁴³⁹ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁴⁰ First Division Museum at Cantigny (USA), 5th Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. až 9. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000327, (301-FA(5)-0.7: Journal and File, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 383). [cit. 2024- 02-09]; *A Btry 397731, B Btry 394731, D Btry 393735, Bn. Hq a Svc. Btry 395734*.

⁴⁴¹ Kaiserwald nebo také Slavkovský či Císařský les.

⁴⁴² FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 4.

⁴⁴³ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 4–5.

⁴⁴⁴ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

⁴⁴⁵ ŠVANDRLÍK, Richard, RONČÍK, Jiří, Táborý RAD z druhé světové války a Sangerberg. In: *HAMELIKA 2000/7*, článek poskytl syn autora David Švandrlík.

⁴⁴⁶ BRUŽEŇÁK, Vladimír, *Květen bez šeríků. Konec 2. světové války na Sokolovsku a v jeho nejbližším okolí*, Cheb 2013, s. 94-95; Z kroniky města-rok 1945. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvalt.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>; ŠVANDRLÍK, Richard (ed.), *Postup amerických tanků na Kynžvart*. In: *Hamelika 1995/1*, s. 24, vydání poskytl syn autora David Švandrlík; *Historie města v letech 1943–1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvalt.cz/mesto/historie-mesta/v-datech/1943-1945/>.

před získáním nepřítelem, a nakonec zničení neboli likvidaci materiálu a vybavení.⁴⁴⁷ Vyhozeny do povětří byly železniční viadukty na trati u sklárny, u dvora Haselhof, u Mariánských Lázní, u Dolního Žandova a dál k Chebu. Na rozkaz velení byla podmínována a měla být v příhodný čas na rozkaz vojenského velení vyhozena do povětří hráz Dvouhrázového rybníka, aby zaplavila cestu a znemožnila přístup z této strany. Po silnici Cheb–Stará Voda proudilo mnoho vojenských kolon. 5. května nastal klid.⁴⁴⁸

„K městu Lázně Kynžvart se přiblížily jednotky Spojených států Amerických v neděli 6. května ráno. Přišly od Chebu. Německý velitel udílel rozkazy k obraně města. Funkcionáři NSDAP z města utekli. Dopoledne téhož dne, však německé ženy z místa demonstrovaly před budovou radnice a žádaly vydání města bez boje. V poslední chvíli byly dány rozkazy k zničení železničních viaduktů u dvora Lískovec a u Žandova.“⁴⁴⁹

O zprůchodnění podchodů železniční tratě před dalším postupem amerických vojáků se postaral *2nd Pl. B Co. 1st ECB*. První byl zprůchodněn silniční podjezd železniční tratě v Horním Žandově a jako další byl vyklizen silniční podjezd železniční tratě západně od nádraží ve Staré Vodě u statku Haselhof, Zaječí Dvůr.⁴⁵⁰

Učitel a místní velitel *NSDAP* v jedné osobě nařídil obranu města a boj do posledního muže.⁴⁵¹ K dispozici měl několik stovek německých vojáků a příslušníků *RAD*.⁴⁵² Na to se vzbouřily místní ženy a donutili velení rozkaz zrušit.⁴⁵³ Prosily u starosty o vydání města bez boje.⁴⁵⁴ Současně s tím se někteří obyvatelé pokusili zničit vybudované zátarasy. Mezitím dostali členové místní domobrany *Volksturm* rozkaz obsadit a bránit alespoň zátarasy na trasách od Mariánských Lázní a ve směru na Kladskou a Perlsberg, dnes Lazy. Na domech se začaly vyvěšovat bílé vlajky a prostěradla. V noci mezi 5. a 6. květnem byl klid. Večer 5. května dorazili američtí vojáci na Kynžvartský zámek, sídlo Metternicha.⁴⁵⁵ Pravděpodobně se do okolí zámku dostala pouze americká průzkumná hlídka. Zámek byl obsazen až druhý den ráno 6. května 1945.

---

⁴⁴⁷ MATĚJČEK, Luděk, *Chebská křídla v souvislostech. Příběh historicky prvního vojenského letiště v českých zemích a nacistické letecké továrny*, Cheb 2013, s. 209.

⁴⁴⁸ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

⁴⁴⁹ ŘEHKA, s. 27.

⁴⁵⁰ FDMaC (USA), 1st ECB-denní hlášení 5. května 1945. Journal 1 May to 31 May 1945, s. 4.

⁴⁵¹ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

⁴⁵² BRUŽEŇÁK, s. 94-95; *Z kroniky města-rok 1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08].

Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>.

⁴⁵³ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

⁴⁵⁴ BRUŽEŇÁK, s. 94-95; *Z kroniky města-rok 1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08].

Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>.

⁴⁵⁵ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

Celý *18th Inf. Reg.* se měl v 08.00 h. 6. května dát opět do pohybu vpřed. Jako první do útoku nastoupil *2nd Bn.*, kdy v 08.15 h. vyslal dvě své *E* a *G Co.* rozložené vedle sebe, aby ovládly vytyčený bod v blízkosti Lázní Kynžvart. Tímto cílem byl zámek Kynžvart.⁴⁵⁶

V 9.30 h. vyslal starosta obce tajně vyjednaváče jménem Josef Pistol k americkým vojákům, jelikož hovořil anglicky, aby jim vysvětlil situaci ve městě a že se chtějí obyvatelé vzdát bez boje.⁴⁵⁷

Před desátou hodinou ranní v 09.58 h. obsadila bez odporu *G Co.* zámek Kynžvart a hlásila nepřátelskou aktivitu na východě v Lázních Kynžvart. Mezitím *E Co.* vyčkávala a připravovala se na pochod lesem po cestě z Dolního Žandova. Zbytek *2nd Bn.*, tedy *F Co.*, měla za úkol udržet kontakt se sousedním *303rd Inf. Reg.* od *97th ID* jižněji. K tomu byla vytyčena oblast v okolí usedlosti Pozorka na cestě mezi obcemi Sekerské Chalupy a Valy u Mariánských Lázní, které dosáhla do 10.50 h.⁴⁵⁸

Mezitím do města, do lázeňské části, vnikli němečtí vojáci, *Wehrmacht* a příslušníci *RAD* a narychlo zde zbudovali obranu v několika domech, vytvořili kulometná hnízda a chtěli bojovat. Starosta Rössler se vydal do hlavní lázeňské budovy, dnes Orlík, kde byl lazaret, k vojenskému veliteli Dr. Mümtrathovi a snažili se dovolat se změnou rozkazu na velitelství *Division „Benicke“* ve Smrkovci, ale nepodařilo se. Vypravili proto motospojku, ale ani ta se nevrátila. Obyvatelé byli ukryti ve sklepech a město liduprázdné, sem tam projela motospojka směrem na Lazy.⁴⁵⁹

Před jedenáctou v 10.50 h. se opět rozjel kupředu *2nd Bn.* Cíl byl jasný, obsadit Lázně Kynžvart. Tentokrát se dopředu vydala *E Co.* a zase *G Co.* držela pozice a setrvala v zámku Kynžvart.⁴⁶⁰ V 11.32 h. vedla hrot jeho sil *E Co.* od Dolního Žandova a zároveň *G Co.* se vydala z pozic kolem zámku Kynžvart paralelně na cestu.⁴⁶¹ Američané postupovali pomalu a opatrně i vlivem nepříznivého počasí. Z Šibeničního vrchu vystřelili Němci několik ran z děl do prázdného terénu kolem zámku, který držela americká *G Co.*⁴⁶² Vedoucí elementy od *G Co.* dosáhly jihozápadního okraje Lázní

---

⁴⁵⁶ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 5. až 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁵⁷ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

⁴⁵⁸ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; BRUŽEŇÁK, s. 94-95; *Z kroniky města-rok 1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>.

⁴⁵⁹ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

⁴⁶⁰ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁶¹ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 3; V původním dokumentu zaměněna *F* a *E Company*, která byla uvedena dvakrát v jednom hlášení.

⁴⁶² BRUŽEŇÁK, s. 94-95; *Z kroniky města-rok 1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>.

Kynžvart podle údajů dělostřeleckého návodčího *Love 2* v 11.55 h. *E Co.* v té době ještě obce nedosáhla. Byla na cestě ze západu v místech kolem dnešního golfového hřiště.⁴⁶³

Ve 13.00 h. dorazil ke *G Co.* nepřátelský posel. Ten ji měl vyzvat, aby se vzdala, protože obránci mají 500 vojáků. Na to reagovali Američané od *2nd Bn.* dělostřeleckou baráží na město.⁴⁶⁴ Tuto informaci potvrdil dělostřelecký pozorovatel *Love 5* ve 13.45 h.⁴⁶⁵ Už ve 13.00 h. měla vstoupit do Lázní Kynžvart i *E Co.*⁴⁶⁶ Bylo slyšet jet tanky ve směru od Zámku. Ty se najednou zastavily a vystřelily několik ran z děl a krátké kulometné dávky jako varování pro případný odpor. Vítanými průvodci se Američanům stali francouzští zajatci, kteří byli drženi na zámku. Ve městě se mělo nacházet kolem 500 německých vojáků. Ve 13.00 h. začaly Americké obrněné kolony postupovat ze tří směrů, první proud od Milíkova a Úbočí po úpatí Císařského Lesa, druhá kolona útočila po silnici z jihozápadu od Zámku. Ty se následně spojily u sochy Sv. Vavřince. Třetí kolona postupovala od Staré Vody a obsadil důležitou křižovatku ve městě.⁴⁶⁷ Američané rychle pronikli na Náměstí a zřídili velitelství. Na kopci Šibeničák umístili Američané těžký kulomet, aby kryl pohyb na náměstí. Starosta Rössler poté s bílou vlajkou předal kapitulaci Kynžvartu Americkému důstojníkovi.⁴⁶⁸

Za vedoucí *C Co.* postoupila do pozic *1st Pl. B Co. 745th TB* s *B Co. 1st Bn.* a ve 13.00 h. následovaly tanky pěšáky z *B Co.* po cestě do Lázní Kynžvart.⁴⁶⁹

*„K 13. hodině odpoledne začal přímý útok na město. Americké pancéřové vozy se blížily k městečku třemi proudy. Brzy na to stály již americké tanky na náměstí před radniční budovou a starosta Rössler s bílou vlajkou v ruce předal město spojeneckému vojsku.“*⁴⁷⁰

---

⁴⁶³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴⁶⁴ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴⁶⁵ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴⁶⁶ BRUŽEŇÁK, s. 94-95; *Z kroniky města-rok 1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>.

⁴⁶⁷ ŠVANDRLÍK, s. 24; *Historie města v datech 19343–1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/v-datech/1943-1945/>.

⁴⁶⁸ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno; Článek uvedl předání kapitulace do rukou jakéhosi důstojníka Captain D. Fulleston od útvaru „16, 14 F.A.B.“ Je to velice podivné označení, neboť toto nebyl operační prostor ani *16th Infantry Regiment 1st Infantry Division* a ani *16th Armored Division* a jednotka *14th Field Artillery Battalion* neboli správně *14th Armored Field Artillery Battalion* se nacházel u *2nd Armored Division* na druhé straně fronty daleko na severu Německa; BRUŽEŇÁK, s. 94-95; *Z kroniky města-rok 1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z:

<https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>; ŠVANDRLÍK, s. 24; *Historie města v datech 19343–1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/v-datech/1943-1945/>.

⁴⁶⁹ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

⁴⁷⁰ ŘEHKA, s. 27.

Do 13.21 h. dělostřelecký pozorovatel *Love 2* uvedl vedoucí elementy *G Co.* hluboko uvnitř Lázní Kynžvart v severní části kolem náměstí.⁴⁷¹ Celá *G Co.* dosáhla obce ve 13.32 h. Udávala počet německých obránců v obci na 500 mužů. Na to ve 13.35 h. hlásil i *2nd Bn.*, že obsadil Lázně Kynžvart.⁴⁷²

První oficiální záznam o dosažení Lázní Kynžvart jednotkami *E Co.* podal ve 13.46 h. návodčí *Love 2*, který předával informaci, že byla *Company* v obci a snažila se pokračovat ve splnění mise.⁴⁷³

„Obrněné vozy postupovaly směrem na Kladskou, kde několik příslušníků Říšské pracovní služby s kulomety a pancéřovými pěstmi kladlo zoufalý odpor. Po krátkém boji, bylo několik těchto mladistvých fanatiků přemoženo, zbývající odpor byl pak velmi rychle zdolán a celé město bylo obsazeno americkým vojskem, jehož velitelství bylo na zámku *Metternichů*.“⁴⁷⁴ Pravděpodobně se jednalo o boj v Lázních Kynžvart nebo o nějakou půtku po cestě dále na Kladskou.

Během procesu se funkcionáři *NSDAP* samozřejmě urychleně převlékli do civilu a rozutekli do okolních lesů, jako na mnoha jiných místech v této době. Americké tanky poté postupovaly dále po silnici na Kladskou.⁴⁷⁵ Klid byl, dokud američtí vojáci a tanky nedošli do lázeňské čtvrti.⁴⁷⁶ Tady narazili na odpor německých obránců, kteří se zde měli zabarikádovat. Bylo to několik mladíků od *RAD* s kulomety a *Panzerfausty*, kteří chtěli ohrožovat americký postup.⁴⁷⁷ Přestřelka trvala asi 30 minut.⁴⁷⁸ Několik těchto fanatických obránců říše bylo během toho zabito. Poté postupovali Američané s obrněnými vozy opatrně dál.⁴⁷⁹ Údajně mělo padnout několik Američanů. Město a civilní správu vedle starosty měl zajišťovat americký *Major O. Currier z 1st ID*.⁴⁸⁰ Informace o mrtvých amerických vojácích není doložená a s největší pravděpodobností byli jen zranění.

---

⁴⁷¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴⁷² FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁷³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 5.

⁴⁷⁴ ŘEHKA, s. 27.

⁴⁷⁵ ŠVANDRLÍK, s. 24; *Historie města v datech 19343–1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02- 08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/v-datech/1943-1945/>.

⁴⁷⁶ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

⁴⁷⁷ ŠVANDRLÍK, s. 24; *Historie města v datech 19343–1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02- 08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/v-datech/1943-1945/>.

⁴⁷⁸ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

⁴⁷⁹ ŠVANDRLÍK, Richard (ed.), *Postup amerických tanků na Kynžvart*. In: Hamelika 1995/1/1, s. 24, vydání poskytl syn autora David Švandrlík; *Historie města v datech 19343–1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/v-datech/1943-1945/>.

⁴⁸⁰ ŠVANDRLÍK, RONČÍK, nestránkováno.

Následně ve 13.53 h. ohlásil *2nd Bn.* dosažení předběžného bodu a další postup vpřed, zajal několik německých obránců a většina ostatních obránců ustoupila do lesů.⁴⁸¹ Přestřelka v Lázeňské čtvrti tedy podle dostupných časových údajů musela být velmi krátká a rychlá.

F Co. 2nd Bn. svedla přestřelku jihovýchodně od Vysoké ve směru na Jedlovou. Následně byli naloženi vojáci od *F a G Co. 2nd Bn.* na nákladní vozy a vozy *half-track*, a pokračovali směrem na Kladskou a Prameny. Před Kladskou se ještě pokusila jejich postup zastavit skupinka fanatických chlapců z *Reichsarbeitsdienst* střelbou lehkých zbraní a *panzerfaustu*, ale byli rychle přemoženi a několik jich zaplatilo svými životy. V 18.00 h. postoupili až do Pramenů a se soumrakem obsadil *2nd Bn.* na pahorcích Slavkovského lesa obec Mnichov.⁴⁸²

4) Postup 6. května 1945 pokračuje

Ve dvě hodiny odpoledne už *2nd Bn.* postupoval do kopce severovýchodně od Lázní Kynžvart v okolí hradu Kynžvart a postupoval dál vzhůru.⁴⁸³

Ani v týlu za postupujícími pěšími a obrněnými jednotkami se nezapomnělo. Péči o tuto část válečného prostoru fronty udržoval v chodu *1st ECB*. Ve 14.00 h. hlásila zpráva od *18th Inf. Reg.* „*Bridge out at 486672 (u zámku Kynžvart), 48' open gap, 60' Bailey necessary, depth 50'.*“⁴⁸⁴ Tedy „*Most zničen u zámku Kynžvart, 48 stop velká díra, 60 stop dlouhý Bailey most nutný, hloubka 50 stop.*“ Zároveň od 14.00 h. do 18.00 h. pracovala *1 squad 3rd Pl. B Co. 1st ECB* na opravě a lepším zprůchodnění cest v okolí Milíkova. A od 18.00 h. do 20.00 h. pracovala zase *1 Squad, 1st Pl. B Co. 1st ECB* na silnici jižně od Dolního Žandova do Vysoké a na východ ke Staré Vodě.⁴⁸⁵

Velitelské stanoviště *32nd FAB* navštívil ke kontrole ve 14.10 h. *Colonel Critz*, který následně stanoviště opustil ve 14.50 h.⁴⁸⁶

---

⁴⁸¹ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁸² BRUŽEŇÁK, s. 94-95; *Z kroniky města-rok 1945*. In: Lázně Kynžvart [online], [cit. 2024- 02-08]. Dostupné z: <https://www.laznekynzvart.cz/mesto/historie-mesta/z-kroniky/>.

⁴⁸³ FDMAc (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁸⁴ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Engineer Combat Battalion-denní hlášení 6. května 1945. Journal 1 May to 31 May 1945, s. 5. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fwfd0000%2F20141124%2F00000294, (301-ENG-0.7: Journal, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 152). [cit. 2024- 02-09].

⁴⁸⁵ Tamtéž, s. 5.

⁴⁸⁶ FDMAc (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

Pro doplnění informací pro *18th Inf. Reg.* ve 14.50 h. obdržel zprávu o postavení sousedního *303th Inf. Reg.* na jihu, jehož linie postupu pro tento den byl mezi body Letiště Toužim a obcemi Chylice–Kamenná Hora.⁴⁸⁷

Další kontakt s nepřítelem nastal mezi *2nd Bn.* a Němci až v 15.05 h., kdy u *Hill 856* narazili na pár nepřátel a svedl s nimi přestřelku. Jednalo se o vedoucí síly od *E Co.*, které postupovaly z Lázní Kynžvart na Prameny. *G Co.* se z Lázní Kynžvart vydala paralelní cestou na druhé straně hřebenu směrem do Lazů. Odtud se v 15.10 h. *G Co.* ohlásila. Do této chvíle se nesečkala s odporem a stěžovala si na velmi špatnou cestu.⁴⁸⁸

Do 15.45 h. zlomila *E Co.* odpor německých obránců a pokračovala dál vpřed s vedoucími elementy na cestě před Kladskou před rybníkem Uhlíř.

Z osobní korespondence s již zesnulým historikem Panem Zdeňkem Buchtelem lze doplnit, že asi 100 metrů před Kladskou se měli bránit příslušníci *RAD* s polopásovým vozidlem, pravděpodobně s *Sd.Kfz. 2 Kettenkrad*.⁴⁸⁹

Vzhůru se vydal i *1st Bn.*, kdy jeho *C Co.* vyrazila z Úbočí směrem na Lazy a v 15.48 h. už prošla po cestě na severozápadní straně vrchu Lesný. Během tohoto nesnadného postupu se nesečkala s nepřítelem. Zbytek *1st Bn.* setrval v Podlesí a chystal se brzy posunout dál vpřed.⁴⁹⁰ *C Co.* následně podle údajů pozorovatele *Able 4* dosáhla v 16.14 h. bodu 1, obce Lazy.⁴⁹¹

Opět pro zajímavost činnost *32nd FAB* se ani na samém konci války nestala formální záležitostí a při sčítání v 16.14 h. byla spotřeba munice od 16.00 h. 5. května do 16.00 h. 6. května 1945 na podporu především *18th Inf. Reg.* přes 465 nábojů vypálených z děl během 16 misí.⁴⁹²

C Co. se činila a ve 16.24 h. oznámil dělostřelecký návodčí *Able 4* vzetí dalších 50 zajatců.⁴⁹³ Na to v 16.45 h. započal *32nd FAB* bez *Svc. Btry* další přesun z okolí Jesenice do lepších bojových postavení.⁴⁹⁴ V 16.47 h. se *C Co. 1st Bn.* nacházela v Lazech a *G Co. 2nd Bn.* zatím postupovala na Kladskou.⁴⁹⁵

---

⁴⁸⁷ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 5.

⁴⁸⁸ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁸⁹ Osobní korespondence s již zesnulým badatelem z Velké Hleďsebe u Mariánských Lázní panem Zdeňkem Buchtelem [cit. 2020-09-28].

⁴⁹⁰ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 6.

⁴⁹¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁴⁹² Tamtéž, nestránkováno.

⁴⁹³ Tamtéž, nestránkováno.

⁴⁹⁴ Tamtéž, nestránkováno.

⁴⁹⁵ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 7.

Jen za den 6. května od 06.00 do 17.00 h. 6. května spotřeboval *32nd FAB* 74 nábojů. V 17.15 h. byla *Baker Btry* na pozici a připravena k palbě směrem *CA 1100*. Hned na to v 17.25 h. ji následovala *Able Btry* směrem k palbě na *CA 1000*. Připravenost „praporu“ k další palebné podpoře přišla v 17.30 h., kdy byl *Battalion* bez *Svc. Btry* na pozicích v okolí Šitboře a urazil vzdálenost z předchozích pozic u Jesenice 4 míle bez žádných problémů. Jen opožděná *Charlie Btry* dorazila na své pozice později, ale už v 17.35 h. byla též připravena k palbě na *CA 1000*. K *Battalionu* se *Svc. Btry* začala přesunovat z okolí Chebu na novou pozici až v 18.00 h. Kolem 19.00 h. se dostala *Svc. Btry* blízko nové pozice v okolí Jesenice. Urazila vzdálenost trasy 6 mil bez defektu. Pozice děl byly upřesněny v 18.48 h.⁴⁹⁶

Mezitím se *2nd Bn.* trápil při postupu do Pramenů. V 17.40 h. pomalu postupoval, narážel na nepřátelské vojáky snažící se vést zdržovací akce. Odstraněn byl jeden silniční záataras na cestě mezi Kladskou a Prameny.⁴⁹⁷

Před šestou hodinou odpoledne v 17.55 h. se ozvala *C Co.* z *1st Bn.*, která držela pozice okolo Lazů a informovala o zisku 60 zajatců. Na to v šest, 18.00 h., vydal *1st Bn.* rozkaz pro své zbylé *A* a *B Co.*, aby se pohnuli vpřed za vedoucími elementy *2nd Bn.*, tedy za *C Co.* v Lazech.⁴⁹⁸

Celkové rozložení dělostřelectva podporující v útoku *18th Inf. Reg.* v 18.00 h. 6. května 1945 byly *5th FAB (155 mm) CP, A Btry, B Btry* u zámku a *D Btry* v severozápadní části Okrouhlé. Jejich směr palby byl *CL 1600, 1600* a *1400*. *32nd FAB (105 mm)* rozestavil *CP* v Malé Šitboři, *A Btry* se rozložila jižně od Úvalu u Šitbořského potoka, *B Btry* byla východně od Velké Šitboře a *C Btry* se usadila východně od Malé Šitboře. *76th FAB (105 mm)* a jeho *CP* bylo u hřbitova v Lázních Kynžvart, *A Btry* držela pozice na západním okraji obce a *C Btry* byla rozložena u *CP*.⁴⁹⁹

C Co. 1st Bn. postupovala dál na východ a v 18.15 h. byla na cestě v lese podél potoka Velká Libava východně od Lazů a Žitné. Vedoucí elementy od *2nd Bn.* se

---

⁴⁹⁶ FDMaC (USA), *32nd FAB*-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno; *Bn. Hq 430725, A Btry 4256272512, B Btry 4348572341 a C Btry 4315672305*.

⁴⁹⁷ FDMaC (USA), *18th Inf. Reg. Hq*-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁴⁹⁸ Tamtéž, nestránkováno.

⁴⁹⁹ First Division Museum at Cantigny (USA), *1st Infantry Division Artillery Headquarters*-denní hlášení od 18.00 5. května až 18.00 6. května 1945. S-3 Periodic Report No. 118, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 119). [cit. 2024- 02-13]; *5th FAB CP 395732, A Btry 397731, B Btry 394731, D Btry 393735, CL 1600, 1600, 1400; 32nd FAB CP 430726, A Btry 426737, B Btry 425724, C Btry 432728; 76th FAB CP 500683, A Btry 497681, C Btry 499680*.

nacházely asi 1000 yardů před Prameny a měly nevyžádaný kontakt s nepřítelem.⁵⁰⁰ Do 18.40 h. získal *18th Inf. Reg.* na 500 zajatců.⁵⁰¹ *G Co.* postupovala za *C Co.* V 19.00 h. byla *C Co.* stále na cestě v lese podél potoka Velká Libava východně od obcí Lazy a Žitná. *E Co.* postupovala po cestě severovýchodně od Kladské směrem na Prameny, nacházela se kolem ostré zatačky doprava. Sousední *3rd Bn. 303rd Inf. Reg.* postupoval do Ovesných Kladrub.⁵⁰²

Od Lazů postoupila v 19.18 h. *G Co.* po cestě lesem severně od Pramenů a podle dělostřeleckého návodčího *Love I* směřovala k *E Co.* V tuto dobu se *2nd Bn.* pokoušel cílový bod před příchodem tmy a *1st Bn.* se zatím přesouval do Lázní Kynžvart.⁵⁰³

K upřesnění pozic vyslal v 19.20 h. *2nd Bn.* hlídku tedy „*Patrol*“, aby kontaktovala sousední *303rd Inf. Reg. 97th ID* na pravém křídle. Tento úkol dostala na starosti *F Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg. 1st ID*, která postoupila skrze pozice *E Co. 2nd Bn. 18th Inf. Reg.* v Pramenech a dosáhla obce Mnichov. Měla se kontaktovat s *C Co. 1st Bn. 303rd Inf. Reg.*, který držel pozice v obci Rájov.⁵⁰⁴

Kronika německé školy ze Zádubu uváděla, že americká armáda obsadila 6. května Mariánské Lázně a odpoledne táhla přes Závěšín na obec Mnichov.⁵⁰⁵

„*Decoy Reports*“ v 19.30 h. zaznamenal, že *Combat Command B 16th Armored Division* 6. května obsadil město Pilsen, česky Plzeň.⁵⁰⁶

Do 19.30 h. dosáhla *E Co.* obce Prameny. Po cestě přes les ji dosáhla též *G Co.* a *F Co.* procházela skrze tyto pozice *E* a *G Co.* v Pramenech.⁵⁰⁷ V 19.35 h. *C Co.* postoupila skrze les a navázala kontakt se *2nd Bn.* v Pramenech a jejich poslední zaznamenaná pozice byla na cestě v lese na východ od Žitné u potoka Velká Libava. V tu dobu doufal *1st Bn.* v ukončení svých akcí tento den v obci „*Sanderburg*“ (Sanderberg, Prameny). Opakovala se již zmíněná informace, že *18th Inf. Reg.* byl pověřen vyslat hlídku k *C Co. 303rd Inf. Reg.* v obci „*Rajah*“ (Rájov). Tuto misi již plnila *F Co.* od *2nd Bn.*⁵⁰⁸ Za *2nd Bn.* se začal přesouvat k jeho bližší podpoře *76th FAB* a ve 20.00 h. podle návodčího *Love*

---

⁵⁰⁰ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁵⁰¹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁵⁰² FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8.

⁵⁰³ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁵⁰⁴ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁵⁰⁵ ŘEHKA, s. 31.

⁵⁰⁶ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁵⁰⁷ Tamtéž, nestránkováno; FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8.

⁵⁰⁸ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 8.

5 se 1 *Btry* přesouvala k Pramenům a další 2. *Btry* také plánovala přesun do okolí obce před setměním.⁵⁰⁹

Plán akcí pro *2nd Bn.* ve večerních hodinách byl obsadit obce Mnichov, Louka a Popovice a navázat kontakt s *C Co. 303rd Inf. Reg. 97th ID* na pozicích u obce Rájov. Ve stejnou dobu zajala *B Co. 1st ECB 25 nepřátelských vojáků* a *half-track* v sektoru *18th Inf. Reg.*⁵¹⁰

Ve 20.20 h. hlásil průzkum, že narazil na nepřítele na cestě v lese na východ od cesty vedoucí na sever z Lázní Kynžvart do Lazů v zatáčce naproti vrchu Lesný u Lipoltovského potoka.⁵¹¹ Blížeji to popisoval *1st Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB*, který se s 1 squad „*squad of colored dough-boys*“ barevných vojáků,⁵¹² zřejmě černošští vojáci, dal do pohybu z Dolního Žandova do „*Laynekyнварь*“ (Lázně Kynžvart) a dále do obce Lazy. Po cestě se dostali do přestřelky v lese na východ od cesty v zatáčce naproti vrchu Lesný u Lipoltovského potoka. Americkým vojákům se podařilo německé obránce rozprášit a zabito bylo 6 nepřátel, zničen 1 kulomet a několik nepřátel zraněno. Při přestřelce byl 1 americký voják *SWA*, těžce zraněn zraněn.⁵¹³

F Co. dosáhla Mnichova ve 20.45 h. *G Co.* ji následovala a měla se s ní následně spojit.⁵¹⁴

Na podporu *2nd Bn.* následovaly i tanky od *1st Pl. B Co. 745th TB* a *B Co. 1st Bn.*, které dorazily do okolí Pramenů ve 21.00 h. Během cesty byly ztraceny 2 tanky na technické problémy.⁵¹⁵ Nakonec i *C Co.* od *1st Bn.* dosáhla ve 21.10 h. cestou přes les

---

⁵⁰⁹ FDMaC (USA), 32nd FAB-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno.

⁵¹⁰ First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Engineer Combat Battalion-denní hlášení 6. až 7. května 1945. Journal 1 May to 31 May 1945, s. 6. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PSImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fwfd0000%2F20141124%2F00000294, (301-ENG-0.7: Journal, Jun 1944 – May 1945 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 153). [cit. 2024- 02-09].

⁵¹¹ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁵¹² Americká armáda měla ve svých řadách černošské vojáky, ale do listopadu 1944 pouze u podpůrných jednotek, dělostřelců a čistě černošských jednotek, nikoliv smíšené. To se změnilo až po listopadu 1944, kdy započal výcvik a distribuce několika desítek „*Black Platoons*“ k vybraným divizím jakož i k 1st Infantry Division a dostali se do pěších formací v první linii; *Absent From the Front: What the Case of the Missing World War II Black Combat Soldier Can Teach Us About Diversity and Inclusion*. In: National Defense University Press. The Premier Professional Military and Academic Publishing House [online], [cit. 2024- 04-16]. Dostupné z: <https://ndupress.ndu.edu/Media/News/News-Article-View/Article/3571057/absent-from-the-front-what-the-case-of-the-missing-world-war-ii-black-combat-so/>.

⁵¹³ Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945, s. 5.

⁵¹⁴ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno.

⁵¹⁵ 745th TB. AAR 5–6 May 1945, nestránkováno.

Pramenů, kde následně držela pozice spolu s *E Co.* od *2nd Bn. A* a *B Co.* k nim postupovali s tanky po cestě.⁵¹⁶

Navečer na rozkaz *1st ID* v 19.55 h. se měly spojit všechny *Rcn. Platoons*. A v Dolním Žandově se měly reorganizovat a znovu zformovat.⁵¹⁷ Nakonec byl ve 22.30 h. uvolněn i *3rd Rcn. Pl. Rcn. Co. 634th TDB* od jednotek *2nd Bn. 18th Inf. Reg.* a byl znovu zformován s ostatními *Rcn. Platoons*.⁵¹⁸

Poslední hlášení pro den 6. května 1945 učinil *18th Inf. Reg.* ve 22.55 h., kdy zhodnotil drženou linii a rozmístění svých sil, kdy *2nd Bn.* a jeho *F* a *G Co.* držely linii v obci „*Minitchkof*“ (Mnichov), *E Co.* a *1st Bn.* kontrolovaly Prameny a okolí.⁵¹⁹ Zde byla i samohybná děla od *1st Pl. B Co. 634th TDB*. Podporu *F* a *G Co.* v Mnichově zajišťovala *2nd Pl. B Co. 634th TDB. Recon CP* zůstal v Dolním Žandově. *Pioneer Platoon 634th TDB* provedl v noci kontaktní hlídku z Dolního Žandova do Pramenů.⁵²⁰

Tedy *18th Inf. Reg.* držel linii Mnichov–Prameny–Žitná–Smrkovec. *Headquarters 1st ID* zřídila 6. května 1945 na zámku Kynžvart a následně se sem přesunulo z Chebu, na bývalé sídlo hraběte Metternicha.⁵²¹

Následující plány postupu na další den, 7. května 1945, *2nd Bn.* měl pokračovat v útoku na severovýchod v 08.00 h. na 2. linii cílových bodů, *1st Bn.* měl postupovat ve stejném čase z jihu na obec „*Schonfeld*“ (Schönfeld, Krásno) a potom severovýchodně paralelně se *2nd Bn. Platoon* samohybných děl *634th TDB* měl být použit k navázání kontaktu s *303rd Inf. Reg.* a zbytek měl projít les na severní straně silnice, kde se měl pohybovat *2nd Bn.* Nakonec *3rd Bn.* plánoval vyrazit v 06.00 na jih do obce „*MĚSTO LITRBACHY*“ (Litrbachy, Čistá).⁵²²

---

⁵¹⁶ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; Podle zprávy od *16th Inf. Reg.* byl do 21.44 hodin *18th Inf. Reg.* v pozicích *I Co.* ve Smrkovci, *K Co.* v obci Studánka, *L Co.* v obci „*Kratenslov*“ (asi myšleno Krottensee/Mokřina), *E Co.* v Pramenech, *1st Bn.* měl být v Pramenech, *2nd Bn.* byl na cestě do obce „*M*“ (Mnichov) a *F Co.* v Lázních Kynžvart. Jenomže tyto údaje byly už přibližně dvě hodiny staré. Celkově bylo zajímavé, s jakým až zpožděním byly tyto informace předány; First Division Museum at Cantigny (USA), 16th Infantry Regiment-denní hlášení 6. května 1945. Journal, s. 13. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/psImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000024, (301-INF(16)-0.7: Journal – 16th Infantry Regiment – 1st Infantry Division, (European Campaign), Jan 45 – May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 1084). [cit. 2024- 02-05].

⁵¹⁷ FDMaC (USA), 18th Inf. Reg. Hq-denní hlášení 6. května 1945. S-1 Journal, nestránkováno; Asoc. *634th TDB*, *634th TDB*. AAR-May 1945, s. 5.

⁵¹⁸ Tamtéž, s. 5.

⁵¹⁹ FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal, s. 10.

⁵²⁰ Asoc. *634th TDB*, *634th TDB*. AAR-May 1945, s. 5.

⁵²¹ BRUŽEŇÁK, s. 95.

⁵²² FDMaC (USA), 1st ID Hq-denní hlášení 6. května 1945. G-3 Journal 6. května, s. 10.

Ostatní jednotky *32nd FAB* se během dne dvakrát přesunoval, poprvé v 11.45 h. až 12.15 h. do okolí Jesenice a podruhé mezi 16.45 h. až 17.30 h. do obce „Sitbor“ (Šitboř) a vedl 15 navedených a 1 nenavedenou dělostřeleckou misi pozorovateli při spotřebě 25 strel kouřových a 440 strel „HE“. Pěšáci *18th Inf. Reg.* se na 12 kilometrové frontě setkali s lehkým až středním odporem.⁵²³ Dále *5th FAB* vedl 5 palebných misí a vystřelil 41 nábojů.⁵²⁴ Poslední údaje ke spotřebě munice podal *3rd Pl. B Co. 634th TDB* spotřeboval 16 ran „HE“ na nepřítele s hlášením dobrých výsledků.⁵²⁵

---

⁵²³ FDMaC (USA), *32nd FAB Hq-Battle Report* 5. až 25. května 1945. Historical report 1 May 1945 to 31 May 1945, s. 2.

⁵²⁴ FDMaC (USA), *1st ID Arty. Hq-denní hlášení* od 18.00 5. května až 18.00 6. května 1945. S-3 Periodic Report No. 118, nestránkováno.

⁵²⁵ *Asoc. 634th TDB, 634th TDB. AAR-May 1945*, s. 5.

Číslo 3: Rozhovor s pamětníkem

Rozhovor s panem Josefem Lipou a panem Petrem Suchým, zetěm pana Lipy. Pan Lipa je stár 92 let a do obce Těšov se přistěhoval s rodinou už v roce 1946 a potkal se ještě s místními německými obyvateli před odsunem. Rozhovor proběhl 18.8. 2023 v Těšově. Text psán foneticky podle zvukové nahrávky. K metodologii rozhovoru využita literatura VANĚK, Miroslav, *Orální historie ve výzkumu soudobých dějin*, Praha 2004.

Martin: Vy jste se tady narodil?

Pan Lipa: *Ne, my jsme. Já ti řeknu napřed, můj, náš začátek. V tom šestačtyřicátym, když Němce tady vodsad' stěhovali, tak z východního Slovenska, hodně to z Podkarpatské Rusi a prostě, kde to bylo nejvíc válkou zničený, protože jsme neměli kde bydlet, tak jsme, jeli jsme sem. Do Sudet. No a tady si vybíral, teda ty hospodáři vybírali si, kde co našli, jo, kde co bylo, tak tam jako se přihlásili a měli to. No a ještě, jak my jsme se přistěhovali. V Planej vlak zastavil, vyložili nás a ubytovali. Vyložili nás, a to byla škola nebo doktor dům. Tam nás ubytovali po tu dobu co starší lidi, no teda hospodáři, co si šli vybírat jo. Takže naši si vybrali Skelná huť se to jmenuje. Mariánské lázně, Drmoul, na té straně, ale. Dlouho jsme tam nebyli, protože vždycky se stěhovali lidi k sobě. Tak, aby byli něco příbuzní a prostě známý z vesnice. Vodtamtud tak do skelné huti, ale tam hned jsme jako nelíbilo se nám tam. Tam bylo par baraku tak naši teda rodiče sebrali se a odjeli sem do Těšova. Tady, první, co našli tady, jako hospodářství zabrali, tak tenhle na kopci byla hospůdka. Pěkná, ale. Tam jsme se nastěhovali ještě Němci tady byli jo. Ještě voni a všichni je stěhovali do Chodový Planý tam do toho zámečku tam dělali sběrný tabor. No a potom je stěhovali po určité době, nevím, jestli tam byli měsíc nebo kolik. Do Chodové Plané a pak je stěhovali do Německa. Takže naši se odstěhovali teda tady na ten kopeček. Číslo bylo tedy pětapadesátka, hospůdka. Ale ještě jsme bydleli tam 14 dní, nejmíň s těma majiteli, teda s Němcema, než je potom. Tehdy mohli brát asi 30 kilo, jo. Všichni brali tady do Těšova tady k mostu zrovna, ale tam, kde je teď to sídliště, nebo to je byt jo. Tehdy, hned, jak my jsme přišli, tak přišli sem.*

Pan Suchý: Jaký sídliště myslíš?

Pan Lipa: *No, jak je ta baba.*

Pan Suchý: Nevím, která? sídliště ne.

Pan Lipa: *No tam kolem do toho, jo, tak.*

Pan Suchý: V Těšově?

Pan Lipa: *V Těšově. Tam to bylo volný, tam byla hasičská zbrojnice, před babou.*

Pan Suchý: Tady, než jedeš nahoru za můstkem hned byla hasičská zbrojnice.

Martin: **Jakoby naproti přes silnici.**

Pan Suchý: Ano

Pan Lipa: *Tak, no tehdy. Mě bylo kolik, jednatřicátý ročník jsem byl.*

Pan Suchý: No 15 let.

Pan Lipa: *14–15 let. A tehdy, protože tady ty Němce stěhovali, tak přebírali jsme hasičárnu s motorovou stříkačkou, pěkná byla úplně nová jo, protože ono teď je tady skutečně zapadákov. Pár baraku, ale my, jak našli se sem přistěhovali, tak celej ten kopec byl ještě osídlenej, akorát ty Němce stahovali pryč, tady dolů a potom je vezli do Chodové Plané do toho sběrného tábora.*

Pan Suchý: Ale hlavně byla teď tě skáčou do řeči, hlavně byla blbost, že ty baráky všechny vybombardovaly.

Pan Lipa: *No počkej. Oni, to tady zůstalo prázdný baráky, tady nahoře na kopci. Všechno bylo otevřený, mohl tam jít, kdo chtěl, jo, vybrat si, co chtěl. I usídlit se tam mohl i kdo chtěl, ale. Protože jako, když to není hospodáře, tak všechno se rozebírá a takhle a potom naši rozhodli jo. Teda. Vojenská minerové, ty rozhodly, že všechno to budou bourat, ale oni zbourali tak, že jenom dali tam detonaci, teda odstřelný. Odstřelovali to tak, že odstřelili a všechno tam zůstalo rozbouraný. Jinak, co z toho se akorát mohlo stěhovat ještě. Třeba, kdo stavěl tehdy ze Slovenska, jo, tak tady chodili a vybírali, který baráky byly ještě dobrý, tak z toho brali materiál jo, tramy, cihly a takhle to odvaželi na, protože tam bylo na Slovensku zničeno hodně, takže to odvozili. No a potom. Když už Němci byli vodstěhováni. Tak, protože naši bydleli tady na kopečku. No a pak ty odtamtud jsme se vystěhovali. Tadyhle v tom baráku, byl z Podkarpatské Rusi, Basaraba, ale on se potom stěhoval, protože to byl dřevorubec, jak se říká, jo, tak on se odstěhoval do za Planou. Tam je přechod do Německa.*

Martin: Rozvadov?

Pan Lipa: *Ne až Rozvadov. Tam pod Dylení. Von se tam stěhoval, a protože byl v lese dělal, tak chtěl mít co nejbliž. No a tady v Těšově, když to všechno vystěhovali. Jo, no tak přišla armáda likvidační jo, a všechno je jenom odstřelili a vykašlali se na to. Takže když si chceš znát jména, co tehdy tady bydleli? Tak starosta, jako no, ale starosta, jako von, Fera. Takže ten baráček po pravé straně.*

Pan Suchý: Když jedeš na Milíkov předposlední.

Pan Lipa: *Jo, tak von tam bydlel. No a jinak v té době jo, jak mě bylo těch par let, ale dost jsem, protože dobře jsem počítal jo, no tak jsem tady Kiban. Já ti řeknu napřed zeshora. Tak tam bydleli Smolkovi. Smolkovi Jurej nebo tak, ten bydlel na naproti vlevo, když se vyjíždí z Těšova. Potom po pravé straně teda počítám pravou stranu, jak je nahoru.*

Pan Suchý: Na Milíkov směrem.

Pan Lipa: *Fera. Za Férovýma hned Smolka, a to byla hospoda, kde i zabavy se prováděly a takhle. Až potom byla tam Ducar, Miškovský, Pochopin, Popovič, jo a ještě Tyman, Popovič a konec, v té straně naproti. Tady z tej strany k nám, jo, tak jak je tam ta ještě barák, ona tam byla i stodola. A mladej kluk, založil si oheň v stodole, tak to shořelo, ale barák zůstal. Takže ten jako osídlila dcera Popovičova. Jinak hospodařili tady všichni a potom, když přišli s nábořem nebo děláním JZD, tak ty Smolkovi, Michal, se odstěhoval do Šitboři a dělal s předsedu JZD. No a tady nebylo jako JZD založeny, ale všichni se připojili k Milíkovu, k Šitboři. Takže všechno.*

Pan Suchý: Hele, teď ti skáču do řeči, ten Basaraba, co byl tady před váma, tak tady byli ti Němci, co bydleli v týhle jedné místnosti, ne? Než se odstěhovali. Tady byla jedna místnost a prasečák a stodola. A on mi ten Němec tenkrát říkal, že tady museli přečkat. Já nevím, kolik dní v tom v té jedné místnosti a potom je odtáhli dál. Odvlekli.

Pan Lipa: *Ale protože já to ty Basarabaovi, Myslím, že to byl Fezal, dobře znal, no znal jsem z toho vidění jo, než se odstěhovali, tak ty Ukrajinci, teda Podkarpatské Rusi, co byly tady nastěhovaný, tak ty byly dost agresivní. A agresivní, to se nedá říct.*

Pan Suchý: Normálně vlasovci tady byli no.

Pan Lipa: *Počkej, Vlasovci, armáda. Ta byla vod Zlatej nahoru jo jako na Smrkovec. Jak bych ti to řekl. No ta armáda tam byla jako skrytá, Vlasovci, a oni potom chtěli jako, co já vím jo, protože já potom dělal u vojenských lesů praktikanta, takže tady ten vojenský prostor byl, když se objede až na Mariánky, na Bečov jo, a zpátky Žandov, teda Kynžvart, Žandov, a no a tady tuhleta strana. No co bys chtěl vědět víc?*

Martin: **Já bych se chtěl zeptat k tomudle zrovna k tomu vojenskému prostoru, protože mám nějaký nálezy československých nábojů v Úvale. Přimo, jak je tady obec Úval.**

Pan Suchý: Zelená.

Martin: **Přimo právě cvičný náboje Československý armády, poválečný.**

Pan Lipa: *No, protože celá německá armáda, i potom vlasovci, byli vyzbrojeni to, co zabrali z Československa. Naší, vždyť naši ani nevystřelili a všechno to Němci zabrali čili pušky, náboje, všechno jako bylo československy a Němci zabrali to.*

Martin: **Ne, tohle bylo jako po válce už jako z 50. let náboje, československý.**

Pan Suchý: Jako tam, že byly vystřelený jako z toho?

Martin: **No. Právě jak, jak se tam jako by dostali, to to mi přijde jako záhada taková.**

Pan Suchý: To nemůže být ještě z války?

Martin: **Ne. Jsou normálně značený 1952, dřevěný špičky. Cvičný. Ale i vystřelený jsou tam.**

Pan Lipa: *Jo, takže ta, kdo tam střílel myslivci museli, jedině. Jinak, takhle ještě, Lipový, teda táta, neboštík, oni měli až k Jesenici pole jo. Takže tam dělali jsme teda, sekalo se tam, teda selo se obilí, tráva, všechno, co tam vyrostlo, tak to se sekalo a vozili to sem. Takže z Jesenice na, Myslivci to tam obcházeli. Takže, mohlo to být jako vodních.*

Pan Suchý: Padesátej druhej rok?

Martin: **Hmm**

Pan Suchý: To jako myslíš, jako že to bylo. To je blbost.

Martin: Armádní náboje, jako školní s dřevěnou špičkou, aby to nikoho nezabilo, ale.

Pan Suchý: No, oni i ty gumový projektily zabijou.

Pan Lipa: *Tak a teď, co bych chtěl vědět? Jo, Popovič, naproti tady u toho můstku jo, tam byla hasičárna. A co se tam nastěhoval, to byly německy nebo česky, jak se jim říkalo, ty, co byli to Němci, ale.*

Martin: Antifašisti.

Pan Lipa: *Ne, to byli, který byly někdy vystěhovaný, když Němci zabírali jo, tak byli vystěhovaní a oni se potom vrátili a.*

Martin: Jako přesídlení?

Pan Lipa: *Ano, přesídlení, a ty potom měli ten barák zabranej. Hned za potokem, jo, ten kluk, Franta, s tím jsme kamarádili jo, a on fotil a fakt byl to fotograf jo, takže to jsem, Pacovský se jmenovali. No a potom. Dál. Co bys chtěl vědět? Toho se musíš zeptat, protože já šel jsem jako praktikant tady k hajnému, nahoře, no a my jsme měli právě ty vojenské lesy čili z celý slavkovský les. Po Mariánky, Bečov a tuhle to od ten okruh, to bylo vojensky. A chceš něco o vlasovcích?*

Martin: Taky no. Povídejte, všechno.

Pan Lipa: *Ty právě měli spojení vlakový z Kynšperku tady do těch lesů, jo, ale vod Zlatej nahoru na Smrkovec. Potom tam byl zase vojenský prostor, takže, i když jsem byl u vojenských lesů, tak do určitých míst nás vojáci nepustili, jo. Ani hajného a ani jako, já jsem byl praktikant tehdy, takže, určitý jako tady nad náma ten na Smrkovci. Tam vůbec se nesmělo.*

Martin: Tam byla raketová základna no, Sovětská.

Pan Lipa: *Tam byli vojáci a ty tam nikoho nepouštěli. Av té době jo. Takže já jsem, my jsme tady měli prostor zalesňovali jsme a takhle. A těm, hajnému a tomu, tak my bydleli jsme tady nahoře na Těšovským, tehdy, vrchu. A teď už tam nikdo není jo, potom tam Klimeš. A to byl ale on měl hájenství to, co bylo mimo vojenský prostor jo, tak ty lesy, to byl jejich šéf, jo. On to byl ale a on to byl ale nějaký. Ježišmarja, teď se nevyjádřím. Takový teda.*

Pan Suchý: To je těžko říkat, co, co jako dělal.

Pan Lipa: *No von to byl Ruskej, co potom rudá armáda perzekuovala ty, potentáti jo. Tak von, von se voddtěhoval teda z Ruska. Klimeš se jmenoval jo, tady na Těšovským vrchu, a právě voni vobhospodařovaly ty mimo lesy. Ale potom při, my jsme měli tehdy ředitelství na kladské, a voni potom, jeho přijali jako šéfa, polesný to byl. Pak jsem s ním i pracoval a normálně dobrej člověk. A jinak ty tady okolí, tak tuhle ten les, co je, to bylo všechno vojenských lesů, no vojenských lesů, protože to patřilo vojenskému prostoru. A voni právě ty polesní, hajní, a tuhle to jo, to všechno voni museli tak. Byli jsme, vono to je ještě i trochu jinak, my, když jsme, já jako praktikant, tak jo, musel jsem dělat jak pro toho hajnyho tady na Těšovským vrchu taky kneibelbach⁵²⁶, to je tadyhle. No pak jsem byl přeřazen až do Kynžvartu na ředitelství, ne, nejdříve jsem byl u Inženýr Novák jo, na Výrovce. Ale výbornej chlap jo, a tak von mě si vyžádal a byl jsem na tom polesí u nich. No, co to bych ti řekl víc k tomu Kynžvartu, to tě nebude zajímat. Ty chceš tady z Těšova.*

Martin: **No i ten Kynžvart by mě zajímal potom no, ale to spíš potom, kdyžtak potom. To není primární asi.**

Pan Suchý: Co tě přesně, jako to to?

Martin: **Mě zajímá jakoby, protože se zajímám o tu bitvu, co tady proběhla, a čím se teda po válce, jaký tady byly ty pozůstatky, následky. Vím, že byl dole u potoka kanón. A jakoby jak, jak vypadal i třeba ten les, prostě jaký to bylo potom, když jste přišli a.**

Pan Lipa: *Tak já ti to řeknu. Protože jsme se sem nastěhovali, byly tady, ti říkam, bydleli jsme ještě s těma majiteli s těma Němcema, co tady byli, ale žádněj kanon, žádněj tuhle to tam jsem neviděl. A ten 1 zastřelenej Američan. To bylo, co já vím jo, a věděl jsem přesně, tak, z toho tady z pětapadesátky. To byl zase nějakěj blázen Němec, jo. A voni Američani teda přišli tady na tu křižovatku k Zelené a tady Mokřiny a tady a zůstal stát a díval se co a jak. No a ten Němec ho zastřelil. Tak ale.*

---

⁵²⁶ „Pravděpodobně kvůli lidovému zkreslení názvu zde autor uvádí jméno Kneibelbach, ve skutečnosti se však jedná o poutní místo Kneipelbach nedaleko Dolního Žandova u Chebu, které je dodnes přístupné. Bohužel v roce 2006 byla z místní kapličky ukradena střecha a zvon.“ ŠTĚCHOVÁ, Lenka, Chebský měšťan v odrazu dobového tisku, Brno 2007, s. 35 (Bakalářská práce).

Pan Suchý: To je ta předsunutá hlídka si myslím, že to jsou ti, co navádějí na křižovatkách, kam mají jet, ne?

Pan Lipa: *Jo. A protože potom i ty samotný vojáci americký, ti se odstěhovali a měli u Chebu.*

Martin: **Na letišti no.**

Pan Lipa: *Tak voni letiště tam měli chebský jo, ale Američani, teda armáda, zůstala na tej křižovatce Mariánské Lázně–Cheb–Karlovy Vary a takhle tam měli i pomník.*

Martin: **Na Ypsilonce.**

Pan Lipa: *Jestli tam ještě je?*

Martin: **Je je tam pořád, je tam pořád.**

Pan Lipa: *Protože tam už nejezdím. Takže.*

Martin: **1 z 5 v Evropě té divize.**

Pan Lipa: *Jo.*

Pan Suchý: Kde, to je?

Pan Lipa: *Na Ypsilonce.*

Martin: **Takový ten vysokej.**

Pan Lipa: *Tam je obelisek nebo prostě kámen tam. Podsad' byla linie Americká a.*

Pan Suchý: Ypsilonka? Kterou myslíš Ypsilonku? U Dálnice, ne?

Martin: **Ne, jak je, jak byl Ronak⁵²⁷. Jako dolů na Jesenici.**

Pan Suchý: Jo jo, todle

Martin: **No jo.**

---

⁵²⁷ Hotel Ronak býval hotel na břehu vodní nádrže Jesenice v zátocce naproti dnešní obci Jesenice na druhém břehu.

Pan Suchý: Tam je jo? Tak to se musím podívat kurňa, díky, by mi to ne to.

Pan Lipa: *No a dost tam i, jako vždycky, když bylo výročí, tak Američani tam, z ambasády teda jo, vozili věnce nebo takhle. No a naši dost nechtěli, aby to tam.*

Pan Suchý: No jo, to byla ta doba, no to je. S tím nic neuděláme.

Pan Lipa: *No, co, co dál? Povídej ty nebo?*

Pan Suchý: Víš, co může vědět všechno, když tady.

Martin: **No o tom vojákovi to je zajímavý, todle jsem třeba nevěděl. Já jsem měl za to, že, že už šli normálně roztažený v linii, že o těch Němcích věděli.**

Pan Lipa: *No oni věděli, že Němci jsou tady.*

Martin: **Tady někde no, ale.**

Pan Lipa: *Ten Slavkovský les, ten byl ještě když my jsme se tady nastěhovali a byli jsme ještě s Němcema, tak tuhle ten les byl celej, jako, protože oni se báli Američanů, nebo prostě útoku, tak tady to bylo obranný pásma, v tom vojenským lese.*

...

Pan Lipa: *Protože vlasovci bydleli, prostě byli tam byly schovaný v lese jo, tajle mezi na vod Zlatej, teda vod Kynšperku nahoru přes Zlatou a Smrkovec, tam byly právě ty vlasovci. Ty vlasovci, co já vím, a co jako protože jsem tam chodil jako praktikant Vojenských lesů, takže vim, že voni čekali, až přijedou Američané, aby se jim mohli vzat, ale Sovětská armáda jo, tehdy, tak ty nechtěli dovolit. Vlasovci, víš co kdo to byl? To byli Ukrajinci, cela armáda se vzdali, protože Němci jim slibovali a že když vyhraju, porazí celý Sovětský Svaz tehdy jo, tak, že dostanou Ukrajinu. Jako, co teď bojuju za připojení tady k NATO, tak to už tehdy voni chtěli právě ty.*

Martin: **Proti bolševikům no, prostě.**

Pan Lipa: *Jo.*

Pan Suchý: Ty myslíš tu Zakarpatskou Rus, tamto, jak jste měli? Ne, co se darovalo, to ne? Celou Ukrajinu myslíš?

Pan Lipa: *No celou Ukrajinu. Takhle, nás zabrali tehdy. My jsme byli Stakčín, to bylo už Slovensko. K Tisovi patřilo a nás přeřadili celou jako Podkarpatskou Rus k Maďarům. Čili naši vesnici a tohleto to bylo maďarský, na Užhorod, k Užhorodu. No a nahore jo, právě tam zastřelili, i tady v Mokřínách Němčešin jo, a ten právě v tej době nebylo, co vobouvat, tak dřeváky jo, a pašovalo se z Maďarska. Byl levnej tabák, jo, tak tabák Polákům nosili a zase Polaci našim, teda těm Ukrajincům, co tam bydleli, jo, v zase dávali boty, no dřeváky. A takový ty věci. Dál, ale to bylo na východním Slovensku.*

Martin: **To nevadí.**

Pan Lipa: *Takže takhle to vypadalo po tej válce. A ted' ještě, když my jsme se sem, jak ti říkám, Pacovský, ten bydlel tamhle, já i nevím proč, za dovolili tady těm, co tam bydlejí jo. Pacovský to měl jenom barák, ale nic kolem toho, to bylo pořád volný. A ted' jo.*

Pan Suchý: Tady to byl barák, ten malej dole, ne?

Pan Lipa: *No ten, co má baba.*

Pan Suchý: No baba, ta mladá ted'ka už. Takže tenkrát tam byla baba, prve před ní. A k tomu neměla žádněj pozemek, jo?

Pan Lipa: *No pozemek, tak Pacovskej, protože to on to dostal jako, ne reemigrant...*

Pan Suchý: Ten malinkej baráček dole, víš, za tím můstkem.

Pan Lipa: *Po pravý straně.*

Pan Suchý: Po levý, nahoru

Pan Lipa: *Ten nahoru, když jdeš.*

Martin: **Vím kterej no.**

Pan Lipa: *Takže tam skutečně hasičárna, všechno tam bylo. Ty stojany na hadičce jo, sušilo, další. Všechno tam, jako bylo v té době ještě. No potom já, když jsem šel k Vojenským lesům, tak jsme normálně práce jsme dělali, zalesňovali a takhle jo, a no to by tě nezajímalo.*

Martin: **Ne, povídejte.**

Pan Lipa: *Jak jsme se nastěhovali tady na ten Těšovský vrch, tak já jsem, baraky tehdy, ti říkám, bylo všechno vystěhováno, a to bylo prázdný a chodil tam do ja jako kluk ještě, tak jsem tam šel do toho baráku do stodoly. A, to jsem nevěděl, jo, visel drát od elektriky, no tak jsem vzal a. Ale heleď, jak v tej době hospodáři měli elektrické motory, nějakou tu osu jo, na který byly řezačka na slámu, drtič má řepu nebo na brambory, to bylo v jedne řadě, jo, na šrotovníky, no a já jsem si stoup na to a ted' jsem měl kombinačky a vzal jsem ten drát a zkusil jsem, a to jsem letěl snad dva metry v tej stodole. Nikdo býval ani nevěděl, kdybych býval tam zůstal, takže pak jsem si dával bacha a už do těch baráků, už jsem elektriku nezkoušel. Takže takhle. Jo a ted' ještě, abys věděl, jak to bylo. Když ty domky všechny zůstaly volný. Nikdo to už ne neobhospodařoval, tak přišli právě, nařídili tehdejší vláda a oni to všechno odstřelovali i tady, tady tak, protože naši bydleli tady, ale ten barák jeden, dva, tři nahoře, ty, protože tam nikdo už nebyl, normálně odstřelili, a ještě ted' uvidíš ty pozůstatky.*

Martin: Jsou tam no, základy pořád.

Pan Lipa: *Pozůstatky, jo, základy a takhle jak je to, jak to se rozbouralo. A ty zákopy, co Němci při, teda, jestli byli i tady Vlasovci tuhletu, nebo normálně ještě armáda Německa, to nevím, protože celý tady nad těma vesnicema měli bunkry a jako obrana.*

Martin: To musel mít Němci ještě.

Pan Lipa: *No Němci museli.*

Martin: Protože Američani bojovali s Němcema ještě. Ještě vím, že ještě u Kraslic byly normálně potyčky s Němcema.

Pan Lipa: *Jo.*

Martin: Až jako oni byli na tý linii. Tady byla vlastně ta poslední obranná linie jakoby na Nový Kostel, na Luby, takhle podél té hlavní silnice, tak to vedlo a tady ten kopec je přesně na tý linii no, takže to museli bejt ještě Němci.

Pan Lipa: *No určitě, protože oni Vlasovci, jak prostě chtěli, tak to byly skutečně Ukrajinci. Většinu celá armáda se tehdy vzdala Němcům a Němci jim slibovali, že až vyhrajou, tak Ukrajinu dostanou. No a ono to potom, ty vlasovci, co byli tady, chtěli se a oni se potom*

i vzdali západu jo, teda v Americe. Americkým vojákům, tak, abych byl přesnější. Co jinak?

Martin: No já se chci zeptat, protože tam okolo, jak bývala hospoda, tak jsem našel, ono to vypadá jako vykopaný okopy, takový jako.

Pan Lipa: Já ti řeknu, co tam, já ti řeknu, co to bylo. V té hospodě oni měli i dobytek, stáje, všechno, a tahle ty díry, co tam jsou, to bylo odvedené ze stáji moč, močůvka, a ještě vono tam byly ty, no na močůvku sběrný, a právě Němci měli to udělaný, že z toho, z tej jamy nebo z toho vybetonovanýho, oni měli normálně vypouštění. Takže voni přistavili dole na cestu pod to ty, cisterny, nebo, a do toho rovnou pouštěli, že nepotřebovali elektřinu ani nic a odváželi rovnou na pole. Takže, proto jsou tam ty.

Martin: Takže to jsou propadlý nádrže.

Pan Lipa: Jo a třeba, ještě tam i teď, protože voni Němci tady měli to udělaný dobře v tom, že voni snažili se využít i pramenů, prameny s vodou. Je tam ještě, ještě teďkom, jak co ta hospoda, co odebírala vodu. Takže hned naproti takhle byla, no to měli jenom jako garáže, ale byla tam mlátička, normálně mlátička na obilí čili oni tam ty, co bydleli na tom kopci, tak všichni mohli prostě. Takhle ještě, naši my jsme bydleli v té pětapadesátce a tam jak si říkám, ale naproti Lukač, jenže on potom vod sad' se odstěhoval, tady byl mlýn, tady u té školy zrovna. Nahon, mlýn, který byl i funkční, už ale ne jako mouku a šrotoval obilí, kdo byl teďka takhle. Takže vono tady v té době strašně se měnily majitelé, jo. Takže tady takhle, Vlasovci, co bydleli tam jak u mezi Kynšperkem a hlouběji nahoře jo, ale to už bylo vojensky pasmo, takže to všechno tam jako bylo soustředěný. A potom, to ale my jsme tady ještě nebyli, voni se vzdali a na západ, jo. Jak se, nikdo o tom ani nemluvil, takže ti ani neřeknu, jak, jak to dopadalo. Jo, ale.

...

Pan Lipa: Broumov se jmenuje ta vesnice, co.

Pan Suchý: Kde?

Pan Lipa: No tady, Planá, Chodová Planá, v tady té vesnice, a to je ten, ten je až na čáře skoro, a tam byl i přechod jo, silnice jo. A teď to, teď nevím jak to tady, No je otevřený.

Pan Suchý: Dělají dálnici na to vid', novou silnici na Plzeň, tam, to víš, tak to je všechno jinak. Co jsi čekal od toho tady, od dědy?

Martin: **No tohle je krásný jako. Já se dozvídám zase věci, ono tady zase moc není informací po válce, co tady bylo. Ono jako ví se, že tady byl vojenskej prostor, že se nějaký věci pobořily. Ale to je jako tím to končí jo.**

Pan Lipa: *Ono já jsem, takhle, když tak jsem se začal učit truhlář v Milíkově. To byl Pražák, šéf té dílny. Ale protože já jsem byl druhej učeň, tak já jsem za stroje, hoblovačka a tuhleto, jsem musel i jít odebírat prkna. To se nedělalo zde tehdy v tej době s dřevotřísek a takhle jo, to se dělalo z normálních krken. No a víš, nejvíc člověka štvalo, von to nebyl špatný člověk, ale po Milíkově, kde co bylo, prkna a tuhle touhu všechno, chodil a stahoval.*

Pan Suchý: Kde byla ta dřevona?

Pan Lipa: *Kde?*

Pan Suchý: Milíkově, ne?

Pan Lipa: *Milíkově.*

Pan Suchý: A kde to bylo?

Pan Lipa: *Ta truhlárna.*

Pan Suchý: Jak je, jak byla, jak byl kravín, mlíko, jak kde dělali, ne?

Pan Lipa: *Ne ne. Tam Musilovi, ještě tam bydlejí, a bydlejí. To byl můj ročník, s tím klukem jsem chodil do to do těch, zemědělské školy, a to prostranství, co tam je teda od hospody vpravo, tak tam byla obchod.*

Pan Suchý: Myslíš ten velikej barák, co tam koupil ten doktor, ne?

Pan Lipa: *To já ale už nevím ted', protože ted' už je to tam celý, no po levé straně je vod hospody jo, ještě tam byli dva baráky a pak byla ta truhlárna. K řece, jako východ k řece Vála tam měl k řece i nahoru.*

Pan Suchý: To bylo dál, na konci, jo. Jo jo jo, jasně.

Pan Lipa: *Co bys ještě tak rád věděl?*

Martin: **No ta škola, kde byla, to bylo dole na rohu, jak už nestojí?**

Pan Suchý: Škola, školy?

Pan Lipa: *Škola je tam ta osídlena tady mezi Mokřinama a...*

Pan Suchý: To už byla ta s novou střechou mezi Mokřinou a Těšovem.

Martin: **Jo, ta jak je tam u kapličky?**

Pan Suchý: Nee. Tady uprostřed hned za Těšovem.

Martin: **No, no tam je kaplička u toho.**

Pan Lipa: *No je tam.*

Martin: **Kousek od toho.**

Pan Suchý: No, no jo, je tam kaplička, podle kapličky to bereš.

Pan Lipa: *Jenže, v době už teda tady škola nebyla a děti všichni chodily do Kynžvartu. Normálně škola i.*

Pan Suchý: Počkej, vždyť v Milíkově byla škola taky, ne?

Pan Lipa: *V Milík... jo, počkej.*

Pan Suchý: Vedle kostela.

Pan Lipa: *No jo, ale z Těšova tam nikdo nechodil, tak nevím.*

Pan Suchý: Protože tady moc lidí nebylo. Teď je tady devět lidí hlášených.

Pan Lipa: No, takže tam Milíkov jo, a i tady Těšov on skutečně, když Němci tady hospodařili, skutečně to byla docela pěkná vesnice, no a potom... Proč i bourali tady třeba tady od můstku dal, tam byl ale pěkný barák. Nejdříve tam byl Popovič jo, pak to opravili a když vzalo to JZD, takže tady založili v Šitboři, teda tam byla hlava jezeďáků. Ty Miškovský, né Miškovský.

Martin: **No už tady padlo to jméno, já vím.**

Pan Lipa: Smolkovi.

Martin: **Ano.**

Pan Suchý: Smolka mi řek teďka do telefonu, že on tady bydlel v Těšově a jelikož potom rodiče nějak nebo kdo nebo příbuzní bydleli v Milíkově, tak se odstěhoval za nima tam a tady pustil ten barák čili voní rodiče jeho.

Pan Lipa: *A jeho rodiče, co tady Michal. Jo voni.*

Pan Suchý: Michal je mrtvej už, to je.

Pan Lipa: *Vždyť říkám, bydleli tady jo v Těšově. To byli bráchové smolka, ten po levé straně, když se vyjíždí z Těšova a voní Fera a Smolkovi, To byla hospoda, před ní plac, kde teď mají ty faráři.*

Martin: **Tam je nějaký kostelík, no.**

Pan Lipa: *No on tady bydlí, nebo tady dojíždí ten...*

Pan Suchý: Tady jsou pravoslavný.

Pan Lipa: *Pravoslavní potentáti, jo takže.*

...

Pan Lipa: *Říkali, že on sám jako no sám, s doprovodem přišli a zastavili se právě tady na křižovatce Zelený, teda Grýnu, tady v Těšově. A ten právě Němec ten tady, s tím, jak je ta pětapadesátka, naši tam bydleli, tak pod ním je úval a von byl schovanej v tom ouvalu. No a jak ho tam viděl toho vojáka, tak po něm střílel.*

Martin: **To je zajímavý, protože co jsou informace, že tady s nima byla četa těch tanků? Takže to oni potom museli, to oni tam něco teda nemohli vůbec čekat? Ty Němce? Jestli šli takhle.**

Pan Lipa: *Voni to byla patrola, který byly vepředu, ale bez tanku, bez aut. Dokonce on tam byl asi 2 nebo 3 jo, vojáci, jenom ty americký. A protože voni zůstalo to ta u Chebu, jo, kde jde demarkační čára, takže von byl vyslanej prozkoumat, co tady je ještě nějaká armáda. No a oni ho zastřelili, ale tank tady nebyl. Právě je. To byla jenom hlídka, která*

šla na kontrolu. Co tady v Těšově jako nebo jako tady je, protože jinak tu demarkační čáru. Udělali tam mezi.

Martin: Ne, tohle bylo ještě předtím, tohle bylo ještě 6. května ještě za války.

Pan Lipa: *No, tank tady s nima vůbec nebyl, ten ty vojáci tam jenom oni přišli šli dopředu se podívat, co ještě tady, protože věděli, že tady vlasovci jsou někde v lesích. Jo. A vlasovci se chtěli vzdát Američanům a ne sovětům. Tak proto udělali tu demarkační čáru u Chebu teda. Ne. Cheb už byl pod Západ patřil. To sem už všechno jako Rusáci zabrali.*

Pan Lipa: *(ukazuje na mapu obce) Takže tady je ta cesta. Ono to bylo ale doopravdy pěkný, dokud jako nezbouralo se všechno a pak se už nic tam nedělo, takže zarůstalo to a proto jí teď jako ten obrost, nebo prostě to, co tam vyrůstal jo, takže.*

Martin: No ten nálet je tam a všechna ta, takový ty křoviny no. (ukazují na mapě) Já jsem našel Němce, že byli i tady. Nahoře pozice. Tady na celým tom úvoze, tam je dvojitý tam jsou 2 ty, no 2 cesty. No a pak až tady až vlastně jsem byl tady už je tady už je někde Milíkov. A až, až tady jsem našel ty Němce, no až úplně.

...

Martin: Okay jako vojenskej materiál, jestli jste nacházeli v lesích nebo tak, jestli jste na to někdy narazili?

Pan Lipa: *Heleď, chodili jsme, já jsem chodil s tím hajným, jo mimo Smrkovec. No ta cesta na Smrkovec, tam byli vojáci, tam prostě i střelelo se, všechno, ale tady už sem blíž, to nebylo. Nic. Jo, vůbec.*

...

Pan Lipa: *S tím hajným nahoře, jo, na Těšovským vrchu, ona to už shořelo. Ale že bych tam nacházel nějaký náboje, zbraně, a když jsme tam vysazovali znova nové lesy jo, kde byly paseky, tak se dělalo jo. Akorát vždycky končil les a zabírali vojáci jeho k Smrkovci, Lobzy, nad Kynžvart, jo. Kladsko to bylo taky dříve vojenský. Jednak tam bydleli lesní potentáti jako polesní, ředitel byl dole v Kynžvartě.*

Pan Lipa: *Ta cesta, co je tady u ten úvaz jo. To byla tehdy pravá cesta Němců. Patníky jsou označení toho Slavkovského lesa jo, ale.*

Pan Suchý: To bylo to emko na tom patníku, asi Miligau.

Pan Lipa: *Metternich*

Pan Suchý: Já nevím, ano děda, říká Metternich.

Pan Lipa: *To byly Metternichovy kameny. (Řeč byla o kamenech oddělující starý les od polí. Také byl zmíněn starý spadený pomníček na rozcestí cest do Milíkova. Pozn. Autora).*

Pan Lipa: *No a nahoře, dřevěná triangel. To bylo tady nahoře.*

Martin: **Jestli je to ještě vidět, nebo už je to dál jako na Smrkovec?**

Pan Lipa: *To je dál ne na Smrkovec, ale tajdle nahoru na, no je to k Smrkovci směr jo. Tady byl triangel a dlouho. A potom až zhněl nebo uhnul tak padnul a už.*

...

Pan Lipa: *Tam byl barák basaraba fedor. A mezi ním a tou ženskou, jak tam je ted' jo, byla normálně kaplička. Kaplička, která no sloužila. Jo.*

Pan Suchý: Hasičárna vpravo a vlevo kaplička, ale ten baráček se mi nezdá.

Martin: **To je tady most dole? Ještě, než ho, než vybetonovali?**

Pan Lipa: *Počkej. Jo to je ten první můstek tady teda. Ten Rohový dům na Grýn byl Popovičův. Jezedáci to nechali opravit a potom zbourat. Ten byl pěknej. A tady naproti vlevo ten Popovič on tam vařil kořalku. A no on tam usnul, jak měl už půl kýble nebo kolik. Koza, kterou tam měl s sebou, to vylila na sebe. No potom začala koza hořet, začala mečet a on teprve zjistil, že kořalku má vylitou a koza hoří. A von to dělal kořalku takhle z brambor, kdy je nechali zmrznout, aby byla teda sladká. Do toho měl 10 nebo kolik ječmene uvařit a on to dělal jako pro kravy krmení nebo jak zalívaj slamu. Ale on dával hodně kvasnic, takže třeba z půl kila na tu jednu a když ho přišli kontrolovat, protože ho někdo hlásil, tak on řekl, jo, mám tady pro kravy a vzal kýbl a krávám polil tu slamu jo. A víš co to je? Kde je manský dvůr?*

Martin: **Vím.**

Pan Lipa: *Naproti tady v lese Goebbels nebo který potentat německej měl posed, ještě za mě, ten posed tam byl jo. A on vždycky přijel, teda asi měl i ten Manskej dvůr a šel tady do lesa.*

Martin: **Henlein**

Pan Lipa: *Frank měl vilu nad Sokolovem, Vítkov. No tak tam měl Frank a pěknou. Asi 14 dní jsme tam hlídali praktikanty, protože ještě nebyli lidi a aby to se nezničilo, tak pak pak tam bylo polesí. Jo, tak jsme to hlídali jako kluci. Hajnýho přeložili na 3 domky. To je na Třídomí nahóru. Tak já jsem jel s ním jo, tak pak už tady co se dělo, to jsem nevěděl.*

Obrazová příloha

Číslo 1: Základní struktury U.S. vojska

Obrázek 1) Organizace *Rifle Battalion U.S. Army*. (*FM 7-20 Infantry Battalion*, Washington D. C. 1944, s. 3.).

Obrázek 2) Organizace *Rifle Company U.S. Army*. (*FM 7-20 Infantry Battalion*, Washington D. C. 1944, s. 2.).

Obrázek 3) Organizace *Infantry Regiment U.S. Army*. (*FM 7-40 Infantry Field Manual. Rifle Regiment*, Washington D. C. 1942, s. 3.).

Obrázek 4) Organizace *Rifle Company U.S. Army* a jeho nejmenších částí. (*FM 7-10 Rifle Company, Infantry Regiment*, Washington D. C. 1944, s. 2.).

Obrázek 5) Organizace *Rifle Company U.S. Army* a mužstva. (*U. S. Army Rifle Company (1942-43)*). In: Battle Order [online], [cit. 2024- 03-12]. Dostupné z: <https://www.battleorder.org/usa-riflecoy-1942.>)

Obrázek 6) Organizace *Field Artillery Battalion 105 mm a 155 mm U.S. Army*. (*The Field Artillery Battalions in Infantry Division in WWII*. In: YVES, Bellanger J., *The 5th Infantry Division „Red Diamond“ The Red Devils in World War Two* [online], [cit. 2024- 03-26]. Dostupné z: <http://perso.numericable.fr/yvesjbel/fabnswwii.html>.)

Obrázek 7) Organizace *Tank Battalion (Separate) U.S. Army*. (*United States Army Tank Battalion (Separate) 6 June 1944*. In: World War II Armed Forces-Orders of Battle and Organization [online], [cit. 2024- 03-26]. Dostupné z: http://www.niehorster.org/013_usa/44_org/misc/tank_bn.html.)

Obrázek 8) Organizace *Tank Destroyer Battalion U.S. Army*. (*Tank Destroyer Battalion, Self-Propelled Table of Organization and Equipment 15 March 1944*. In: TankDestroyer.net. Manuals and Illustrations [online], [cit. 2024- 03-26]. Dostupné z: https://tankdestroyer.net/images/stories/ArticlePDFs2/Tank_Destroyer_TOandE_-_SP_Gene_Bauer.pdf.)

Obrázek 9) *Engineer Combat Battalion U.S. Army*. (*United States Army Engineer Combat Battalion 6 June 1944*. In: World War II Armed Forces-Orders of Battle and Organization [online], [cit. 2024- 03-26]. Dostupné z: http://www.niehorster.org/013_usa/44_org/div-inf/div-inf_engr.html.)

Obrázek 10) Telefonní kódy uvnitř *1st Infantry Division*. (First Division Museum at Cantigny (USA), *1st Infantry Division Headquarters-G-3 Journal 26 November 1943*, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151021%2F00000009, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Infantry Division, 14 Aug 43 – 31 Dec 43 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 497). [cit. 2024- 03-15].)

Obrázek 11) Vyobrazení příslušníci *Reichsarbeitsdienst*. (DAVIS, Brian Leigh, TURNER, Pierre, *German Uniforms of the Third Reich 1933–1945*, Poole 1980, nestránkováno.)

Obrázek 12) Vyobrazení příslušníci *Reichsarbeitsdienst*. (DAVIS, Brian Leigh, TURNER, Pierre, *German Uniforms of the Third Reich 1933–1945*, Poole 1980, neustránkováno.).

Číslo 2: Mapy vojenské situace 5. a 6. května 1945 v prostoru 18th Infantry Regiment

Obrázek 13) Mapa prostoru Cheb–Mariánské Lázně z 20. let 20. století. (Výřez z generální mapy 3. vojenského mapování 1 : 50 000 (list Cheb), upraveno, Český úřad zeměměřický a katastrální, Archiv zeměměřictví a katastru. Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=generalky&idrastru=D1_27_3050_1927_2&extent=10.11091958124456,16.308204220871996,18.174724508927085,19.99886493972669&link=ext. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 14) Plánek postupu *18th Infantry Regiment* 5. května 1945. (Výřez z generální mapy 3. vojenského mapování 1 : 50 000 (list Cheb), upraveno, Český úřad zeměměřický a katastrální, Archiv zeměměřictví a katastru. Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=generalky&idrastru=D1_27_3050_1927_2&extent=10.11091958124456,16.308204220871996,18.174724508927085,19.99886493972669&link=ext. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 15) Plánek postupu *18th Infantry Regiment* 6. května 1945. (Výřez z generální mapy 3. vojenského mapování 1 : 50 000 (list Cheb), upraveno, Český úřad zeměměřický a katastrální, Archiv zeměměřictví a katastru. Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=generalky&idrastru=D1_27_3050_1927_2&extent=10.11091958124456,16.308204220871996,18.174724508927085,19.99886493972669&link=ext. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 16) Prostor postupu *18th Infantry Regiment* dnes. (Výřez ze Základní topografické mapy ČR, upraveno, Český úřad zeměměřický a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/> [cit. 2024- 03-28].).

Obrázek 17) Plánek postupu *3rd Battalion 18th Infantry Regiment* 5. května 1945. (Výřez z generální mapy 3. vojenského mapování 1 : 50 000 (list Cheb), upraveno, Český úřad zeměměřický a katastrální, Archiv zeměměřictví a katastru. Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=generalky&idrastru=D1_27_3050_1927_2&extent=10.11091958124456,16.308204220871996,18.174724508927085,19.99886493972669&link=ext. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 18) Prostor postupu *3rd Battalion 18th Infantry Regiment* dne 5. května 1945 dnes. (Výřez ze Základní topografické mapy ČR, upraveno, Český úřad zeměměřický a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/> [cit. 2024- 03-28].).

Obrázek 19) Plánek postupu *3rd Battalion 18th Infantry Regiment* 6. května 1945. (Výřez z generální mapy 3. vojenského mapování 1 : 50 000 (list Cheb), upraveno, Český úřad zeměměřický a katastrální, Archiv zeměměřictví a katastru. Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=generalky&idrastru=D1_27_3050_1927_2&extent=10.11091958124456,16.308204220871996,18.174724508927085,19.99886493972669&link=ext. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 20) Prostor postupu *3rd Battalion 18th Infantry Regiment* dne 6. května 1945 dnes. (Výřez ze Základní topografické mapy ČR, upraveno, Český úřad zeměměřický a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/> [cit. 2024- 03-28].).

Obrázek 21) Operační sektor *18th Infantry Regiment* pro 5.–6. květen 1945 ve výřezu z operační mapy *U.S. Army*. (First Division Museum at Cantigny (USA), 32nd Field Artillery Battalion. Report After Action May 1945, mapa, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000303, (301-FA(32)-0.3: Reports of Operations, 1 Jun 44 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 71). [cit. 2024- 02-09].).

Obrázek 22) Skeč mapy nepřátelských sil 1. května 1945. (First Division at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Artillery Headquarters-Unit Journal May 1945-HQ 1st US INF DIV 1 May 1945 Sketch Map Annex No 1, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20141124%2F00000270, (301-ART-0.7: Journal and File, 1 May 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 10). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 23) Situační přehled *V Corps* v oblasti *1st a 97th Infantry Division* ve 24.00 4. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), V Corps Headquarters-Situation Overlay 24.00 4 May 1945 Sheet 2 of 2 Sheets, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 160). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 24) Mapa rozložení *18th Infantry Regiment* v 18.00 4. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Periodic Report 18.00 4 May 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 132). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 25) Mapa rozložení *1st Infantry Division* 4. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Periodic Report 5 May 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 133). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 26) Plánovaný postup *18th Infantry Regiment* 5. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Journal 5 May 1945, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 163). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 27) Mapa postupu *18th Infantry Regiment* v 18.00 5. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Periodic Report 18.00 5 May 1945, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 179). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 28) Mapa rozložení *1st Infantry Division* 5. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Periodic Report 5 May 1945, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 188). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 29) Mapa rozložení *1st Infantry Division* a *9th armored Division* ve 20.30 hodin 5. května 1945 s vyznačeným plánovaným postupem na Karlovy Vary 6. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), Combat Command „A“ Headquarters 9th armored Division-Overlay to Accompany Frag Order 20.30 5 May 1945, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 213). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 30) Mapa rozložení *18th Infantry Regiment* v 18.00 6. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Periodic Report 18.00 6 May 1945, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 238). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 31) Mapa rozložení *1st Infantry Division* 6. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Periodic Report 6 May 1945, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 259). [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 32) Mapa rozložení *18th Infantry Regiment* v 18.00 7. května 1945. (First Division Museum at Cantigny (USA), 1st Infantry Division Headquarters-G-3 Periodic Report 18.00 7 May 1945, nestránkováno. Dostupné z:

https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fiwfd0000%2F20151021%2F00000014, (301-3.2: G-3 Journal and File, 1st Inf Div, 1 May 45 – 31 Dec 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 316). [cit. 2024- 02-11].).

Číslo 3: S/Sgt. Ronald A. Myers

Obrázek 33) Portrétová fotografie Sgt. Ronalda A. Myerse. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse.).

Obrázek 34) Karta popisu Ronalda A. Myerse při nástupu do armády. (Osobní korespondence s historikem Anrew Woodsem z muzea First Division Museum at Cantigny [cit. 2023- 11-08].).

Obrázek 35) Sgt. Myers s dětmi. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse, Syn David měl 2 roky a 10 měsíců, když jeho otec padl.).

Obrázek 36) Sgt. Ronald Myers se synem Davidem. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse.).

Obrázek 37) Sgt. Myers s manželkou a synem. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse.).

Obrázek 38) Fort Custer, v té době Sgt. Myers. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse.).

Obrázek 39) I po letech v paměti rodiny. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse.).

Obrázek 40) Na snímku je Ronald A. Myers 14. dubna 1945 (v popředí) v okolí Ruhrských přehrad v Německu. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse.).

Obrázek 41) Sgt. Myers v popředí, na snímku společně s medikem od *18th Infantry Regiment* a tanky od *745th Tank Battalion*. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse.).

Obrázek 42) Do třetice fotografie s úpravou od cenzora. (Fotografie S/Sgt. Ronald A. Myers z osobní sbírky syna Davida Myerse.).

Obrázek 43) Poslední fotografie Sgt. Myerse i s popisem. (*Society of the First Division Memorial Album. Pictorial History of the 1st Division*, s. 94.13.).

Číslo 4: Prostor obce Těšov

Obrázek 44) Těšov a okolí na snímku z roku 1952. (Výřez z leteckého snímku 1 : 5 000 (Cheb, prostor Těšov), upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Letecké měřické snímky 1952. Dostupné z:

<https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=lms&idrastru=WMSA08.1952.CHEB02.06383&extent=-880704.5036631542,-1026973.9075007046,-871111.3887431646,-1022583.3086799021&link=ext>. [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 45) Těšov na snímku z roku 1952. (Výřez z leteckého snímku 1 : 5 000 (Cheb, prostor Těšov), upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Letecké měřické snímky 1952. Dostupné z:

<https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=lms&idrastru=WMSA08.1952.CHEB02.06383&extent=-880704.5036631542,-1026973.9075007046,-871111.3887431646,-1022583.3086799021&link=ext>. [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 46) Aktuální letecký pohled na Těšov dnes. (Výřez z aktuální Ortofoto mapy ČR, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 47) Aktuální letecká mapa a vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G obce Těšov. (Výřez z aktuální Ortofoto mapy ČR a z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-06].).

Obrázek 48) Mapa vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G obce Těšov. (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 49) Plán Těšova z německé knihy o Mariánskolázeňsku. (PANY, Franz, *Heimatbuch Marienbad Stadt und Land, Band II*. Geisenfeld 1977, s. 995.).

Obrázek 50) Původní náčrt používaný a kreslený při terénních průzkumech autorem, upraveno. (PANY, Franz, *Heimatbuch Marienbad Stadt und Land, Band II*. Geisenfeld 1977, s. 995.).

Obrázek 51) Původní náčrt používaný a kreslený při terénních průzkumech autorem. (Výřez Topografické mapy ČUZK a Ortofomapy (50. léta), upraveno, Národní Geoportál Inspire. Dostupné z: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>. [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 52) Původní náčrt používaný a kreslený při terénních průzkumech autorem. (Výřez Topografické mapy ČUZK a Ortofomapy (50. léta), upraveno, Národní Geoportál Inspire. Dostupné z: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>. [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 53) Fotografie terénu a pohled od bývalého hostince v Těšově. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 54) Fotografie terénu a pohled od Úvalu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 55) Mapa autora o možném vývoji bitvy v Těšově 6. května 1945. (Výřez z leteckého snímku 1: 5 000 (Cheb, prostor Těšov), upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Letecké měřické snímky 1952. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=lms&idrastru=WMSA08.1952.CHEB02.06383&extent=-880704.5036631542,-1026973.9075007046,-871111.3887431646,-1022583.3086799021&link=ext>. [cit. 2024- 02-11].).

Obrázek 56) Rekonstrukce, jak mohly vypadat poslední pohledy *S/Sgt.* Ronalda A. Myerse. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 57) Křížek na silniční křižovatce v Těšově připomínající tuto smutnou událost ze 6. května 1945. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 58) Dělostřelecká postavení v obci Scheibenreuth (Okrouhlá) a M1 houfnice 155 mm. (*Society of the First Division Memorial Album. Pictorial History of the 1st Division*, s. 94.9.).

Číslo 5: Archeologické nálezy

Obrázek 59) Umístění pozic a povrchový sběr nálezů na bojišti. (Výřez z aktuální Ortofoto mapy ČR a z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého

laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-06].).

Obrázek 60) Náčrtek plánu tábora *RAD* v Pramenech. (ŠVANDRLÍK, Richard, RONČÍK, Jiří, *Tábory RAD z druhé světové války a Sangerberg*. In: HAMELIKA 2000/7, nestránkováno, poskytl pan David Švandrlík.).

Obrázek 61) Plánek Těšova s nalezenými pozůstatky bitvy badatelem panem Zdeňkem Buchtelem z osobní korespondence [cit. 2020- 08-26]. (PANY, Franz, *Heimatbuch Marienbad Stadt und Land, Band II*. Geisenfeld 1977, s. 995.).

Oblast 1) Místo postavení americké těžké automatické zbraně zbraně v zalesněné terénní nerovnosti na západním okraji bojiště u zaniklé a znovu vznikající obce Úval na Chebsku.

Obrázek 62) Pohled z kraje lesíka u Úvalu směrem na Mokřinu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 63) Pohled z kraje lesíka u Úvalu směrem na Těšov a Milíkov. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 64) Pohled na lesík u Úvalu od cesty do Těšova. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 65) Fotografie uvnitř lesíka na pozici lehkého kulometu M1919A4. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 66) Fotografie uvnitř lesíka směrem k pozici lehkého kulometu M1919A4. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 67) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 1). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 68) Soubor nálezů v Oblasti 1). (Foto autor 2023.); *U.S. Army Rifle Company (1942-43)*. In: Battle Order [online], [cit. 2024- 03-06]. Dostupné z: <https://www.battleorder.org/usa-rifley-1942>.

Oblast 2) Úvoz u bývalého hostince v Těšově, ve kterém jsou umístěny německé okopy situované ve středu obranných německých pozic.

Obrázek 69) Fotografie po hraně úvozu do kopce. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 70) Fotografie jedné z několika německých pozic vyhloubených na hraně úvozu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 71) Pohled z německé pozice na hraně úvozu směrem proti pozici amerického kulometu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 72) Fotografie úvozu na jeho konci na vrchu u základů bývalého hostince č.p. 55 v Těšově. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 73) Fotografie zaostřena na přední stranu úvozu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 74) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 2). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 75) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 76) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 77) Pozůstatky války v prostoru úvozu civilní i vojenské. (Foto autor, 2023.).

Oblast 3) Pole jižně od Těšova.

Obrázek 78) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 3). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 79) Pozůstatky po střelbě těžkého kulometu. (Foto autor, 2023.).

Oblast 4) Levé křídlo německé obrany na okraji lesa mezi obcemi Mokřina a Těšov, místo pozic s úmrtím německého velitele obrany.

Obrázek 80) Pohled přes pozice do lesa do kopce. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 81) Pohled skrze úvoz k obci Mokřina. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 82) Pohled přes úvoz směrem k Těšovu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 83) Pohled z lesa přes pozice Němců. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 84) Pozice na pravé straně u potoka. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 85) Pozice na pravé straně u potoka u strže. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 86) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 4). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 87) Náčrt německých pozic. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 88) Náčrt německých pozic. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 89) Pozůstatky vojenské činnosti německých vojáků v těchto pozicích. (Foto autor, 2023.).

Oblast 5) Pole severozápadně od Těšova a místo, kde padl americký voják S/Sgt. Myers.

Obrázek 90) Pohled přes pole k americkým pozicím u Úvalu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 91) Pohled směrem k silnici, kde měl přibližně být zabitý americký voják S/Sgt. Myers. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 92) Pohled z pole na německé pozice na úvoze v Těšově u hostince č.p. 55. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 93) Pohled od silnice přes pole směrem k Mokřině. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 94) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 5). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 95) Pozůstatky bitvy a americké přítomnosti na poli vlevo od silnice směrem od Úvalu k Těšovu. (Foto autor, 2023.).

Oblast 6) Kulometné hnízdo a další obranné pozice na cestě a úvozu ve středu pozic na Těšovském vrchu.

Obrázek 96) Zvlněný terén a staré úvozy na vrstevnici na Těšovském vrchu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 97) Stará cesta po vrstevnici. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 98) Kruhový nejspíše okop pro těžkou zbraň kulomet a perfektním výhledem na celé pole mezi Těšovem a Milíkovem. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 99) Vzrostlá lesní školka u úvozu s patrnými stopami v terénu po dělostřelbě. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 100) Druhá část pozic za lesní školkou pohled směrem z kopce z úvozové cesty. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 101) Pohled po úvozové cestě směrem přes pozice po vrstevnici. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 102) Pohled po úvozové cestě od pozic směrem do kopce k dalším pozicím německé obrany na Těšovském vrchu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 103) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 6). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 104) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 105) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 106) Pozůstatek německé činnosti v prostoru. (Foto autor, 2023.).

Oblast 7) Pozice Německé obrany na Těšovském vrchu na pravém křídle umístěné údajně v pokusech o naražení štoly a na úvozích.

Obrázek 107) Úvoz od statku směrem na Těšovský vrch. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 108) Pohled po úvoze, na kterém jsou patrné pozice německých obránců, zejména ležících střelců, směrem na kopec. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 109) Druhý úvoz směrem z kopce. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 110) Pohled od pozic výše na kopec. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 111) Pohled z vrcholu pozic přes pozice. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 112) Pozice kryjící pravé křídlo těchto pozic a mířící na úvoz uprostřed Těšova a zároveň nejvyšší místo těchto pozic. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 113) Pohled do pozic, kde byly nalezeny výbuchem potrháné náboje. (Foto autor 2023.).

Obrázek 114) Pohled po úvozu do kopce. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 115) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 7). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 116) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 117) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 118) Přítomnost německé vojenské branné moci v těchto pozicích. (Foto autor 2023.); First Division at Cantigny (USA), 32nd Field Artillery Battalion-denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Ffiwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 664). [cit. 2024- 02-09].

Oblast 8) Dopady amerických dělostřeleckých střel na Těšovském vrchu.

Obrázek 119) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 120) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 121) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 122) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 123) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 124) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 125) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 126) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 127) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 128) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 129) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 130) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 131) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 132) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 133) Dopady střel amerického dělostřelectva kolem úvozové cesty, která se stáčí nahoru dleva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 134) Dopady střel amerického dělostřelectva a pohled dolů z kopce od úvozové cesty na německé pozice. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 135) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 136) Dopady střel amerického dělostřelectva na. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 137) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 138) Dopady střel amerického dělostřelectva. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 139) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 8). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 140) Střepina tříštivého dělostřeleckého granátu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 141) Střepina tříštivého dělostřeleckého granátu. (Foto autor, 2023.).

Oblast 9) Německé okopy ve svahu ve středu pravého křídla německé obrany na Těšovském vrchu.

Obrázek 142) Německé pozice a okopy vybudované a umístěné v upravené terénní depresi. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 143) Další terénní deprese upraveny na pozice obránců. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 144) Německý okop v terénní depresi, která byla upravena a využita k obraně. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 145) Pohled přes pozice. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 146) Terénní deprese s viditelnou pozicí obrany, která zde byla zbudována. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 147) Další německá pozice v terénní nerovnosti. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 148) Německý okop ve svahu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 149) Druhý německý okop na svahu. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 150) Cesta z kopce dále na Milíkov. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 151) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 9). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 152) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Oblast 10) Německé pozice v meandru nebo úvozu na levém křídle německé obrany na Těšovském vrchu směrem na Milíkov.

Obrázek 153) Pohled směrem k Těšovu z pozic německých obránců na německém levém křídle. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 154) Pohled přes úvoz z kopce s patrnými pozicemi obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 155) Pohled vzhůru přes úvoz, lépe patrné pozice. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 156) Pohled přes celý úvoz směrem k americkým postupujícím vojákům. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 157) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 10). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 158) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 159) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2023.).

Obrázek 160) Nalezené artefakty německé vojenské přítomnosti. (Foto autor, 2023.).

Oblast 11) Německá postavení v Mokřině a úvoze nad ní.

Obrázek 161) Úvoz nad Mokřinou. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 162) Pozice pro ležící střelce směrem na Těšov a Úval. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 163) Pozice pro ležící střelce směrem na Těšov. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 164) Okop na dně úvozu s výhledem na Úval na jihozápad. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 165) Pozice na dně úvozu. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 166) Pohled na haldu využitou k obraně a k okopu. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 167) Větvící se úvoz na svém vrchu. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 168) Patrné pozice na hraně úvozu směrem na severozápad na Tuřany. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 169) Pozice pro ležící střelce směrem na Těšov s výhledem na cestu a pole mezi Těšovem a Úvalem. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 170) Jedna za větví úvozu směrem na Těšov s patrnými pozicemi mezi stromy. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 171) Pohled na zalesněný úvoz od Mokřiny. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 172) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 11). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a

katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 173) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 174) Náčrty okopů a postavení německé obrany. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 175) Předměty pozůstalé po přítomnosti německých obránců. (Foto autor, 2024.).

Oblast 12) Místo koordinátů dělostřeleckého bombardování.

Obrázek 176) Pohled z míst dopadů granátů dělostřelectva směrem na Tuřany. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 177) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 178) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 179) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 180) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 181) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem. (Foto autor, 2024.).

Obrázek 182) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 12). (Výřez z mapy vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G, upraveno, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Geoprohlížeč. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>. [cit. 2024- 03-25].).

Obrázek 183) Stopy po boji. (Foto autor, 2024.).

Číslo 6: Obec Těšov po 2. světové války do současnosti

Obrázek 184) Lesnatý Těšovský vrch nad obcí. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 185) Zaplavená louka u Lipoltovského potoka. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 186) Původní mostek v Těšově před obetonováním. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 187) Těšovský dům. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 188) Pohled na kopec skrze Těšov. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 189) Lipoltovský potok a mostek. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 190) Domy u silnice. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 191) Pohled skrze obec do svahu. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 192) Pohled na Těšovský vrch. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 193) Dům v obci u silnice na Milíkov. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 194) Jeden ze statků. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 195) Pohled od silnice vzhůru na kopec. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 196) Pohled od silnice vzhůru na kopec. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

Obrázek 197) Kaplička. (Fotografie obce Těšov z osobní sbírky pana Lipy.).

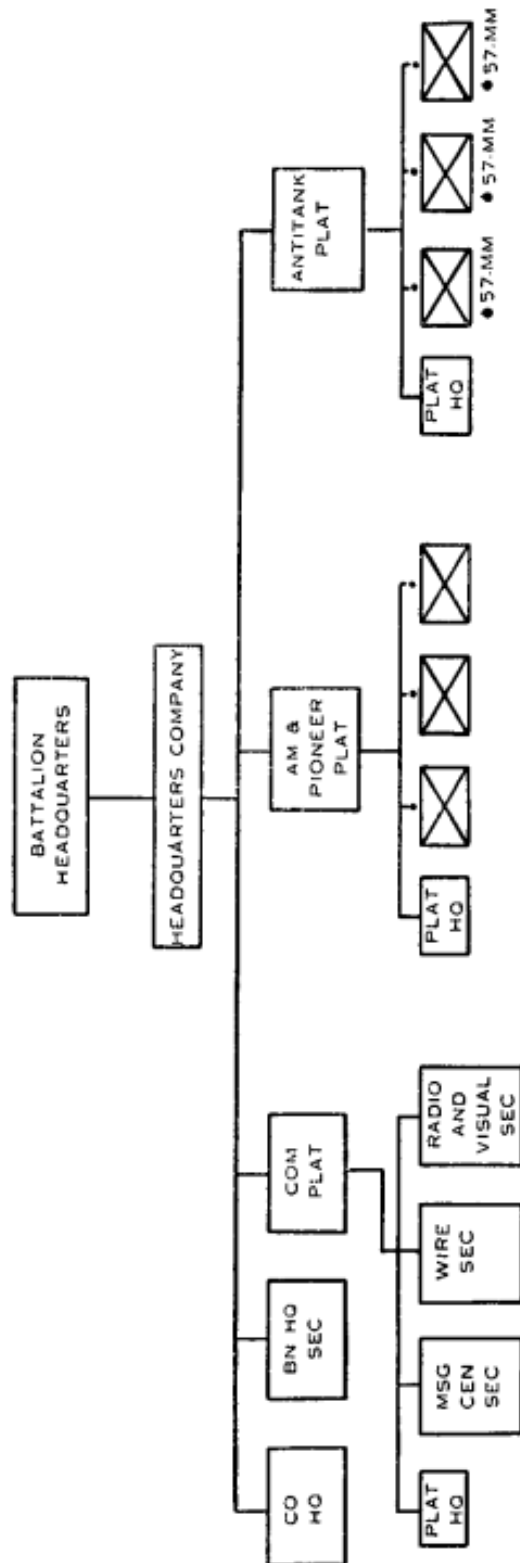
Číslo 7: Pomník na Ypsilonce

Obrázek 198) Žulový pomník *1st Infantry Division*. (Foto autor, 2024.).

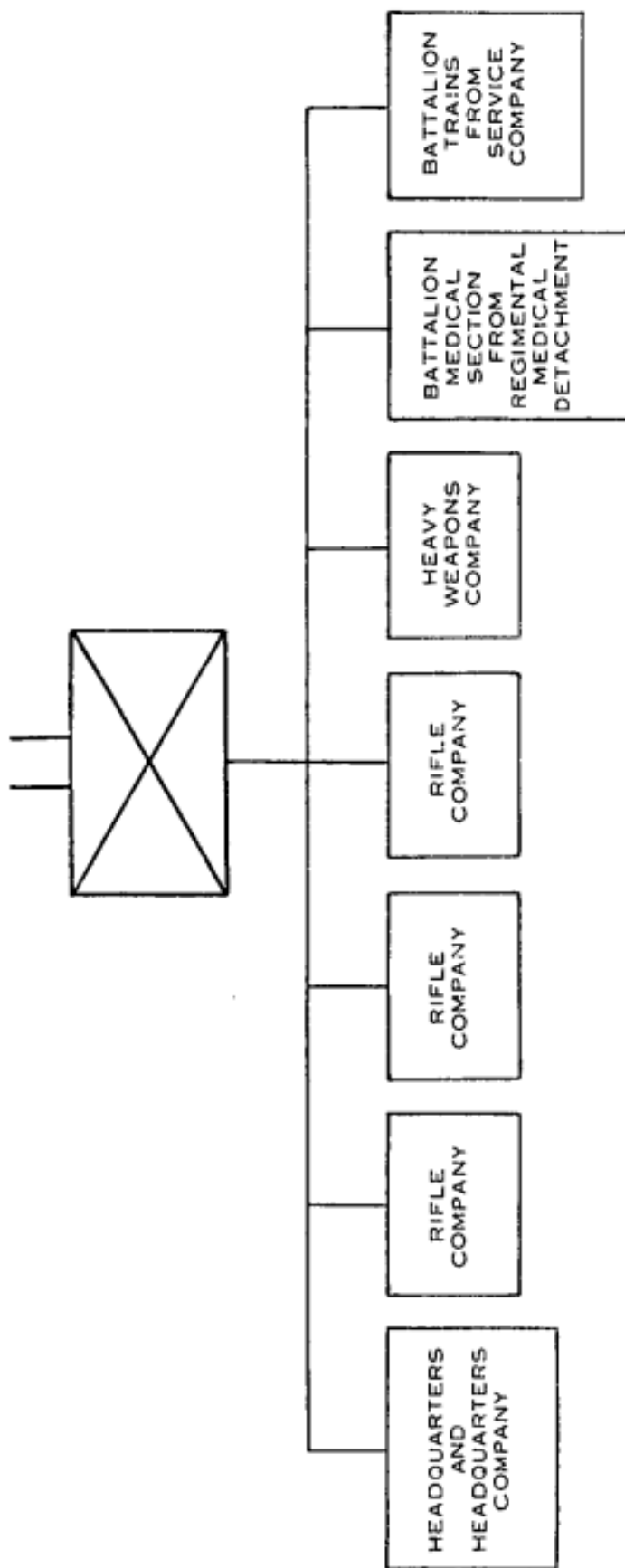
Obrázek 199) Insignie a odznaky *18th Inf. Reg., 1st ID, 1st ECB, 634th TDB, 745th TB a 103rd AAA Bn.* (Sbírka autor, foto autor, 2024).

Číslo 1: Základní struktury U.S. vojska

Obrázek 1) Organizace Rifle Battalion U.S. Army.

Obrázek 2) Organizace Rifle Company U.S. Army.

Obrázek 3) Organizace *Infantry Regiment U.S. Army.*

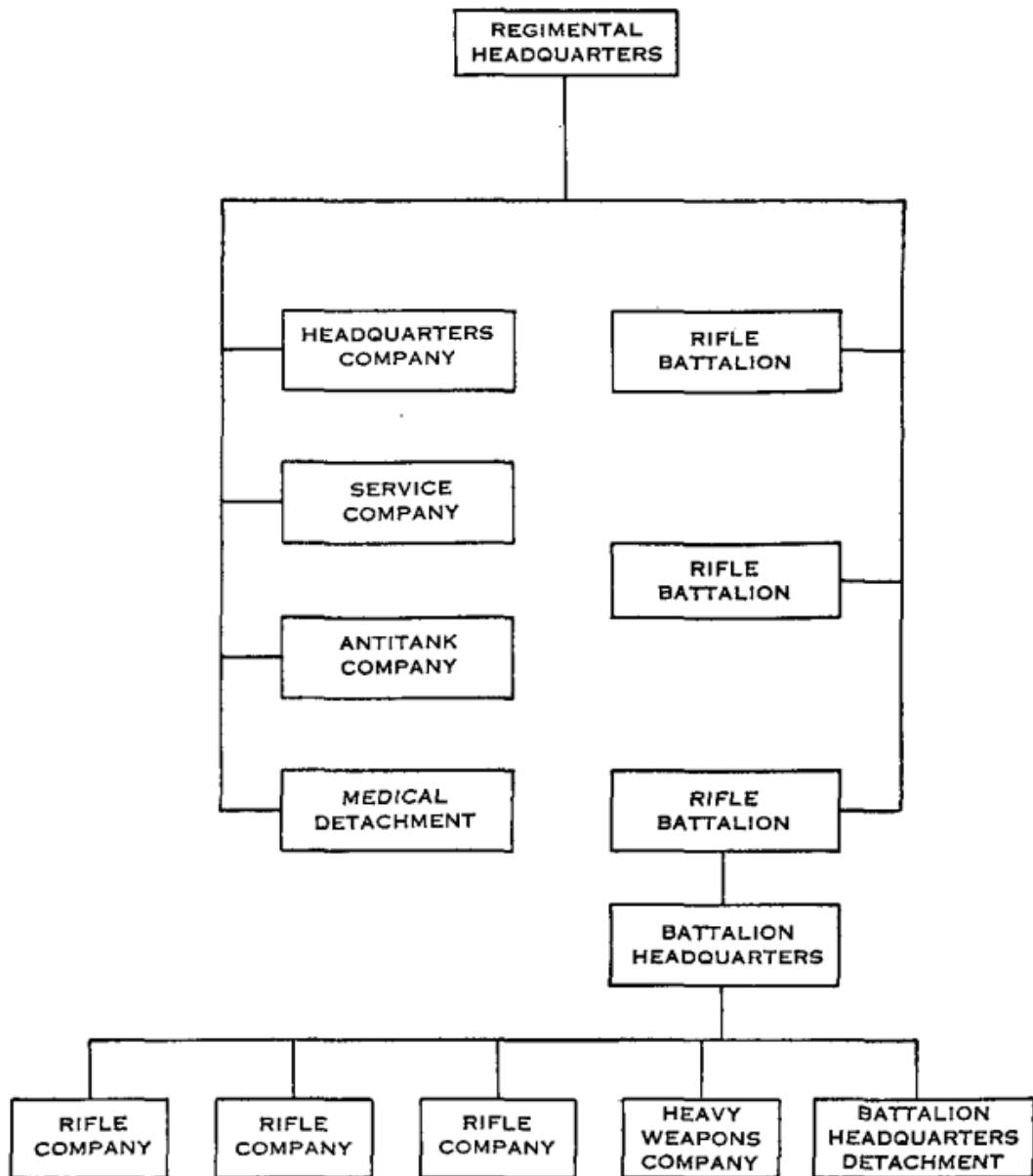
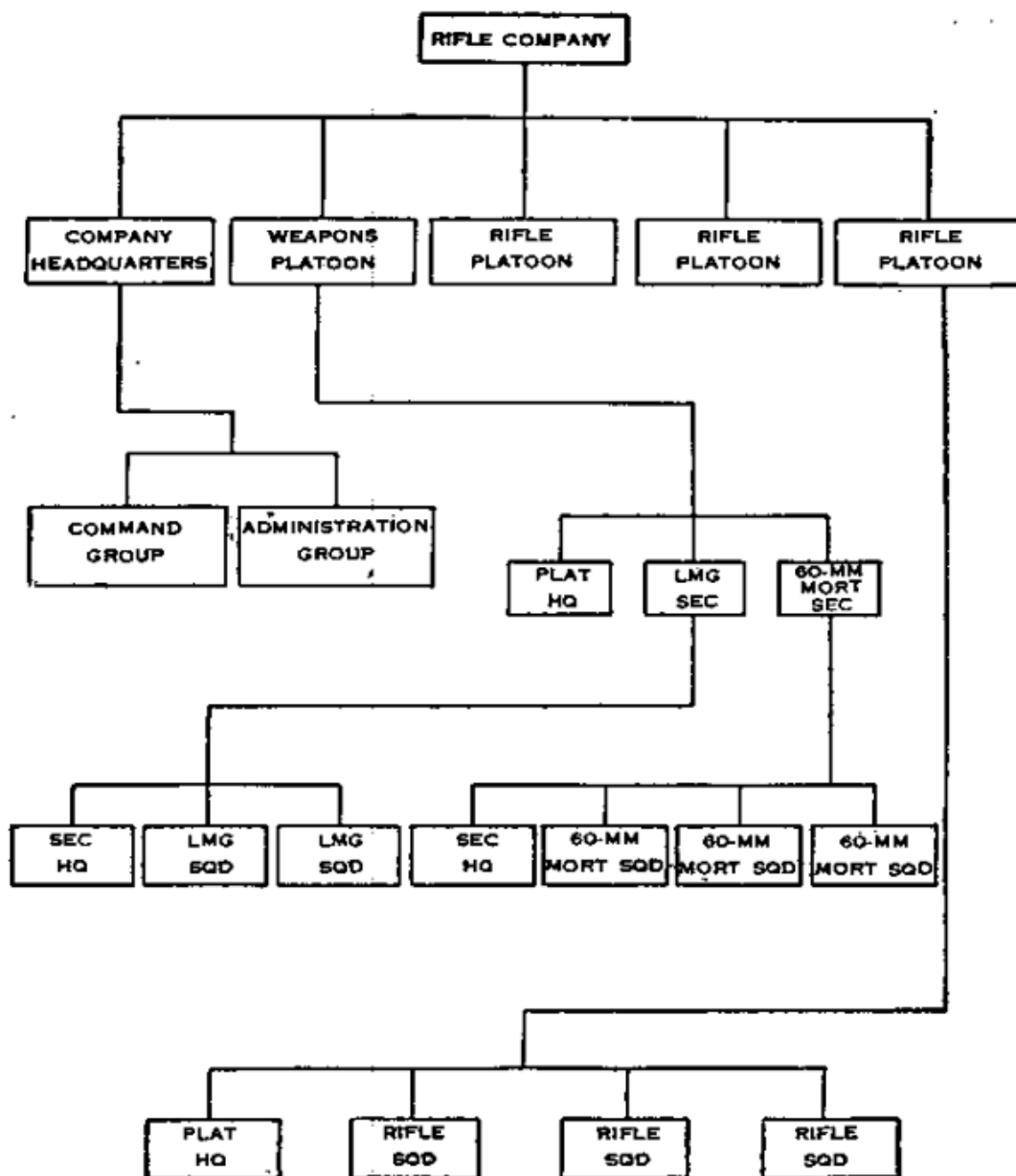

FIGURE 1.—Infantry regiment, rifle

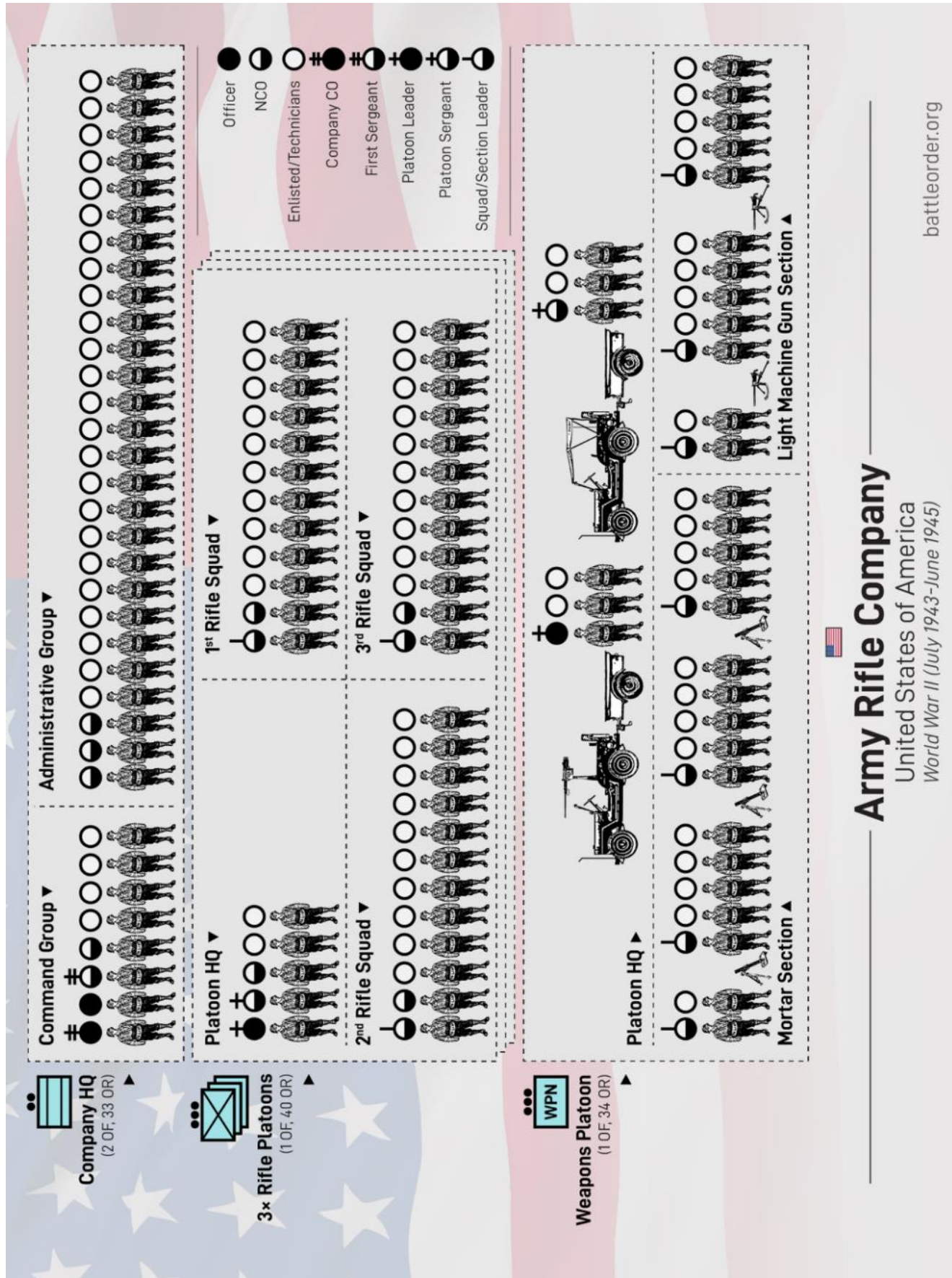
NOTE.—The medical detachment is permanently attached to the regiment and is one of its integral parts.

Obrázek 4) Organizace *Rifle Company U.S. Army* a jeho nejmenších částí.

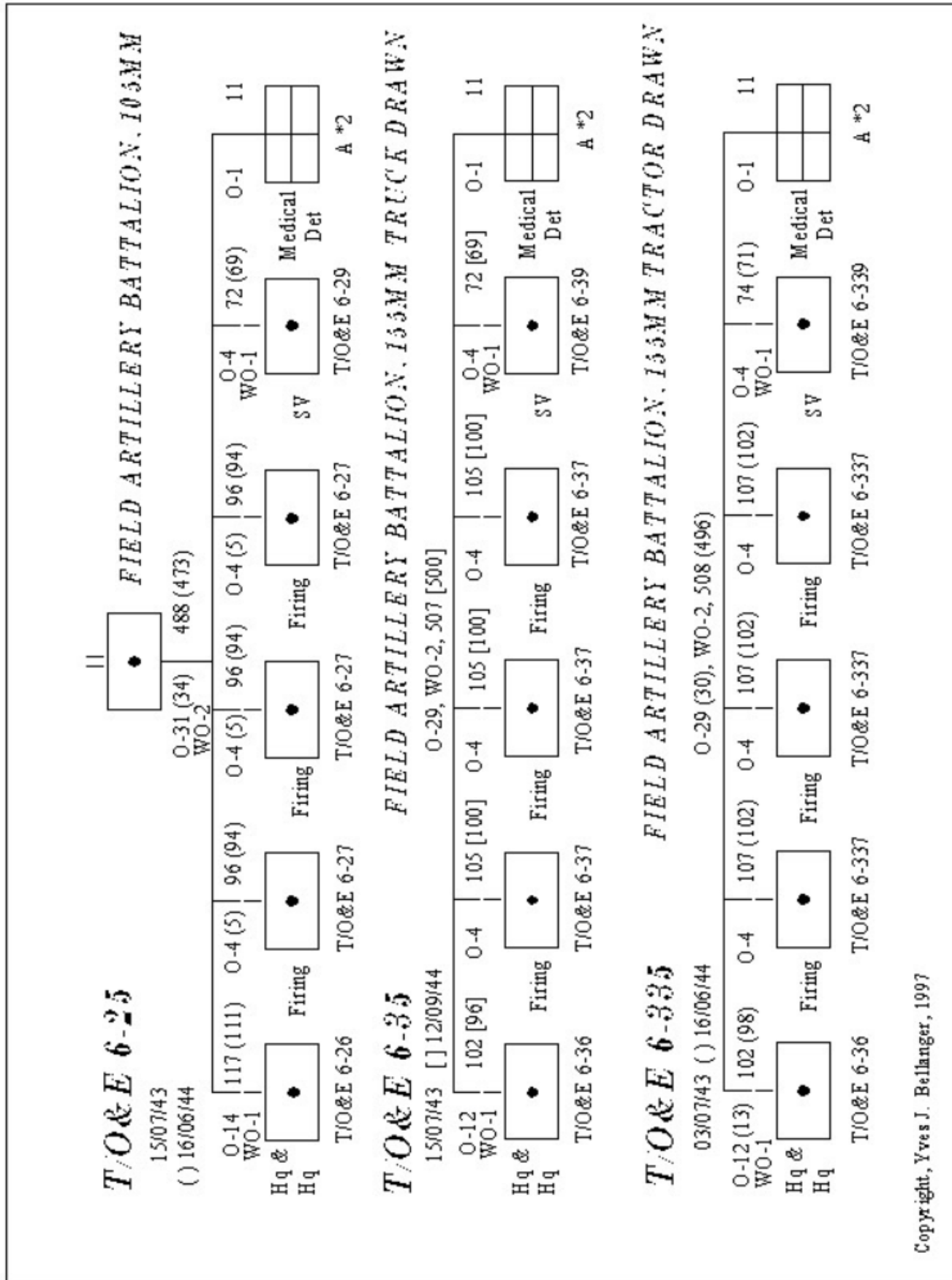

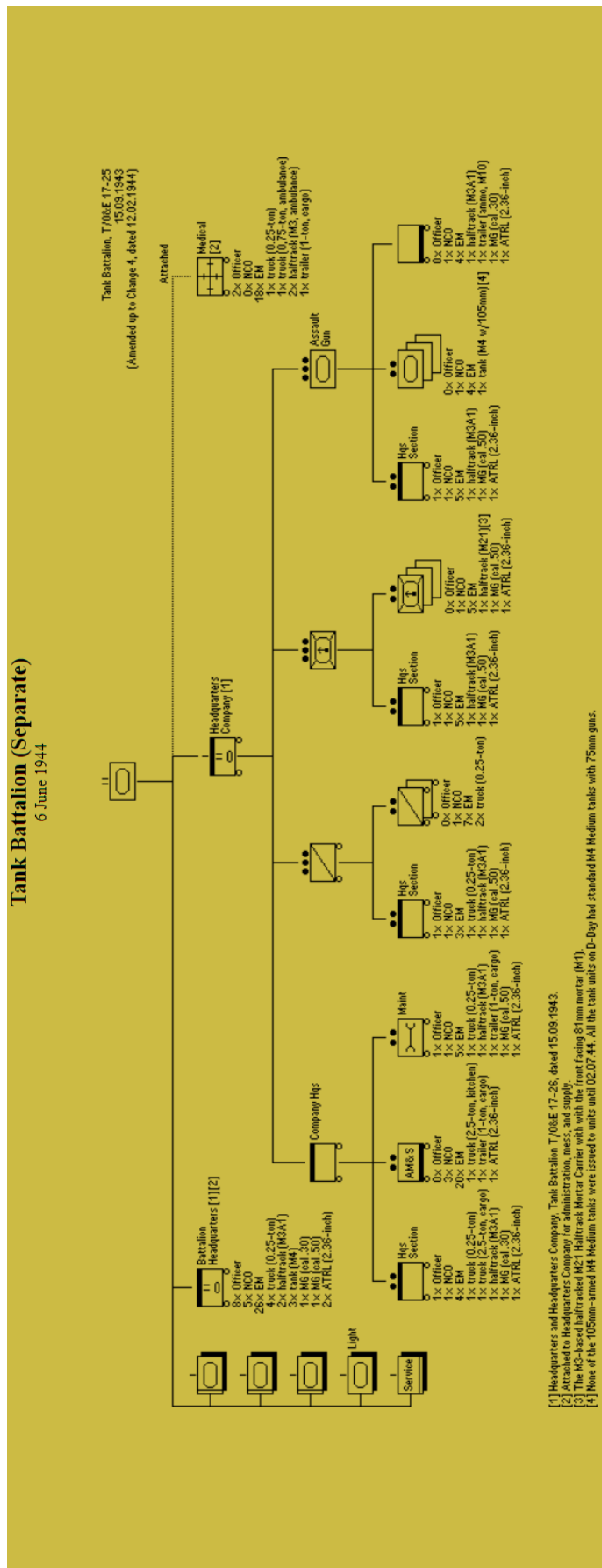
Obrázek 5) Organizace Rifle Company U.S. Army a mužstva.

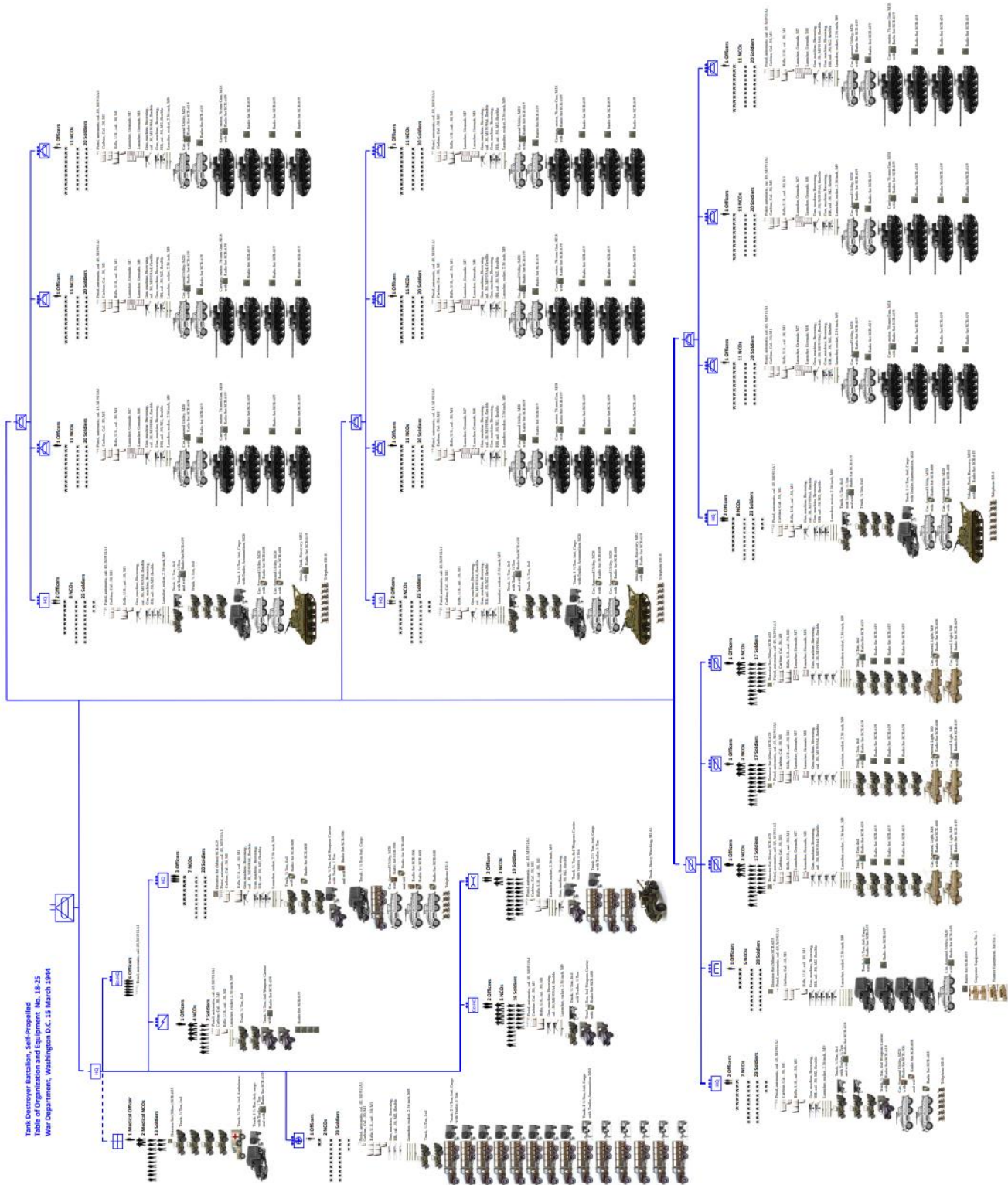
Obrázek 6) Organizace *Field Artillery Battalion 105 mm a 155 mm U.S. Army.*

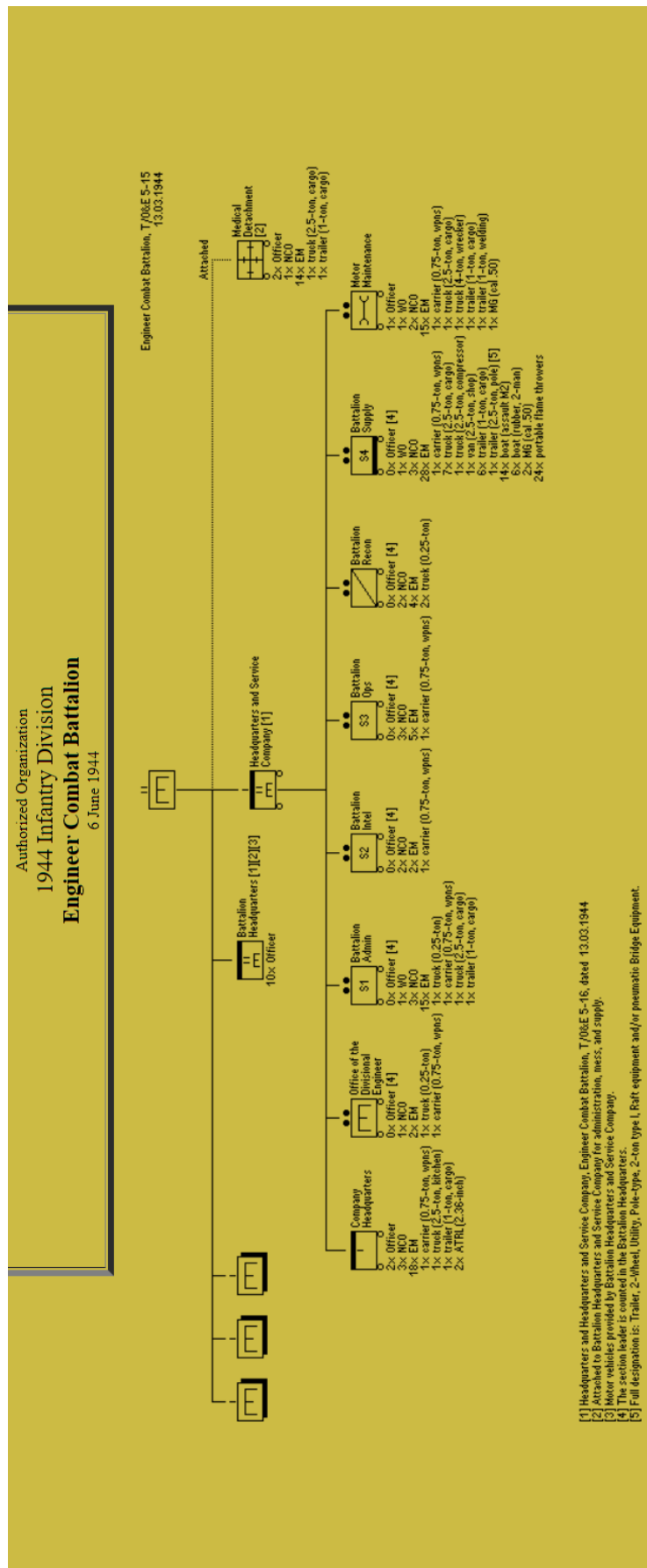
Obrázek 7) Organizace Tank Battalion (Separate) U.S. Army.

Obrázek 8) Organizace *Tank Destroyer Battalion U.S. Army.*

Obrázek 9) *Engineer Combat Battalion U.S. Army.*

Obrázek 10) Telefonní kódy uvnitř 1st Infantry Division.

HEADQUARTERS 1ST INFANTRY DIVISION

G-3 JOURNAL

Time { From 0001
To 2400

Date 26 November 1943

Place LANGTON HOUSE, BLANDFORD,
ENGLAND

TIME	NO.	FROM	SUBJECT	DISPOSITION
0001	1		Journal Opened	
1400	2		Notice was received that as of 27 November 1943 the following was the telephone code for Division Units: Hq 1st Inf Div BANGER 16th Inf Regt DAGWOOD 18th " " DECOY 26th " " DEFIROUS DA DEVERMINE 5th FA Bn DANDY 7th FA Bn DELIGHT S2nd FA Bn DIPPER 33d FA Bn DELTA 1st Engr Bn DISGUISE 1st CM Co DESSERT 1st Med Bn DIXIE 1st Ord LM Co DAMAGE 1st Sig Co DANGER SIG 1st Reg Jt DANGER RCN	
2400	3		Training schedules were followed throughout the day.	

Obrázek 11) Vyobrazení příslušníci *Reichsarbeitsdienst*.

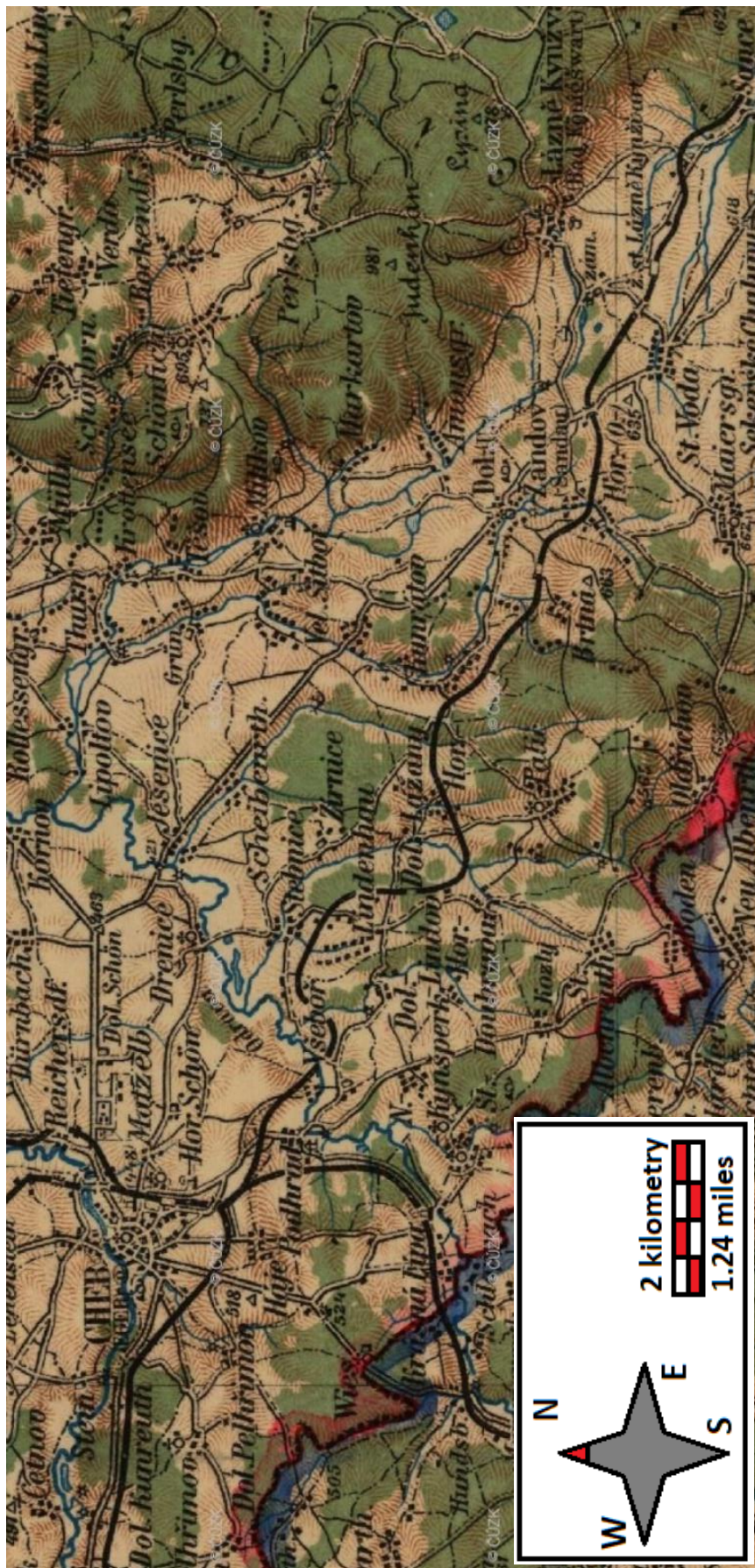
Obrázek 12) Vyobrazení příslušníci *Reichsarbeitsdienst*.

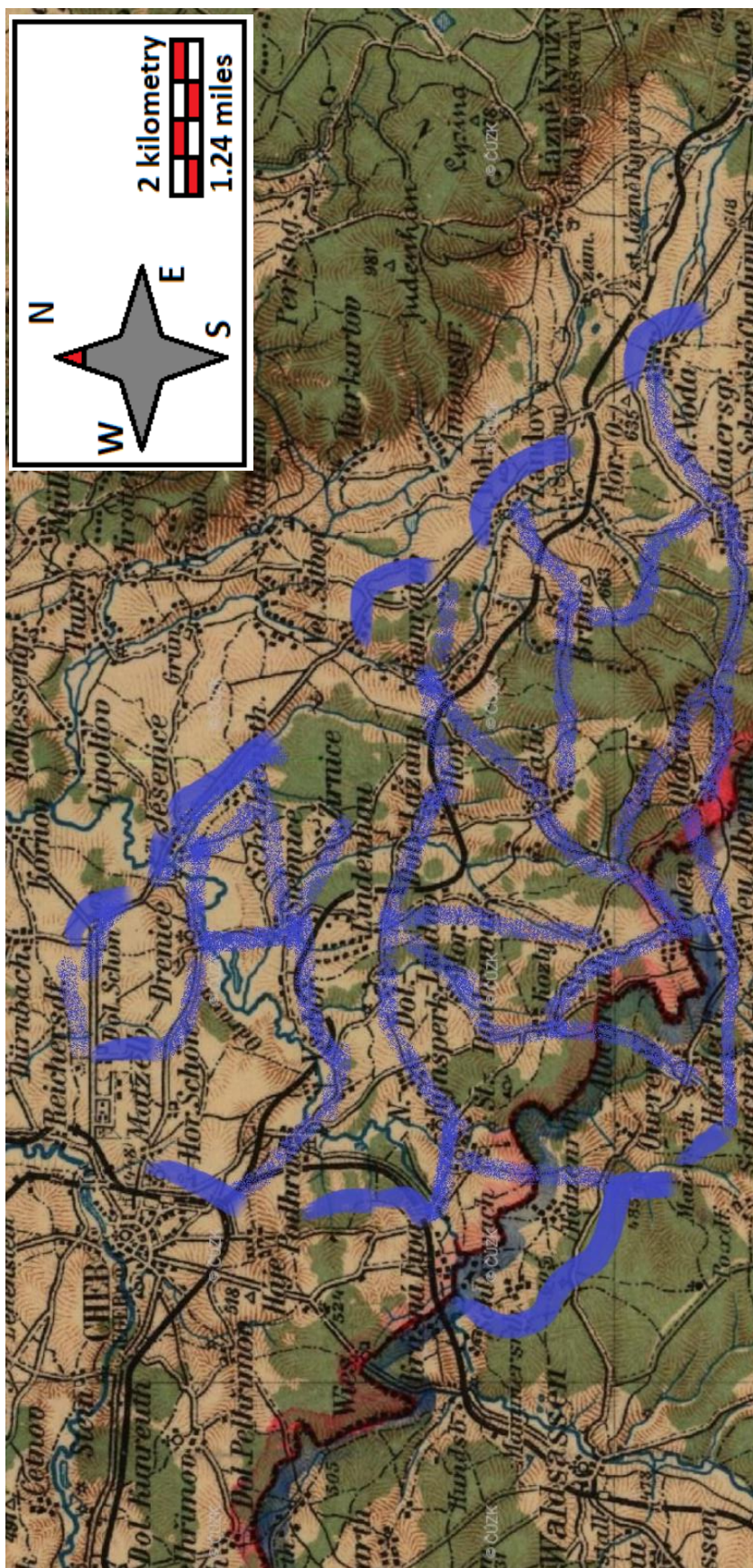

**Číslo 2: Mapy vojenské situace 5. a 6. května 1945 v prostoru
*18th Infantry Regiment***

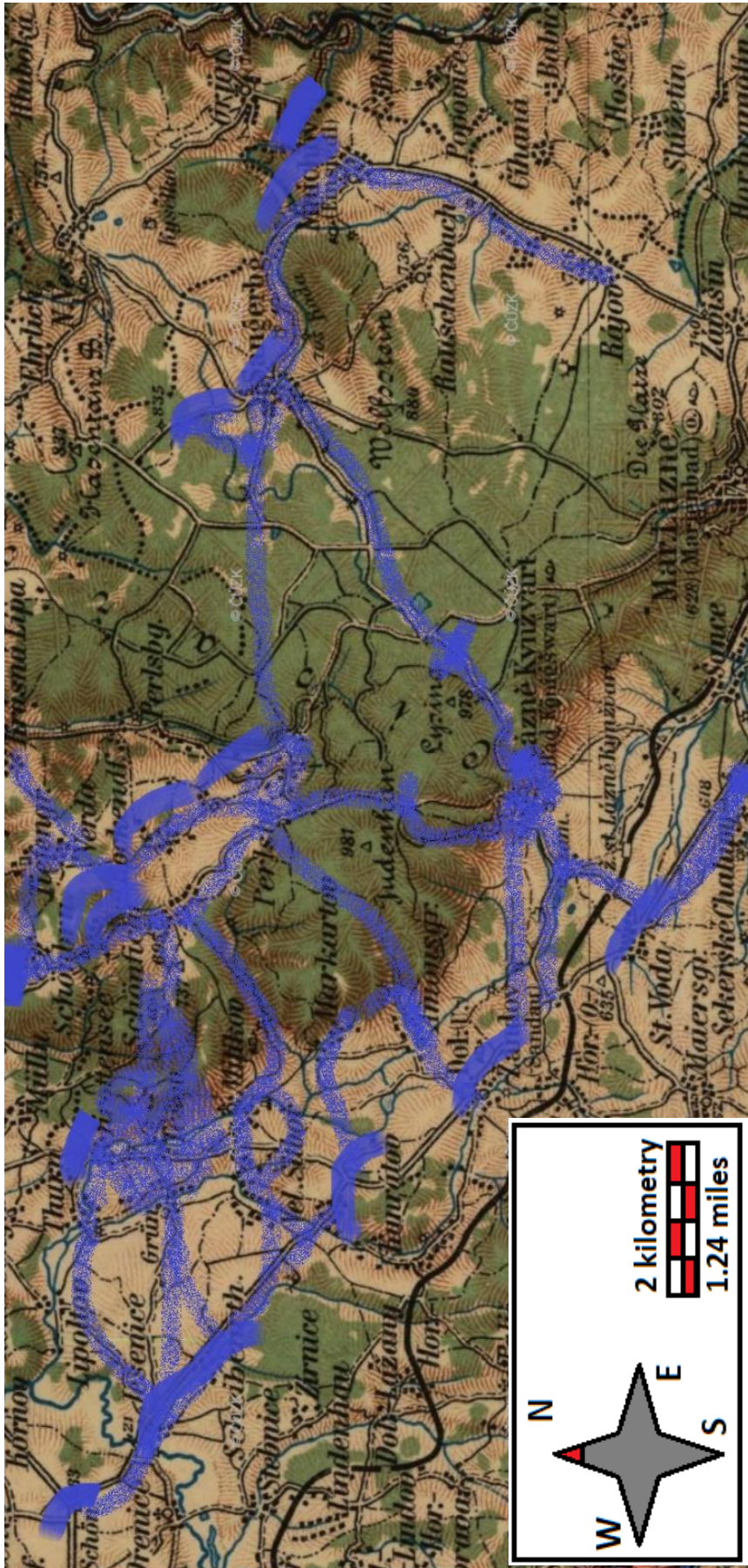
Obrázek 13) Mapa prostoru Cheb–Mariánské Lázně z 20. let 20. století.

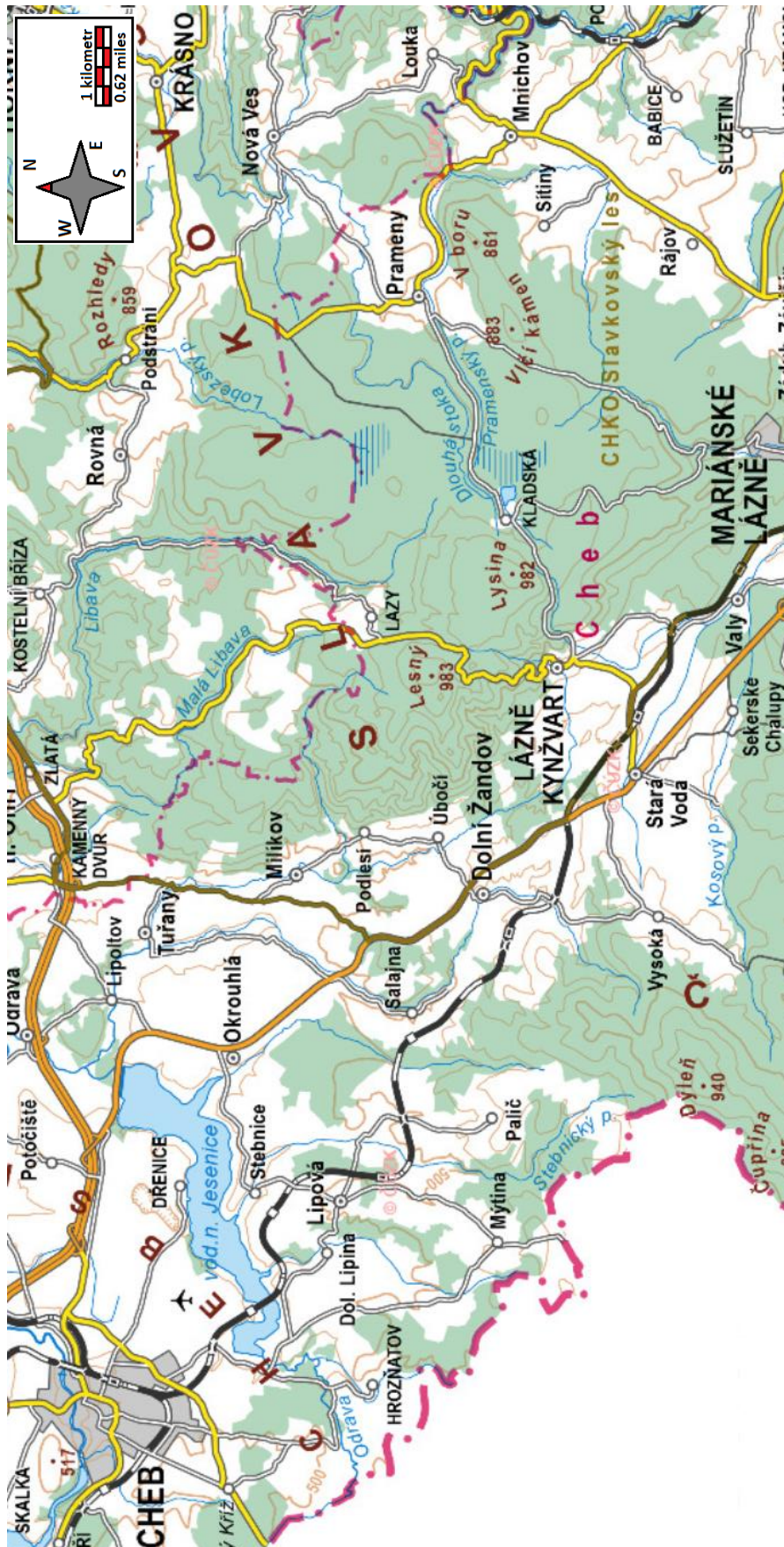
Obrázek 14) Plánek postupu 18th Infantry Regiment 5. května 1945.

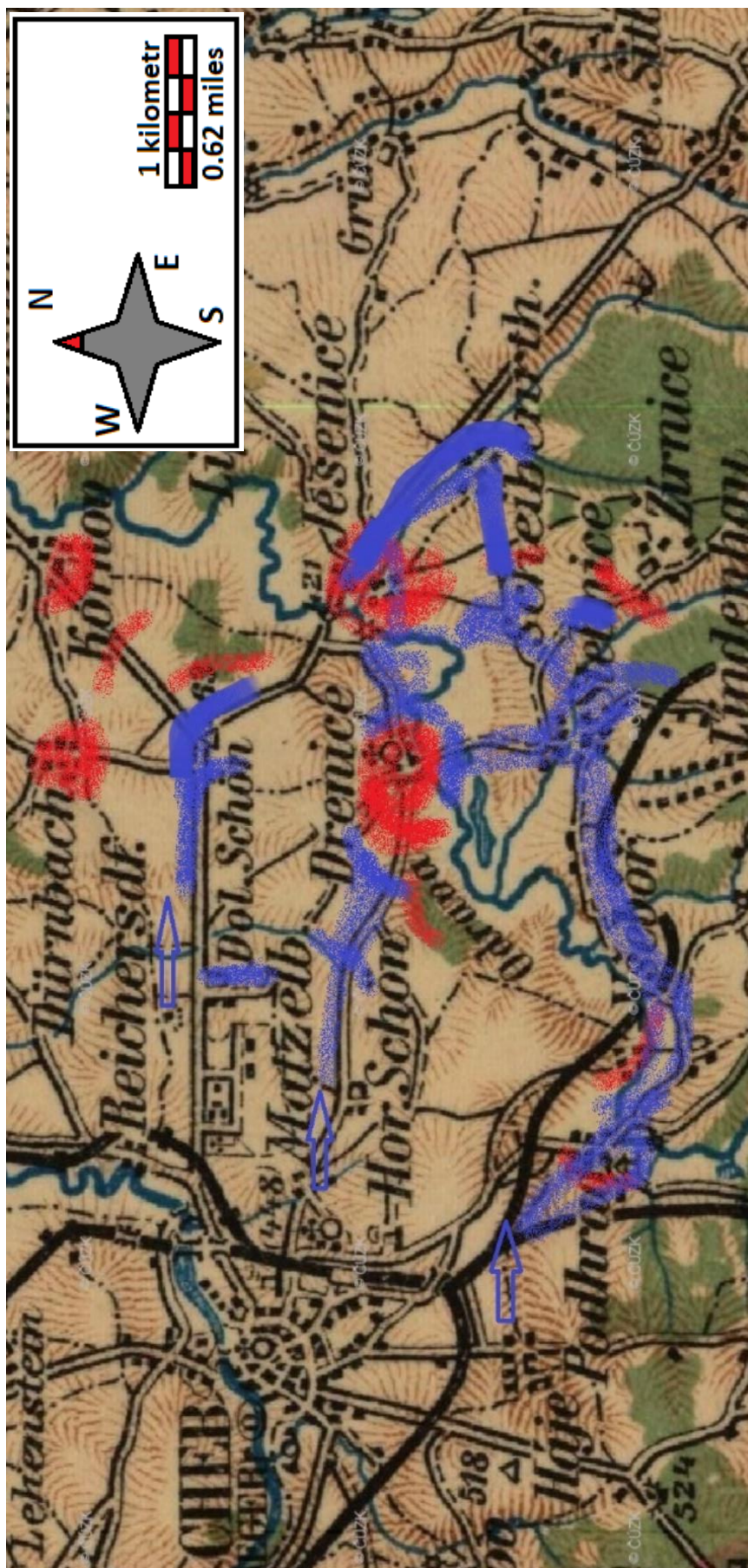
Obrázek 15) Plánek postupu 18th Infantry Regiment 6. května 1945.

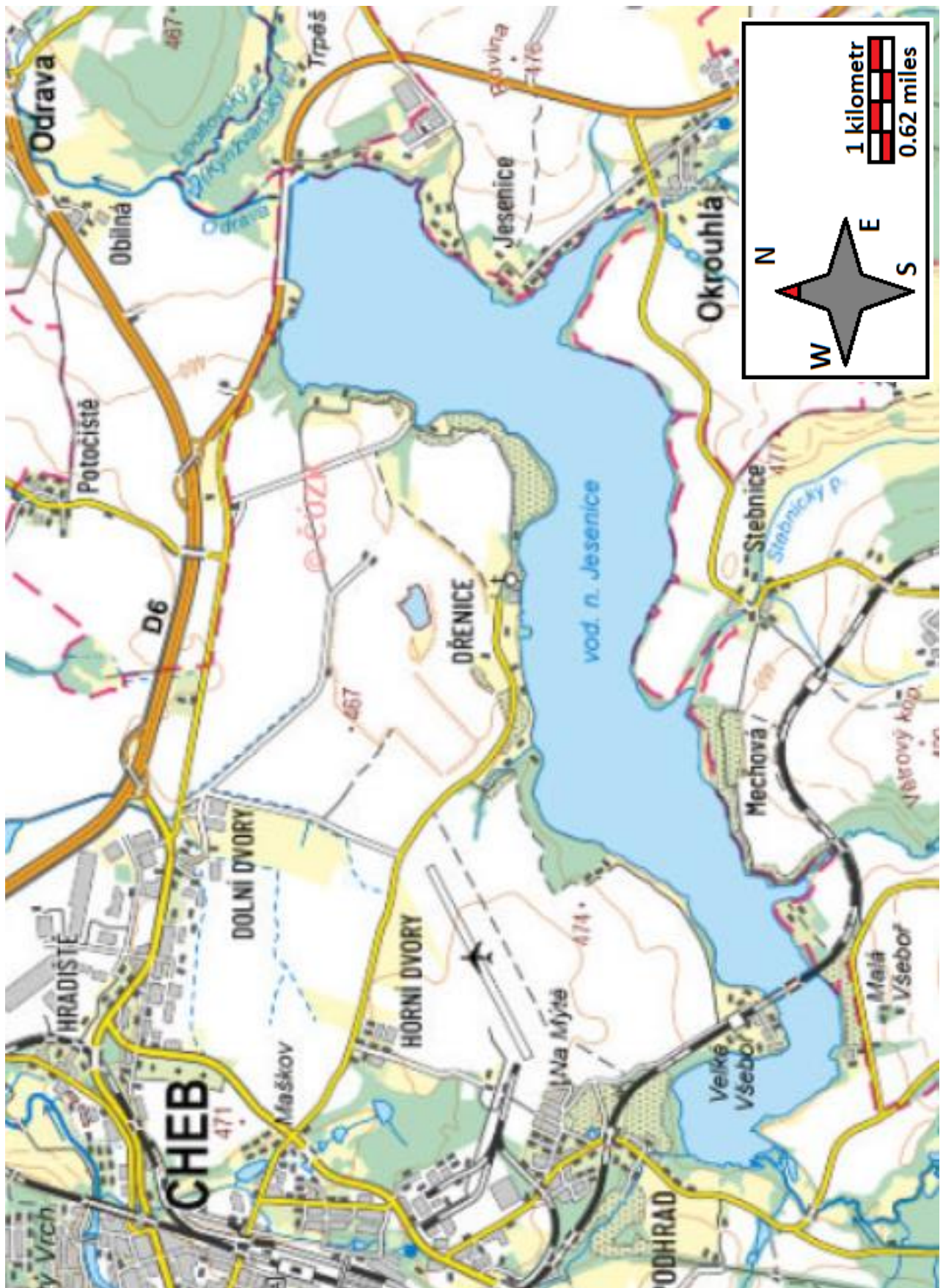
Obrázek 16) Prostor postupu 18th Infantry Regiment dnes.

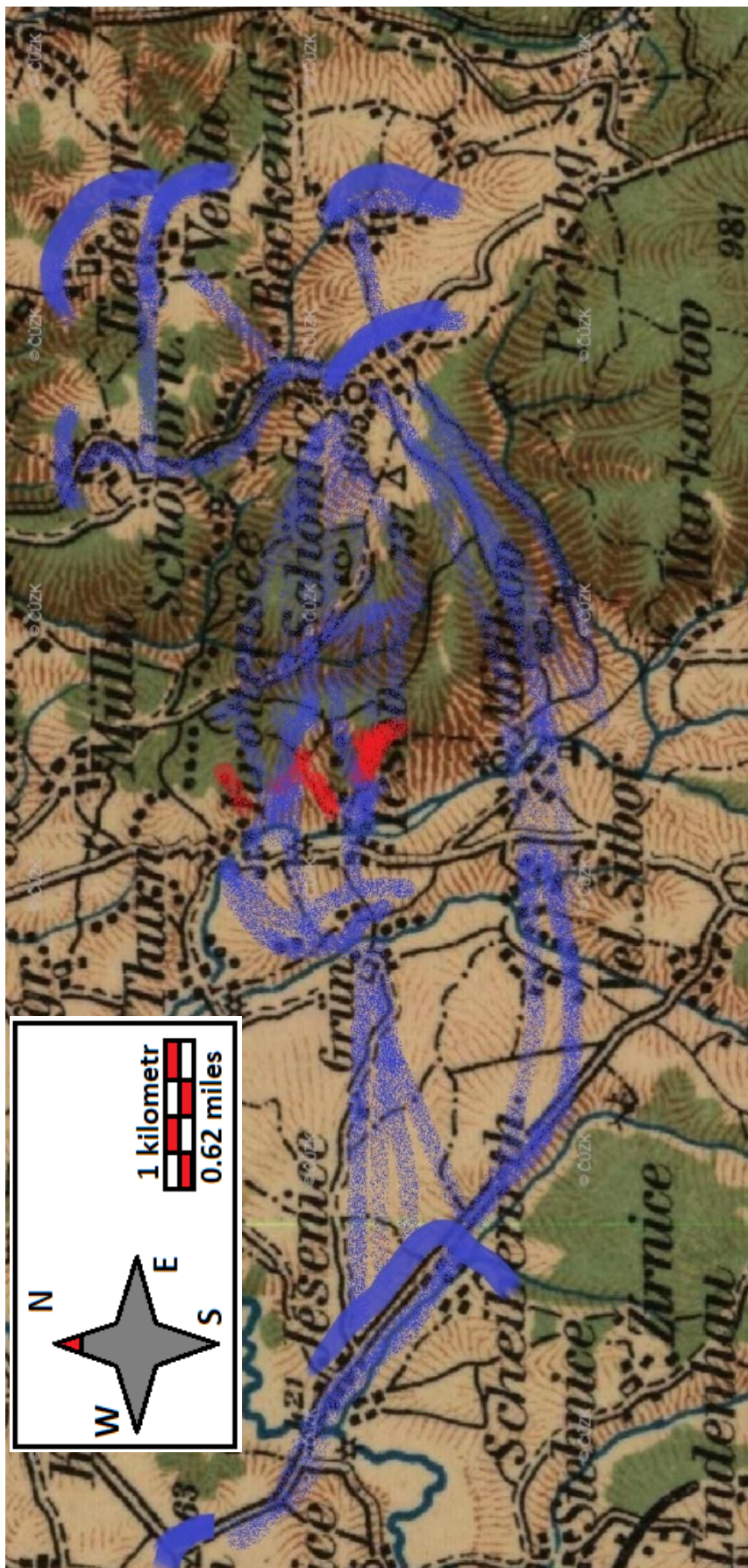
Obrázek 17) Plánek postupu 3rd Battalion 18th Infantry Regiment 5. května 1945.

Obrázek 18) Prostor postupu 3rd Battalion 18th Infantry Regiment dne 5. května 1945 dnes.

Obrázek 19) Plánek postupu 3rd Battalion 18th Infantry Regiment 6. května 1945.

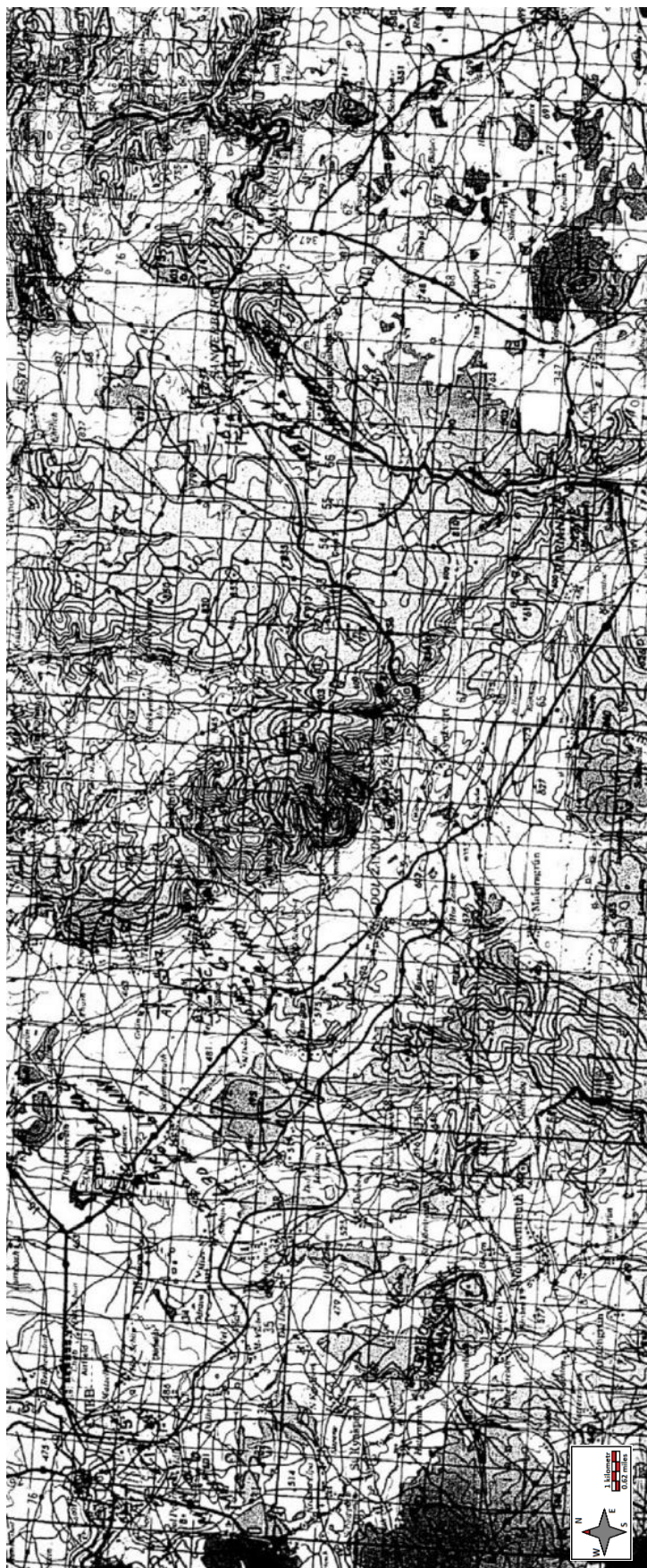

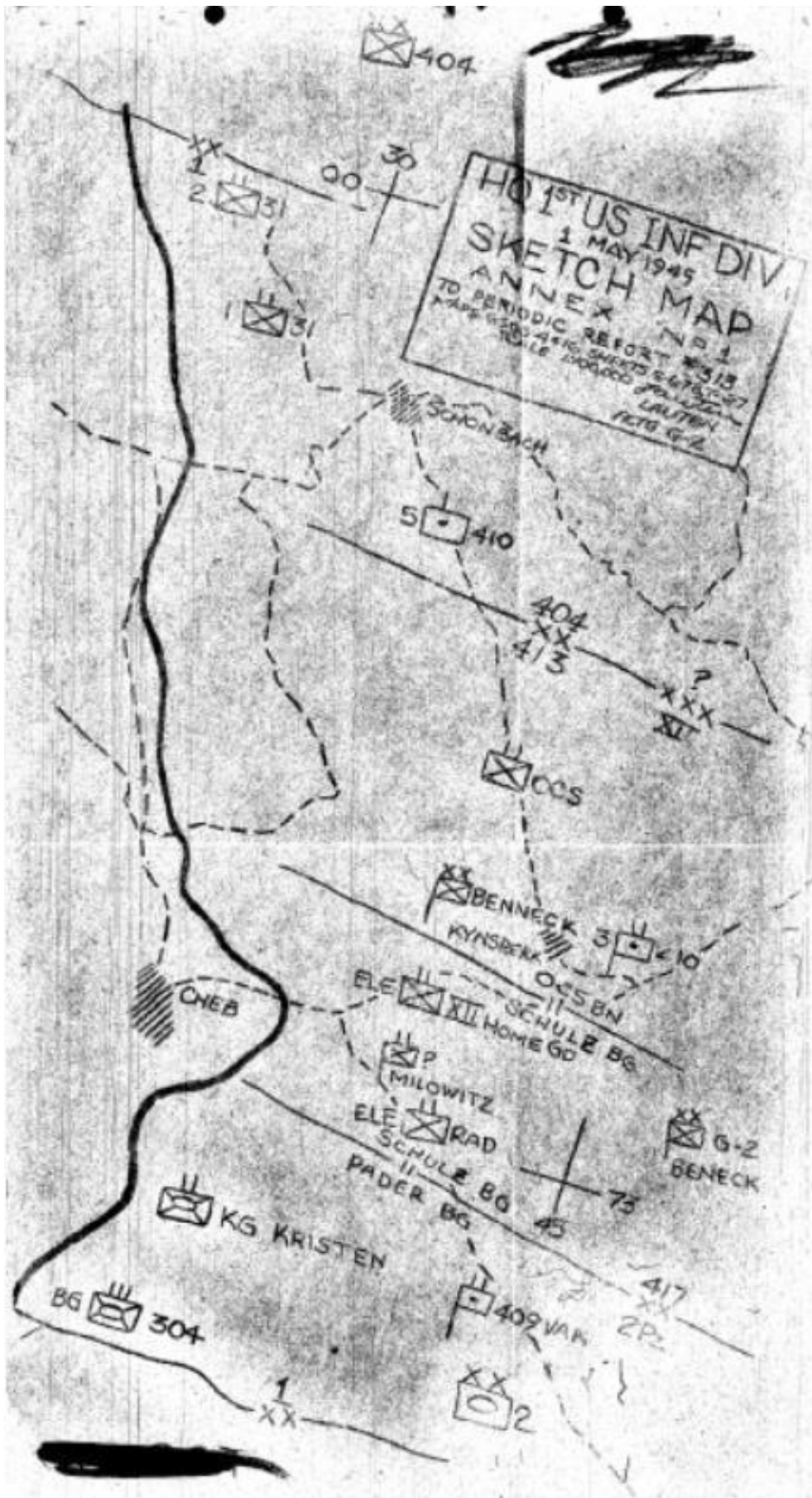
Obrázek 20) Prostor postupu 3rd Battalion 18th Infantry Regiment dne 6. května 1945 dnes.

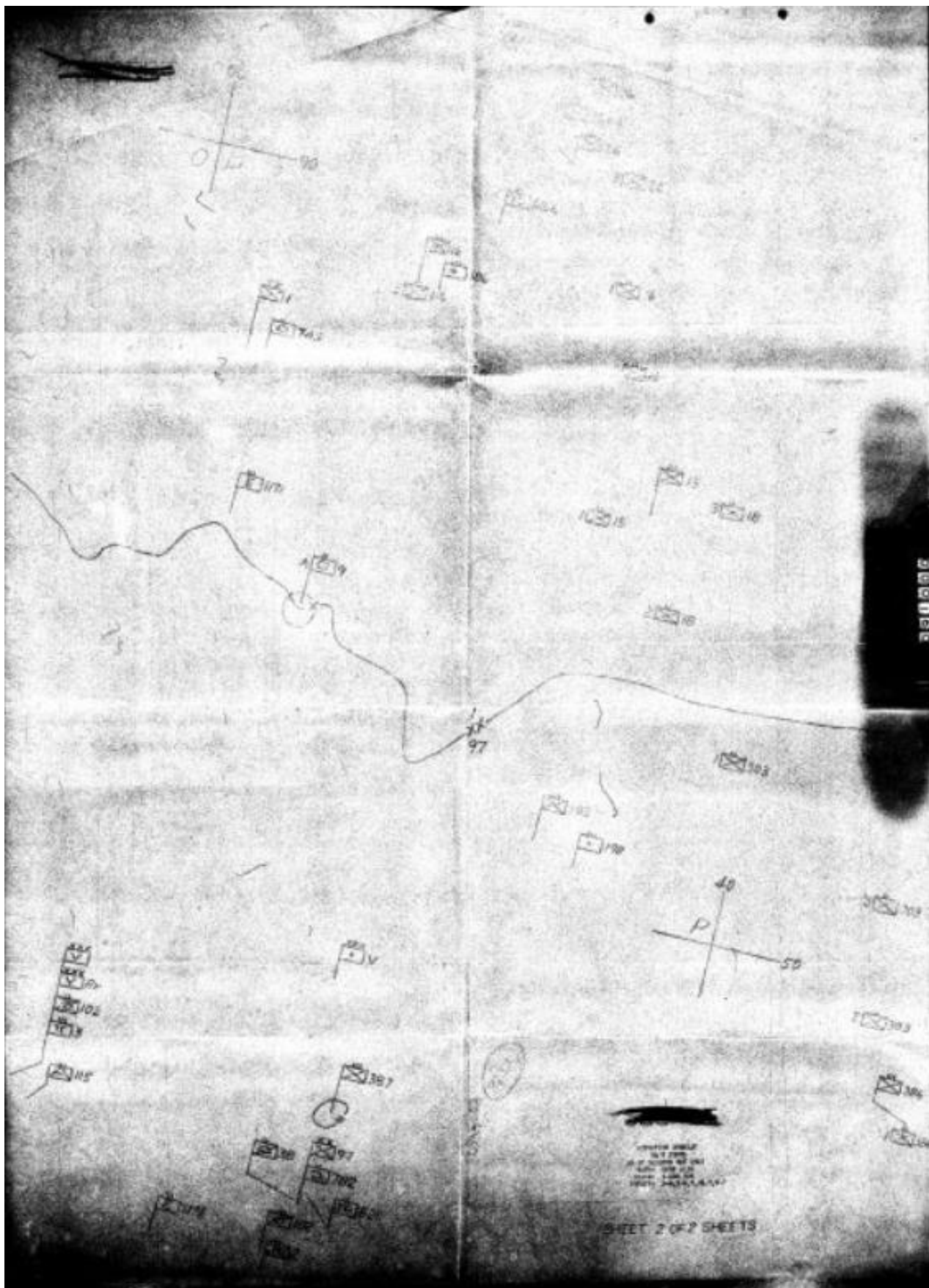
Obrázek 21) Operační sektor *18th Infantry Regiment* pro 5.–6. květen 1945 ve výřezu z operační mapy *U.S. Army*.

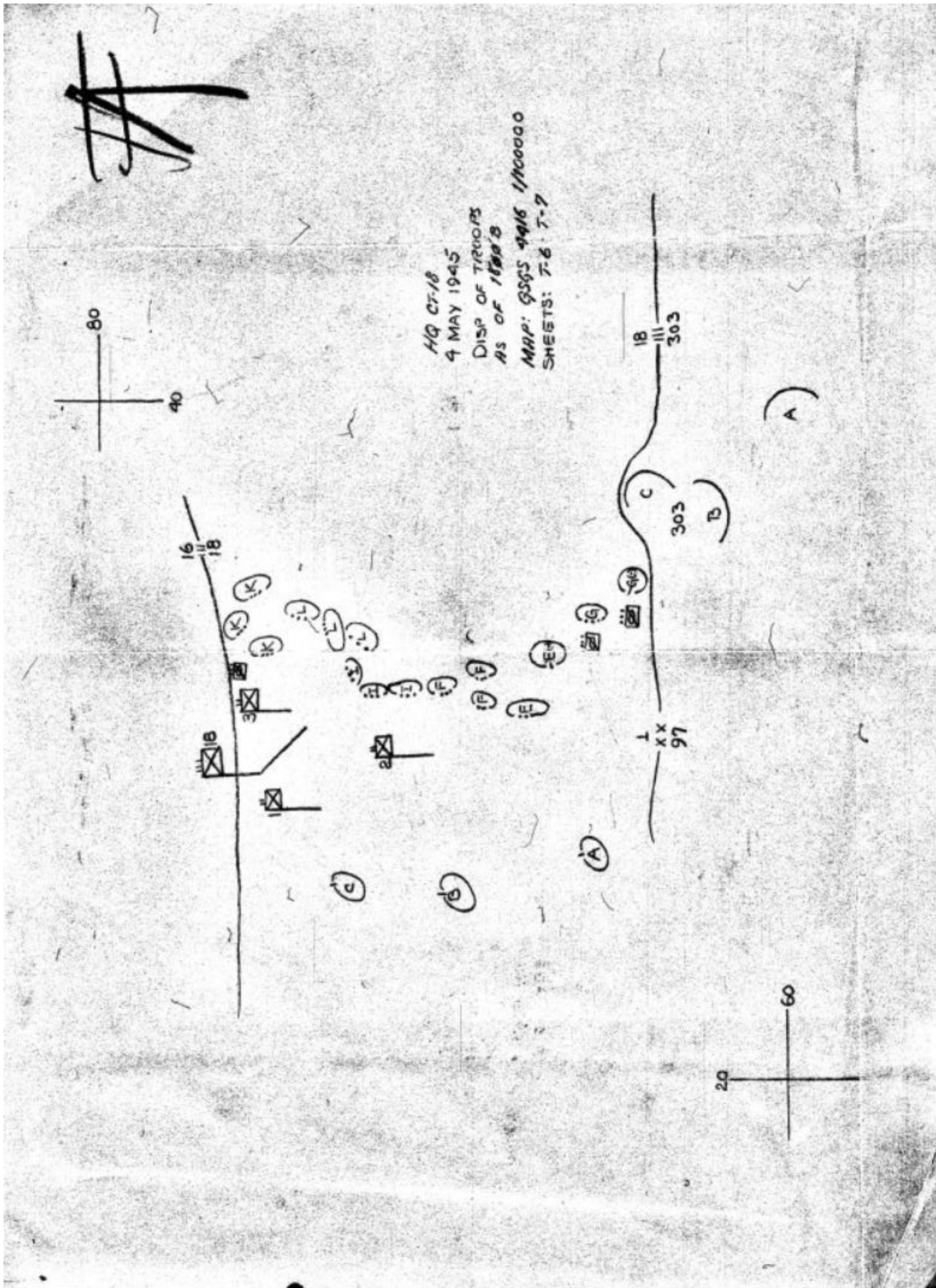
Obrázek 22) Skeč mapy nepřátelských sil 1. května 1945.

Obrázek 23) Situační přehled V Corps v oblasti 1st a 97th Infantry Division ve 24.00 4. května 1945.

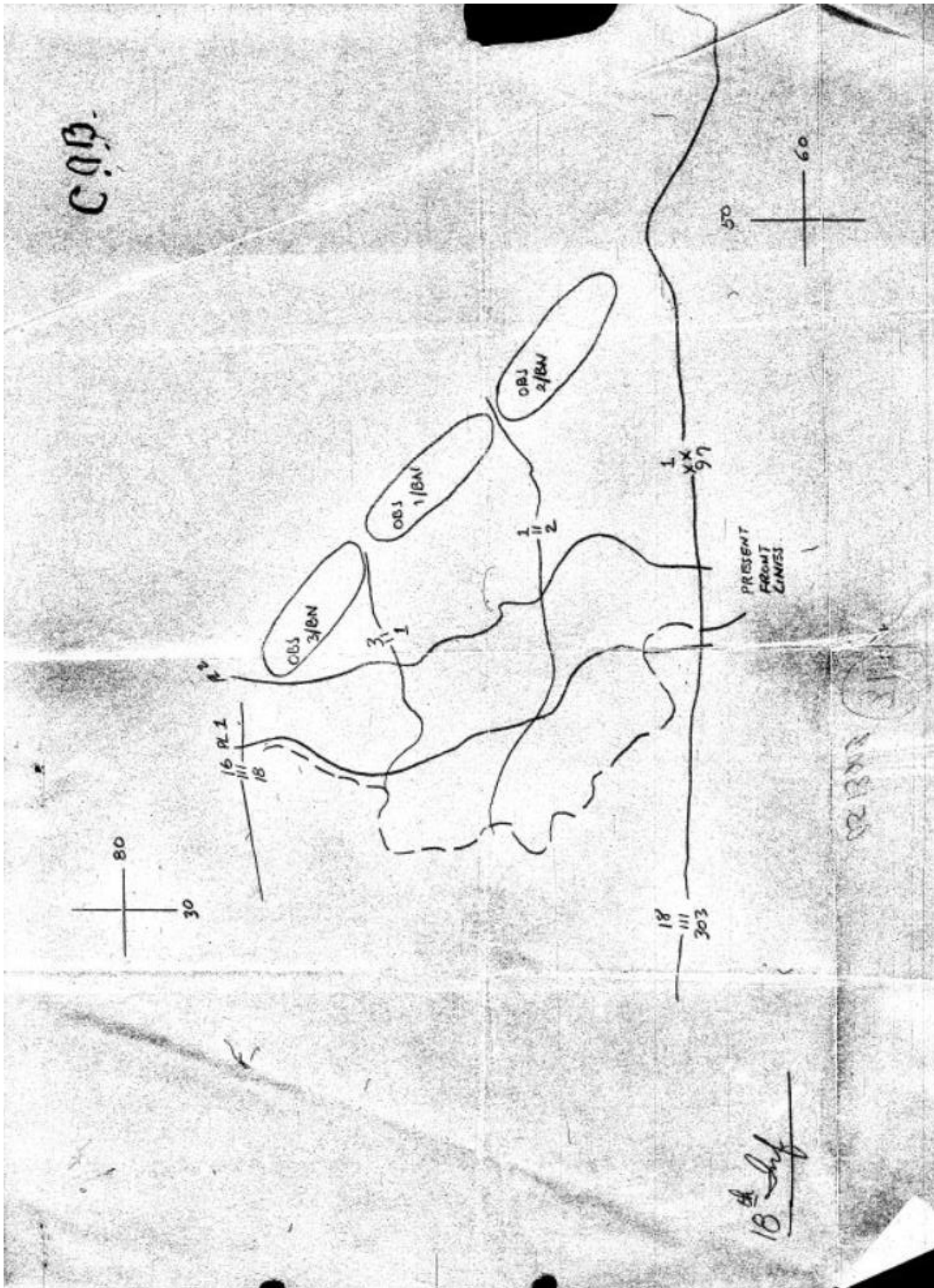

Obrázek 24) Mapa rozložení 18th Infantry Regiment v 18.00 4. května 1945.

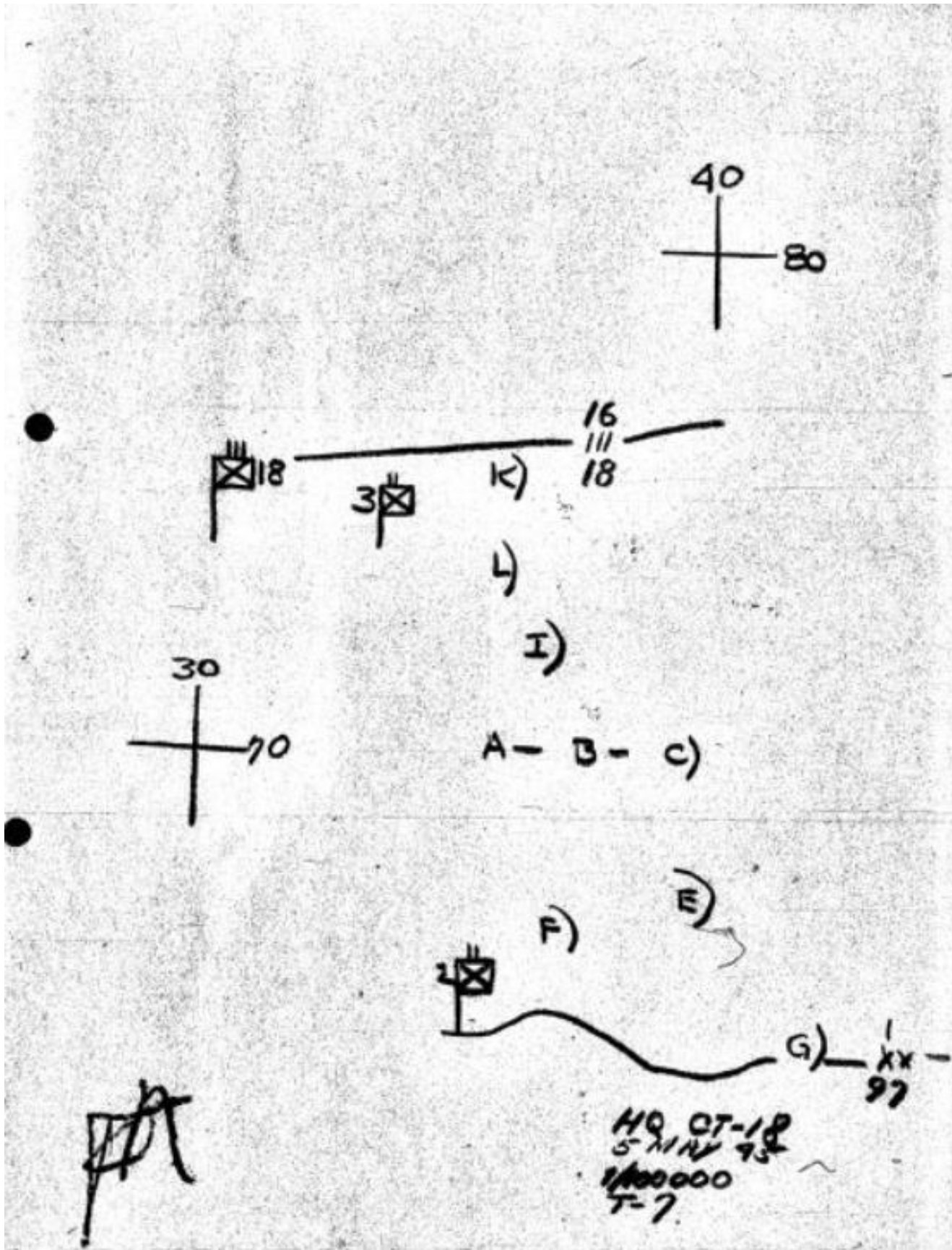

Obrázek 26) Plánovaný postup 18th Infantry Regiment 5. května 1945.

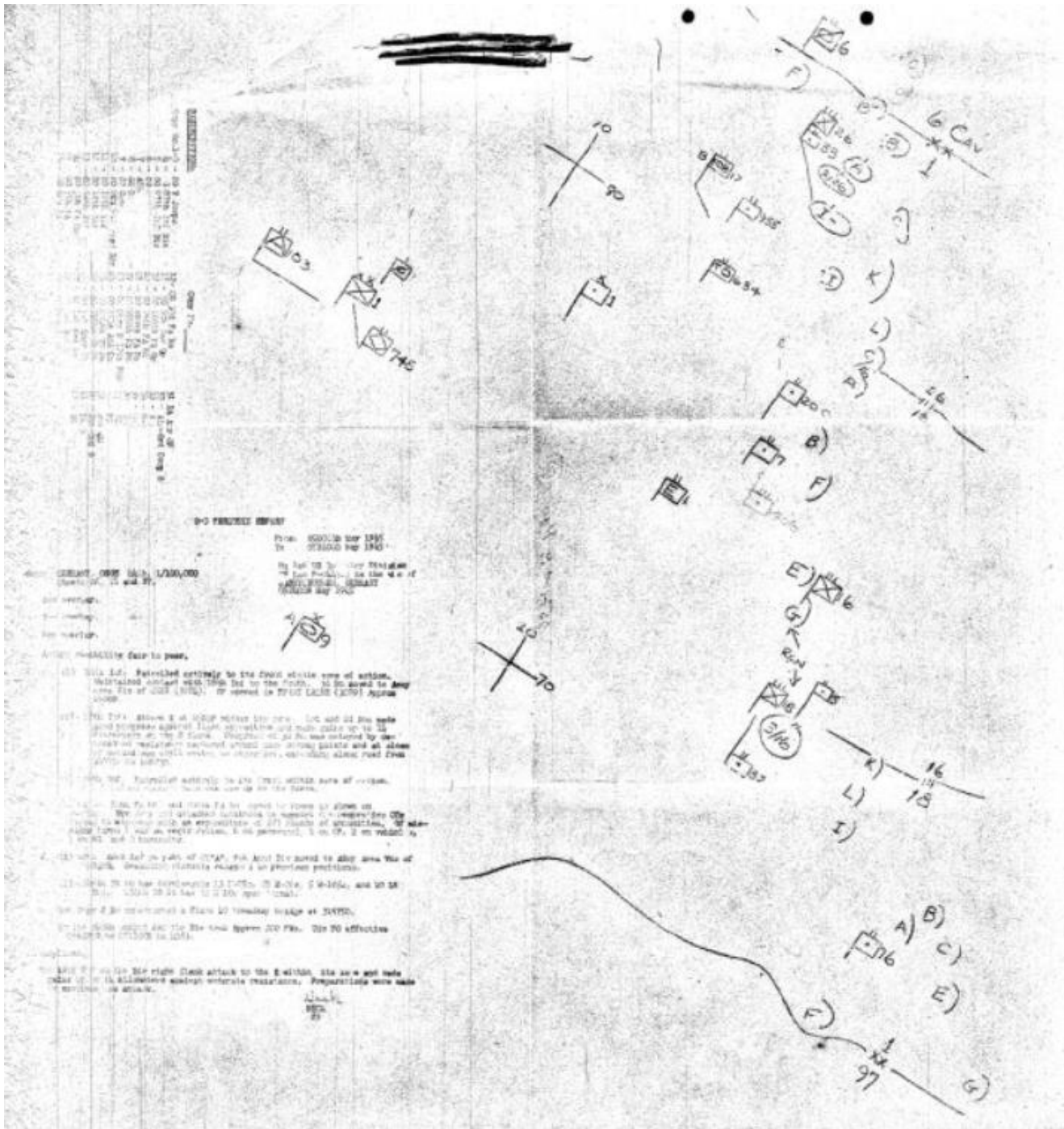

Obrázek 27) Mapa postupu 18th Infantry Regiment v 18.00 5. května 1945.

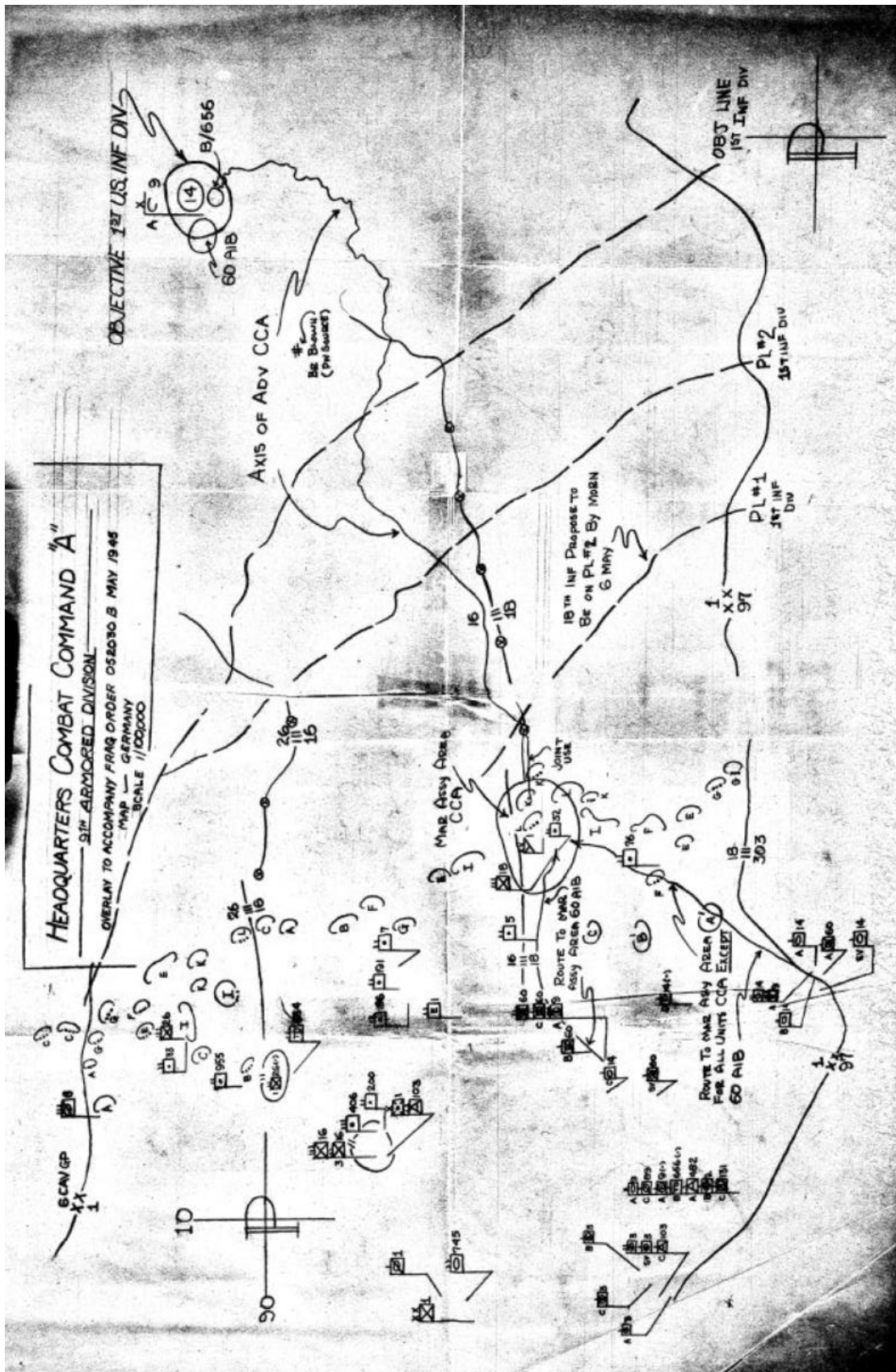

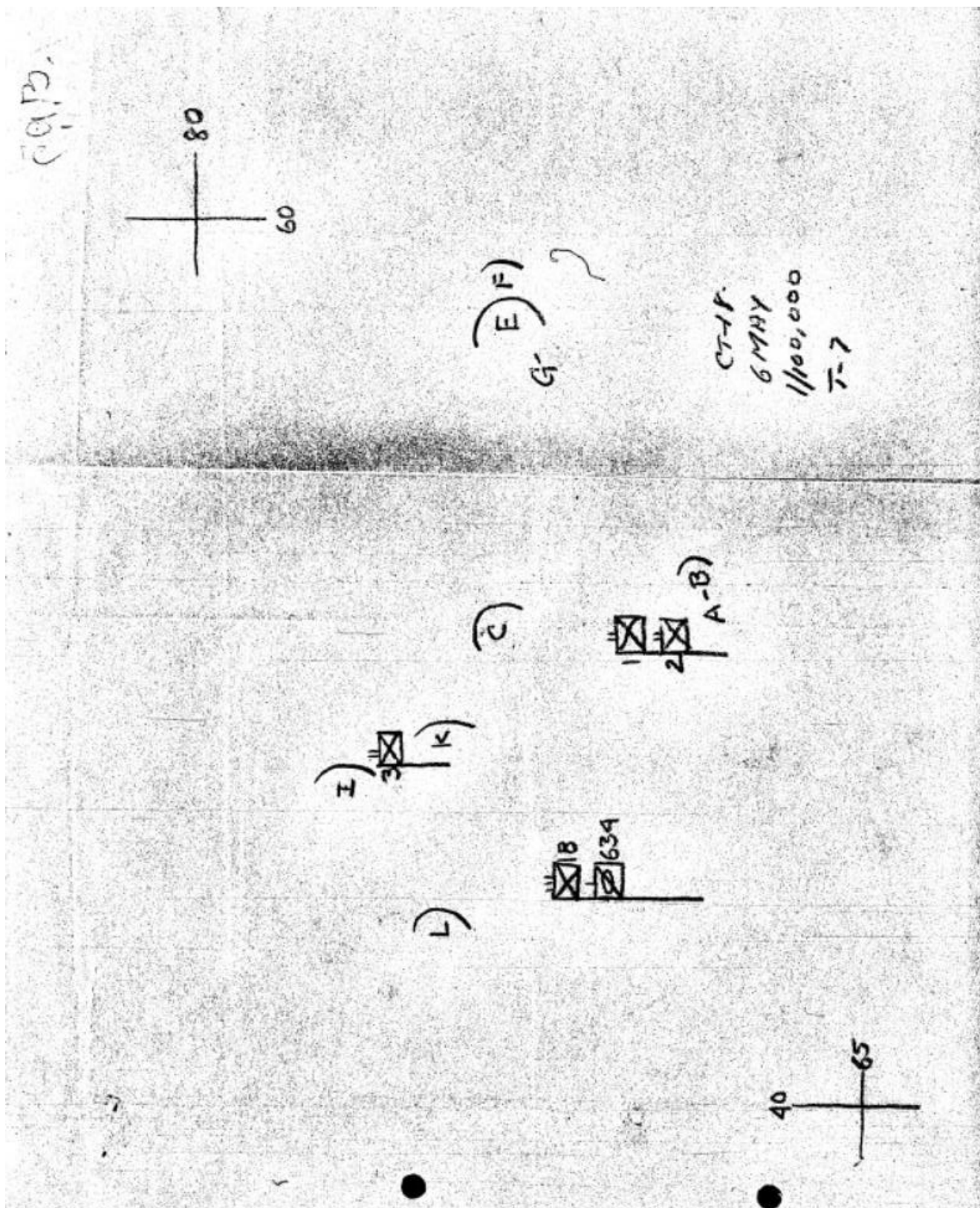
Obrázek 28) Mapa rozložení 1st Infantry Division 5. května 1945.

Obrázek 29) Mapa rozložení 1st Infantry Division a 9th armored Division ve 20.30 hodin 5. května 1945 s vyznačeným plánovaným postupem na Karlovy Vary 6. května 1945.

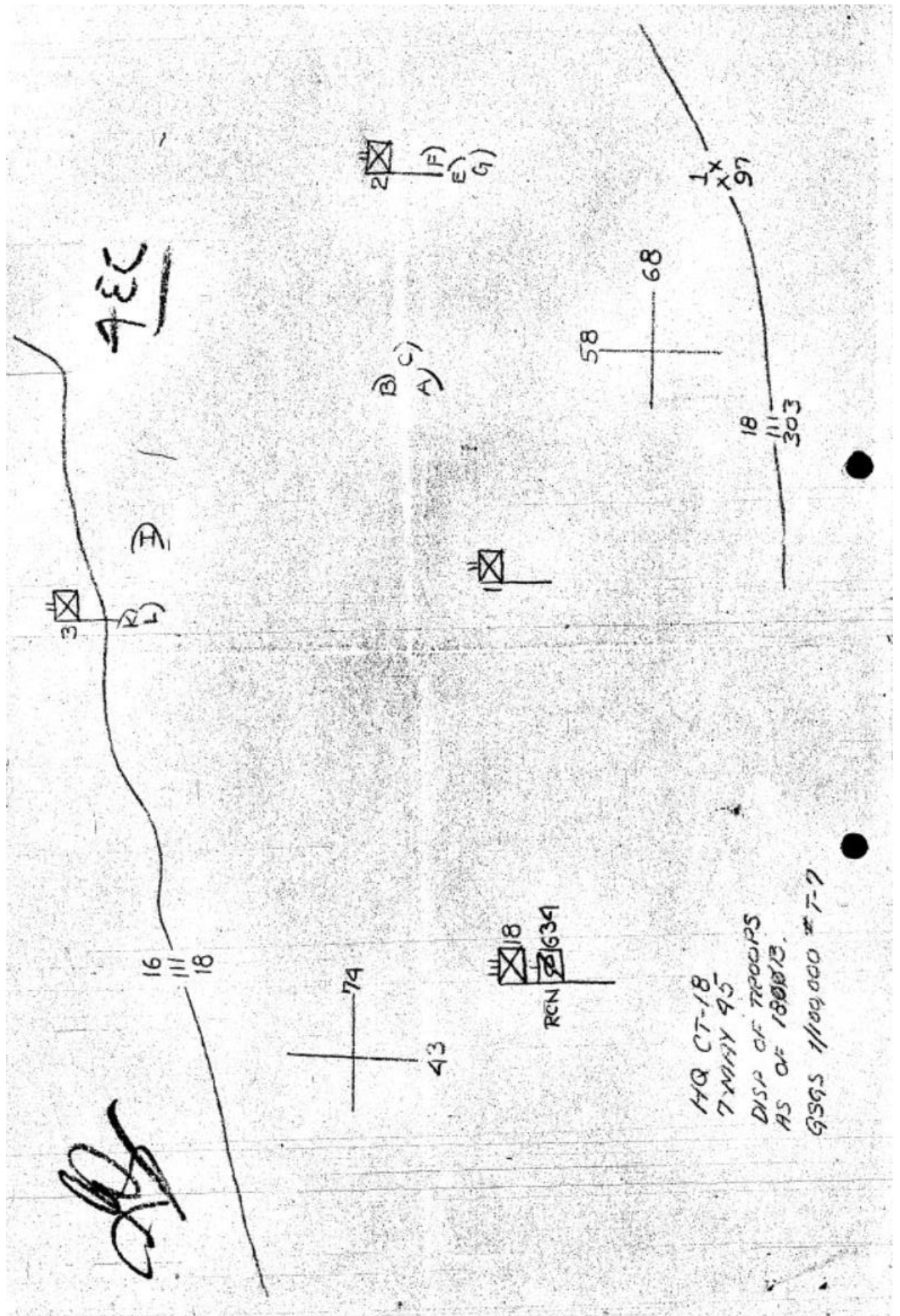
Obrázek 30) Mapa rozložení 18th Infantry Regiment v 18.00 6. května 1945.

Obrázek 31) Mapa rozložení 1st Infantry Division 6. května 1945.

Obrázek 32) Mapa rozložení 18th Infantry Regiment v 18.00 7. května 1945.

Číslo 3: S/Sgt. Ronald A. Myers

Fotografie S/Sgt. Ronalda A. Myerse zapůjčil a svolil zveřejnit z osobní sbírky syn David Myers.

Obrázek 33) Portrétová fotografie Sgt. Ronalda A. Myerse.

Obrázek 34) Karta popisu RONALDA A. MYERSE při nástupu do armády.

REGISTRAR'S REPORT

DESCRIPTION OF REGISTRANT

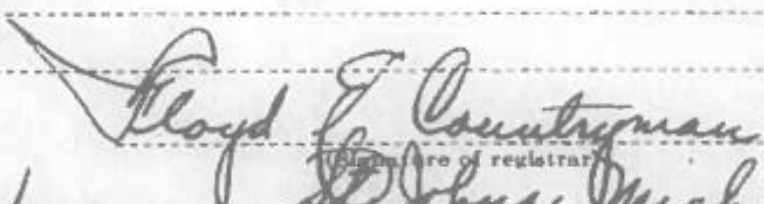
RACE		HEIGHT (Approx.)	WEIGHT (Approx.)	COMPLEXION	
White	✓	5' - 11"	195	Sallow	
		EYES		HAIR	
Negro		Blue	✓	Blonde	✓
		Gray		Red	
Oriental		Hazel		Brown	
		Brown		Black	
Indian		Black		Gray	
				Bald	
Filipino					

Other obvious physical characteristics that will aid in identification.....

.....

I certify that my answers are true; that the person registered has read or has had read to him his own answers; that I have witnessed his signature or mark and that all of his answers of which I have knowledge are true, except as follows:

.....

(Signature of registrar)

Registrar for _____
(Precinct) (Ward) (City or county) (State)

Date of registration October 16, 1940

LOCAL BOARD NO. 1
 Clinton County
 Municipal Building
 St. Johns, Michigan
(STAMP OF LOCAL BOARD)

(The stamp of the Local Board having jurisdiction of the registrant shall be placed in the above space.)

U. S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE 16-17105

Obrázek 35) *Sgt. Myers* s dětmi. Syn David měl 2 roky a 10 měsíců, když jeho otec padl.

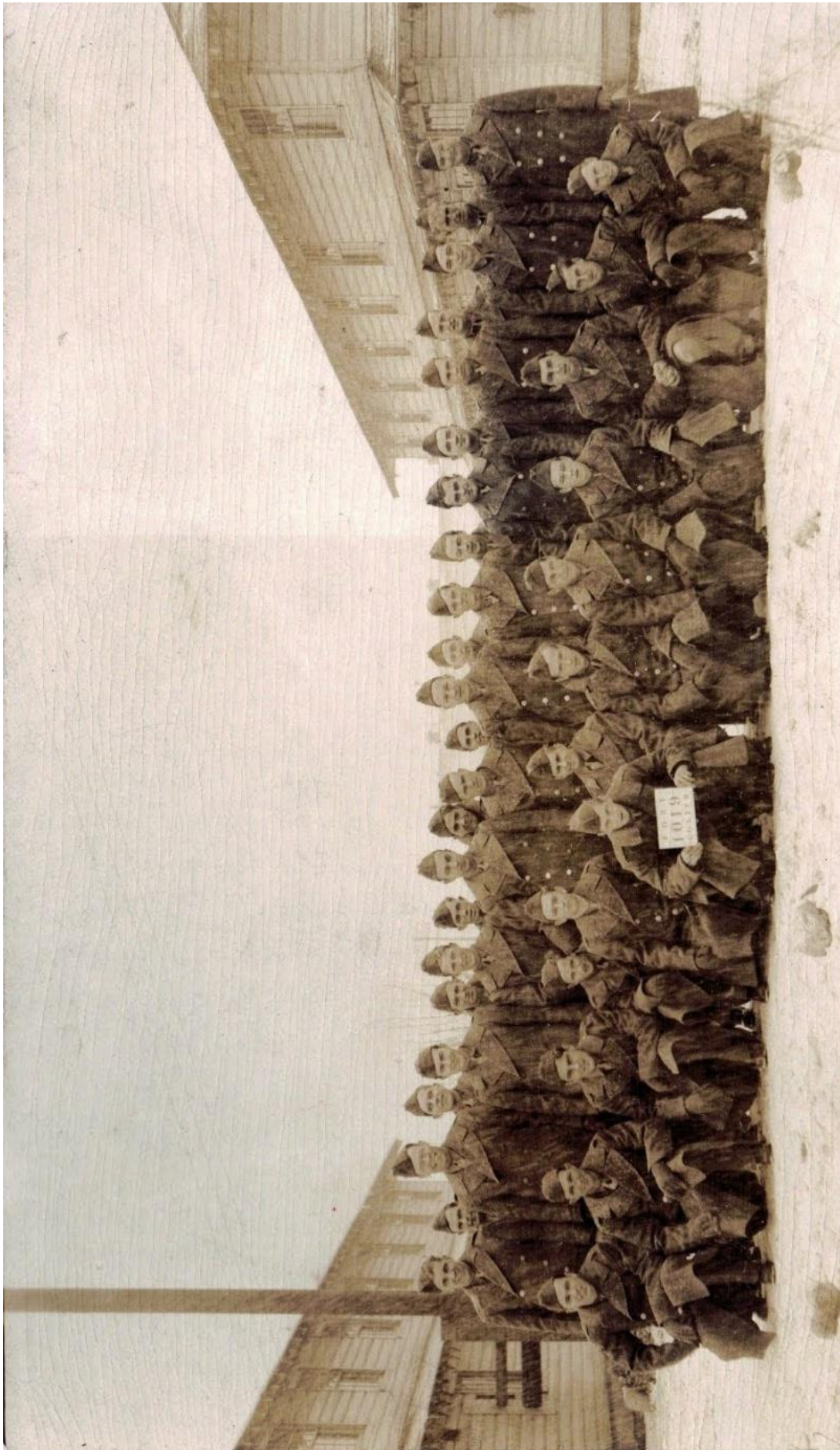
Obrázek 36) *Sgt. Ronald Myers se synem Davidem.*

Obrázek 37) *Sgt. Myers s manželkou a synem.*

Obrázek 38) Fort Custer, v té době Sgt. Myers, na fotografii úplně vpravo.

Obrázek 39) I po letech v paměti rodiny.

Obrázek 40) Na snímku je Ronald A. Myers 14. dubna 1945 (v popředí) v okolí
Ruhrských přehrad v Německu.

Obrázek 41) Sgt. Myers v popředí, na snímku společně s medikem od *18th Infantry Regiment* a tanky od *745th Tank Battalion*.

Obrázek 42) Do třetice fotografie s úpravou od cenzora, za povšimnutí stojí zabarvení divizních insignií cenzorem.

Obrázek 43) Poslední fotografie Sgt. Myerse i s popisem.

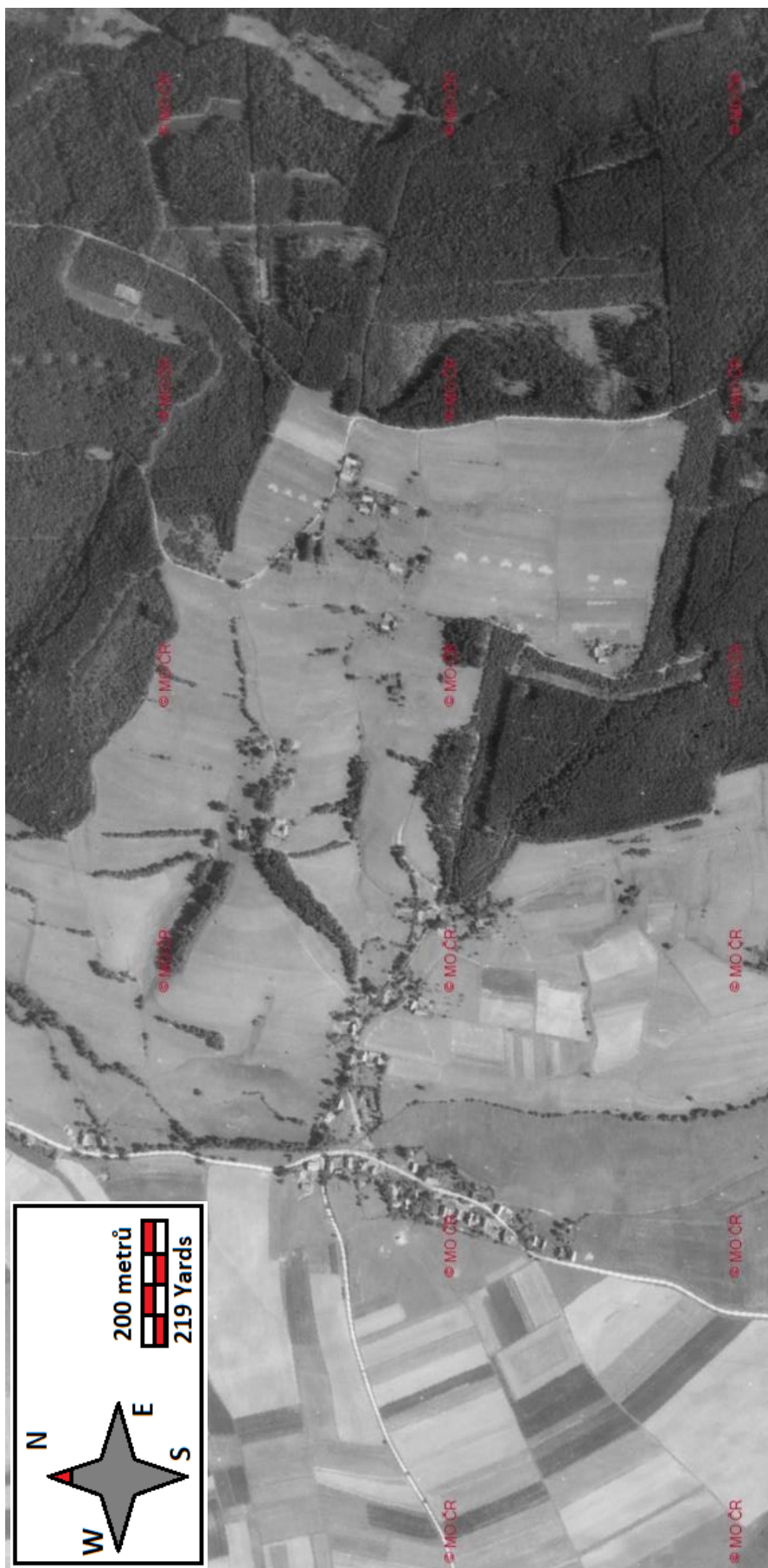
ABOVE: Sgt. Ronald Myers, 1st Inf. Div, leads way into German town of Riefensback. 14 April '45.

Číslo 4: Prostor obce Těšov

Obrázek 44) Těšov a okolí na snímku z roku 1952.

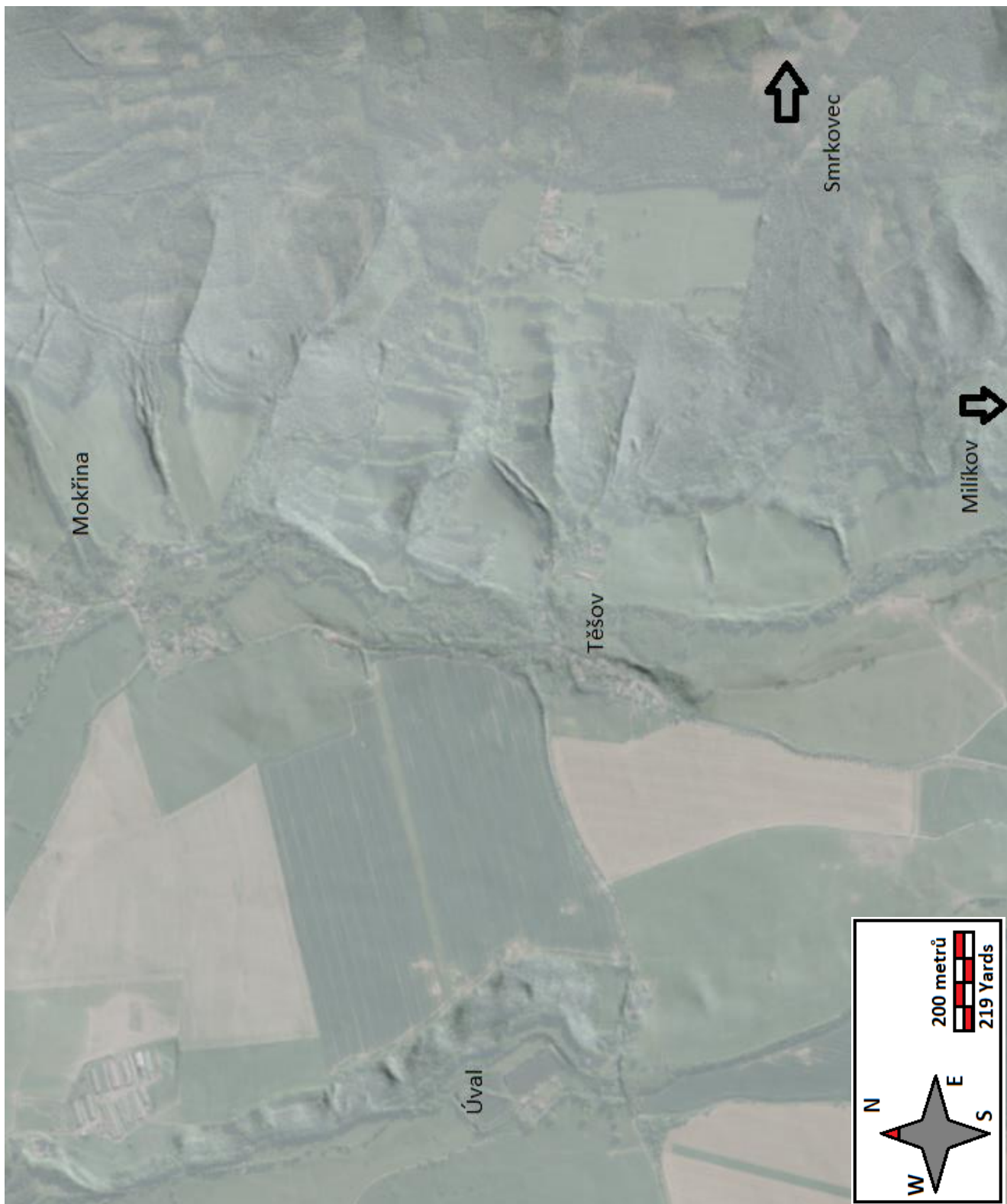
Obrázek 45) Těšov na snímku z roku 1952.

Obrázek 46) Aktuální letecký pohled na Těšov dnes.

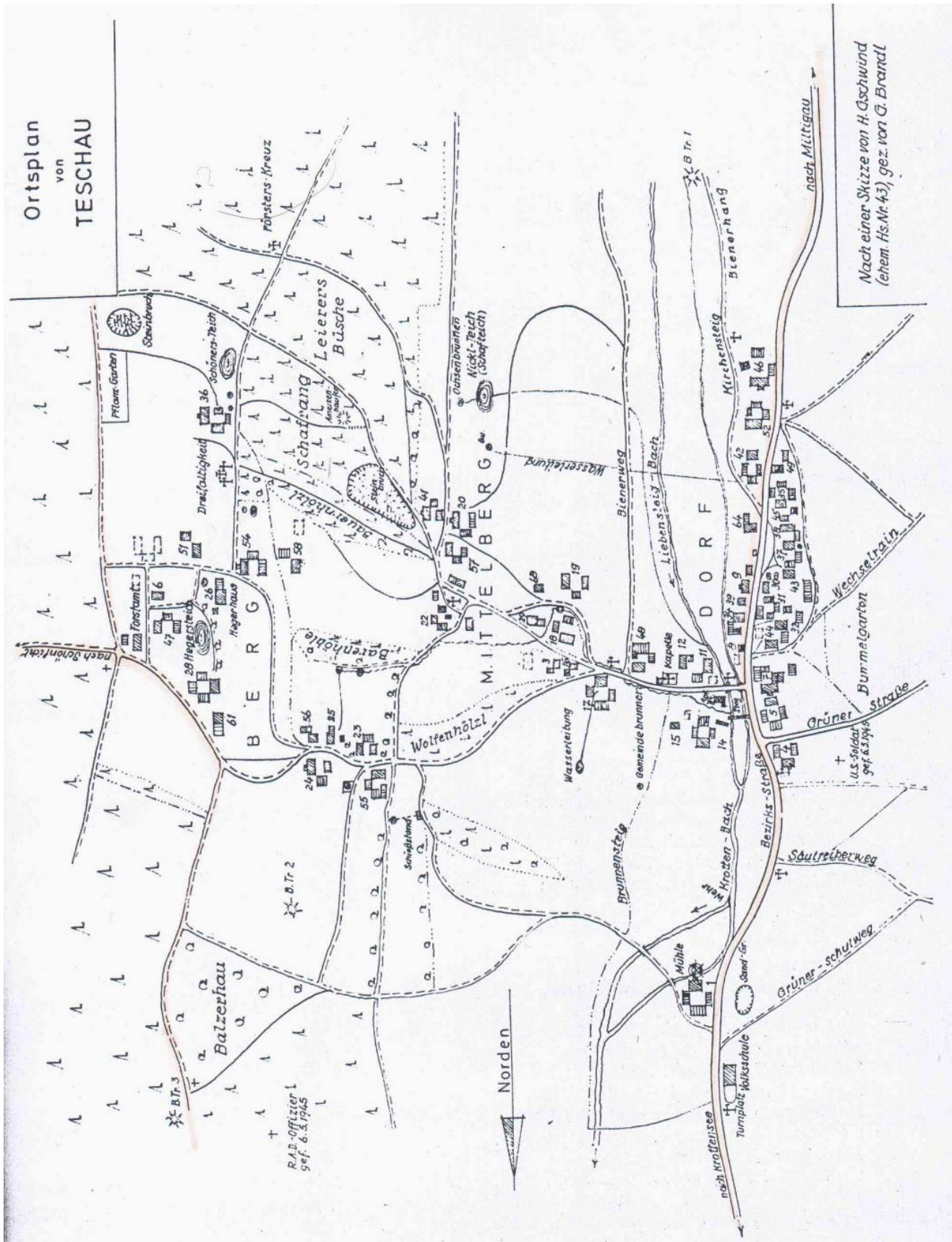
Obrázek 47) Aktuální letecká mapa a vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G obce Těšov.

Obrázek 48) Mapa vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G obce Těšov.

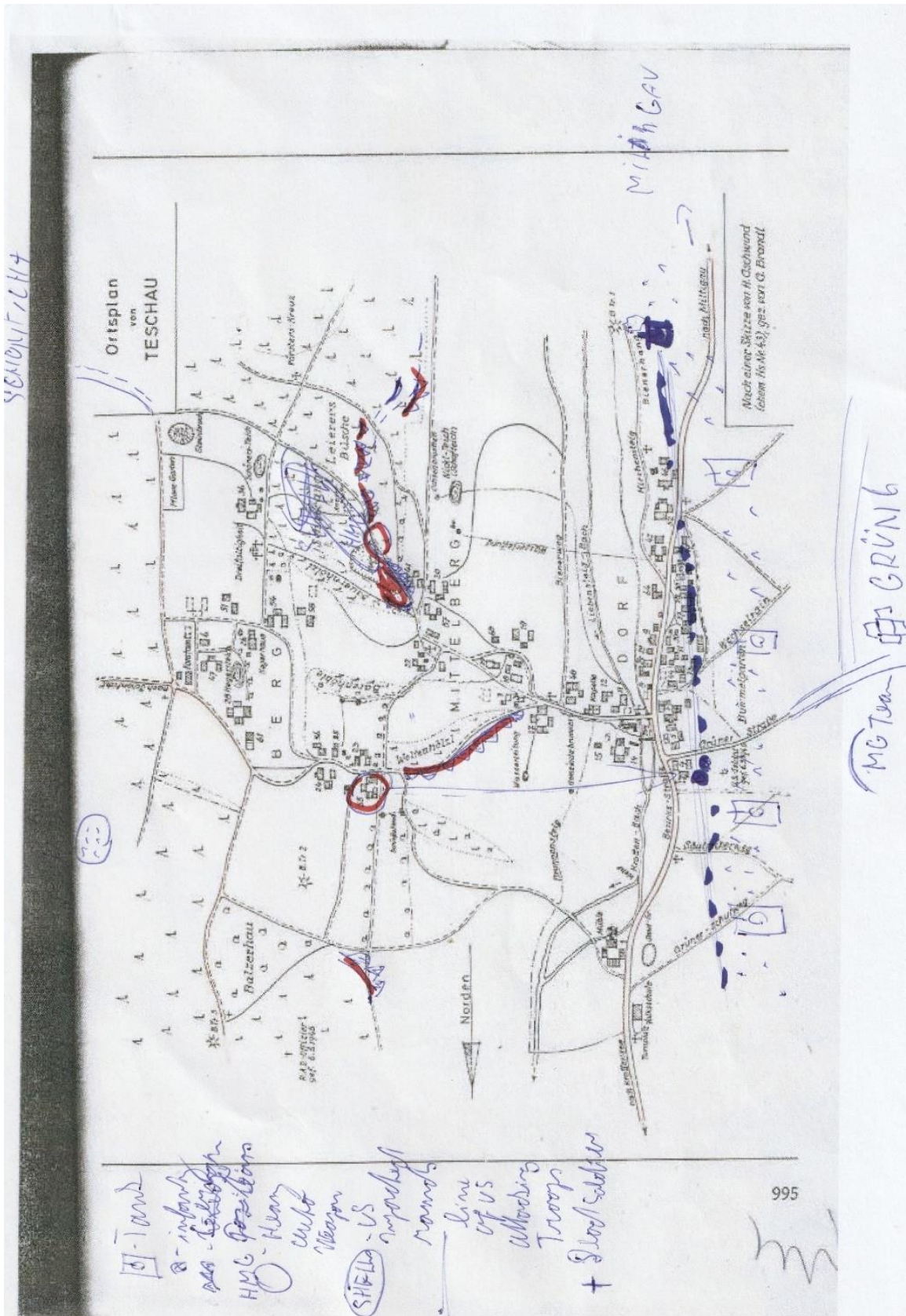

Obrázek 49) Plán Těšova z německé knihy o Mariánskolázeňsku.

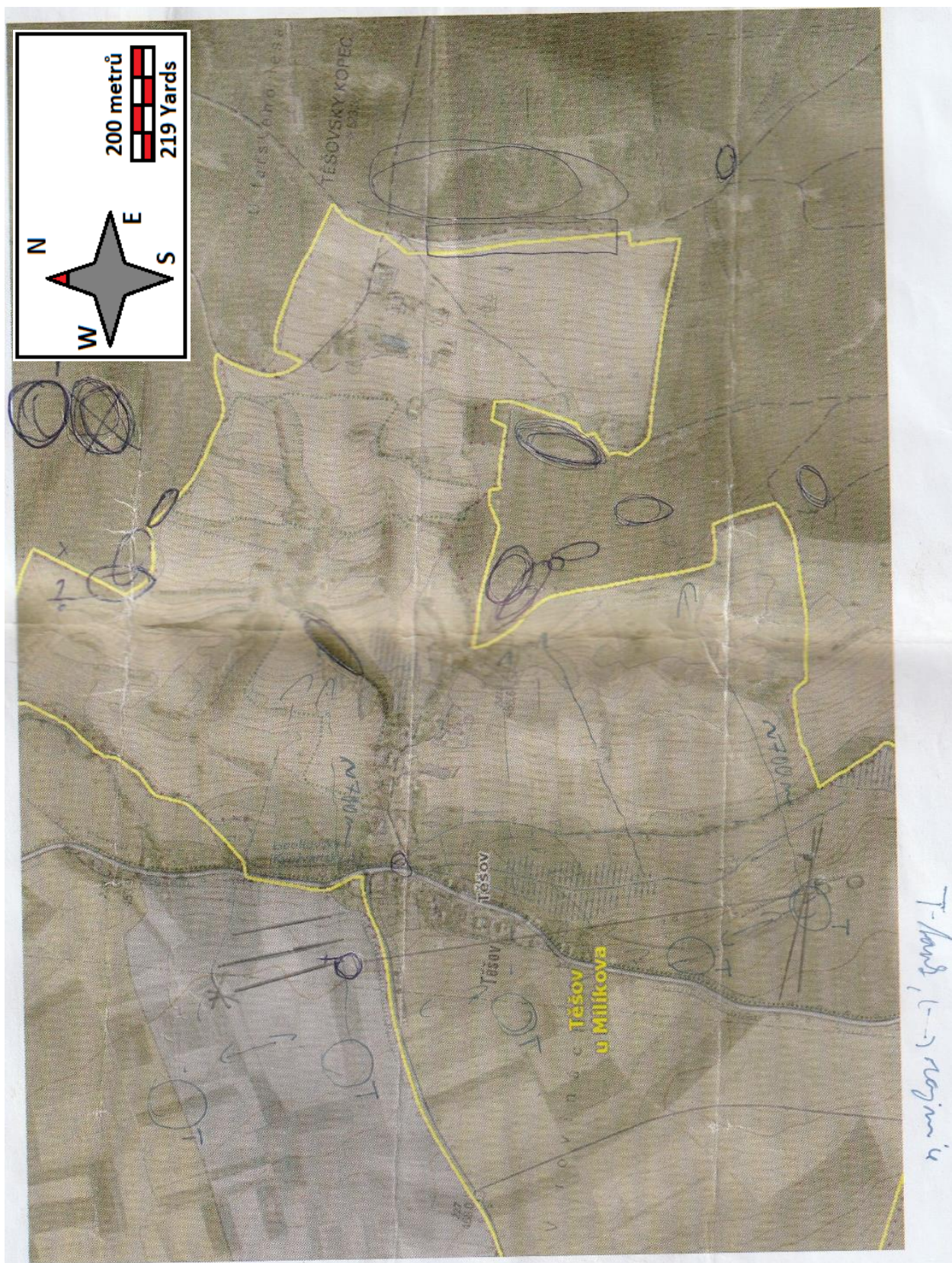

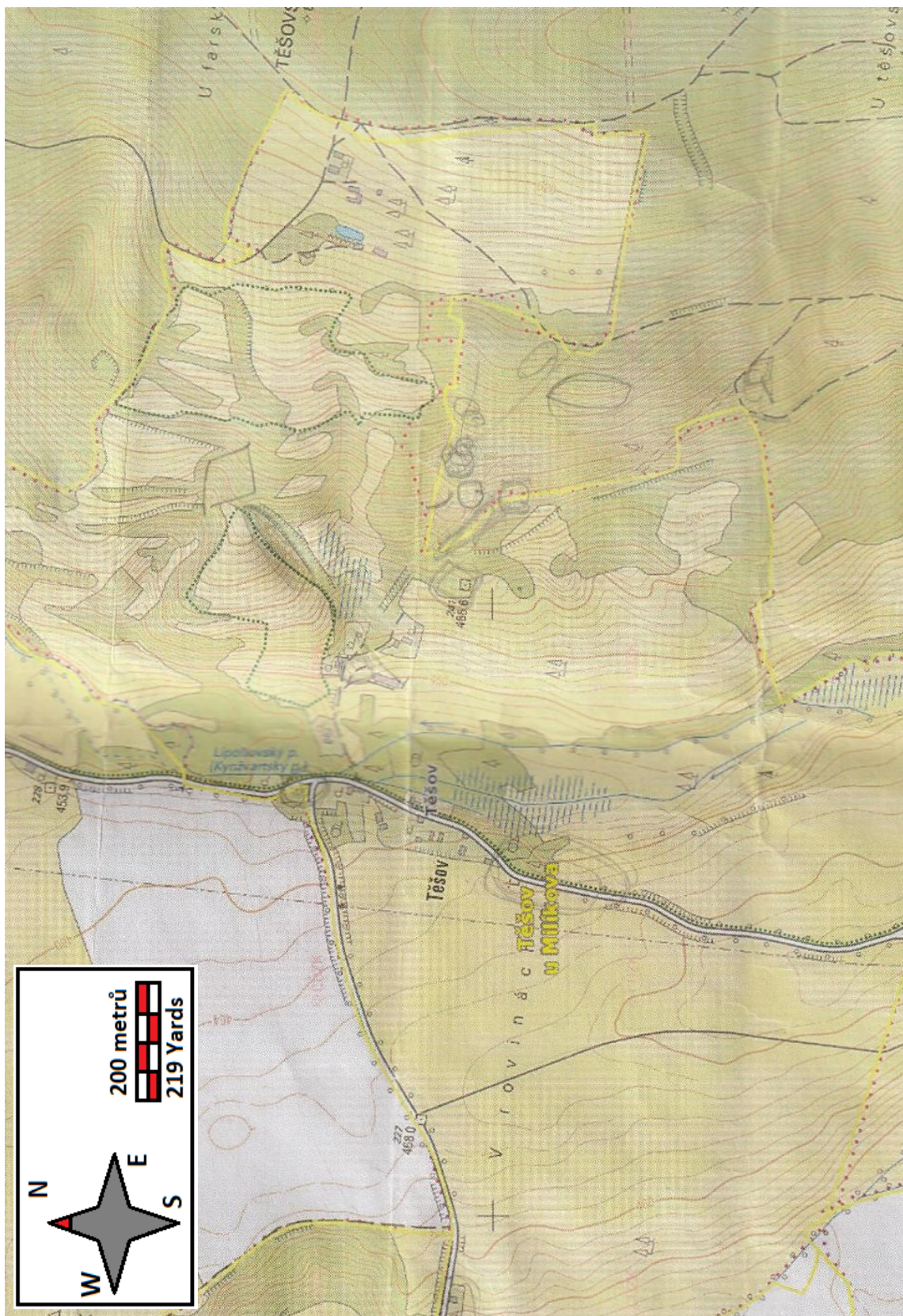
Obrázek 50) Původní náčrt používaný a kreslený při terénních průzkumech autorem.

Obrázek 51) Původní náčrt používaný a kreslený při terénních průzkumech autorem.

Obrázek 52) Původní náčrt používaný a kreslený při terénních průzkumech autorem.

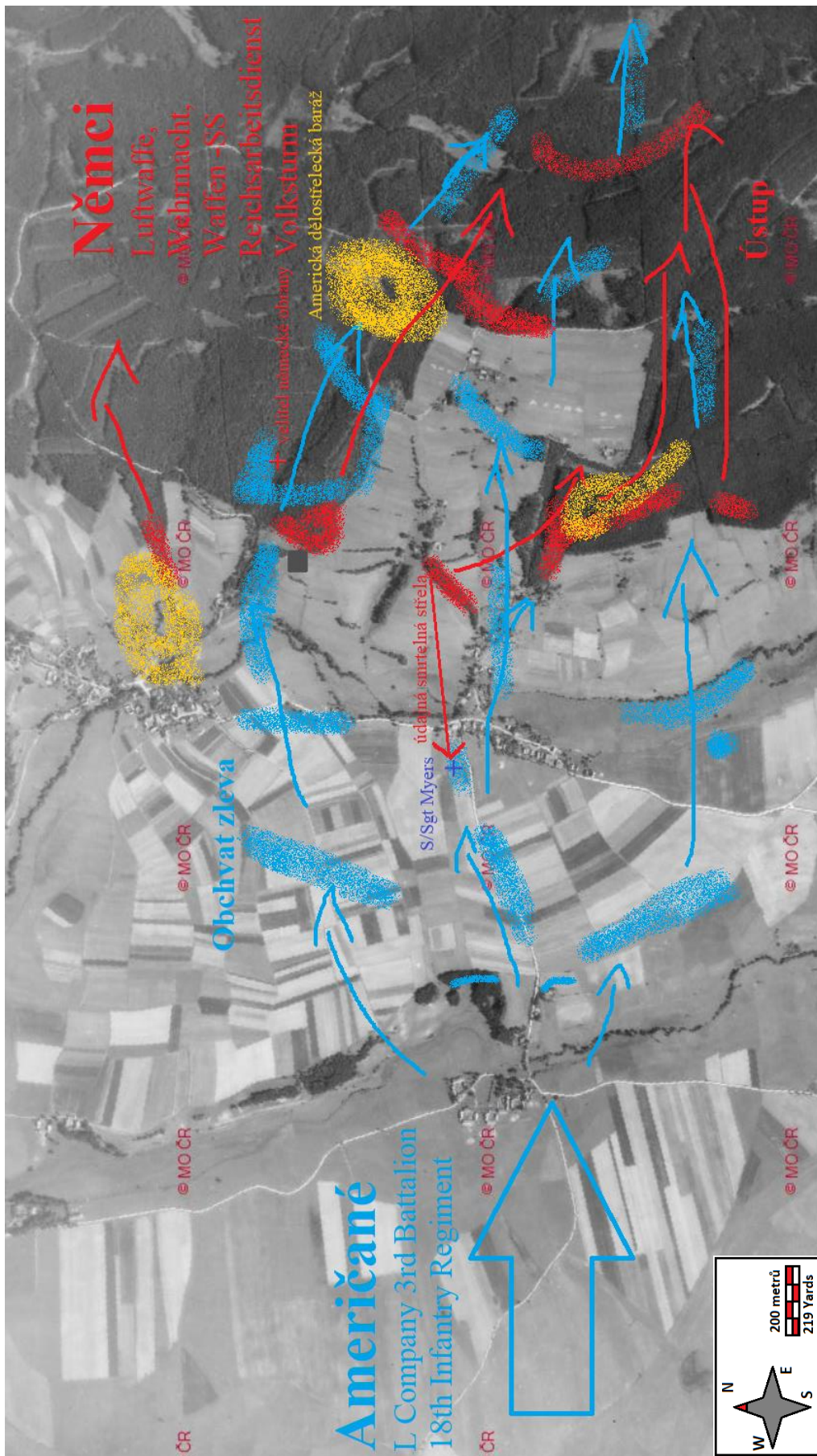
Obrázek 53) Fotografie terénu a pohled od bývalého hostince v Těšově.

Obrázek 54) Fotografie terénu a pohled od Úvalu.

Obrázek 55) Mapa autora o možném vývoji střetu v Těšově 6. května 1945.

Obrázek 56) Rekonstrukce, jak mohly vypadat poslední pohledy *S/Sgt.* Ronalda A. Myerse v na poli v Těšově. Jako předloha výstroje byla použita fotografie ze 14. dubna 1945 u obce Riefensbeek, oblast Rübeland v Německu.

Obrázek 57) Křížek na silniční křižovatce v Těšově připomínající tuto smutnou událost ze 6. května 1945.

Obrázek 58) Dělostřelecká postavení v obci Scheibenreuth (Okrouhlá) a M1 houfnice 155 mm.

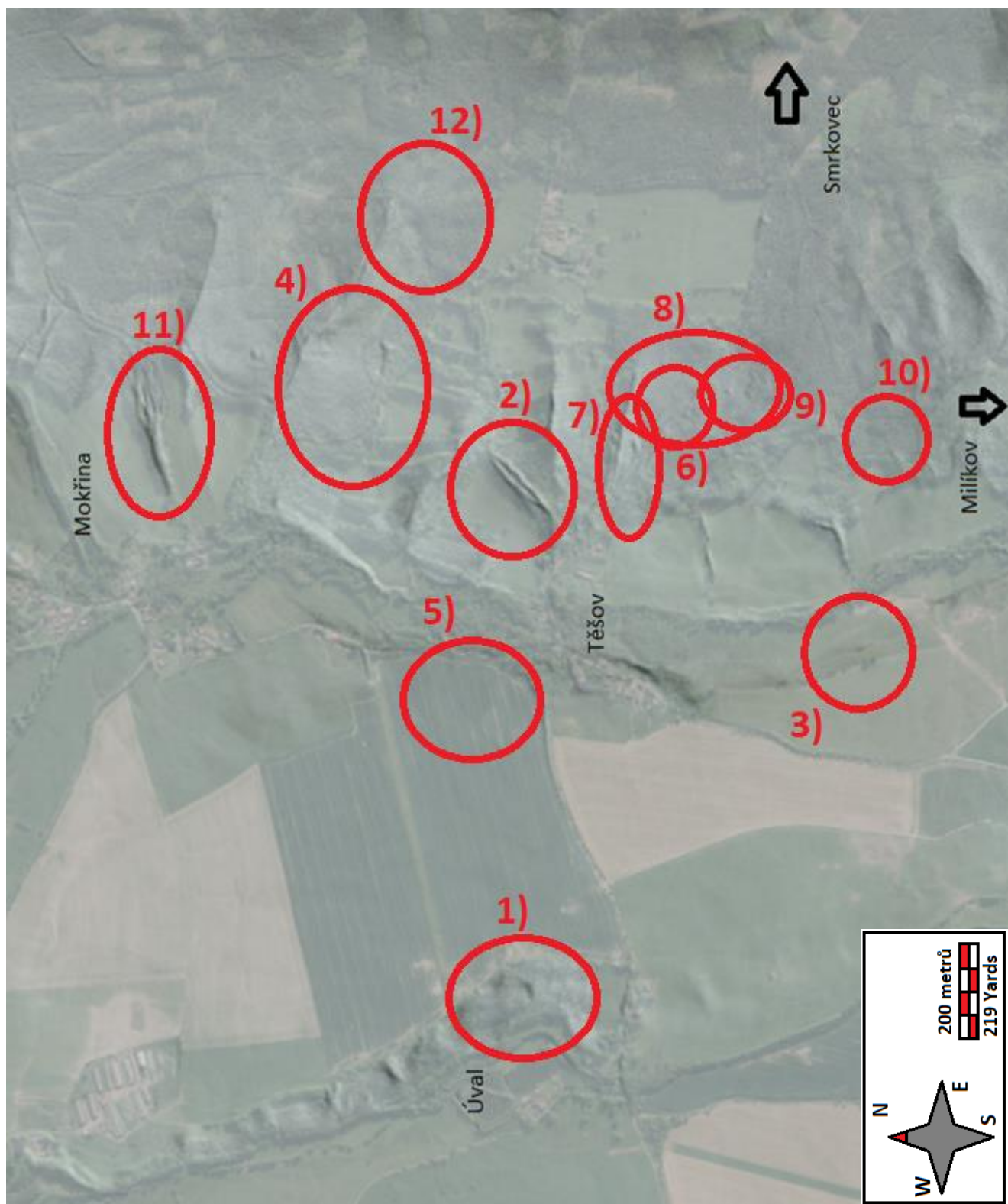
ABOVE: Artillerymen of the 5th FA Bn, 1st Div, spread the cover on their 155mm howitzer near Scheibenreuth, Czechoslovakia, after the "cease firing" order had been given, marking the end of the war on the continent. 8 May 45.

Číslo 5: Archeologické nálezy

Veškeré střelivo znehodnoceno a inertní. Zobrazeny jsou pouze artefakty související s bitvou. Práce se opírá o historické a archeologické metody. Pomocí terénního průzkumu, jakožto základní archeologické metody, a povrchový sběr artefaktů v prostoru terénních reliktních spojení s tímto bojištěm. Nalezené nábojnice a artefakty byly předány do územně příslušné sbírkotvorné instituce. Nepoužité střelivo a zbraně byly znehodnoceny v souladu se současnou platnou legislativou a předány k likvidaci Policii České republiky.

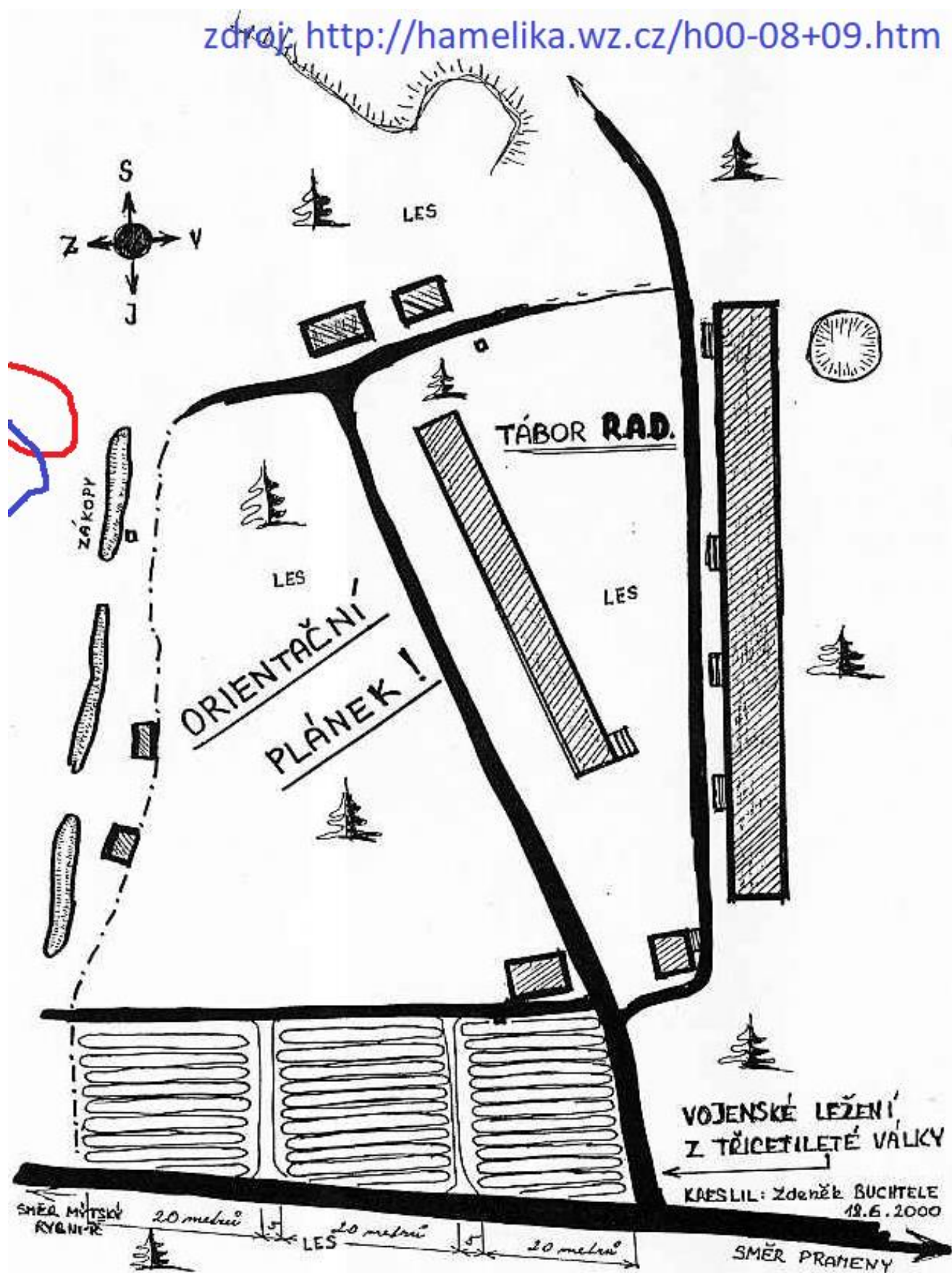
Vypracováno za pomoci konzultací pana PhDr. Josefa Hložka, Ph.D. a literatury KUNA, Martin, *Nedestruktivní archeologie*, Praha 2004.

Obrázek 59) Umístění pozic a povrchový sběr nálezů na bojišti, v kroužku jsou prohledané oblasti, které jsou detailněji rozebrány níže.

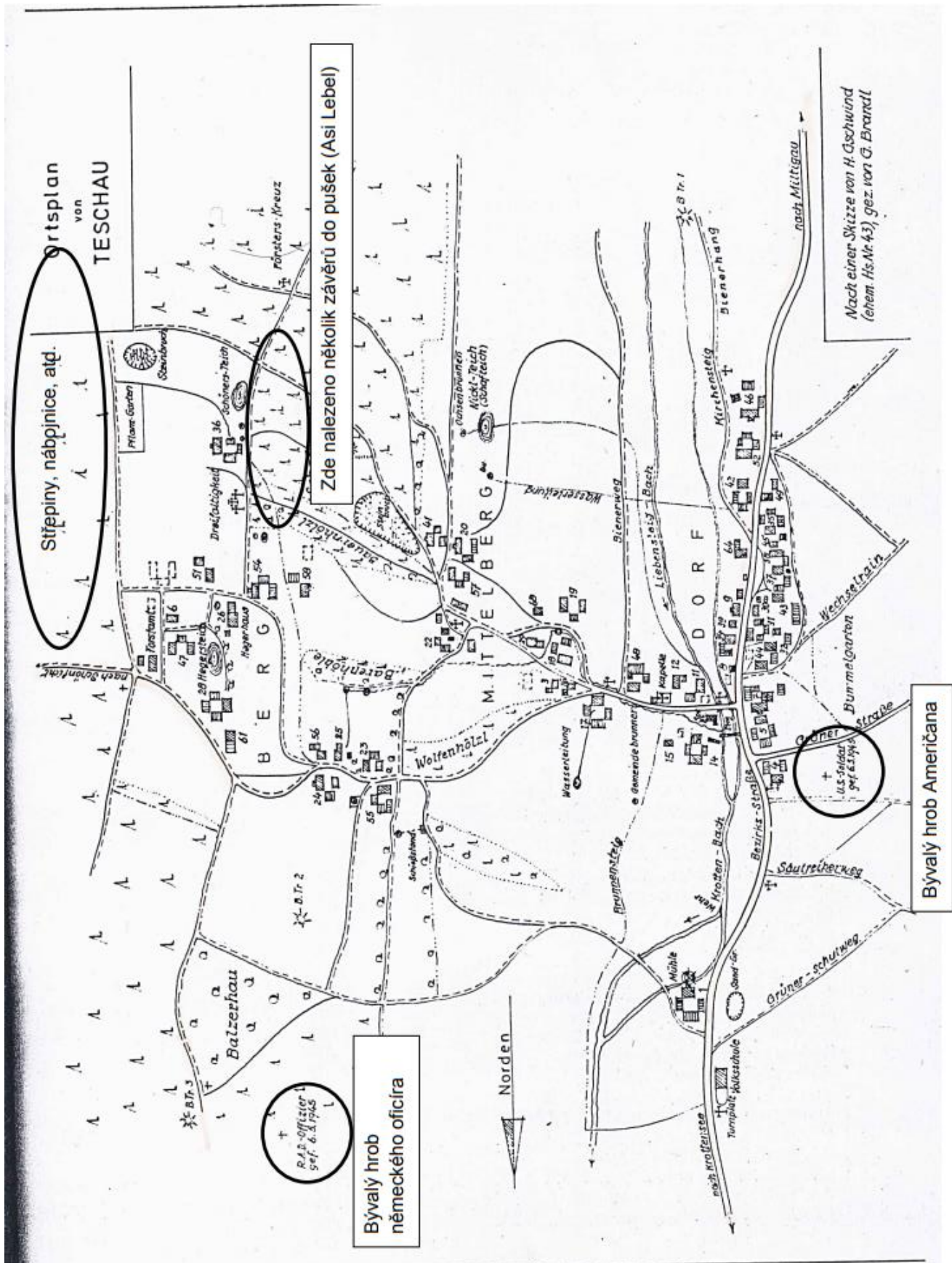

Obrázek 60) Náčrtek plánu tábora RAD v Pramenech.

zdroj: <http://hamelika.wz.cz/h00-08+09.htm>

Obrázek 61) Plánek Těšova s nalezenými pozůstatky bitvy badatelem panem Zdeňkem Buchtelem z osobní korespondence [cit. 2020- 08-26].

Oblast 1) Místo postavení americké těžké automatické zbraně v zalesněné terénní nerovnosti na západním okraji bojiště u zaniklé a znovu vznikající obce Úval na Chebsku.

Obrázek 62) Pohled z kraje lesíka u Úvalu směrem na Mokřinu.

Obrázek 63) Pohled z kraje lesíka u Úvalu směrem na Těšov a Milíkov.

Obrázek 64) Pohled na lesík u Úvalu od cesty do Těšova.

Obrázek 65) Fotografie uvnitř lesíka na pozici lehkého kulometu M1919A4.

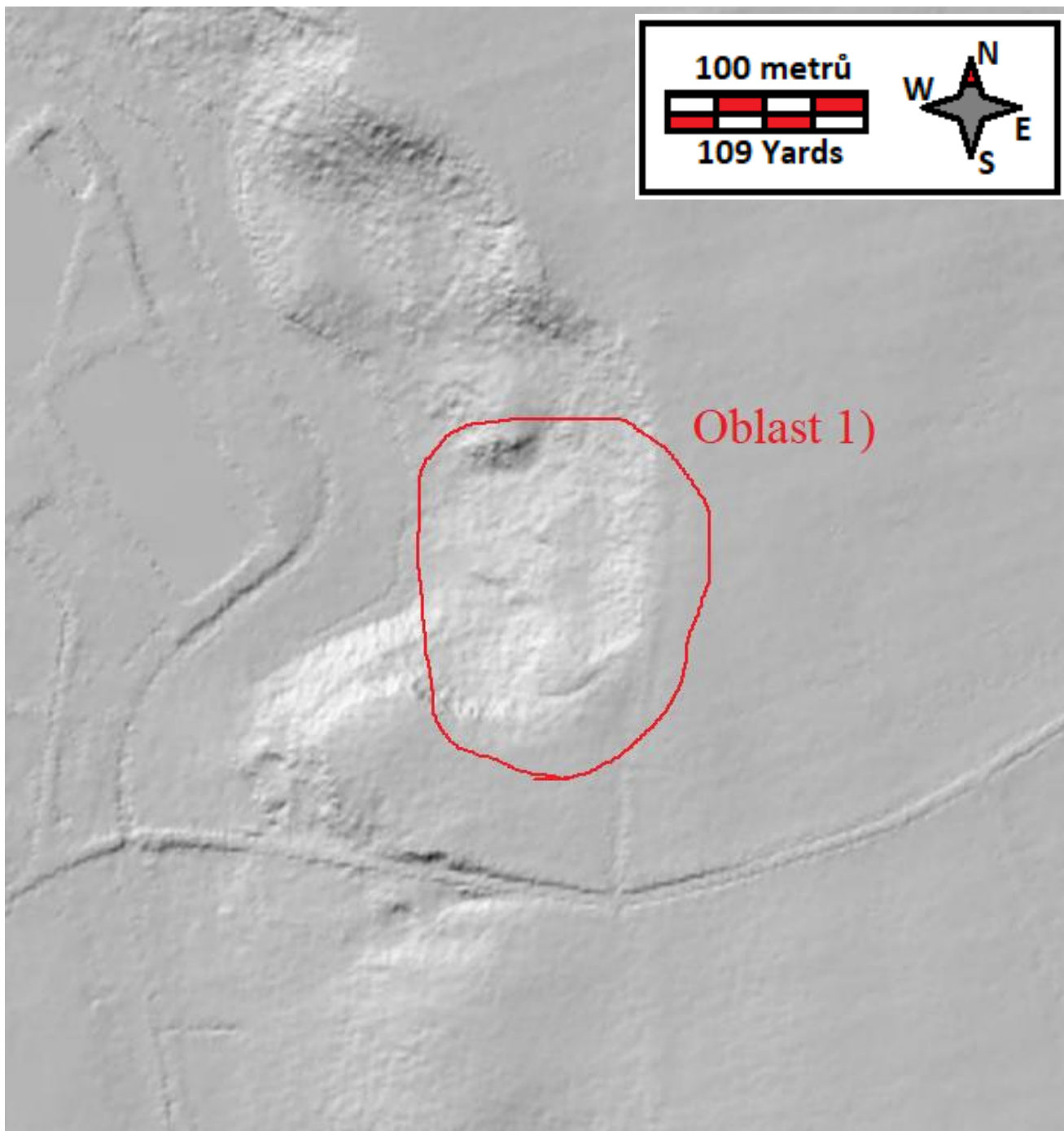

Obrázek 66) Fotografie uvnitř lesíka směrem k pozici lehkého kulometu M1919A4.

Obrázek 67) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 1).

Souřadnice: ETRS89 TM33: N=5549320.68 E=323160.84 $h_{\text{evrs}}=459.8$ (m).

Obrázek 68) Soubor nálezů v Oblasti 1).

Pomocí povrchového sběru a terénní archeologii byly při průzkumu terénní deprese nalezeny: Soubor 1. množství válečných nábojů ráže 30.06 Springfield (.30 cal) objevených jediném místě na hraně terénní nerovnosti na kraji lesíka. Lze z toho odvodit pozici amerického kulometu od *Heavy Weapons Platoon*, která disponovala pro podporu své *Rifle Company* 2x kulometry M1919A4, který odtud kryl útočící pěchotu a postřeloval německá postavení.⁵²⁸ Soubor 2. obsahuje menší množství různě se nalézajících nábojů válečné výroby americké provenience ráže 30.06 Springfield (.30 cal), zde ze dvou míst na hraně terénní nerovnosti na kraji lesíka, nejspíše od členů *Heavy Weapons Platoon*, která zde byla situována. Soubor 3. představuje německý školní náboj 7.92x57 Mauser, vystřelený válečný náboj téže ráže a dva vystřelené náboje 8x50R Mannlicher nasvědčují, že americké síly se dostaly do potyčky už u obce Úval západně před Těšovem .

---

⁵²⁸ U.S. Army Rifle Company (1942-43). In: Battle Order [online], [cit. 2024- 03-06]. Dostupné z: <https://www.battleorder.org/usa-riflecoy-1942>.

Oblast 2) Úvoz u bývalého hostince v Těšově, ve kterém jsou umístěny německé okopy situované ve středu obranných německých pozic.

Obrázek 69) Fotografie po hraně úvozu do kopce.

Obrázek 70) Fotografie jedné z několika německých pozic vyhloubených na hraně úvozu.

Obrázek 71) Pohled z německé pozice na hraně úvozu směrem proti pozici amerického kulometu, za povšimnutí stojí perfektní výhled a zároveň krytí a maskování pozice, dodnes jsou na místech těchto pozic přestříhány ostnaté dráty na kraji pole a zarostlé do stromů.

Obrázek 72) Fotografie úvozu na jeho konci na vrchu u základů bývalého hostince č.p. 55 v Těšově.

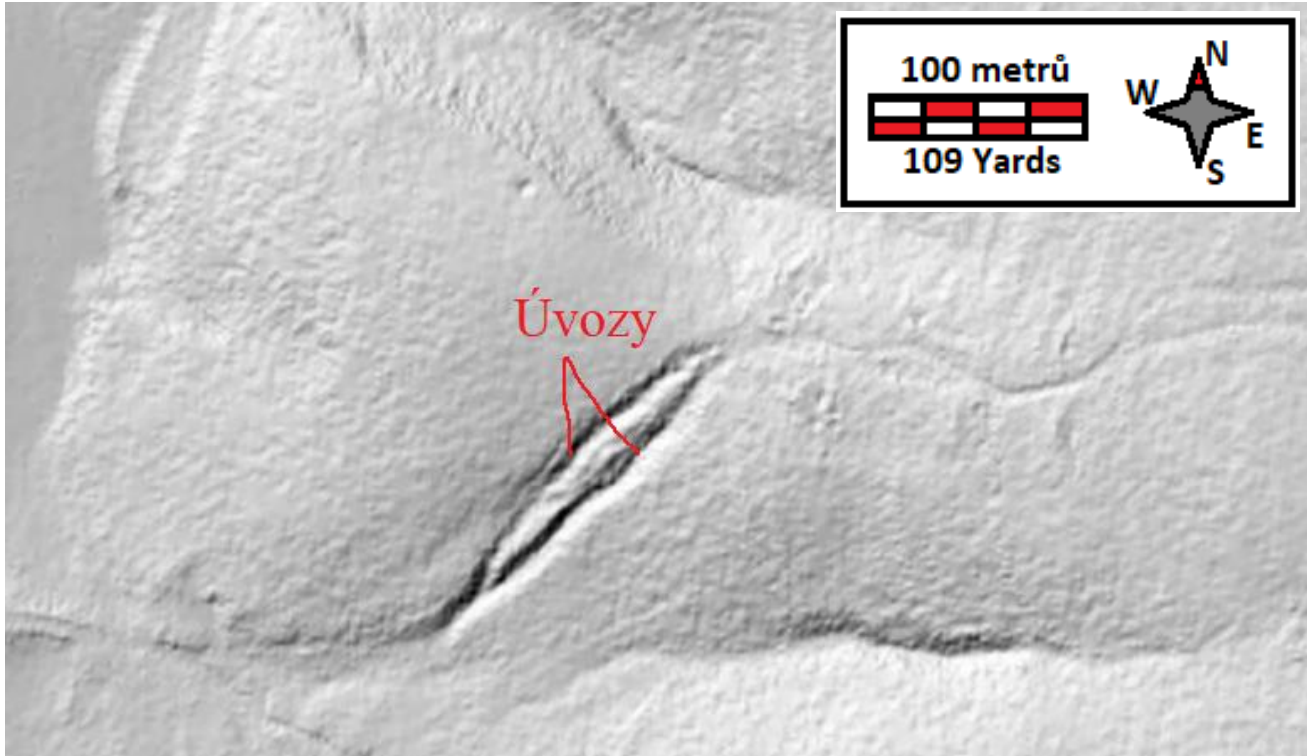
Obrázek 73) Fotografie zaostřena na přední stranu úvozu.

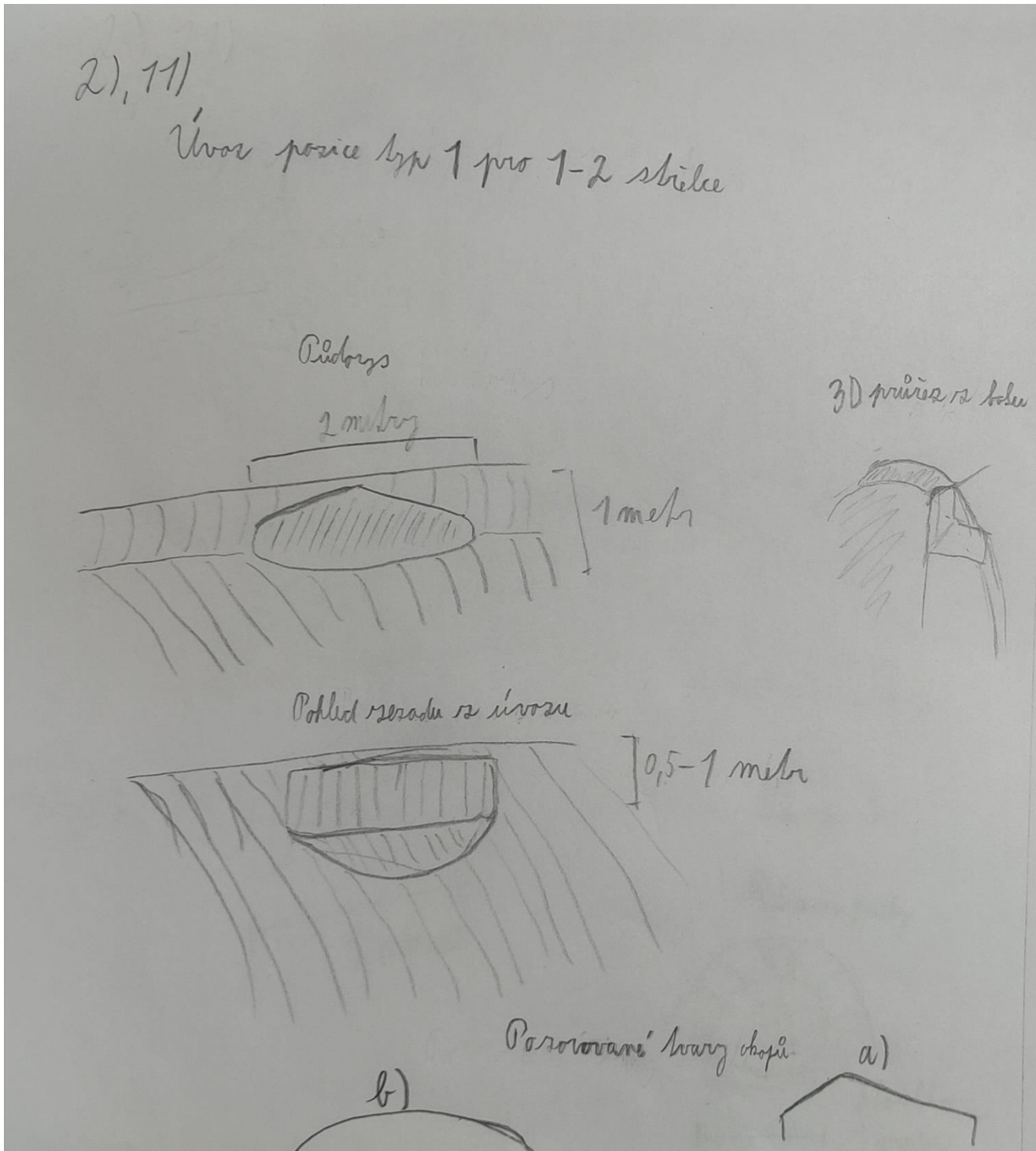

Obrázek 74) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 2).

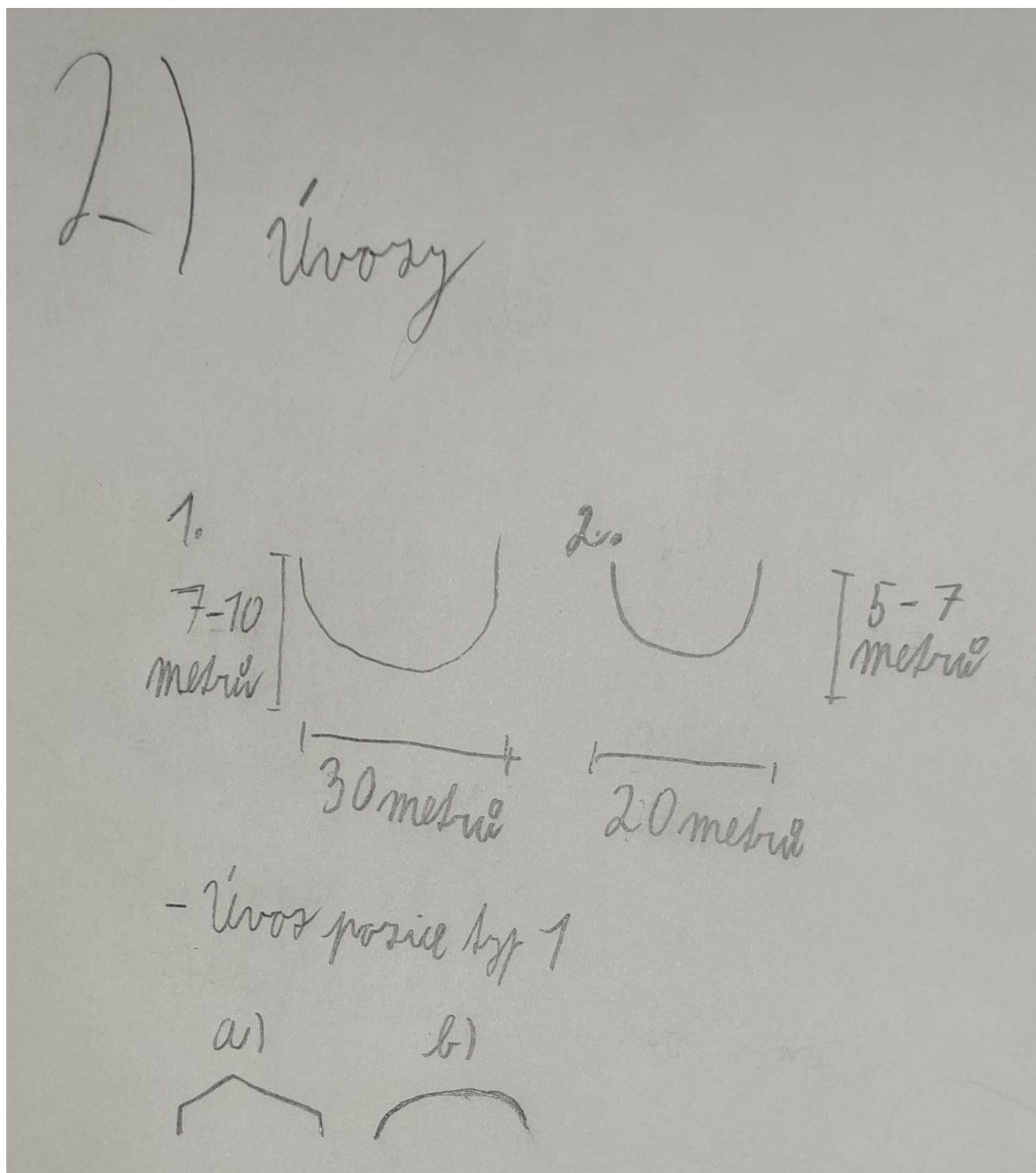
Souřadnice úvozů: ETRS89-TM33: N=5549615.49 E=324273.14 $h_{evrs}=508.02$ (m) a
N=5549576.75 E=324266.87 $h_{evrs}=499.87$ (m).

Obrázek 75) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 76) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 77) Pozůstatky války v prostoru úvozu civilní i vojenské.

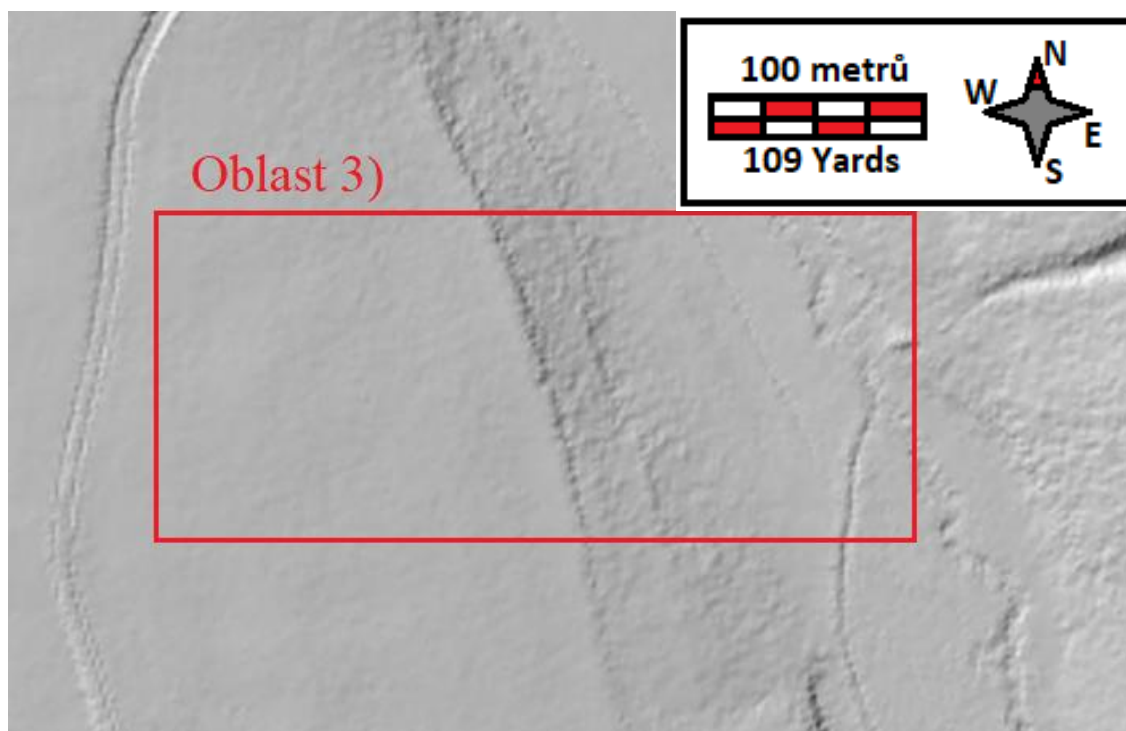

Pozice na úvozu na kopec skrze Těšov k hospodě číslo 55, odkud měl být zastřelen americký voják *S/Sgt. Ronald A. Myers*. Pozice jsou dodnes velmi znatelné a v okolí bylo nalezeno množství materiálu. Bohužel jen těžko soudit, zda je to po německých vojácích anebo po poválečné likvidaci hospodářských usedlostí v obci. Soubor 1. je americká střela ráže 30.06 Springfield byla nalezená na předprsni jednoho z vyhloubených okopů a nábojový pásek na náboje ráže 7,92x57 Mauser pocházející z německé předválečné produkce nalezen na vrcholu jednoho okopu. Soubor 2. zobrazuje hliníkový hrneček s nýtovaným chybějícím ouškem s neznámým původem buď civilní nebo po mužích a chlapcích z jednotek *Volksturm* a *Reichsarbeitsdienst (RAD)*. Soubor 3. představuje nalezené pozůstatky civilních masek VM40 Auer, filtrů hliníkových, ocelových, očnice, jedna maska a tři až čtyři filtry. Jejich majitele nelze zcela určit. Původ může být po obyvatelích z obce nebo německých jednotek *Volksturm* a *RAD*, které byly vybaveny vším dostupným.

Oblast 3) Pole jižně od Těšova.

Obrázek 78) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 3).

Souřadnice: **ETRS89-TM33**: N=5548722.96 E=323944.69 $h_{\text{evrs}}=466.45$ (m).

Obrázek 79) Pozůstatky po střelbě těžkého kulometu.

Soubor byl nalezen na poli směrem k Lipoltovskému potoku. Povrchovým sběrem byly nalezeny nejprve skupina tří a následně v řadě za sebou směrem k brodu potoka pozůstatky amerických válečných nábojnic ráže 12,7 mm Browning (.50 cal). Jejich původ se dá přičítat americkým tankům M-4 nebo samohybným dělům M-10, které mely na věži těžký protiletadlový kulomet M2 Browning. Z dostupných informací z amerických zdrojů nelze potvrdit přítomnost amerických obrněnců v tomto místě a nelze tedy vyloučit možnost, že se jedná o nábojnice po útoku amerických „kotlářů“, kdy stíhací a bitevní letouny P-51 a P-47 byly také vybaveny těmito těžkými kulometry AN-M2 Browning (letecká verze s elektronickou spouští).

Oblast 4) Levé křídlo německé obrany na okraji lesa mezi obcemi Mokřina a Těšov, místo pozic s úmrtím německého velitele obrany.

Obrázek 80) Pohled přes pozice do lesa do kopce.

Obrázek 81) Pohled skrze úvoz k obci Mokřina, ve kterém byly také vybudována německá postavení.

Obrázek 82) Pohled přes úvoz směrem k Těšovu.

Obrázek 83) Pohled z lesa přes pozice Němců

Obrázek 84) Pozice na pravé straně u potoka.

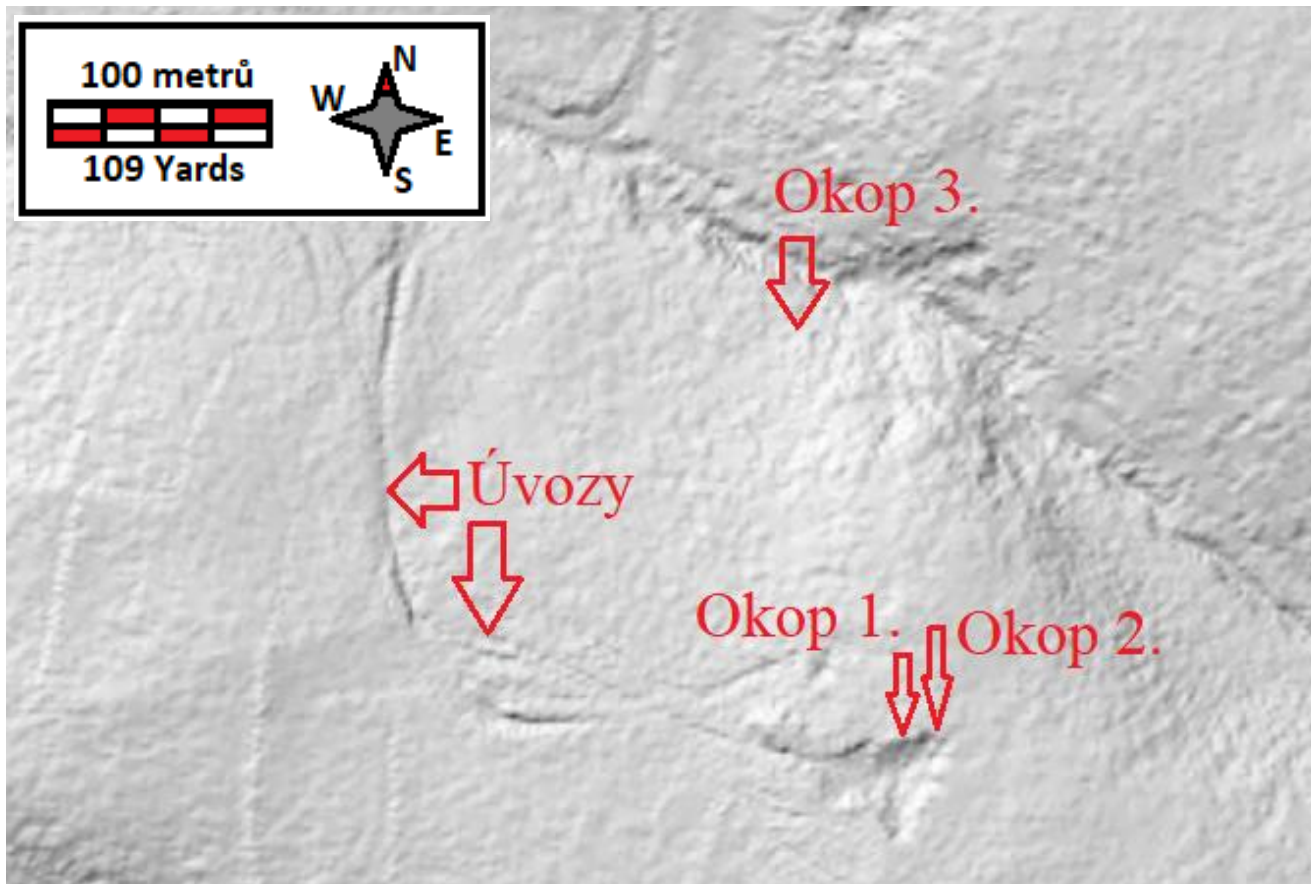
Obrázek 85) Pozice na pravé straně u potoka u strže.

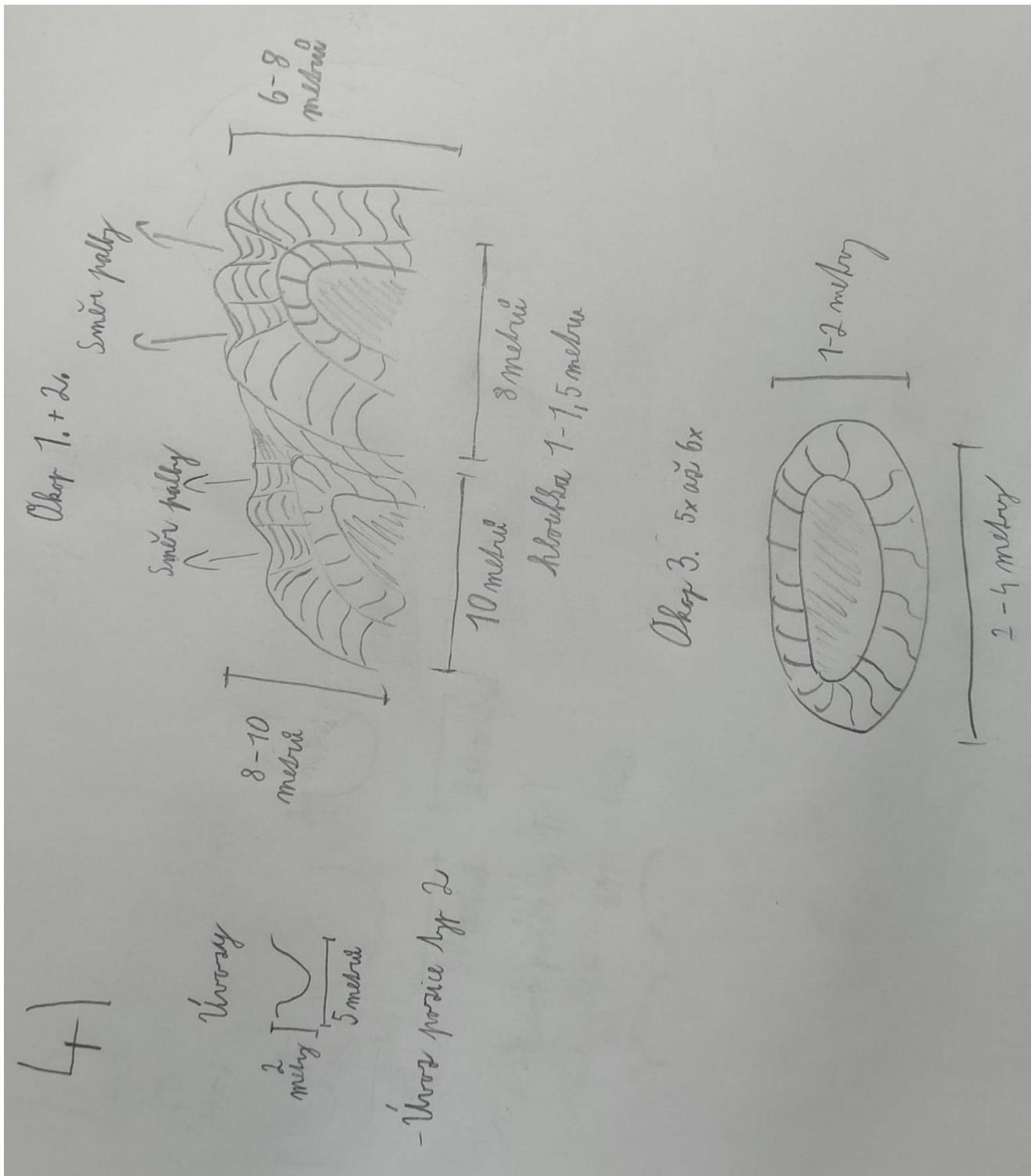
Obrázek 86) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 4).

Souřadnice úvozů: ETRS89-TM33: N=5549964.02 E=324317.28 $h_{\text{evrs}}=509.47$ (m) a ETRS89-TM33: N=5549946.98 E=324357.31 $h_{\text{evrs}}=517.71$ (m).

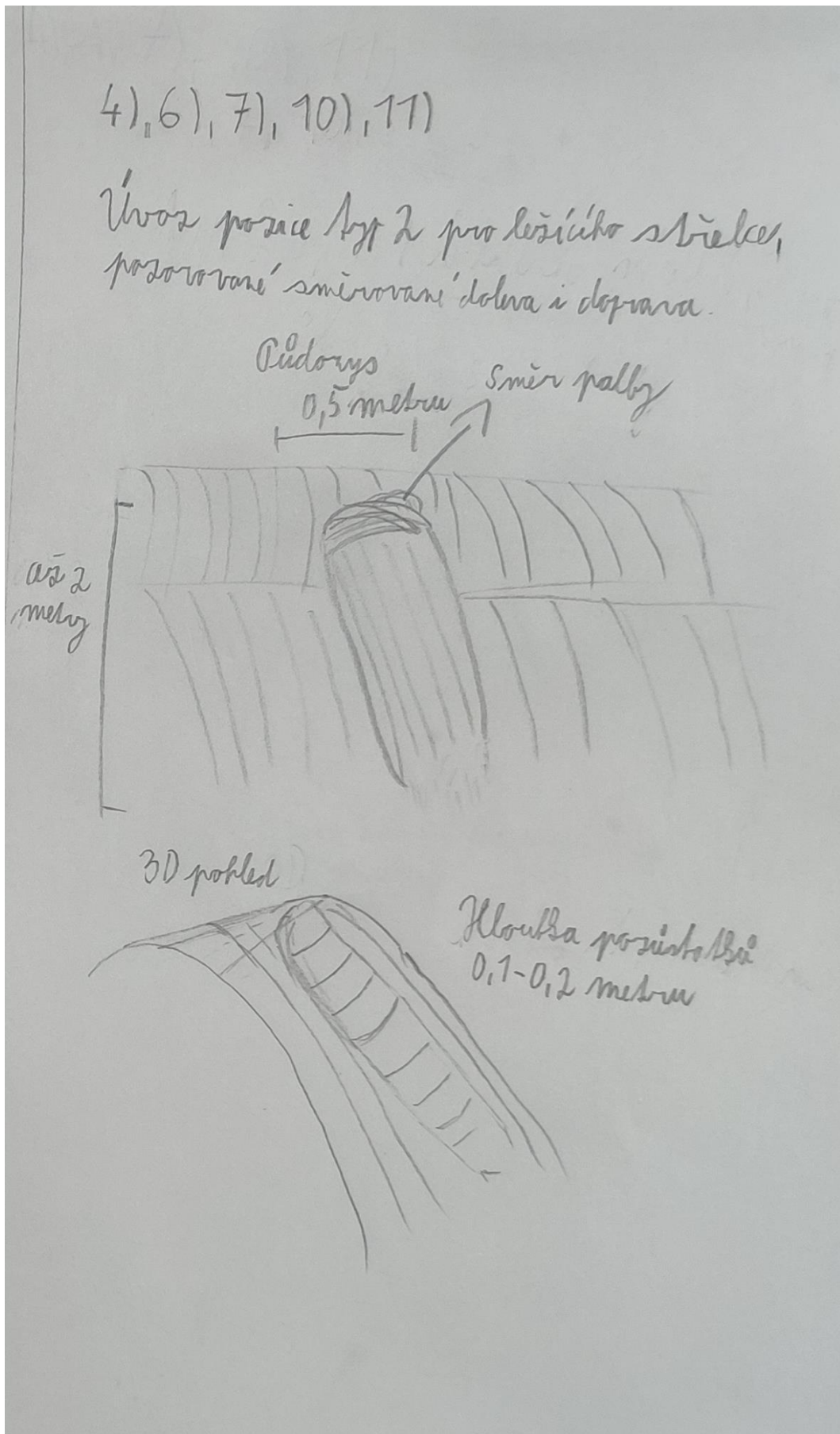
Souřadnice okop 1.: ETRS89-TM33: N=5549925.64 E=324526.74 $h_{\text{evrs}}=554.39$ (m), okop 2.: N=5549928.95 E=324533.57 $h_{\text{evrs}}=555.49$ (m), okop 3.: ETRS89-TM33: N=5550075.89 E=324482.64 $h_{\text{evrs}}=520.36$ (m).

Obrázek 87) Náčrt německých pozic.

Obrázek 88) Náčrt německých pozic.

Obrázek 89) Pozůstatky vojenské činnosti německých vojáků v těchto pozicích.

V místech pozic s nalezeným souborem měl být nalezen mrtvý velitel německé obrany a jsou zde patrné německé pozice. V jedné z nich se podařilo nalézt nábojový pásek československé výroby pro náboje ráže 7,92x57 Mauser, dva náboje 7,92x57 Mauser z válečné výroby v okupované ČSR pro německou armádu. Také zde byly nalezeny dva válečné náboje vyrobené Německem a jedna střela z rozpadlého náboje.

**Oblast 5) Pole severozápadně od Těšova a místo, kde padl americký voják
S/Sgt. Myers.**

Obrázek 90) Pohled přes pole k americkým pozicím u Úvalu.

Obrázek 91) Pohled směrem k silnici, kde měl přibližně být zabít americký voják S/Sgt. Myers.

Obrázek 92) Pohled z pole na německé pozice na úvoze v Těšově u hostince č.p. 55.

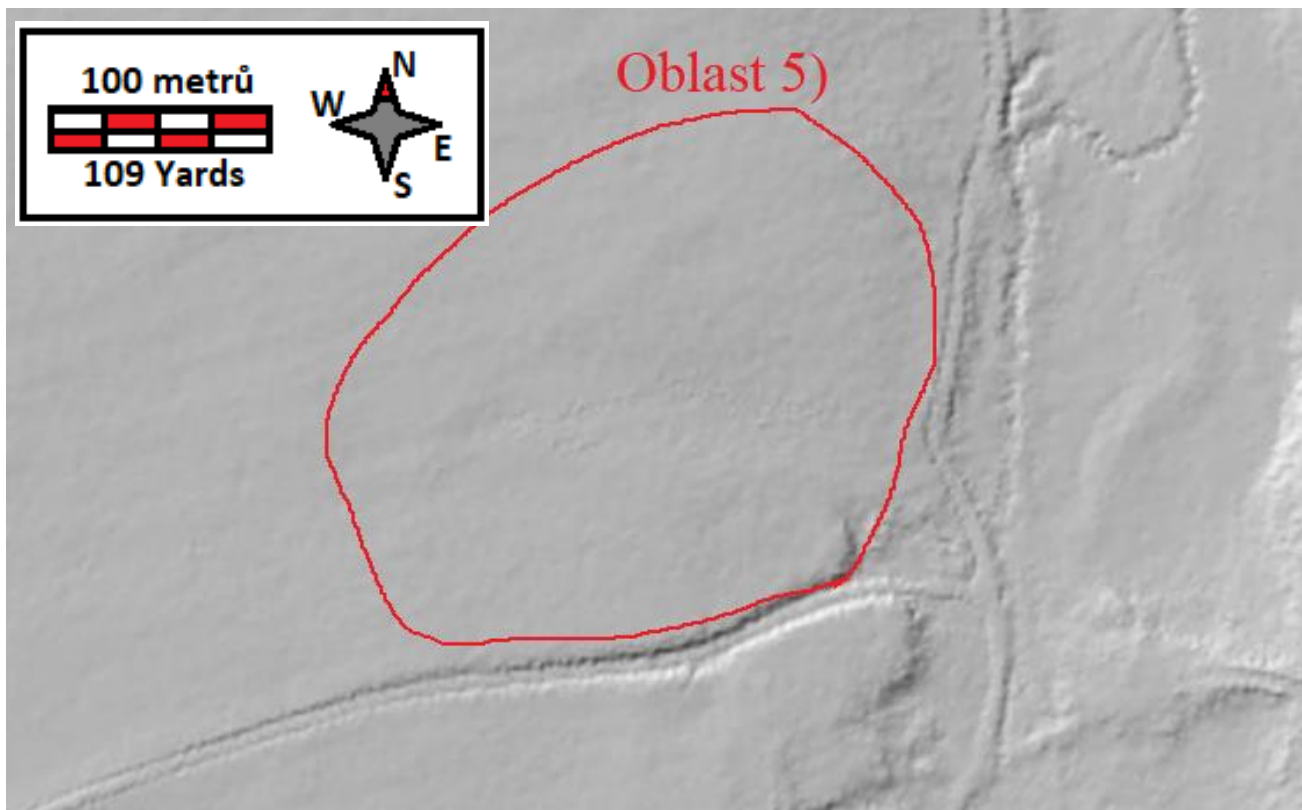

Obrázek 93) Pohled od silnice přes pole směrem k Mokřině.

Obrázek 94) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 5).

Souřadnice: ETRS89-TM33: N=5549523.75 E=323701.45 $h_{\text{evrs}}=459.82$ (m).

Obrázek 95) Pozůstatky bitvy a americké přítomnosti na poli vlevo od silnice směrem od Úvalu k Těšovu.

Soubor byl nalezen na poli vedle cesty na Těšov od Úvalu, kde se nacházel padlý americký voják. V orbě byly nalezeny dva pozůstatky bojů, a to dvě nábojnice americké válečné výroby ráže 30.06 Springfield, které byly od sebe vzdáleny 37 metrů v linii na sever. To by naznačovalo rozložení amerických útočících pěších sil rozvinutých do rojnice nebo velmi otevřené formace. Nelze ani vyloučit, že to mohly být jedny z prvních výstřelů pěšáků nebo *scoutů*, kteří zde vedli pamětníkem zmíněnou hlídku nebo průzkum.

Oblast 6) Kulometné hnízdo a další obranné pozice na cestě a úvozech ve středu pozic na Těšovském vrchu.

Obrázek 96) Zvlněný terén a staré úvozy na vrstevnici na Těšovském vrchu.

Obrázek 97) Stará cesta po vrstevnici.

Obrázek 98) Kruhový nejspíše okop pro těžkou zbraň kulomet a perfektním výhledem na celé pole mezi Těšovem a Milíkovem.

Obrázek 99) Vzrostlá lesní školka u úvozu s patrnými stopami v terénu po dělostřelbě.

Obrázek 100) Druhá část pozic za lesní školkou pohled směrem z kopce z úvozové cesty.

Obrázek 101) Pohled po úvozové cestě směrem přes pozice po vrstevnici.

Obrázek 102) Pohled po úvozové cestě od pozic směrem do kopce k dalším pozicím německé obrany na Těšovském vrchu.

Obrázek 103) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 6).

Souřadnice úvozy: ETRS89-TM33: N=5549211.20 E=324491.86 $h_{evrs}=549.78$ (m),

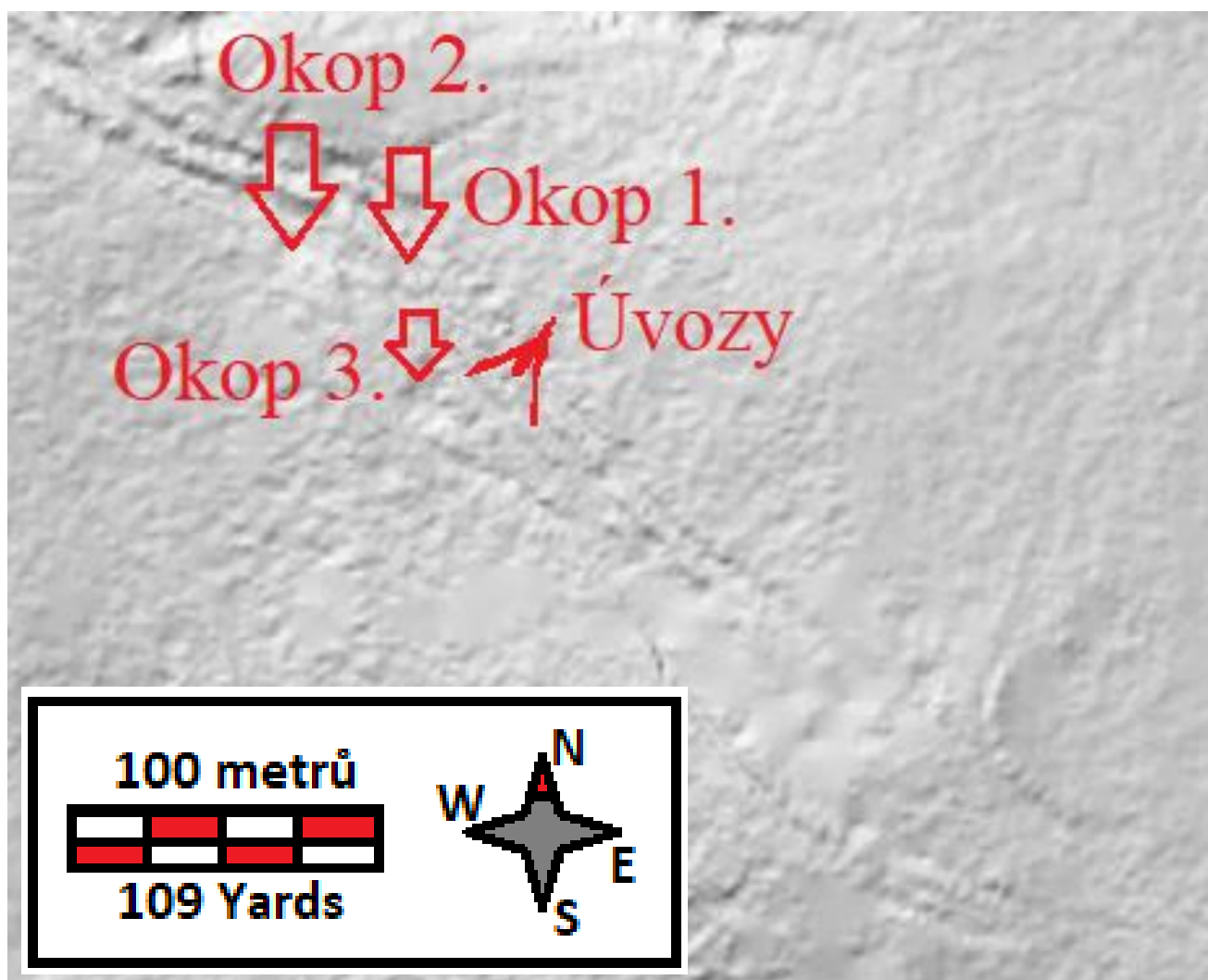
N=5549209.36 E=324511.87 $h_{evrs}=555.22$ (m) a

N=5549210.9 E=324520.94 $h_{evrs}=558.3$ (m).

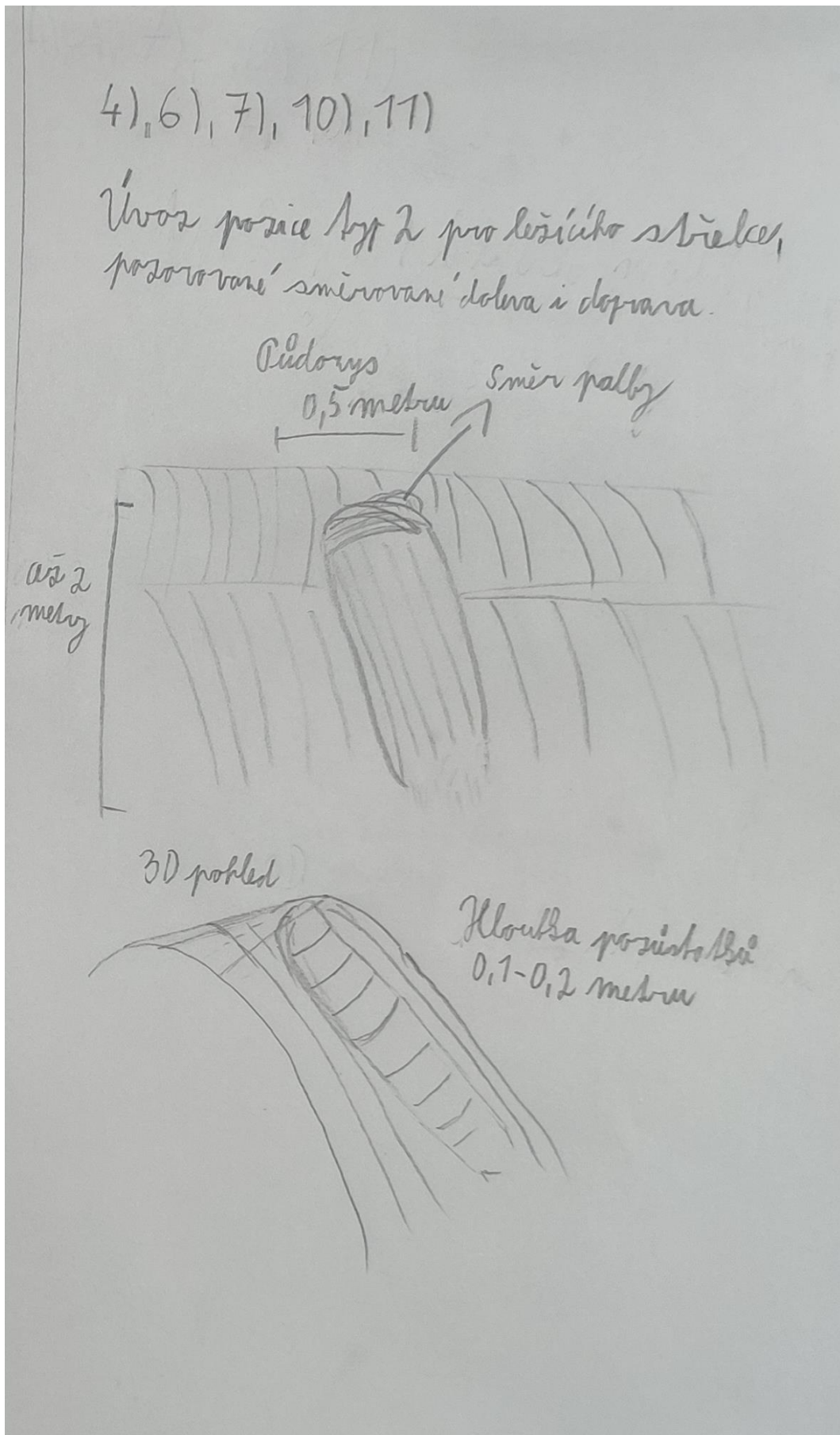
Souřadnice okop 1.: ETRS89-TM33: N=5549256.33 E=324452.98 $h_{evrs}=539.5$ (m),

okop 2.: N=5549255.31 E=324418.32 $h_{evrs}=527.81$ (m), okop 3.:

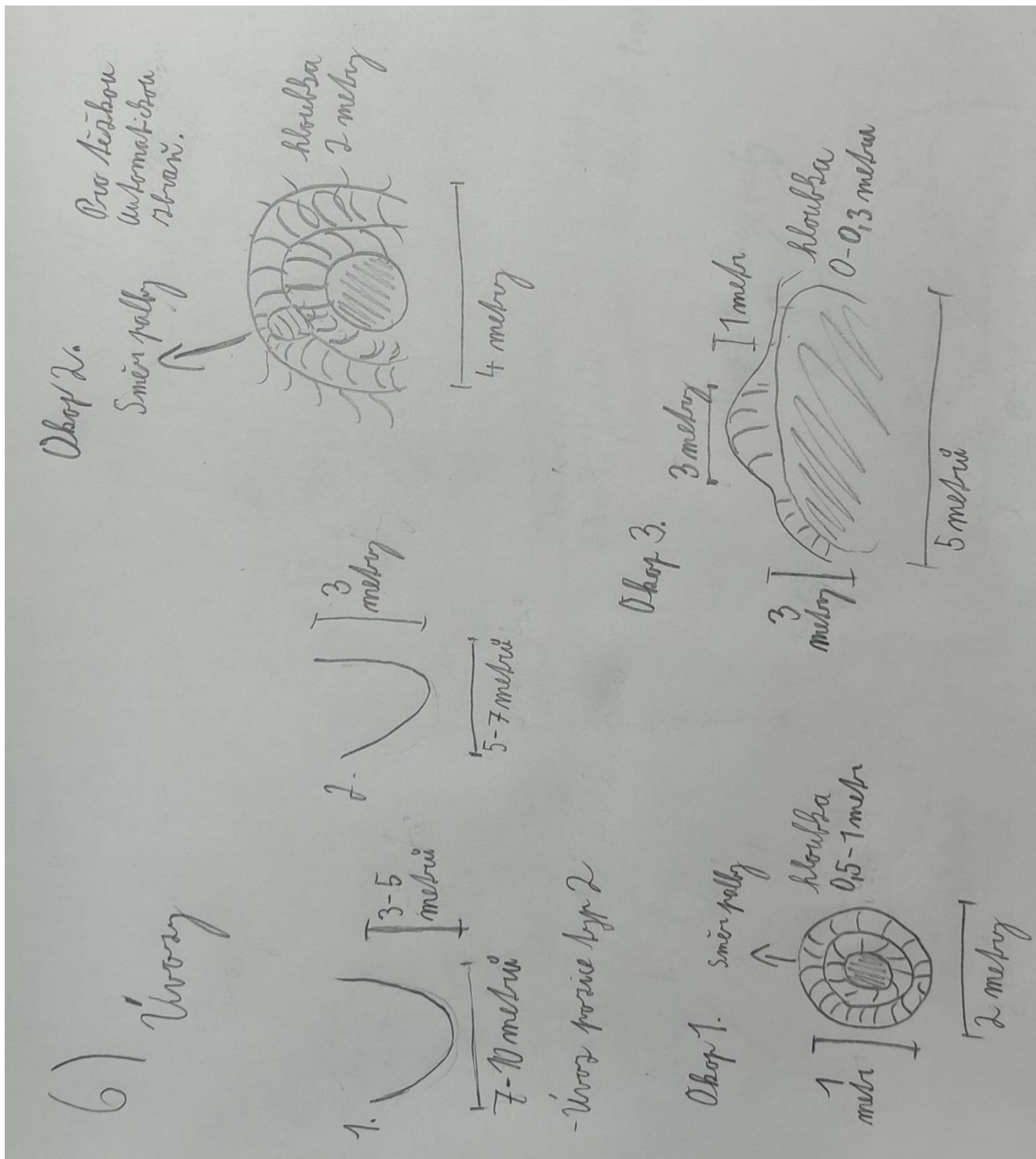
N=5549218.31 E=324462.3 $h_{evrs}=539.2$ (m).

Obrázek 104) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 105) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 106) Pozůstatek německé činnosti v prostoru.

Několik okopů podél úvozové cesty lesem přes Těšovský vrch spojují pozice celou linií. Nacházejí se zde pravděpodobně krátery a veliká kruhová prohlubeň nebo okop s perfektním pokrytím celého předpolí vrchu. Nabízí se možnost, že zde byla umístěna německá těžká automatická zbraň, nejspíše kulomet *Maschinengewehr 42* na trojnohé lafetě pro statickou pozici. Bohužel pro tuto myšlenku již chybí prokazatelný důkaz. V blízkosti byl nalezen jeden náboj z československé předválečné produkce ráže 7,92x57 Mauser, které po obsazení používala německá armáda.

Oblast 7) Pozice Německé obrany na Těšovském vrchu na pravém křídle umístěné údajně v pokusech o naražení štoly a na úvozech.

Obrázek 107) Úvoz od statku směrem na Těšovský vrch.

Obrázek 108) Pohled po úvoze, na kterém jsou patrné pozice německých obránců, zejména ležících střelců, směrem na kopec.

Obrázek 109) Druhý úvoz směrem z kopce

Obrázek 110) Pohled od pozic výše na kopec.

Obrázek 111) Pohled z vrcholu pozic přes pozice.

Obrázek 112) Pozice kryjící pravé křídlo těchto pozic a mířící na úvoz uprostřed Těšova a zároveň nejvyšší místo těchto pozic.

Obrázek 113) Pohled do pozic, kde byly nalezeny výbuchem potřhané náboje.

Obrázek 114) Pohled po úvozu do kopce.

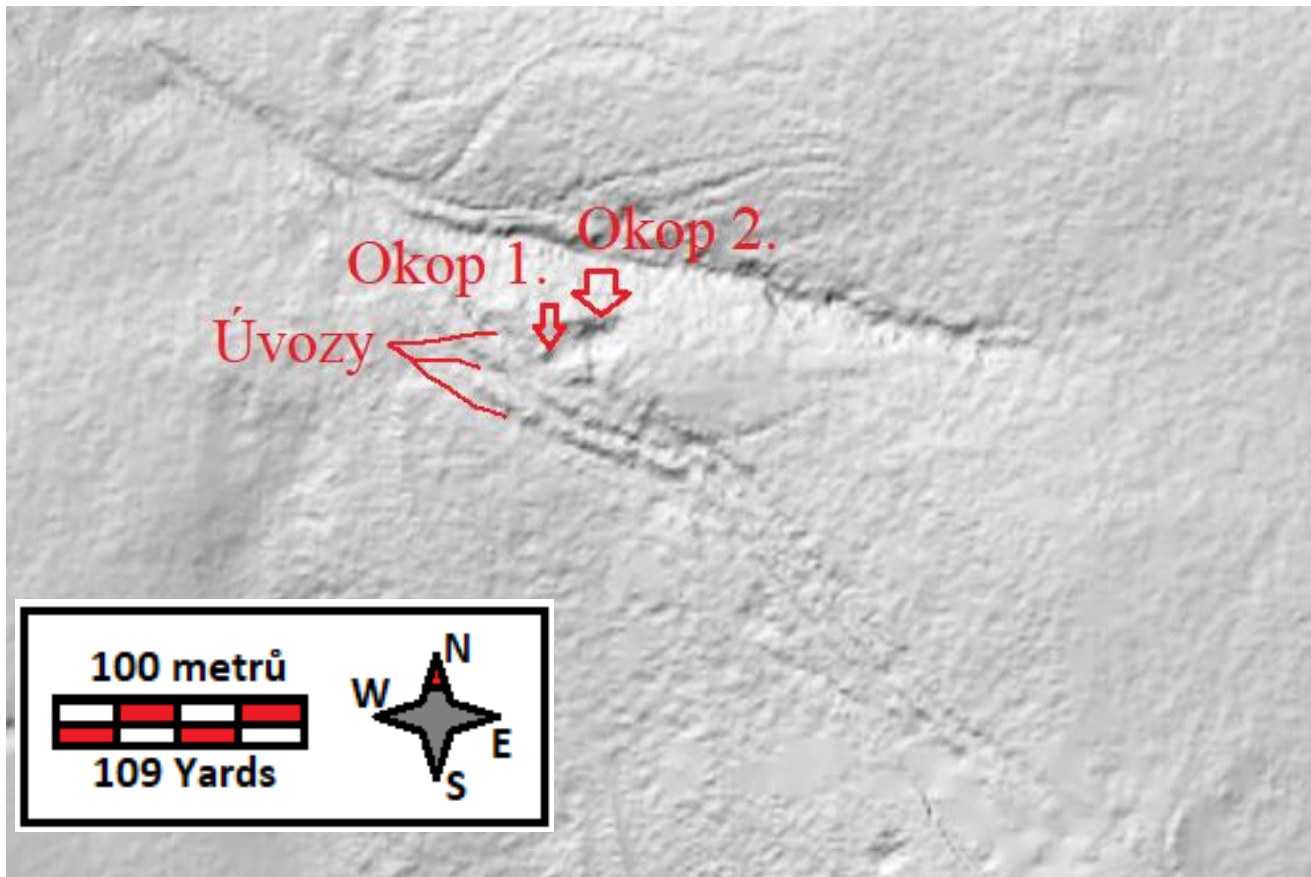
Obrázek 115) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 7).

Souřadnice úvozů: ETRS89-TM33: N=5549289.93 E=324341.56 $h_{\text{evrs}}=511.33$ (m),

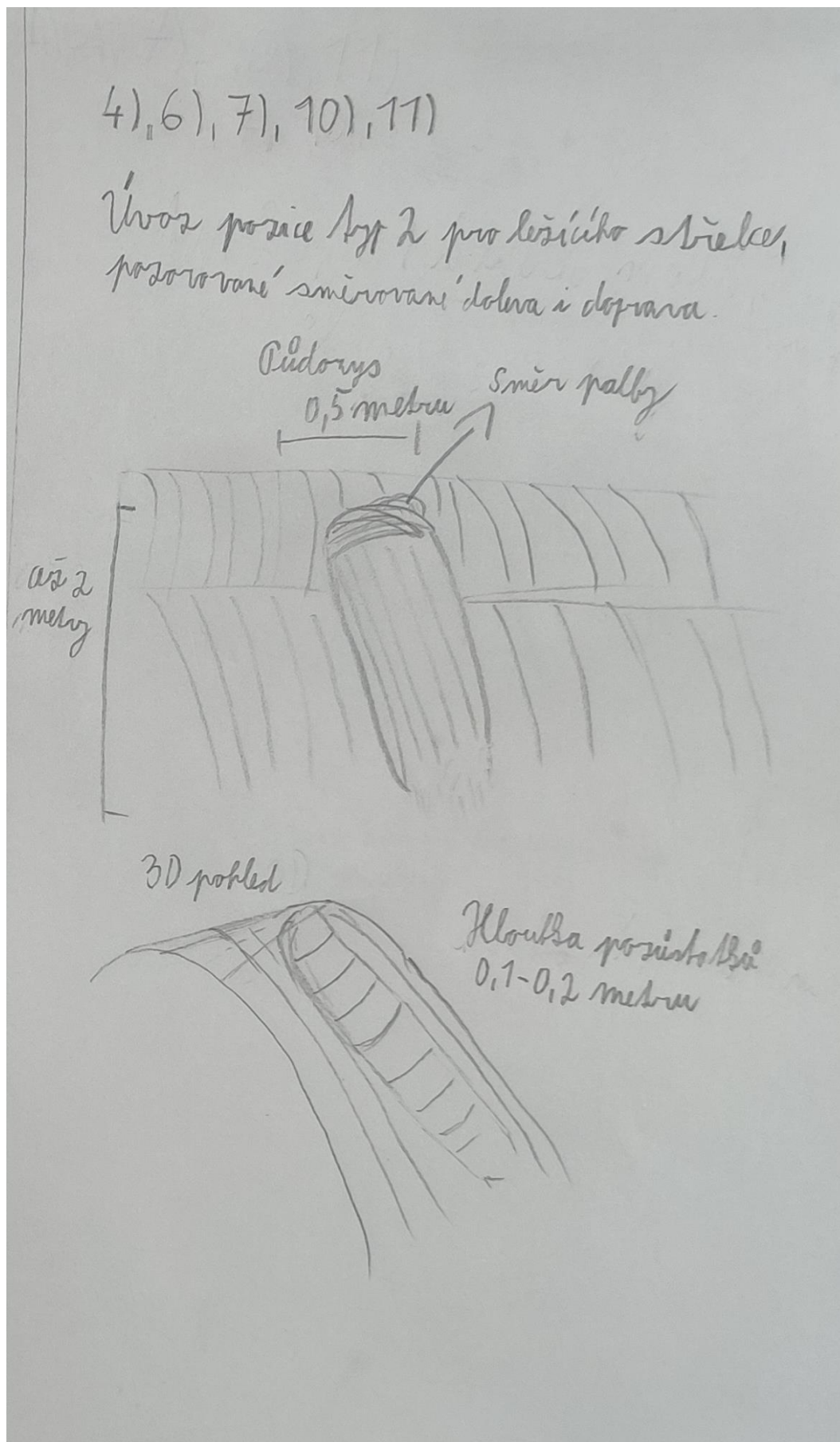
N=5549307.27 E=324335.28 $h_{\text{evrs}}=509.99$ (m), N=5549315.23 E=324340.70 $h_{\text{evrs}}=510$ (m).

Souřadnice okop 1.: ETRS89-TM33: N=5549312.58 E=324366.86 $h_{\text{evrs}}=518.45$ (m) a

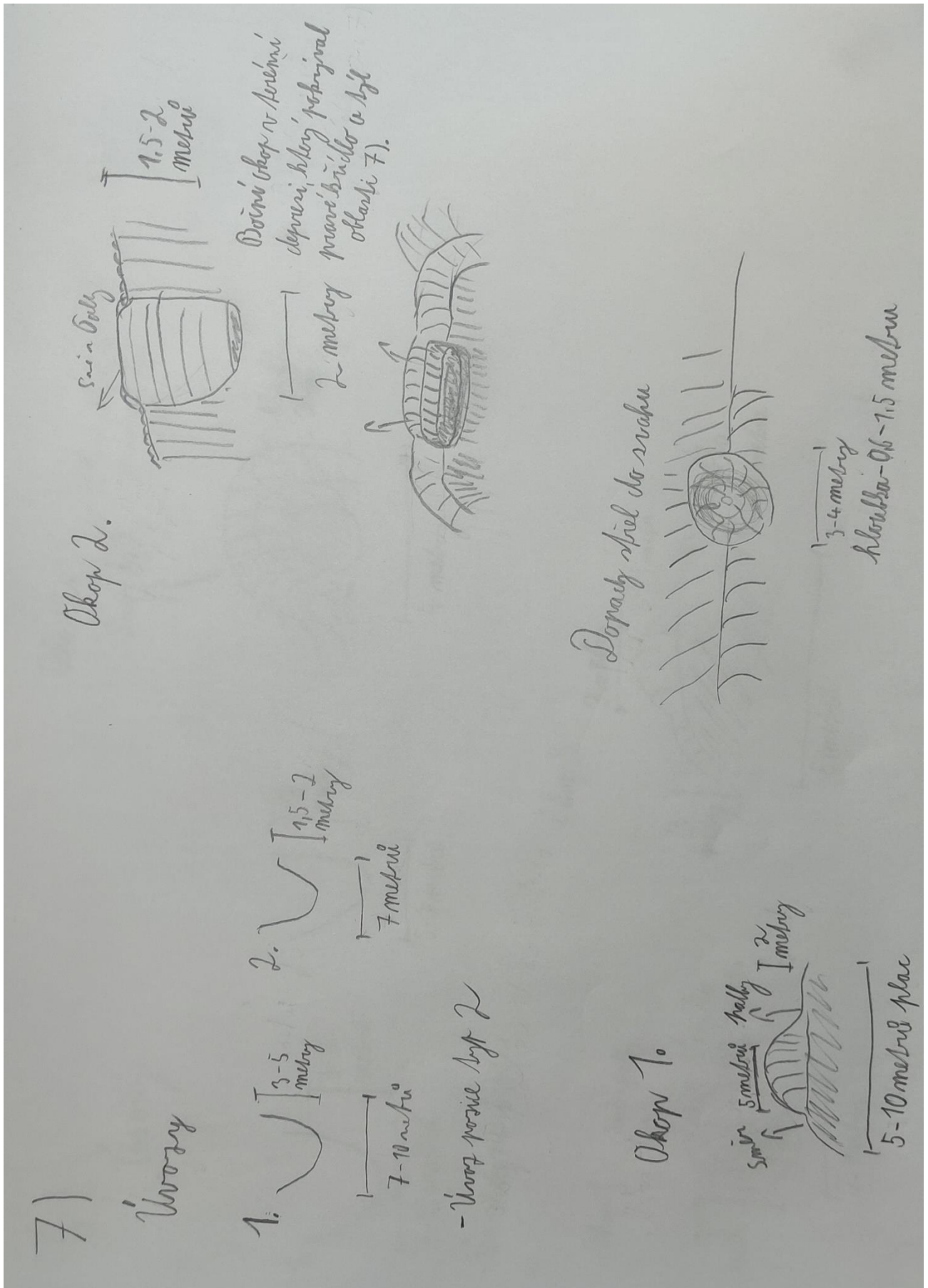
okop 2.: ETRS89-TM33: N=5549329.92 E=324382.36 $h_{\text{evrs}}=523.31$ (m).

Obrázek 116) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 117) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 118) Přítomnost německé vojenské branné moci v těchto pozicích.

Nejrozsáhlejší německé pozice se rozkládají u dnes již neexistujícího statku na pravém křídle obrany Těšovského vrchu v pozůstatcích po pokusech důlní činnosti v minulosti: V souboru 1. nalezeny jsou americká průbojná střela ráže 30.06 Springfield, dále části výstroje jako hák z batohu Wehrmachtu nebo knoflík „kropenáč“. Také se zde nachází část kování ze špičky boty, možná z německé vojenské nebo obyčejné pracovní obuvi, má tři dírky na uchycení k podrážce boty. Pozůstatky kapesního nožiku s neznámým původem a hliníkový hrneček totožný jako u bodu 2) a 11), oba bez jakéhokoliv značení. Soubor 2. byl z okolí jedné spodní části pozic u statku. Byly nalezeny nevystřelené střely ráže 7,92x57 Mauser, rozlámáný předválečný československý pásek pro náboje téže ráže. Střely pocházejí s největší pravděpodobností od činnosti dětí po boji, které náboje rozebíraly a hrály si se střelným prachem. V blízkosti se nacházela kožená podrážka s železnou podbitou podkovou na pět hřebů k připevnění. Ani zde nechybí nález vystřelené americké střely 30.06 Springfield. Soubor 3. jsou náboje především z bojové činnosti, kdy se zde nalézají vystřelený německý náboj 7,92x57 Mauser a další nevystřelené nesou známky rozebírání. Nelze přehlédnout jeden pistolový nebo samopalový náboj 9 mm Luger z německé válečné produkce (liší se v prachové náplni a náboje pro samopaly *Maschinenpistol 38* a *40* nejsou určeny pro použití v pistolích. Náboje mají zvýšený výkon, čímž kladou vyšší nároky na pevnost částí zbraně a rychle je opotřebují a u pistolí hrozí roztržení nábojové komory) a jeden celý a část druhého francouzského náboje 8x50R Lebel z předválečné produkce. Tyto náboje a pušky k nim jako Mle 1886 Lebel a pušky Berthier používaly jednotky *Volksturm* a *Reichsarbeitsdienst (RAD)*. Množství těchto nábojů se nachází zničených v táboře RAD u obce Prameny. Soubor 4. představuje především náboje a střely ráže 7,92x57 Mauser z německé válečné výroby a neurčité hliníkové plíšky pocházejí z jediné pozice v kopci. Dva náboje jsou vyloženě vybuchlé od zápalu nebo výbuchu a ostatní nesou viditelné známky poškození od zásahu. Většina z nich byla pohozena v nepřístupném svahu pozice v jedné linii ve výšce 3 až čtyři metry, což vylučuje možnost nějaké přípravy vojáků pro rychlé použití. Navíc se u nábojů v jednom kráteru nad nimi nacházela americká válečná střela ráže 30.06 Springfield ve směru z pole jižně od Těšova. Nejspíše sem dopadla dělostřelba Američanů a způsobila explozi přítomné munice. Náboje dnes působí více jako umělecké dílo než vražedné věcičky. Soubor 5. představuje další německé náboje vystřelené, nevystřelené nebo vysypané nalezené napříč pozicemi. V jednom kráteru po výbuchu byla nalezena další střela Američanů ráže 30.06 Springfield, tentokrát deformovaná právě tímto výbuchem granátu a mířila z pole jižně od Těšova směrem od

Velké Šitboře. Podařilo se dokonce nalézt vystřelenou střelu, která by tvarem odpovídala střele amerického náboje .30 Carbine o průměru 7,62 mm. Nakonec byl nalezen neurčitý předmět z hliníkového materiálu s nýtováním na ouška z obou stran. Na těchto pozicích byly nalezeny stopy po přímé palbě, krátery přibližně v rozmezí 3–4 metry průměr a 0,6–1,5 metru hloubky ve směru od pole mezi Těšovem a Milíkovem, možná se jednalo o dělostřelecké baterie u Malé Šitboře, kde se mezi 17.15 h. a 17.35 h. rozložily všechny tři baterie od *32nd FAB (105 mm)*,⁵²⁹ přibližně v úhlu dopadu po křivce v $\alpha = 23^\circ$ stupňů, tedy horizont $0^\circ + 23^\circ$.

---

⁵²⁹ 32nd Field Artillery Battalion – denní hlášení 6. května 1945. Unit Journal, nestránkováno, [cit. 2024-02-09]. Dostupné z: https://firstdivisionmuseum.nmtvault.com/jsp/PsImageViewer.jsp?doc_id=5d51b39f-52d3-4177-b65e-30b812011812%2Fwfd0000%2F20151125%2F00000012, (301-FA(32)-0.7: Journal and File – 32nd FA Bn – 1st Inf Div, (European Campaign), 1 Mar 45 – 31 May 45 Pub. Date 1962, s. v dokumentu 664).

Oblast 8) Dopady amerických dělostřeleckých střel na Těšovském vrchu.

Obrázek 119) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 120) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 121) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 122) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 123) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 124) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 125) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 126) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 127) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 128) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 129) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 130) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 131) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 132) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 133) Dopady střel amerického dělostřelectva kolem úvozové cesty, která se stáčí nahoru doleva.

Obrázek 134) Dopady střel amerického dělostřelectva a pohled dolů z kopce od úvozové cesty na německé pozice.

Obrázek 135) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 136) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 137) Dopady střel amerického dělostřelectva.

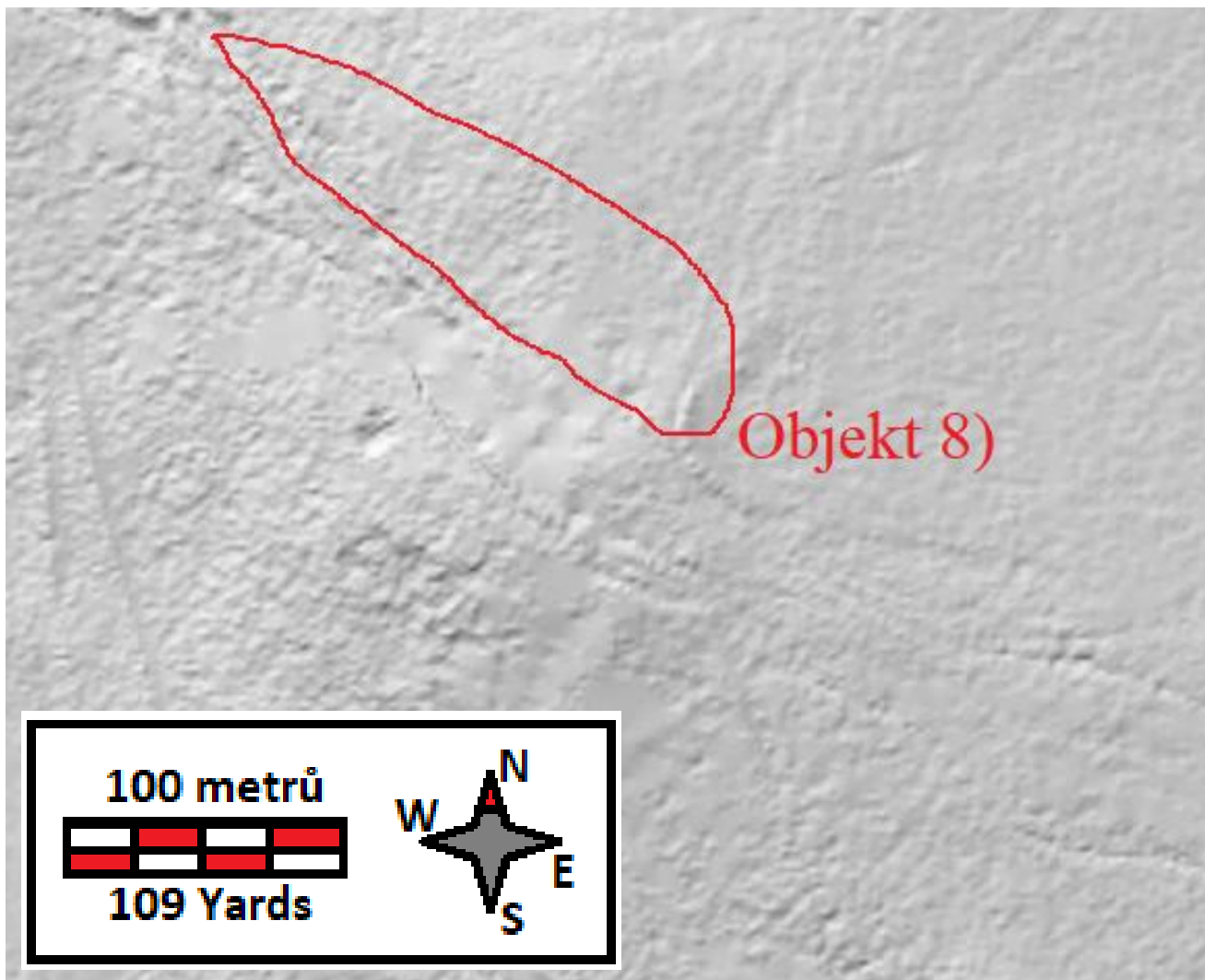

Obrázek 138) Dopady střel amerického dělostřelectva.

Obrázek 139) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 8).

Souřadnice: ETRS89-TM33: N=5549211.77 E=324541.31 $h_{\text{evrs}}=563.56$ (m).

Obrázek 140) Střepina tříštivého dělostřeleckého granátu.

Obrázek 141) Střepina tříštivého dělostřeleckého granátu.

V oblasti nad německými okopy ve středu linie se nachází množství prohlubní do velikosti průměru 4 a hloubky 1,5 metrů. V prostoru byla nalezena větší střepina z tříštivého dělostřeleckého granátu, bohužel průměr se zjistit nepodařilo, ale kolem zbytků závitu pro roznětku je kolem 78 mm. V případě přicházejí v úvahu průměry podle amerických děl v oblasti 75 mm, 76,2 mm, 81 mm nebo 4.2 Inch. minomet, 105 mm (nejpravděpodobnější) a 155 mm.

Oblast 9) Německé okopy ve svahu ve středu pravého křídla německé obrany na Těšovském vrchu.

Obrázek 142) Německé pozice a okopy vybudované a umístěné v upravené terénní depresi.

Obrázek 143) Další terénní deprese upraveny na pozice obránců.

Obrázek 144) Německý okop v terénní depresi, která byla upravena a využita k obraně.

Obrázek 145) Pohled přes pozice, povšimnou terénního zvlnění na svahu a prohlubní, možno od dělostřelecké palby.

Obrázek 146) Terénní deprese s viditelnou pozicí obrany, která zde byla zbudována.

Obrázek 147) Další německá pozice v terénní nerovnosti.

Obrázek 148) Německý okop ve svahu.

Obrázek 149) Druhý německý okop na svahu.

Obrázek 150) Cesta z kopce dále na Milíkov.

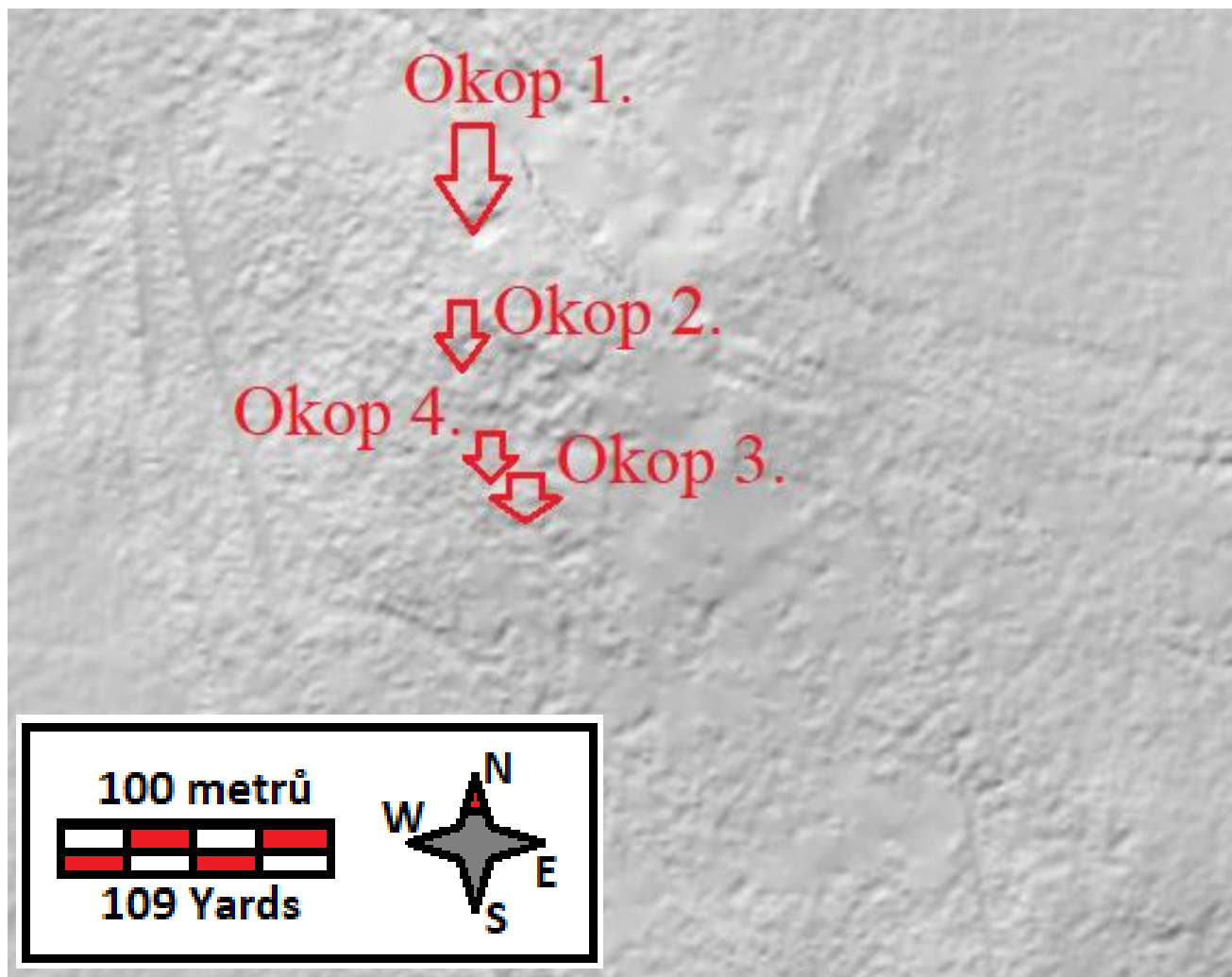
Obrázek 151) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování (DMR 5G Oblasti 9).

Souřadnice okop 1.: ETRS89-TM33: N=5549119.42 E=324528.38 $h_{\text{evrs}}=554.43$ (m),

okop 2.: ETRS89-TM33: N=5549067.81 E=324528.62 $h_{\text{evrs}}=549.5$ (m), okop 3.:

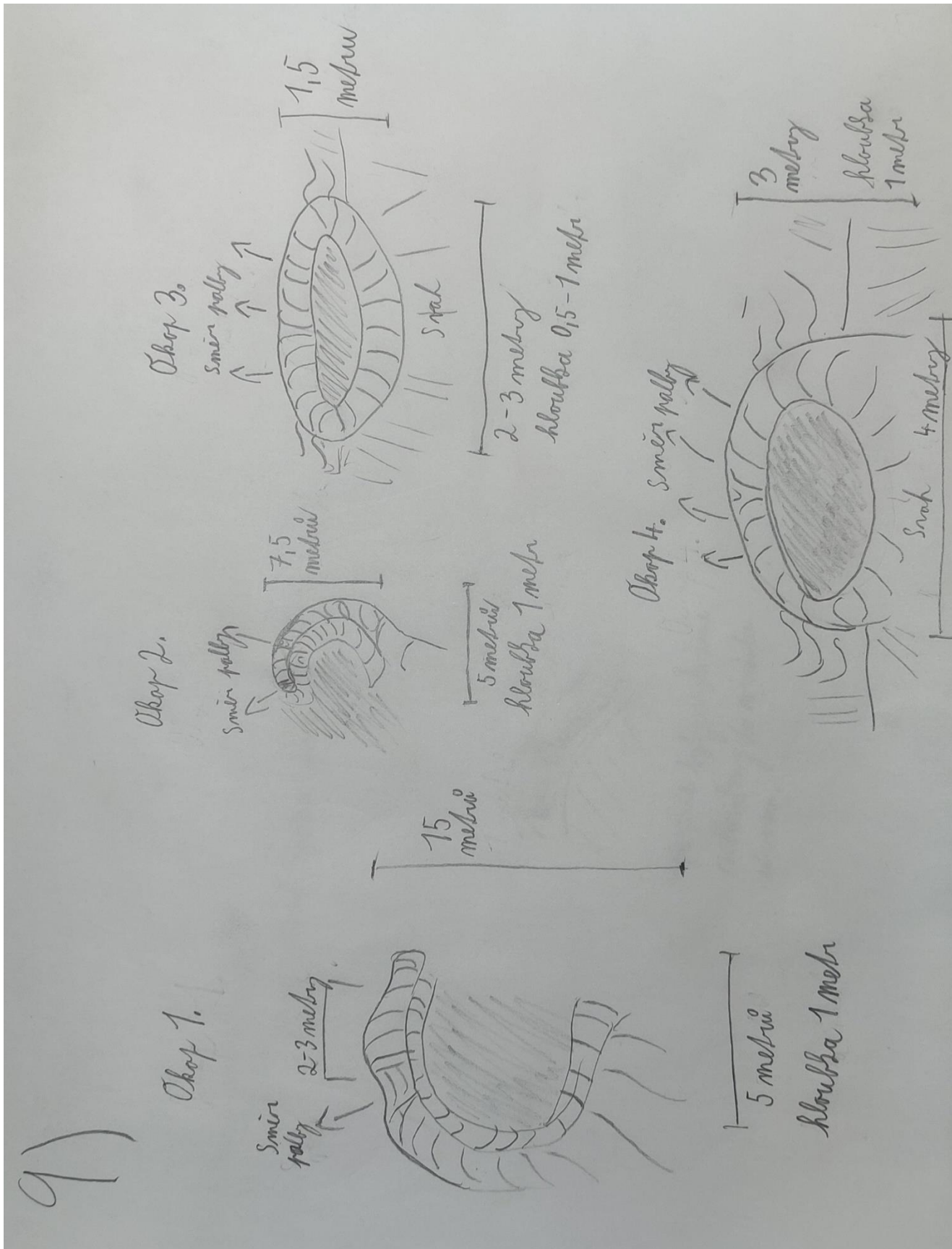
N=5549019.07 E=324561.02 $h_{\text{evrs}}=551.5$ (m), okop 4.:

N=5549029.74 E=324546.07 $h_{\text{evrs}}=548.68$ (m).

Obrázek 152) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

V prostoru středu linie se nepodařilo nalézt žádné důkazy přítomnosti německé armády. Okopy jsou z cesty kolem kopce dobře patrné, a tedy se jistě staly cílem hledačů s detektory kovů. Kolem perimetru se nepodařilo nalézt nějaké pozůstatky po vojenské činnosti krom okopů a zvlněného terénu po dělostřelbě a pokusu hornické činnosti v dobách minulých.

**Oblast 10) Německé pozice v meandru nebo úvozu na levém křídle
německé obrany na Těšovském vrchu směrem na Milíkov.**

Obrázek 153) Pohled směrem k Těšovu z pozic německých obránců na levém křídle obrany, za povšimnutí stojí výhled přes starý les a přechod v nový les náletu a listnatých dřevin mladšího data.

Obrázek 154) Pohled přes úvoz z kopce s patrnými pozicemi obrany.

Obrázek 155) Pohled vzhůru přes úvoz, lépe patrné pozice.

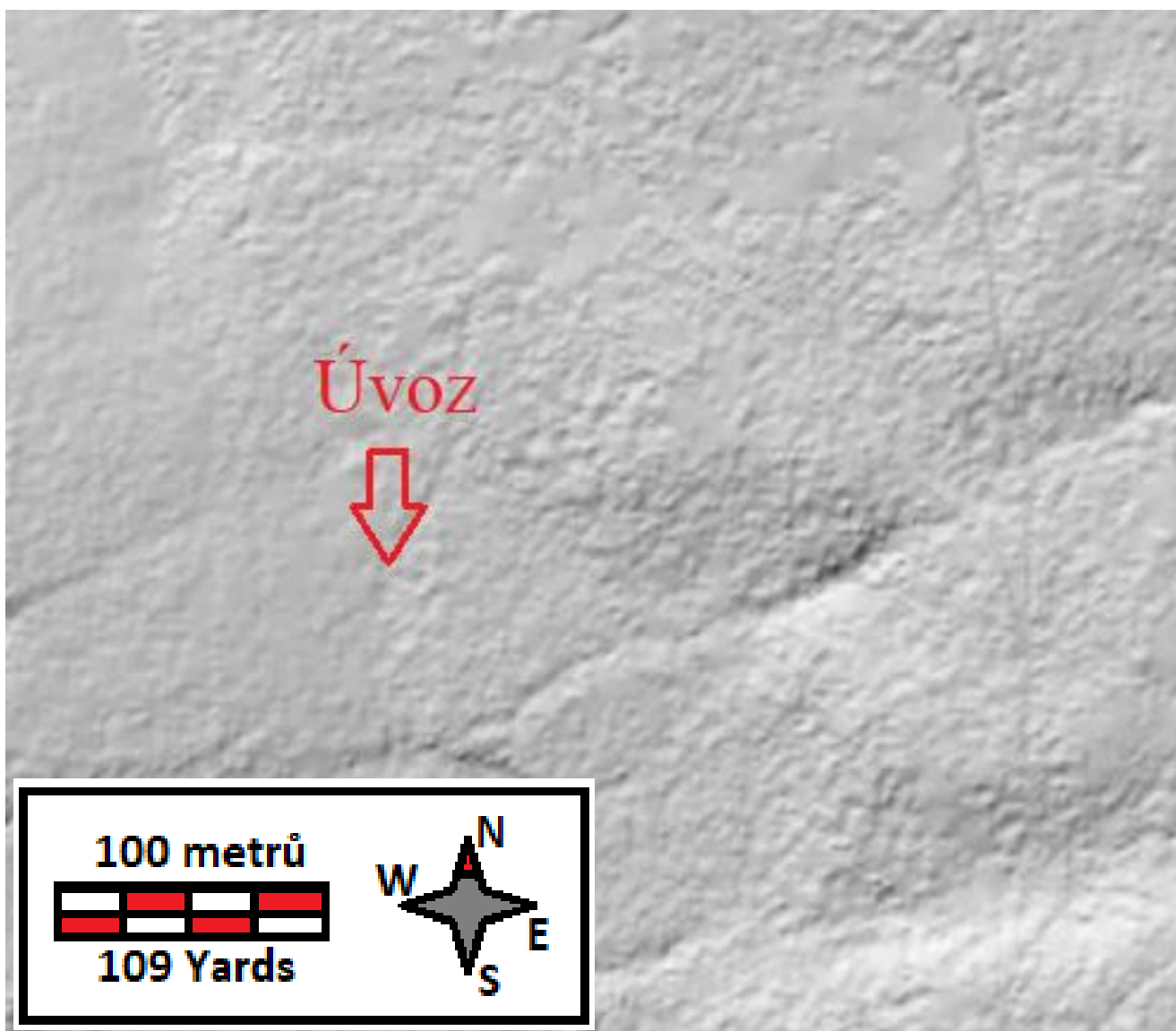

Obrázek 156) Pohled přes celý úvoz směrem k americkým postupujícím vojákům.

Obrázek 157) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 10).

Souřadnice úvozu: ETRS89-TM33: N=5548762.06 E=324559.98 $h_{\text{evrs}}=514.07$ (m).

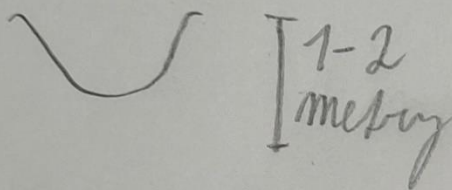
Obrázek 158) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

10)

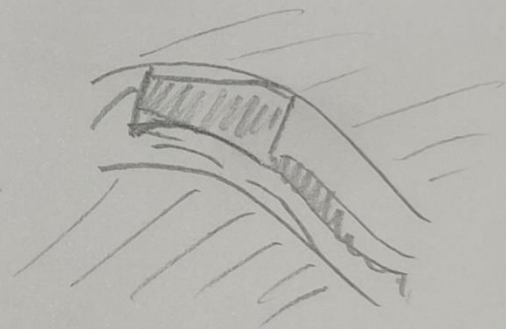
Úvoz

- úvoz pozice typ 2

- jasně patrná 3 pozice stěbek

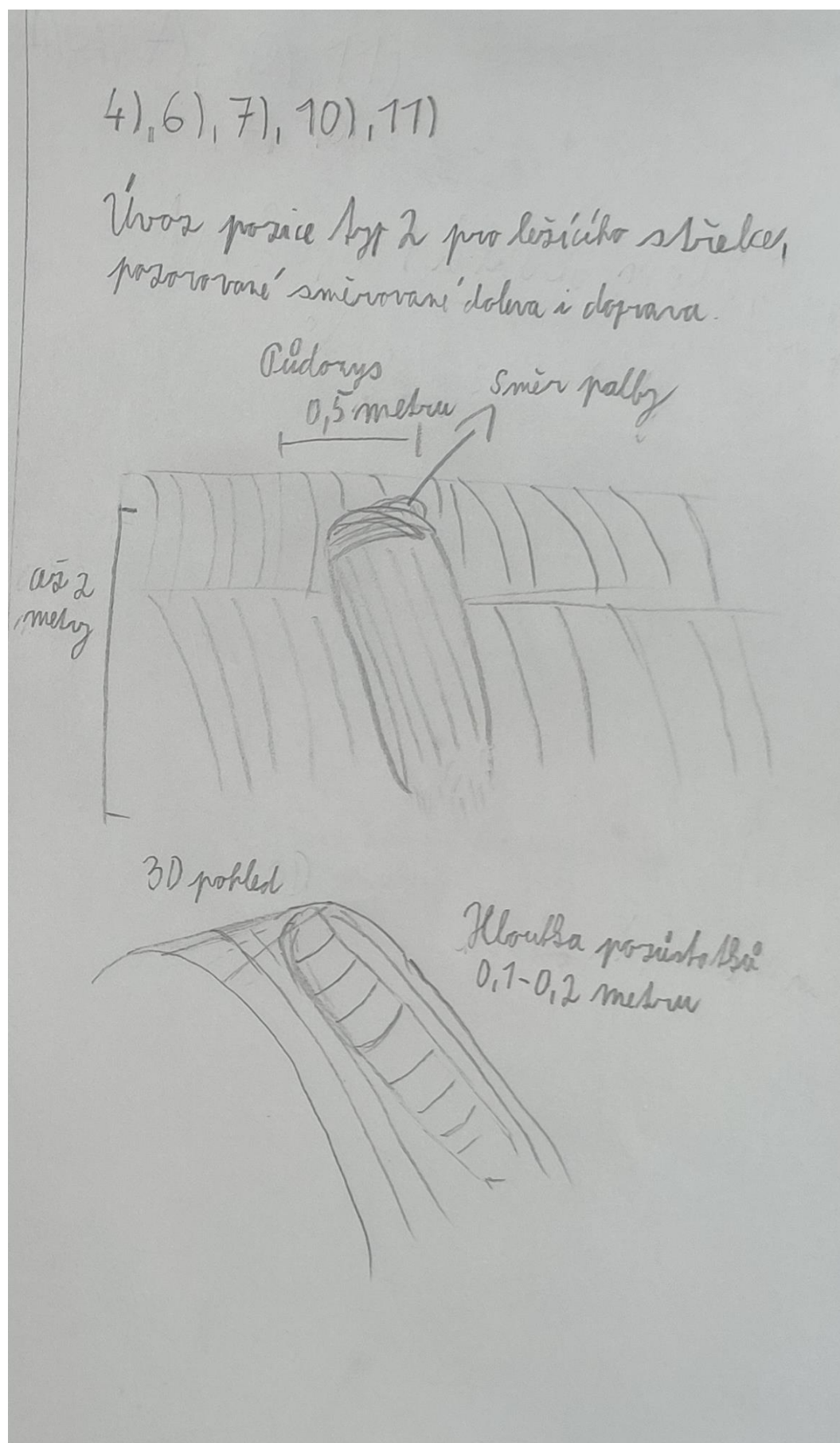

3-5 metrů

- pozice byly rozloženy
zahrobeny do vrcholu
úvozu.

Obrázek 159) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 160) Nalezené artefakty německé vojenské přítomnost.

Levé křídlo na jižní části linie Těšovského vrchu i celkové obranné linie německých sil v tomto úseku uzavíraly pozice v meandru a na cestě klesající k Milíkovu. Jsou zde patrné pozice ležících střelců a u jedné z nich byl nalezen soubor německý puškový náboj 7,92x57 Mauser a dva pistolové nebo samopalové náboje 9 mm Luger.

Oblast 11) Německá postavení v Mokřině a v úvoze nad ní.

Obrázek 161) Úvoz nad Mokřinou.

Obrázek 162) Pozice pro ležící střelce směrem na Těšov a Úval.

Obrázek 163) Pozice pro ležící střelce směrem na Těšov.

Obrázek 164) Okop na dně úvozu s výhledem na Úval na jihozápad.

Obrázek 165) Pozice na dně úvozu.

Obrázek 166) Pohled na haldu využitou k obraně a k okopu.

Obrázek 167) Větvící se úvoz na svém vrchu.

Obrázek 168) Patrné pozice na hraně úvozu směrem na severozápad na Tuřany.

Obrázek 169) Pozice pro ležící střelce směrem na Těšov s výhledem na cestu a pole mezi Těšovem a Úvalem.

Obrázek 170) Jedna za větví úvozu směrem na Těšov s patrnými pozicemi mezi stromy.

Obrázek 171) Pohled na zalesněný úvoz od Mokřiny.

Obrázek 172) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 11).

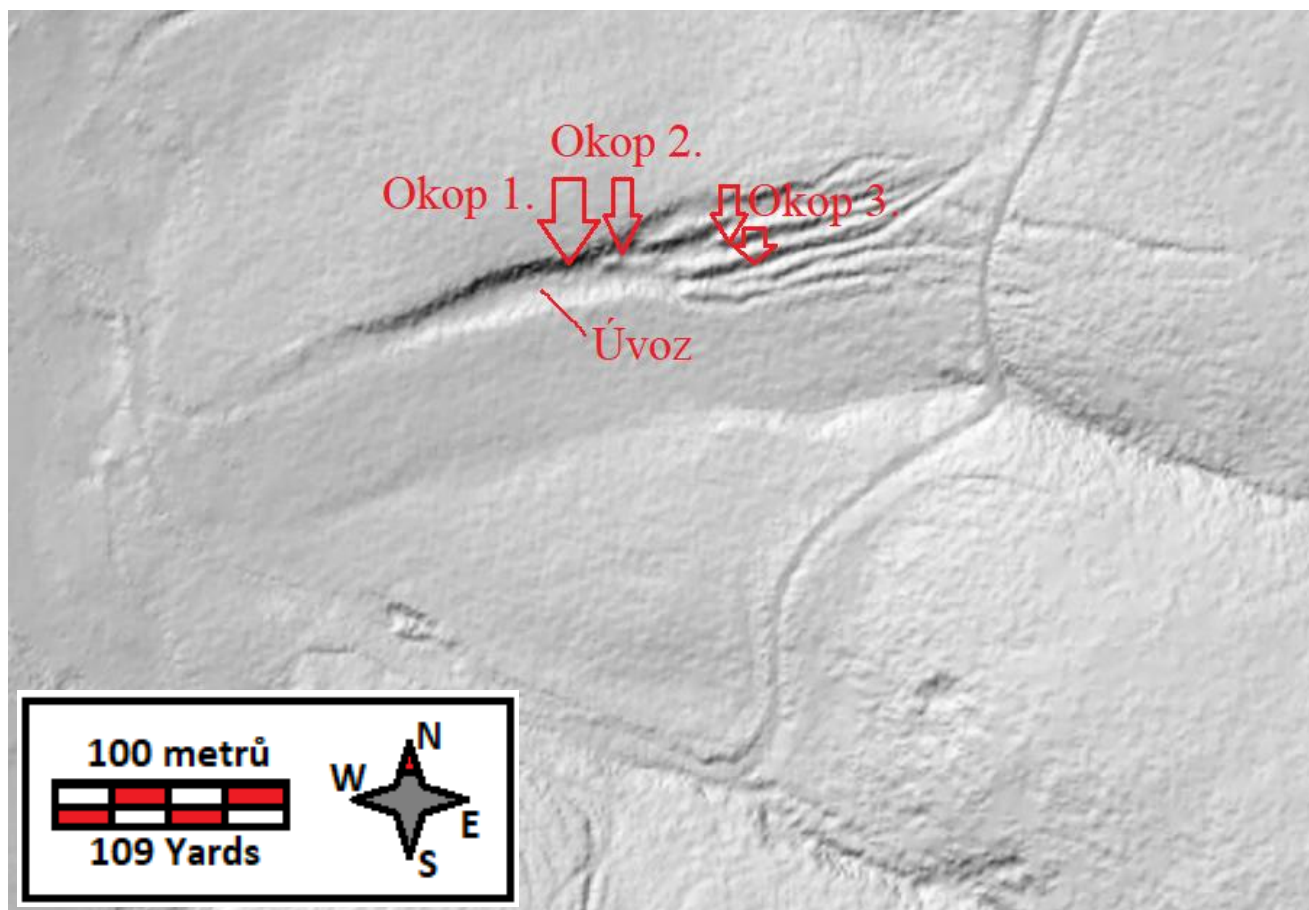
Souřadnice úvoz: ETRS89-TM33: N=5550411.55 E=324213.61 $h_{\text{evrs}}=465.51$ (m).

Souřadnice okop 1.: ETRS89-TM33: N=5550418.43 E=324223.10 $h_{\text{evrs}}=468.16$ (m),

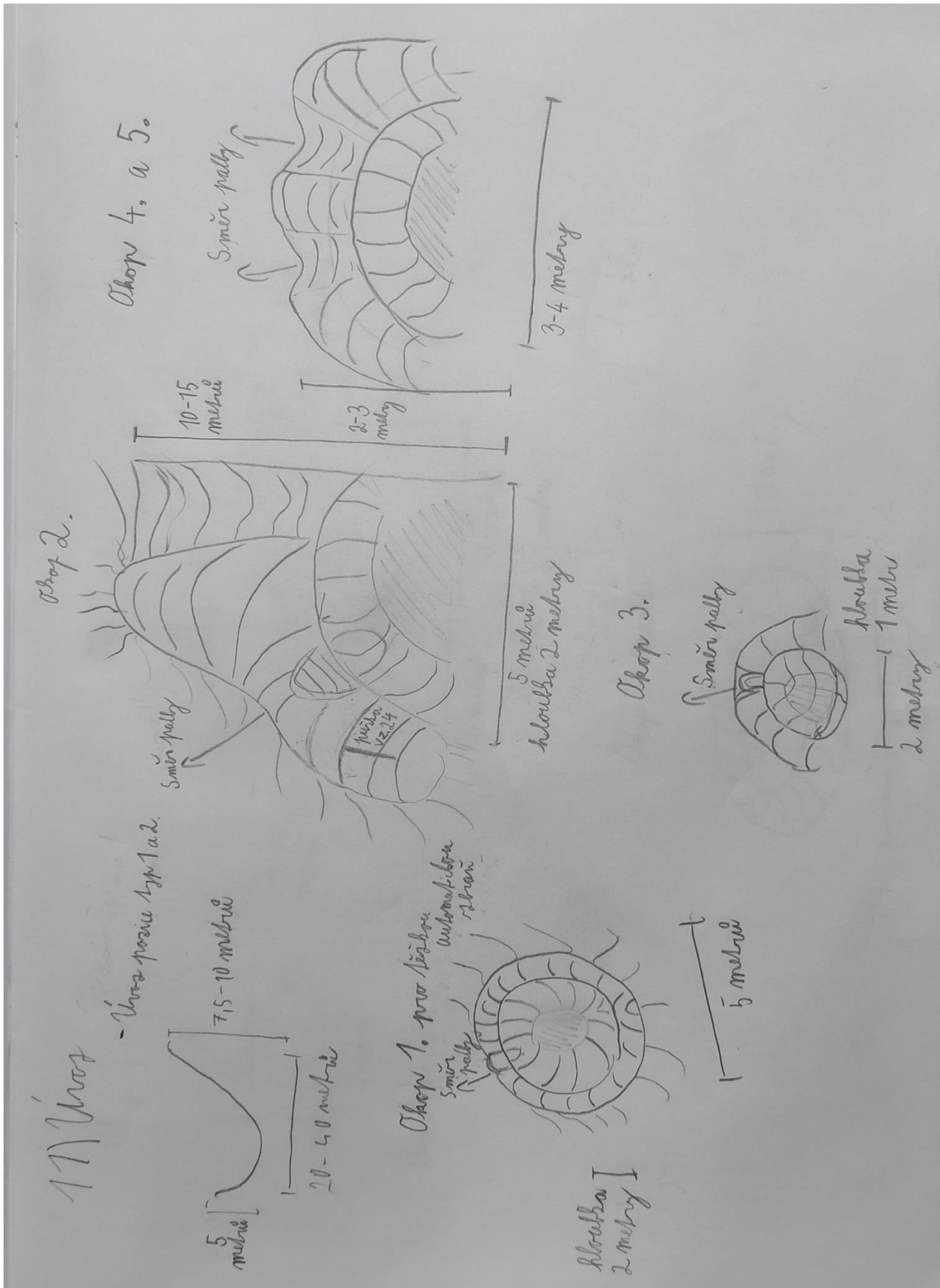
okop 2.: N=5550435.05 E=324273.89 $h_{\text{evrs}}=473$ (m), okopy 3.:

N=5550450.09 E=324329.13 $h_{\text{evrs}}=484.66$ (m) a ETRS89-

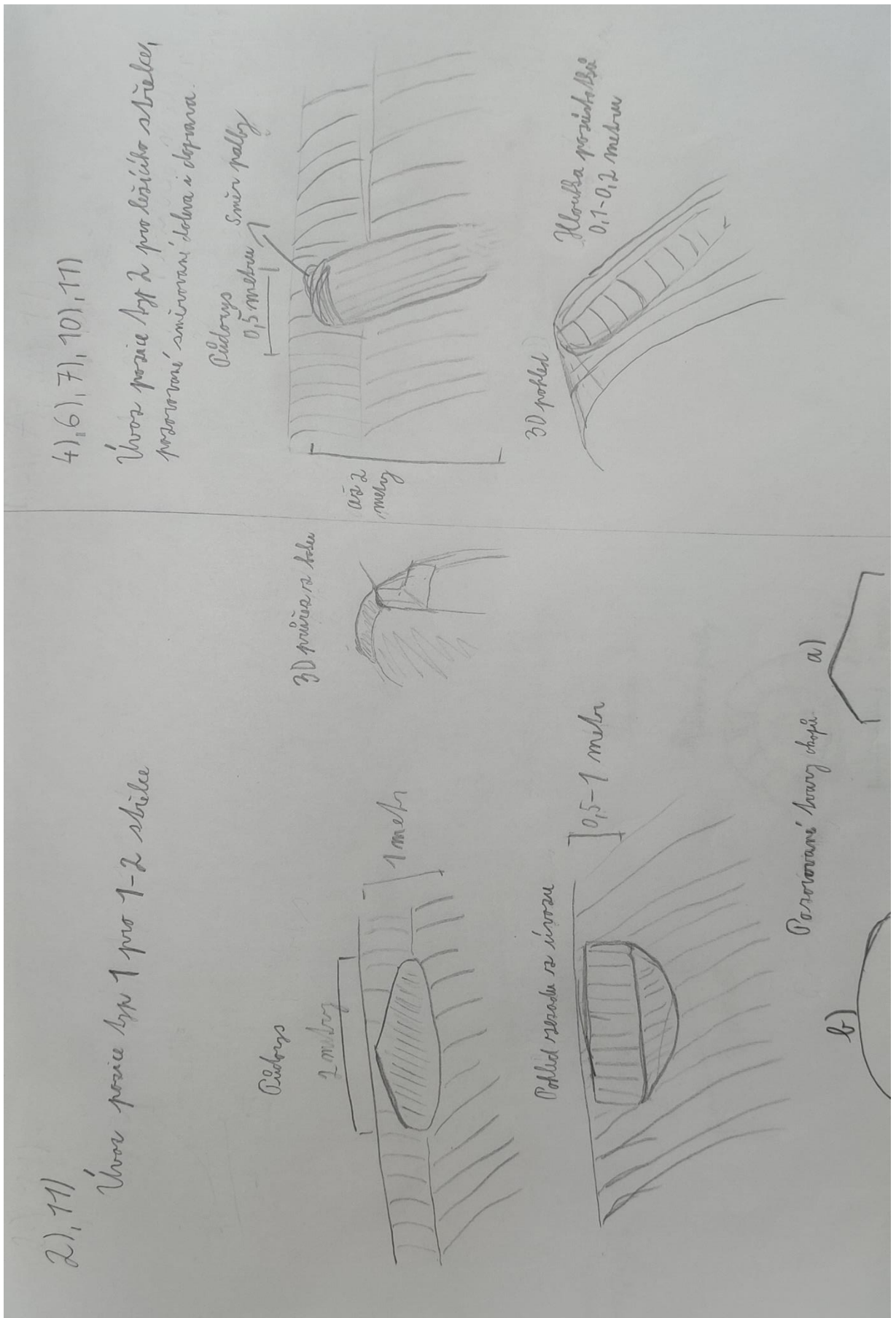
TM33: N=5550440.58 E=324342.87 $h_{\text{evrs}}=484.73$ (m).

Obrázek 173) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 174) Náčrty okopů a postavení německé obrany.

Obrázek 175) Předměty pozůstalé po přítomnosti německých obránců.

V úvoze nad Mokřinou se podařilo nalézt další známky přítomnosti ozbrojených sil německé říše z 2. světové války. Na snímku je soubor s číslem 1. nalezená na vrcholu okopu puška systému Mauser, dle typu objímek, ok pro popruh a krytky mířidel se jedná o pušku československé armády Vzor 24. Puška byla nalezena bez závěru a s chybějící botkou pažby, která byla deset metrů opodál. Nálezové okolnosti nenasvědčovaly k přeražení pažby u spouště, ale o nějaký jiný efekt, neboť všechno ostatní kování z pažby bylo nalezeno u torza hlavně, zároveň měla prázdný zásobník. Mohla být poškozena americkým dělostřelectvem, znefunkčena záhozem nebo ztrátou závěru a vybita. Vlivem času a počasí na povrchu země hlavně zkorodovala, značně se poškodila a znefunkčněla. Pod číslem souboru 2. je ukryt pistolový náboj 9 mm Luger, puškový náboj 8x50 R Mannlicher a hliníkový hrneček s litým přinýtovaným uchem na tři nýtky a značený ALUMINIUM vně kolem kroužku a M&Co; Hohenberg uvnitř.

Oblast 12) Místo koordinátů dělostřeleckého bombardování.

Obrázek 176) Pohled z míst dopadů granátů dělostřelectva směrem na Tuřany a v dálce je vidět silo v Nebanicích a statek s hlavní silnicí v Hlínové, kudy postupoval *CCA 9th Armored Division* a *3rd Battalion 16th Infantry Regiment* směrem na Falknov.

Obrázek 177) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem.

Obrázek 178) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem.

Obrázek 179) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem.

Obrázek 180) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem.

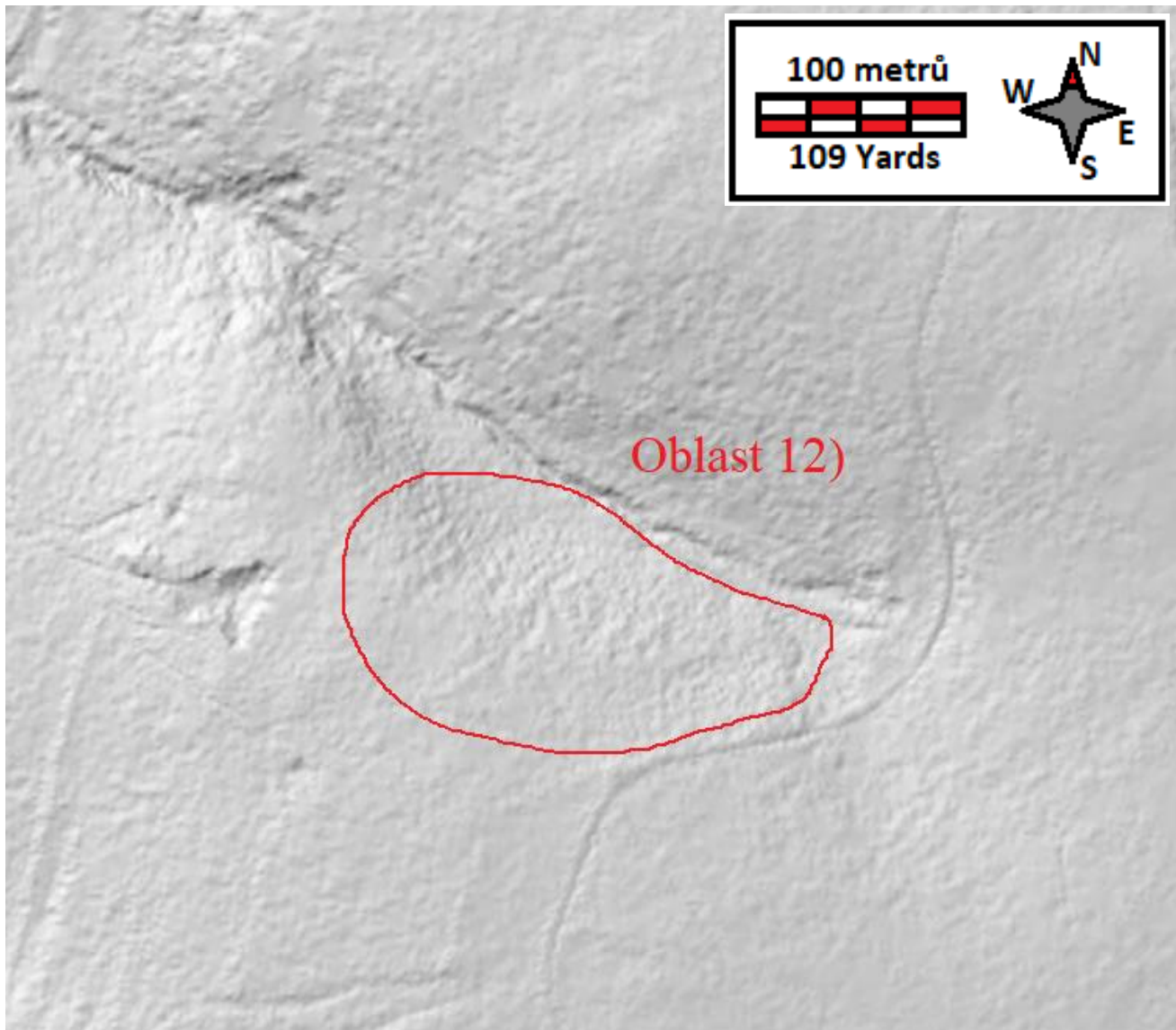

Obrázek 181) Prostor postřelování americkým dělostřelectvem.

Obrázek 182) Vizualizace terénního reliéfu na základě leteckého laserového skenování DMR 5G Oblasti 12).

Souřadnice: ETRS89-TM33: N=5549938.20 E=324742.29 $h_{evrs}=567.93$ (m).

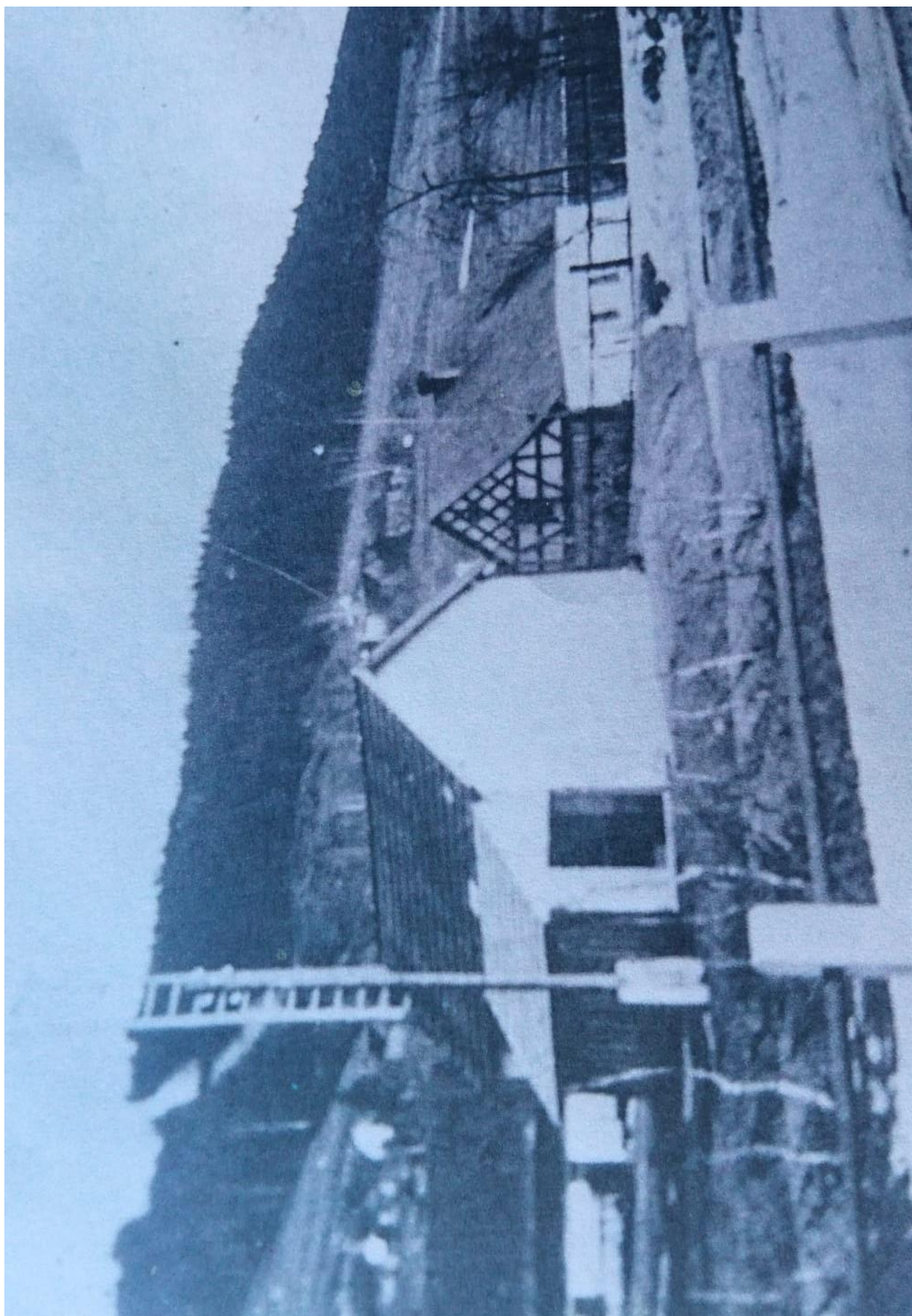
Obrázek 183) Stopy po boji.

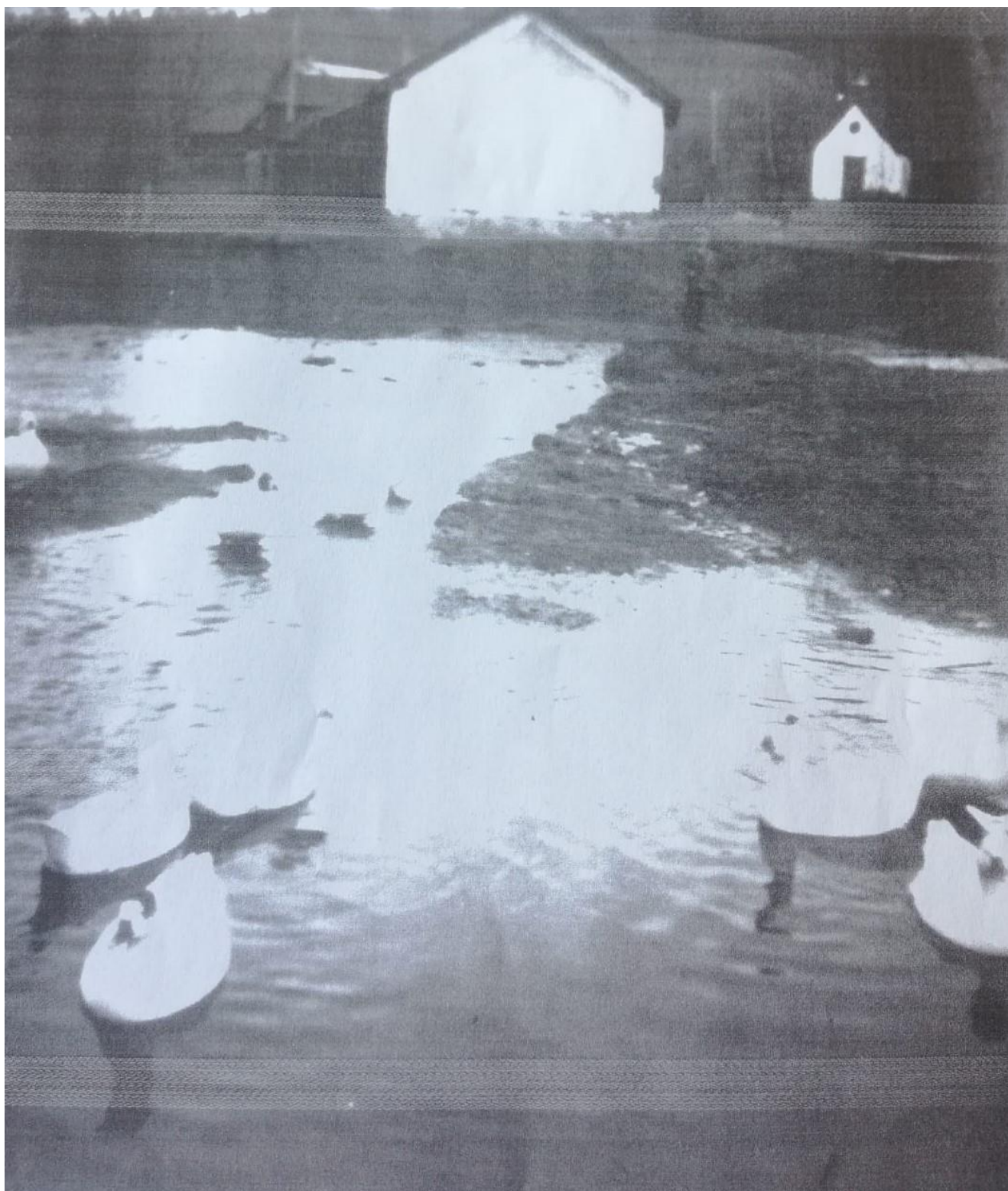
V místě pokusu vzniku štoly byl nalezen jeden hliníkový hrnek, okopy v místech hald od štoly zahrnuty u Oblasti 4). V Prostoru nad okopy bylo nalezeno několik střepin z amerického 155 mm dělostřelectva od *5th FAB*.

Číslo 6: Obec Těšov po 2. světové války do současnosti

Obrázek 184) Lesnatý Těšovský vrch nad obcí.

Obrázek 185) Zaplavená louka u Lipoltovského potoka.

Obrázek 186) Původní mostek v Těšově před obetonováním.

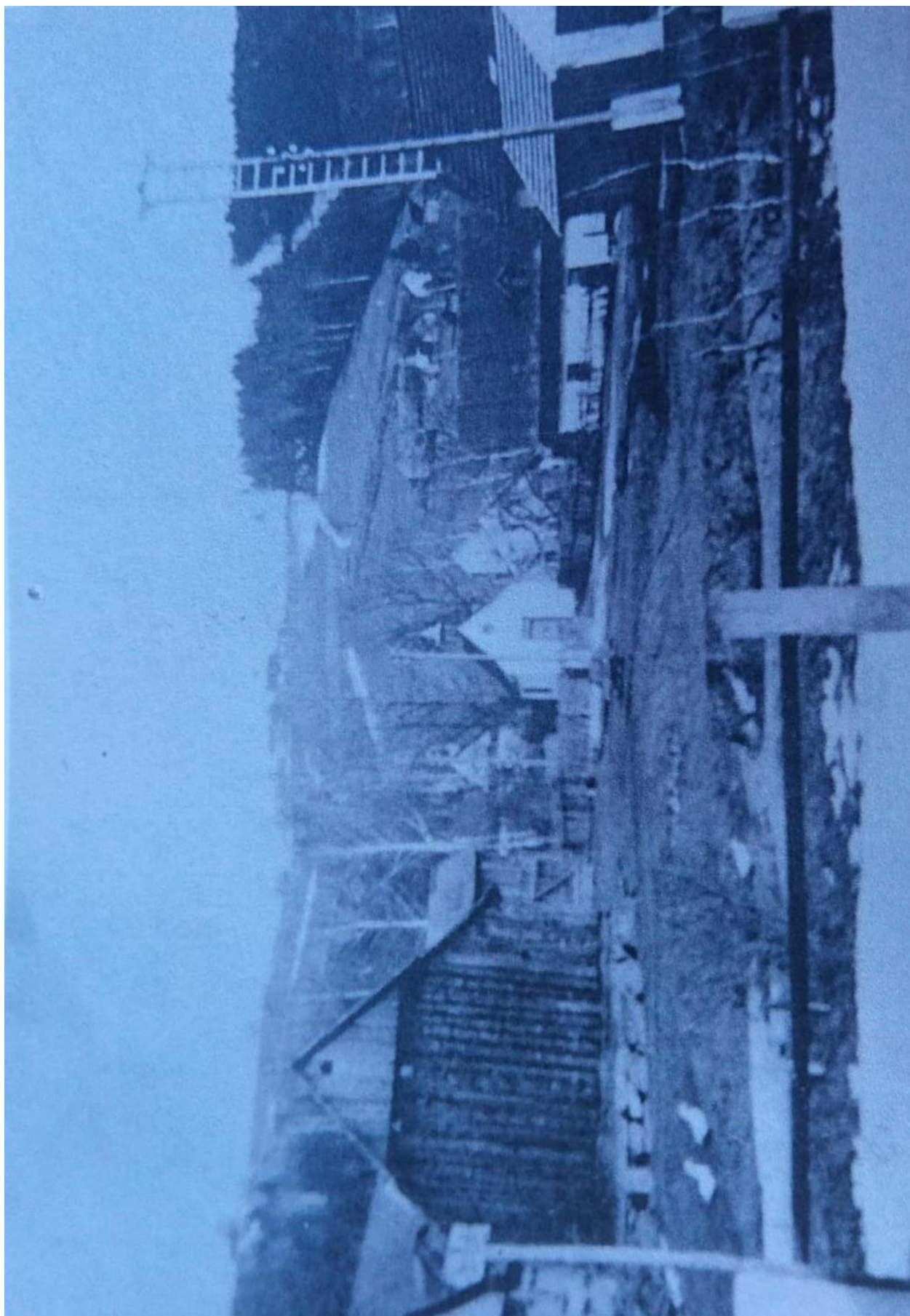

Obrázek 187) Těšovský dům.

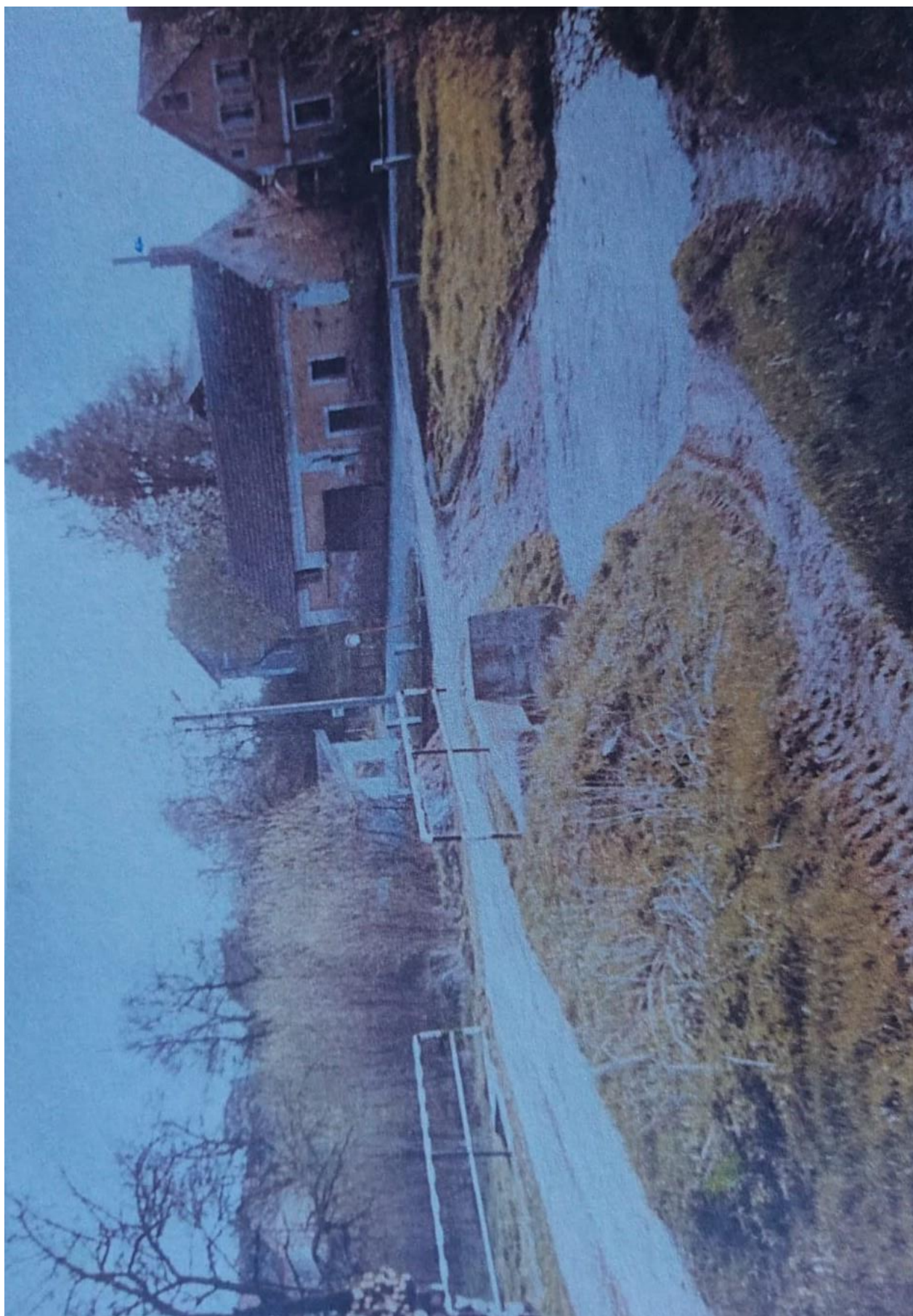

Obrázek 188) Pohled na kopec skrze Těšov.

Obrázek 189) Lipoltovský potok a mostek.

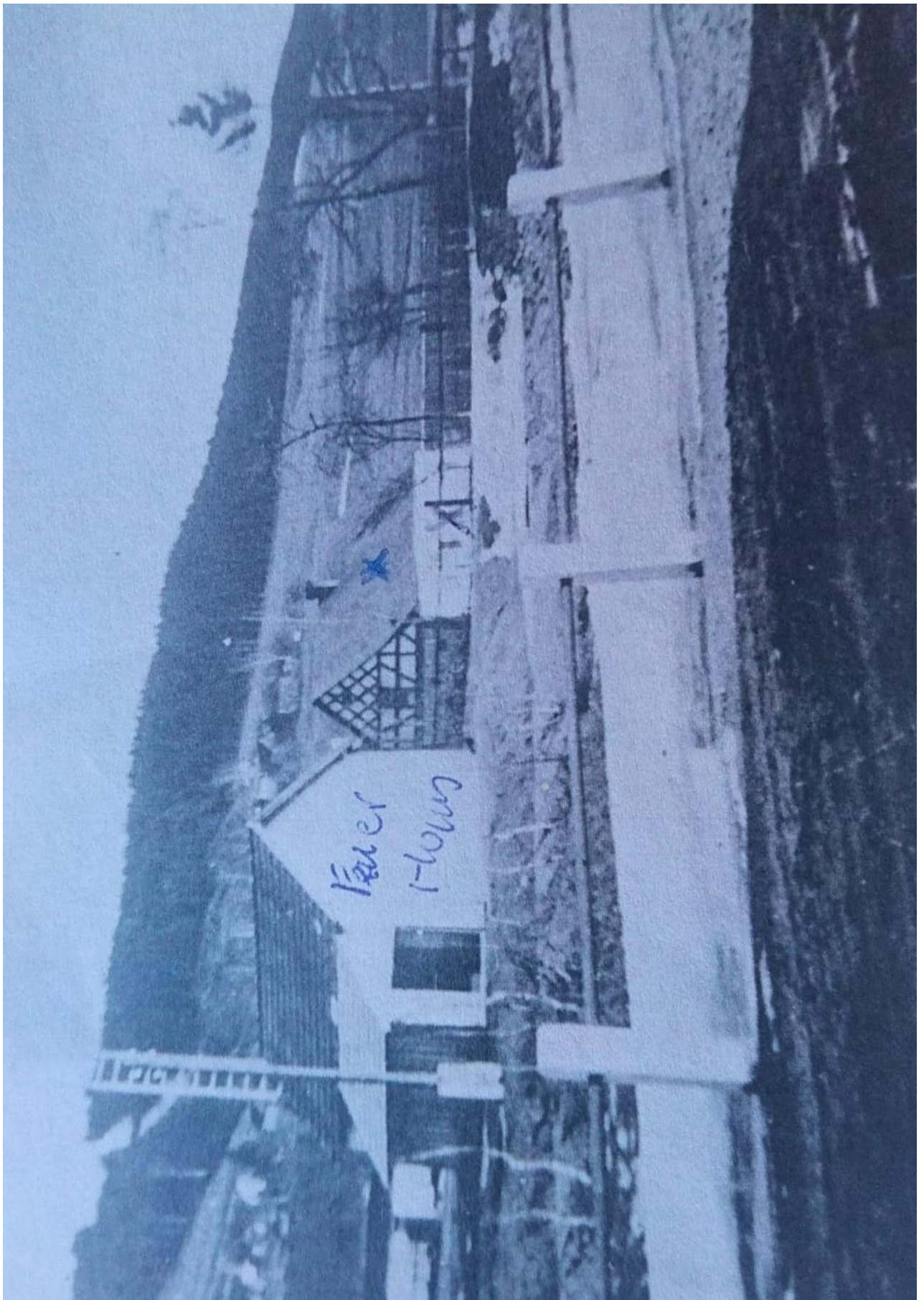
Obrázek 190) Domy u silnice.

Obrázek 191) Pohled skrze obec do svahu.

Obrázek 192) Pohled na Těšovský vrch.

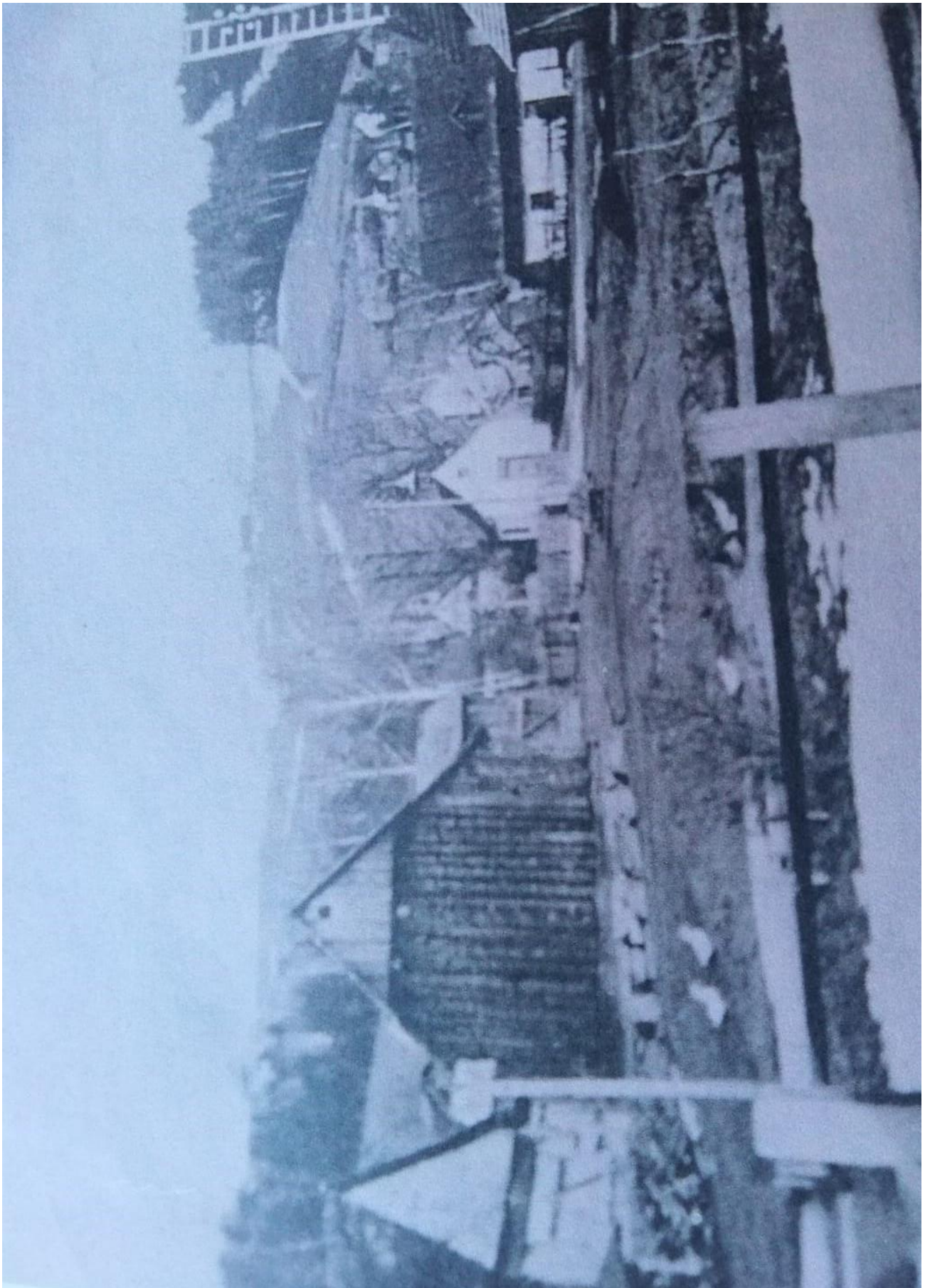
Obrázek 193) Dům v obci u silnice na Milíkov.

Obrázek 194) Jeden ze statků.

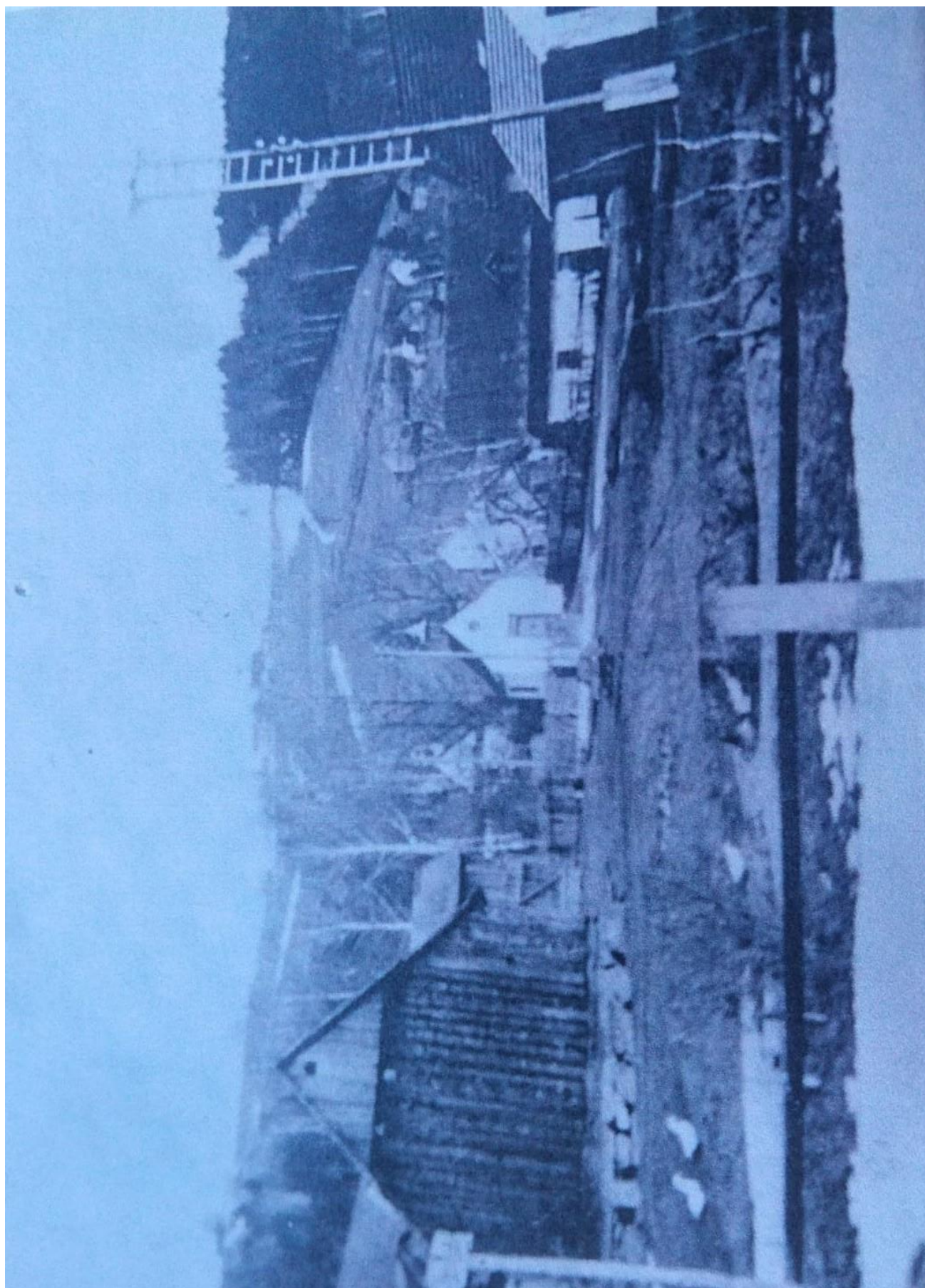

Obrázek 195) Pohled od silnice vzhůru na kopec.

Obrázek 196) Pohled od silnice vzhůru na kopec.

Obrázek 197) Kaplička.

Číslo 7: Pomník na Ypsilonce

Obrázek 198) Žulový pomník *1st Infantry Division*, poslední pátý pomník této divize v Evropě z 2. světové války.

Obrázek 199) Insignie a odznaky *18th Infantry Regiment, 1st Infantry Division, 1st Engineer Combat Battalion, 634th Tank-Destroyer Battalion, 745th Tank Battalion (Separate)* a *103rd Anti-Aircraft Artillery Battalion*.

Resumé

This bachelor's thesis deals with advance of American forces at the end of the war in vicinity between towns Cheb (Eger) and Lázně Kynžvart. During the years 1938–1945, the region was connected to the German Empire (Deutsches Reich) after the Munich Agreement about Czechoslovakian border regions. In the days from 18th April to 4th May 1945, the U. S. Army stood on the former Czechoslovak borders and captured/liberated towns of Aš (Asch) and Cheb (Eger). The next day planned the 18th Infantry Regiment the advance of 5 miles straightening the battle line to the main road Cheb–Mariánské Lázně and Cheb–Sokolov (Falknov). Through this advance, the L Company met stiff resistance of German soldiers in the towns of Dřenice and Jesenice (Gassnitz) and lost several soldiers. On May 6th, the last advance of all V Corps started to the line of cities of Plzeň (Pilsen) and Karlovy Vary (Karlsbad) to Demarcation line with the Soviets. The L Company faced the German defend lines as well. At this fight, the 18th Infantry Regiment and L Company lost its last Killed in Action soldier in the second world war-Staff Sergeant Ronald A. Myers. This firefight was described with help of terrain archeology and an attempt to reconstruct the course of the events of that day.